

PSALTIREA
SFÂNTULUI PROROC DAVID

tradusă şi comentată în

Sfântul Munte Athos

Ediţia a III-a
revizuită şi completată

Colegiul Ortodox *Noul Studion*

Ediția I, Chișinău, 2018

Concepția grafică: Baroque Books & Arts®

Imaginea copertei:

Prorocul David - detaliu, frescă din biserica
Sfintei Mănăstiri *Bunavestire* - Ormylia

ISBN 978-606-550-428-8

Introducere

Psalmii după Septuaginta – Psaltirea Bisericii

Majoritatea Bisericilor Ortodoxe folosesc până în prezent, atât pentru „Cartea Psalmilor“, cât și pentru restul cărților Vechiului Testament, versiunea greacă a *Septuagintei* sau traducerile ei în alte limbi. Faptul că traducerile fidele mai degrabă textului ebraic (masoretic[1]) nu au avut întotdeauna parte de o receptare unanimă în aceste Biserici nu provine dintr-un simplu conservatorism, ci dintr-o conștiință vie a modului specific de transmitere a cuvântului Sfintei Scripturi în Biserica lui Hristos, începând cu epoca apostolică. Atașamentul pentru *Septuaginta* este o formă de fidelitate față de Tradiție, în sensul teologic al termenului.

Iudaismul elenistic a jucat un rol foarte important în istoria mântuirii. El constituie rodul întâlnirii dintre iudaism și cultura elenă, care a avut loc în ultimele secole înainte de Hristos, în comunitatea iudaică din Alexandria. Dacă iudeii din Palestina se izolau tot mai mult într-un naționalism îngust și visau la o restaurare terestră a tronului lui David, atunci cei mai eruditi evrei din diasporă au înțeles că au de îndeplinit o misiune

[1] Textul ebraic al Vechiului Testament, vocalizat și accentuat de masoreți (învățați evrei), între sec. al VI-lea și al X-lea, cu scopul de a corecta și fixa textul Scripturii și a evita denaturarea la transmiterea sa.

providențială, aceea de a transpune mesajul Scripturii în limba greacă, limba universală a Imperiului lui Alexandru cel Mare, iar mai apoi a celui Roman. Rolul esențial, aici, le revine celor 70 de învățați evrei din Alexandria secolului al III-lea î.Hr., care au tradus cărțile Vechiului Testament în limba greacă. Această traducere, numită *Septuaginta*, a devenit textul de referință al creștinilor perioadei apostolice, patristice, și rămâne până astăzi textul folosit în cult de Biserica Ortodoxă. Tot în sânul acestei comunități au fost redactate, direct în grecește, ultimele cărți, inspirate de Duhul Sfânt, ale Vechiului Testament.

Biblia *Septuagintei* poate fi considerată, pe drept cuvânt, o „relectură" a celei ebraice, adică o „reinterpretare", făcută în funcție de progresul revelației divine în sânul comunității israelite și de necesitățile impuse de prezentarea ei unui nou auditoriu. Suntem surprinși, uneori, să constatăm că unele pasaje din *Septuaginta* – de altfel, foarte rare – sunt aproape de neînțeles. Este vorba, în realitate, de unele versete care, în textul ebraic, vechi de secole, erau deja alterate din cauza accidentelor de transmitere, și pe care traducătorii moderni le-au restaurat conjunctural. În mod onest și naiv, cei 70 de traducători au redat, cuvânt cu cuvânt, ceea ce le era de neînțeles. Uneori, au adăugat contrasensuri din propriile considerații. Dar aceste contrasensuri nu sunt niște nonsensuri. Ele exprimă un mesaj care consună cu ansamblul textului pe care l-au „recitit". Formulele greu de înțeles au constituit pasaje misterioase, care le-au atras atenția exegeților creștini ai epocii patristice, permițându-le să facă, la rândul lor, „relecturi" în lumina tainei lui Hristos; ele fac parte, acum, din istoria vie a textului Scripturii în sânul Bisericii, și de aceea ne sunt prețioase. Aceasta ne îndreptățește să conchidem, împreună cu un exeget contemporan, că, „dacă *Septuaginta* nu ar fi fost decât un calc, ar fi infidelă. Iar dacă este considerată *ultima actualizare* a mesajului mozaic în fața neamurilor înainte de Cincizecime, atunci ea este forma canonică, și deci originară,

a Vechiului Testament al poporului Cincizecimii"[2], într-un cuvânt, Biblia Bisericii.

Majoritatea aluziilor şi a citatelor biblice pe care le întâlnim în scrierile Noului Testament urmează efectiv textul *Septuagintei*. Ele urmăreau să dovedească faptul că Iisus era adevăratul Mesia. Vocabularul creştin, în Biserica perioadei apostolice, a împrumutat din această Biblie (mai ales, din Psaltire) un mare număr de termeni-cheie folosiţi în tradiţia doctrinară, liturgică şi spirituală. În aceste condiţii, pentru Părinţii Bisericii, Biblia „autentică" nu putea fi decât *Septuaginta*. Polemica dintre evrei şi creştini a fost marcată de neîncrederea celor dintâi faţă de textul *Septuagintei*, pe care l-au respins, şi de preferinţa lor pentru versiunile mai apropiate de ebraică: la început, versiunea greacă a lui Achila (sec. II d.Hr.), iar mai apoi, cea ebraică a Masoreţilor. În acest sens, un istoric contemporan al gândirii creştine, Marguerite Harl, exprima aceeaşi poziţie ca şi cea a Bisericii epocii patristice: „Creştinii au ca Biblie pe cea care au primit-o de la tradiţia apostolică. Ei nu trebuie să «mute hotarele» acestei moşteniri. Textele sfinte, a căror formă în limba greacă îşi are cursul în Biserici, sunt ca o monedă aflată în curs, a cărei valoare nu trebuie redusă. Nu trebuie [...] să căutăm să adaptăm Biblia greacă a creştinilor la cea ebraică a iudeilor."[3]

Textul *Septuagintei* a fost abundent comentat de Părinţii Bisericii, atât de cei răsăriteni, cât şi de cei apuseni. Ei însă nu ignoră Biblia ebraică. Referindu-se cu prioritate la textul grec, ei recurg, într-o măsură care varia în funcţie de limitele informaţiei de care dispuneau, la lecţiunile textului ebraic, pentru a explica pasajele dificile (mai ales, în mediile „antiohiene", începând cu sec. IV). În acest sens se poate vorbi, în Biserica primară, de un „dualism biblic,

[2] D. Barthelemy, „La place de la Septante dans l'Église", dans *Recherches bibliques*, 8, (1967) pp. 13-28; *apud* Arhim. Placide Deseille, „Introducere", în: *Le Psautier des Septante*, Monastère Saint-Antoine-le-Grand, 2015, p. VIII (traducerea noastră).

[3] M. Harl, citat de Arhim. Placide Deseille, *ibid.*, p. IX.

mai mult complementar decât antitetic", dar în care creștinul vrea să „salveze prioritatea *Septuagintei*, chiar dacă erudiții sunt sensibili la atracția captivantă a unei reîntoarceri la surse, lucru oferit de lectura ebraică a Bibliei"[4]. În acest punct fundamental, pozițiile Orientului grec și ale Occidentului latin au fost identice până la Fericitul Ieronim. Acesta a avantajat mai degrabă erudiția, decât sensului tradiției. În pofida împotrivirii Fericitului Augustin, care, la acest capitol, era un ferm și lucid apărător al tradiției, Ieronim s-a făcut protagonistul „adevărului ebraic", ajungând să susțină, împotriva oricărei evidențe, că apostolii nu s-au folosit de textul *Septuagintei* decât dacă acesta era în acord cu cel ebraic. Remarcabila sa traducere a Scripturii, *Vulgata*, făcută după textul ebraic, avea să devină Biblia „autentică" a Bisericii Occidentului. Excepție a făcut *Psaltirea*, atât de importantă pentru liturghia creștină, care, secole la rând, a rămas cea după *Septuaginta*, mai ales în mediile monastice. Autoritatea *Septuagintei* în creștinismul primelor secole (în Orient, prezentă până astăzi) nu trebuie demonstrată, ea se impune ca un dat evident: „Părinții Bisericii – notează aceeași Marguerite Harl – care au practicat cateheza, au asigurat transmiterea învățăturii creștine și au predicat, cei care au definit credința și au combătut ereziile, acești Părinți ai teologiei au lucrat, cu toții, având *Septuaginta* și numai *Septuaginta* ca Vechi Testament."[5]

Fidelitatea Bisericilor ortodoxe contemporane față de textul *Septuagintei*, și mai ales față de Psaltirea ei, este consecința concepției lor despre tradiție. Biserica citește Scriptura așa cum a fost ea transmisă de Sfinții Părinți și în strânsă legătură cu lucrările lor doctrinare și duhovnicești. Unitatea care există între *Septuaginta*, Noul Testament, textele patristice și cele liturgice explică

---

[4] D. Barthelemy, art. cit., p. X.

[5] *Cf.* M. Harl, *La Bible grecque de Septante. Du judaïsme hellénistique au christianisme ancien*, Paris, 1994, p. 289, *apud* „Studiu introductiv" la: *Septuaginta*, vol. I, coordonat de Cristian Bădiliță, Francisca Băltăceanu, Monica Broșteanu, Ed. Polirom, Iași, 2004, pp. 29-30.

faptul că, pentru Biserica Ortodoxă, uzul liturgic al unei versiuni bazată pe textul ebraic (sau contaminat cu acesta) ar însemna ruperea acestei unități și armonii, și ar face-o să piardă unul din semnele majore ale catolicității sale istorice, ale identității ei de-a lungul veacurilor cu Biserica Apostolilor și a Părinților.

Interpretarea creștină a psalmilor

Scopul pe care îl aveau Sfinții Părinți atunci când comentau Scriptura nu era acela de a preciza sensul original al textelor cu dogmatica lor, care era în funcție de epoca când au fost redactate, sau mesajul pe care profeții și scribii de atunci îl adresau contemporanilor săi. În acest sens, exegeza Părinților diferă profund de critica istorică contemporană. Desigur, ei știau că aceste texte se înscriau în istoria vechiului popor Israel, lucru pe care îl precizau în tâlcuirile lor – mai ales Părinții din școala antiohiană –, iar interpretările lor sunt departe de a fi naive, așa cum și-ar putea unii imagina. Biblia însă este pentru ei un cuvânt pe care Dumnezeu îl adresează astăzi Bisericii lui Hristos. De aceea atenția lor era focalizată mai ales asupra reinterpretării textelor biblice, așa cum era ea practicată de Apostoli în Biserica primitivă. Cateheza epocii apostolice avea în cea mai mare parte forma unei „relecturi" a Vechiului Testament în lumina tainei lui Hristos. Însuși Iisus a dat acest exemplu: „Cercetați Scripturile [...], acelea sunt care mărturisesc despre Mine" (In. 5, 39); „Și începând de la Moise și de la toți prorocii, le-a tâlcuit lor din toate Scripturile cele despre El" (Lc. 24, 27). Mai târziu, întregul ciclu liturgic ortodox va fi marcat de această reinterpretare creștină a Vechiului Testament.

Potrivit terminologiei Sfinților Părinți, scrierile Vechiului Testament posedă două sensuri, care trebuie bine diferențiate, chiar dacă unul se situează în continuarea celuilalt: sensul literal și sensul duhovnicesc. Sensul literal se raportează la istoria și la rându-

ielile vechiului Israel; constituie semnificația imediată a textelor, care putea fi înțeleasă de contemporanii autorilor umani al acestor scrieri. Sensul duhovnicesc este semnificația lor reală, definitivă, ceea ce prefigurau și anunțau acele evenimente istorice sau rânduieli, adică pe Hristos și întreaga Lui taină, Biserica și viața creștinului în Biserică. Astfel, dacă vom citi versetele 8 și 9 ale Psalmului 136, „Fiica Babilonului, ticăloasa! Fericit este cel ce-ți va răsplăti ție fapta cu care ne-ai răsplătit nouă! Fericit cel ce va apuca și va izbi pruncii tăi de piatră!", și vom căuta sensul lor literal, atunci ele constituie un înfricoșător îndemn la răzbunare și la uciderea pruncilor vrăjmașilor lui Israel. Dar dacă, împreună cu Sfinții Părinți, vom desprinde sensul duhovnicesc, atunci aflăm că Babilonul este simbolul păcatului și al păgânismului, care au produs mult necaz și au stăpânit asupra virtuții și a bunei-credințe. Fericit este deci cel care va dărâma această cetate a păcatului și a închinării la idoli. Pruncii ei sunt gândurile pătimașe nou-născute. Fericit este deci cel care aceste gânduri viclene, până când sunt prunci neputincioși, le va zdrobi de piatra credinței, care este Hristos (*cf.* Sf. Dorotei din Gaza, *FR* 9 (1980), p. 589; Nicodim, III, p. 431). Piatra de care sunt zdrobite gândurile rele este, pentru tradiția isihastă, numele lui Hristos cuprins în „rugăciunea lui Iisus".

Când vorbim de sensul duhovnicesc al Scripturii trebuie să cunoaștem că este vorba de înțelesul pe care Duhul Sfânt - ca Autor transcendent care i-a inspirat pe profeți - la ascuns în aceste scrieri, sens pe care îl descoperă celor care citesc Scriptura „în Biserică". Acest Duh Sfânt este principiul interior al lecturii creștine a Bibliei. Numai lăuntric fiind luminați de Duhul și făcându-ne ascultători acestei mărturii pe care El o dă în inimile noastre, vom putea descoperi că toată Scriptura ne vorbește despre Hristos.

Deschizând Psaltirea, cititorul va constata rapid că ea este alcătuită, în cea mai mare parte, din cântări de război, din cereri de ajutor în necazuri, din imnuri pline de încredere în Dumnezeu, din doxologii și laude pentru izbăvire. Această atmosferă de

război corespunde foarte bine viziunii patristice a Răscumpărării, concepută mai mult ca o luptă victorioasă a Cuvântului întrupat împotriva lui Satana și a tuturor puterilor întunericului. De aceea, creștinului care se roagă cu psalmi îi va fi ușor să-L recunoască pe Hristos în persoana dreptului de care se pomenește în text, iar în poporul Israel să vadă prefigurată Biserica sau pe sine însuși, chemați să retrăiască întreaga luptă de răscumpărare, greșelile sau încercările prin care trece poporul sau Psalmistul, atacurile dușmanilor, care nu sunt altceva decât asaltul diavolului și a îngerilor săi împotriva cărora au de luptat Hristos și, în El, toți cei care Îi aparțin. Pe de altă parte, cântările de biruință și de laudă devin imne prin care se sărbătorește Învierea și inaugurarea Împărăției lui Dumnezeu, instaurarea Bisericii, învierile duhovnicești ale creștinului și reînnoirea creației la cea dea doua venire a lui Hristos. Ierusalimul este Biserica; Pământul Făgăduinței și roadele lui sunt darurile duhovnicești acordate sufletului aici, pe pământ, și răsplătirea eshatologică; Legea lui Moise devine Legea cea Nouă dată de Hristos și înscrisă prin Duhul Sfânt în inimile noastre. În lumina interpretării pe care Noului Testament deja ne-a sugerat-o și pe care Sfinții Părinți au dezvoltat-o, fiecare psalm poate fi considerat fie ca o profeție care vorbește despre Hristos, fie ca o rugăciune pe care Hristos o adresează Tatălui, fie ca o rugăciune a Bisericii sau a credinciosului către Hristos; de altfel, aceste aspecte se interpătrund și se acoperă reciproc. Era un lucru firesc ca Psaltirea să ajungă a fi cartea de rugăciune prin excelență a Bisericii.

De ce o nouă ediție?

Prezenta ediție a Psaltirii (versiunea *Septuagintei, Textus Receptus*[6]) nu reprezintă o traducere nouă a textului psalmilor; ea

---

[6] *Psaltirea*, aprobată de Patriarhia Ecumenică, ediția a 10-a, Veneția, 1893; care se reeditează până în prezent de editura „Αποστολική Διακονία" a Bisericii Ortodoxe din Grecia. Împărțirea pe versete s-a făcut după ediția

păstrează structura și limbajul traducerilor anterioare, din care însă au fost eliminate pasajele împrumutate din Textul Masoretic (cu care edițiile românești ale Bibliei, începând cu 1936, au înlocuit unele versete mai dificile din *Septuaginta*). S-a încercat, pe cât a fost posibil, să se păstreze intact textul moștenit al *Septuagintei*, permițându-ne, pe alocuri, să operăm mici modificări ale sintaxei sau ale unor termeni, întotdeauna în concordanță cu tradiția patristică de interpretare. La scoliile de la sfârșitul ediției, pe lângă scurtele analize ale unor termeni biblici, aducem citate din sursele patristice[7], fie pentru a limpezi unele pasaje dificile, fie pentru a argumenta parafraza uneori impusă de acestea, dar și pentru ca cititorul să aibă un prim contact cu modul patristic de tâlcuire al Scripturii.

De mare ajutor ne-a fost traducerea românească a *Septuagintei*, ediție de excepție realizată în cadrul Colegiului Noua Europă (Editura Polirom, Iași), atât prin metoda de studiu a textului Vechiului Testament, cât și prin introducerile și notele de subsol de mare valoare.

Urmând modelul edițiilor liturgice ale Psaltirii grecești[8], am inclus la sfârșitul textului Psalmilor stihologia *Odelor biblice*, iar rugăciunile dintre catisme[9], destinate lecturii personale, au fost puse în anexă.

Editorii

critică a *Septuagintei*, îngrijită de prof. dr. Alfred Rahlfs, Stuttgart, 1979.

[7] Traducerea acestor citate ne aparține. Am folosit comentariile patristice la psalmi publicate în *Patrologia* lui J.P. Migne sau în alte ediții critice (*cf.* Bibliografia).

[8] Majoritatea edițiilor Psaltirii Bisericii Ortodoxe din Grecia conțin *Odele biblice*, iar între catisme nu sunt adăugate rugăciuni și tropare.

[9] Cele mai multe din aceste rugăciuni au fost preluate din colecțiile de rugăciuni ale Sfinților Isaac Sirul (*Rugăciuni de taină*, Ed. Deisis, Sibiu, 2018) și Efrem Sirul (*Psaltirea Sfântului Efrem Sirul*, Chișinău, 2008).

PSALTIREA

CATISMA

PSALMUL 1

Al lui David, neintitulat la evrei.

Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necre-
dincioșilor și în calea păcătoșilor nu a stat și pe
scaunul pierzătorilor n-a șezut;
2 ci în legea Domnului e voia lui și la legea Lui va
cugeta ziua și noaptea.
3 Și va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor,
care rodul său va da la vremea sa, și frunza lui nu
va cădea, și toate câte va face vor spori.
4 Nu sunt așa necredincioșii, nu sunt așa! Ci ca pra-
ful ce-l spulberă vântul de pe fața pământului.
5 De aceea nu se vor ridica necredincioșii la judeca-
tă, nici păcătoșii, în sfatul drepților.
6 Că știe Domnul calea drepților, iar calea necre-
dincioșilor va pieri.

PSALMUL 2

1 Un psalm al lui David.

Pentru ce s-au întărâtat neamurile și popoarele
au cugetat deșertăciuni?
2 Ridicatu-s-au împărații pământului și căpeteniile
s-au adunat laolaltă împotriva Domnului și a un-
sului Său:
3 „Să rupem legăturile lor și să lepădăm de la noi
jugul lor!“
4 Cel ce locuiește în ceruri va râde de dânșii și Dom-
nul îi va batjocori pe ei.
5 Atunci va grăi către ei întru iuțimea Lui și întru
mânia Lui îi va tulbura pe ei.
6 Iar eu am fost pus împărat de El peste Sion, mun-
tele cel sfânt al Lui, vestind porunca Domnului.
7 Domnul a zis către mine: „Fiul Meu ești tu, Eu
astăzi te-am născut!
8 Cere de la Mine și-ți voi da neamurile moștenire
ție, și în stăpânirea ta, marginile pământului.
9 Le vei paște pe ele cu toiag de fier; ca pe vasele
olarului le vei zdrobi!“
10 Și acum, împărați, înțelegeți! Învățați-vă, toți cei
ce judecați pământul!
11 Slujiți Domnului cu frică și vă bucurați de El cu
cutremur!
12 Luați învățătură, ca nu cumva să Se mânie Dom-
nul și să pieriți din calea cea dreaptă! Când se va

aprinde degrab mânia Lui, fericiți toți cei ce se încred în El.

PSALMUL 3

[1] Un psalm al lui David.
Când fugea în pustie de la fața lui Abesalom, fiul său.

Doamne, cât s-au înmulțit cei ce mă necăjesc!
Mulți se scoală asupra mea;
3 mulți zic sufletului meu: „Nu este mântuire lui întru Dumnezeul lui!"
4 Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu ești, slava mea și Cel ce înalți capul meu!
5 Cu glasul meu către Domnul am strigat și m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui.
6 Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini.
7 Nu mă voi teme de mulțimea poporului care dimprejur mă împresoară.
8 Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeul meu, că Tu ai bătut pe toți cei ce mă vrăjmășesc în zadar, dinții păcătoșilor ai zdrobit!
9 A Domnului este mântuirea și peste poporul Tău, binecuvântarea Ta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh; și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Aliluia, Aliluia, Aliluia. Slavă Ție, Dumnezeule! (**de trei ori**)*. Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește. Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh; și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.*

PSALMUL 4

1 Pentru sfârşit; între cântări; un psalm al lui David.

Când Te-am chemat, m-ai auzit, Dumnezeul
dreptăţii mele! Întru necaz m-ai desfătat. Mi-
lostiveşte-Te spre mine şi ascultă rugăciunea mea!
3 Fiii oamenilor, până când veţi fi grei la inimă?
Pentru ce iubiţi deşertăciunea şi căutaţi minciuna?
4 Cunoaşteţi că minunat a făcut Domnul pe cel cu-
vios al Său; Domnul mă va auzi când voi striga că-
tre Dânsul.
5 Mâniaţi-vă, dar nu greşiţi; de cele ce ziceţi în ini-
mile voastre, întru aşternuturile voastre, vă căiţi!
6 Jertfiţi jertfa dreptăţii şi nădăjduiţi în Domnul!
7 Mulţi zic: „Cine ne va arăta nouă bunătăţile?“ Dar
însemnatu-s-a peste noi lumina feţei Tale, Doam-
ne!
8 Dat-ai veselie în inima mea, mai mare decât vese-
lia lor pentru rodul de grâu, de vin şi de untdelemn
de care s-au îndestulat.
9 Cu pace mă voi culca şi voi adormi, că Tu, Doam-
ne, deosebi pe mine întru nădejde m-ai sălăşluit!

PSALMUL 5

1 Pentru sfârşit; despre moştenitoare. Un psalm al lui David.

Graiurile mele ascultă-le, Doamne, înţelege stri-
garea mea!
3 Ia aminte la glasul rugăciunii mele, Împăratul

meu și Dumnezeul meu, căci către Tine mă voi
ruga, Doamne!
4 Dimineața vei auzi glasul meu; dimineața voi sta
înaintea Ta și mă vei vedea.
5 Că Tu ești un Dumnezeu Care nu voiește fărădele-
gea, nici nu va locui lângă Tine cel ce viclenește.
6 Nu vor sta călcătorii de lege în preajma ochilor
Tăi; urât-ai pe toți cei ce lucrează fărădelegea.
7 Pierde-vei pe toți cei ce grăiesc minciuna; de băr-
batul ucigaș și viclean se scârbește Domnul.
8 Iar eu, întru mulțimea milei Tale, voi intra în casa
Ta, închina-mă-voi spre sfânt lăcașul Tău, întru fri-
ca Ta.
9 Doamne, călăuzește-mă întru dreptatea Ta, din
pricina vrăjmașilor mei, îndreptează înaintea Ta
calea mea!
10 Că nu este în gura lor adevăr, inima lor este de-
șartă; mormânt deschis gâtlejul lor, cu limbile lor
vicleneau.
11 Judecă-i pe ei, Dumnezeule! Să cadă din sfaturile
lor! După mulțimea nelegiuirilor lor, alungă-i pe ei,
că Te-au amărât, Doamne!
12 Și să se veselească toți cei ce nădăjduiesc în Tine;
în veac se vor bucura și Te vei sălășlui întru ei, și se
vor lăuda întru Tine toți cei ce iubesc numele Tău.
13 Că Tu îl vei binecuvânta pe cel drept, Doamne,
căci cu arma bunăvoirii ne-ai încununat pe noi.

PSALMUL 6

1 Pentru sfârșit; între cântări. Despre ziua a opta.
Un psalm al lui David.

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine,
nici cu iuțimea Ta să mă cerți!
3 Miluiește-mă, Doamne, că neputincios sunt! Vin-
decă-mă, Doamne, că s-au tulburat oasele mele,
4 și sufletul meu s-a tulburat foarte! Și Tu, Doamne,
până când?
5 Întoarce-Te, Doamne, izbăvește sufletul meu!
Mântuiește-mă, pentru mila Ta!
6 Că nu este întru moarte cine să Te pomenească;
iar în iad cine Te va lăuda?
7 Ostenit-am întru suspinul meu, spăla-voi în fieca-
re noapte patul meu, cu lacrimile mele așternutul
meu voi uda.
8 Tulburatu-s-a de mânie ochiul meu, îmbătrâ-
nit-am între toți vrăjmașii mei.
9 Depărtați-vă de la mine toți cei ce lucrați fărădele-
gea, că a auzit Domnul glasul plângerii mele!
10 Auzit-a Domnul cererea mea, Domnul rugăciu-
nea mea a primit.
11 Să se rușineze și să se tulbure foarte toți vrăjmașii
mei, întoarcă-se degrab și să se rușineze foarte!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 7

1 Un psalm al lui David, pe care l-a cântat Domnului pentru cuvintele lui Husi, fiul lui Iemeni.

Doamne, Dumnezeul meu, în Tine am nădăjduit! Mântuiește-mă de toți cei ce mă prigonesc și mă izbăvește,
3 ca nu cumva să răpească sufletul meu ca un leu, nefiind cine să mă izbăvească, nici cine să mă mântuiască!
4 Doamne, Dumnezeul meu, de am făcut aceasta, de este nedreptate în mâinile mele,
5 de am răsplătit celor ce îmi răsplătesc mie cu rele, atunci să cad de la vrăjmașii mei deșert!
6 Să prigonească vrăjmașul sufletul meu și să-l prindă! Să calce la pământ viața mea și slava mea în țărână să o așeze!
7 Scoală-Te, Doamne, întru mânia Ta, înalță-Te întru hotarele vrăjmașilor Tăi! Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, cu porunca pe care ai poruncit-o,
8 și adunare de popoare Te va înconjura, și pentru ea, întoarce-Te la înălțime!
9 Domnul va judeca popoarele. Judecă-mă, Doamne, după dreptatea și după nerăutatea mea!
10 Sfârșească-se răutatea păcătoșilor și vei călăuzi pe cel drept, Dumnezeule, Care cercetezi inimile și rărunchii cu dreptate!
11 Ajutorul meu este de la Dumnezeu, Cel ce mântuiește pe cei drepți la inimă.

12 Dumnezeu este judecător drept, tare și îndelung-răbdător, și nu-Și varsă mânia în fiecare zi.
13 De nu vă veți întoarce, sabia Sa o va luci, arcul Său l-a întins și l-a pregătit;
14 și în el a gătit uneltele morții; săgețile Sale pentru cei ce ard le-a făcut.
15 Iată, păcătosul a poftit nedreptate, a zămislit necaz și a născut fărădelege.
16 Groapă a săpat și a adâncit-o pe ea, și va cădea în groapa pe care a făcut-o.
17 Întoarce-se-va necazul asupra capului său, și pe creștetul lui nedreptatea lui se va pogorî.
18 Lăuda-voi pe Domnul după dreptatea Lui și voi cânta numelui Domnului Celui Preaînalt.

PSALMUL 8

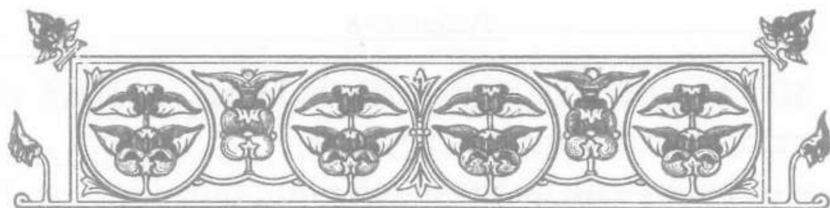
1 Pentru sfârșit; despre teascuri; un psalm al lui David.

Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este numele Tău în tot pământul! Că s-a înălțat slava Ta mai presus de ceruri.
3 Din gura pruncilor și a celor ce sug Ți-ai gătit laudă, din pricina vrăjmașilor Tăi, ca să surpi pe vrăjmaș și pe răzbunător.
4 Că voi vedea cerurile - lucrul mâinilor Tale, luna și stelele, pe care Tu le-ai întemeiat.
5 Ce este omul, că-Ți amintești de el, sau fiul omului, că-l cercetezi pe el?

6 Micşoratu-l-ai cu puţin faţă de îngeri, cu slavă şi
cu cinste l-ai încununat pe el,
7 şi l-ai pus peste lucrurile mâinilor Tale; toate le-ai
supus sub picioarele lui:
8 oile şi boii, toate; încă şi dobitoacele câmpului;
9 păsările cerului şi peştii mării, care străbat cărări-
le mărilor.
10 Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este
numele Tău în tot pământul!

Slavă... Şi acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 9

[1] Pentru sfârşit. Despre cele ascunse ale Fiului.
Un psalm al lui David.

Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea,
povesti-voi toate minunile Tale!
3 Veseli-mă-voi şi mă voi bucura de Tine; cânta-voi
numelui Tău, Preaînalte!
4 Când se va întoarce vrăjmaşul meu înapoi, slă-
bi-vor şi vor pieri de la faţa Ta.
5 Că mi-ai făcut judecată şi dreptate; şezut-ai pe
tron, Cel ce judeci cu dreptate!
6 Certat-ai neamurile şi a pierit necredinciosul;
şters-ai numele lui în veac şi în veacul veacului.
7 Vrăjmaşului i-au lipsit săbiile până în sfârşit, şi
cetăţile i le-ai surpat; pierit-a pomenirea lui cu ră-
sunet.
8 Iar Domnul rămâne în veac; gătit-a tronul Lui
spre judecată,

9 și El va judeca lumea cu dreptate, judeca-va po-
poarele cu nepărtinire.
10 Și S-a făcut Domnul scăpare săracului, ajutor la
vreme potrivită, în necazuri.
11 Să nădăjduiască în Tine cei ce cunosc numele Tău,
că n-ai părăsit pe cei ce Te caută pe Tine, Doamne!
12 Cântați Domnului, Celui ce locuiește în Sion,
vestiți între neamuri faptele Lui!
13 Că Cel ce răzbună sângele lor Și-a adus aminte,
n-a uitat strigătul săracilor.
14 Miluiește-mă, Doamne! Vezi înjosirea mea de că-
tre vrăjmașii mei, Cel ce mă înalți din porțile morții,
15 ca să vestesc toate laudele Tale în porțile fiicei
Sionului! Veseli-ne-vom de mântuirea Ta!
16 Afundatu-s-au neamurile în stricăciunea pe care
au făcut-o; în cursa aceasta pe care au ascuns-o s-a
prins piciorul lor.
17 Domnul Se face cunoscut când săvârșește jude-
căți: întru faptele mâinilor sale s-a prins păcătosul.
18 Întoarcă-se păcătoșii în iad, toate neamurile ca-
re-L uită pe Dumnezeu!
19 Că nu până în sfârșit va fi uitat săracul, răbdarea
săracilor nu va pieri până în sfârșit.
20 Scoală-Te, Doamne, să nu se întărească omul, să
fie judecate neamurile înaintea Ta!
21 Pune, Doamne, legiuitor peste ele, ca să cunoască
neamurile că oameni sunt!

22 Pentru ce, Doamne, stai departe și treci cu vede-
rea în vreme de necaz?
23 Când se mândrește necredinciosul, se aprinde să-
racul; se prind în sfaturile pe care le gândesc.
24 Că se laudă păcătosul cu poftele sufletului său, și
cel ce face nedreptate pe sine se binecuvântează.
25 Întărâtat-a cel păcătos pe Domnul; după mulți-
mea mâniei lui nu-L va căuta; nu este Dumnezeu
înaintea lui.
26 Spurcate sunt căile lui în toată vremea; lepădate
sunt judecățile Tale de la fața lui, peste toți vrăjma-
șii lui va stăpâni.
27 Că a zis în inima lui: „Nu mă voi clătina, din neam
în neam rău nu-mi va fi."
28 Gura lui e plină de blestem, de amărăciune și de
vicleșug; sub limba lui, necaz și durere.
29 Stă la pândă în ascuns cu cei bogați, ca să ucidă
pe cel nevinovat; ochii lui spre cel sărac privesc.
30 Pândește în ascuns, ca leul în culcușul său; pân-
dește ca să-l apuce pe sărac, să-l răpească pe sărac
când îl va ademeni pe el;
31 în cursa lui îl va smeri pe el, se va pleca și va că-
dea când îi va stăpâni pe cei săraci.
32 Că a zis în inima lui: „A uitat Dumnezeu! Și-a
întors fața, ca să nu vadă până în sfârșit."
33 Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se
mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit!

34 Pentru ce necredinciosul a mâniat pe Dumne-
zeu? Că a zis în inima lui: „Domnul nu va cerceta!"
35 Vezi, pentru că Tu și la durere și la mânie privești,
ca să-l dai pe el în mâinile Tale; că săracul s-a lăsat
în grija Ta, și orfanului Tu i-ai fost ajutor.
36 Zdrobește brațul celui păcătos și viclean! Cău-
ta-se-va păcatul lui și nu se va afla.
37 Domnul este Împărat în veac și în veacul veacu-
lui. Pieriți, neamuri, de pe pământul Lui!
38 Dorința săracilor ai auzit-o, Doamne! Gata este
inima lor și urechea Ta a luat aminte la ea.
39 Fă judecată orfanului și celui smerit, ca să nu se
mai mândrească omul pe pământ!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 10

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David.

În Domnul am nădăjduit; cum veți zice sufletului
meu: „Mută-te în munți ca o pasăre!"?
2 Că, iată, păcătoșii și-au încordat arcul, au gătit să-
geți în tolbă, ca să-i săgeteze, în întuneric, pe cei
drepți la inimă.
3 Cele pe care Tu le-ai săvârșit, ei le-au surpat; dar
dreptul ce a făcut?
4 Domnul este în lăcașul cel sfânt al Său, Domnul în
cer Își are tronul. Ochii Lui spre cel sărac privesc;
genele Lui cercetează pe fiii oamenilor.

5 Domnul cercetează pe cel drept și pe cel necredin-
cios; iar cel ce iubește nedreptatea își urăște sufletul.
6 Va ploua curse peste cei păcătoși; foc, pucioasă și
suflare de vifor este partea paharului lor.
7 Că drept este Domnul și dreptatea a iubit, fața Lui
la cele drepte a privit.

PSALMUL 11

1 Pentru sfârșit; despre [ziua] a opta; un psalm al lui David.
Mântuiește-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios;
că s-au împuținat adevărurile de la fiii oame-
nilor.
3 Deșertăciuni a grăit fiecare către aproapele său;
buze viclene în inimă și cele rele în inimă au grăit.
4 Pierde-va Domnul toate buzele cele viclene și lim-
ba cea plină de mândrie,
5 pe cei ce au zis: „Cu limba noastră ne vom mări, bu-
zele noastre la noi sunt; cine ne este nouă Domn?"
6 „Pentru necazul săracilor și suspinul sărmanilor,
acum Mă voi scula, zice Domnul, le voi aduce mân-
tuirea, o voi vesti pe ea cu îndrăznire."
7 Cuvintele Domnului sunt cuvinte curate, argint lă-
murit în foc, cercat în topitoare, curățit de șapte ori.
8 Tu, Doamne, ne vei păzi și ne vei feri de neamul
acesta în veac!
9 Împrejur necredincioșii umblă, dar după măsura
înălțimii Tale ai purtat grijă de fiii oamenilor.

PSALMUL 12

[1] Pentru sfârşit; un psalm al lui David .

Până când, Doamne, mă vei uita până în sfârşit?
Până când vei întoarce faţa Ta de la mine?
[3] Până când voi pune gânduri în sufletul meu şi du-
reri în inima mea, ziua şi noaptea? Până când se va
înălţa vrăjmaşul meu asupra mea?
[4] Caută spre mine, auzi-mă, Doamne, Dumnezeul
meu! Luminează ochii mei, ca nu cumva să adorm
spre moarte,
[5] ca nu cumva să zică vrăjmaşul meu: „Întări-
tu-m-am asupra lui!" Cei ce mă necăjesc se vor bu-
cura de mă voi clătina.
[6] Iar eu în mila Ta am nădăjduit; bucura-se-va ini-
ma mea de mântuirea Ta; cânta-voi Domnului, Ce-
lui ce mi-a făcut bine; voi cânta numelui Domnului
celui preaînalt.

PSALMUL 13

[1] Pentru sfârşit; un psalm al lui David.

Zis-a cel nebun întru inima sa: „Nu este Dumne-
zeu!" Stricatu-s-au oamenii şi urâţi s-au făcut
întru îndeletnicirile lor. Nu este nimeni care să facă
binele, nici măcar unul nu este!
[2] Domnul din cer a privit peste fiii oamenilor, ca să
vadă de este vreunul care înţelege sau Îl caută pe
Dumnezeu.

3 Toți s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut;
nu este nimeni care să facă binele, nici măcar unul
nu este!
4 Oare nu se vor înțelepți toți cei ce lucrează fără-
delegea? Cei ce-l mănâncă pe poporul Meu precum
mănâncă pâine, pe Domnul nu L-au chemat.
5 Cu frică s-au temut acolo unde nu era frică, pen-
tru că Domnul este cu neamul drepților.
6 Sfatul sărmanului l-ați rușinat, dar Domnul este
nădejdea lui.
7 Cine va da din Sion mântuirea lui Israel? Când va
întoarce Domnul din robie pe poporul Său, se va
bucura Iacov și se va veseli Israel.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 14

1 Un psalm al lui David.

Doamne, cine va locui în cortul Tău? Și cine se
va sălășlui în muntele cel sfânt al Tău?
2 Cel ce umblă fără prihană și lucrează dreptatea,
cel ce grăiește adevăr în inima sa,
3 cel ce n-a viclenit cu limba sa și n-a făcut rău
aproapelui său, și n-a încuviințat ocara împotriva
vecinilor săi.
4 Defăimatu-s-a înaintea lui cel ce viclenește, iar pe
cei ce se tem de Domnul el îi slăvește; cel ce nu-și
calcă jurământul făcut aproapelui;

5 argintul său nu l-a dat cu camătă și daruri împo-
triva celor nevinovați nu a luat. Cel ce face acestea
nu se va clătina în veac.

PSALMUL 15

1 Scriere pe stâlp, a lui David.

Păzește-mă, Doamne, că în Tine am nădăjduit!
Zis-am Domnului: „Domnul meu ești Tu, de
bunătățile mele nu ai trebuință!"
3 Pentru sfinții cei de pe pământul Lui, Domnul a
făcut minuni; toate voile Sale sunt întru ei.
4 Înmulțitu-s-au slăbiciunile neamurilor; dar după
aceea s-au sârguit. Nu voi aduna cu jertfe de sânge
adunările lor, nici nu voi pomeni numele lor pe bu-
zele mele.
5 Domnul este partea moștenirii mele și a paharului
meu. Tu ești Cel ce-mi dai înapoi moștenirea.
6 Sorții mi-au căzut întru cele mai bune, și moșteni-
rea mea este cea mai bună.
7 Binecuvânta-voi pe Domnul, Cel ce m-a înțelepțit;
până în noapte, aceasta m-au învățat rărunchii mei.
8 Văzut-am pe Domnul înaintea mea pururea, că
de-a dreapta mea este, ca să nu mă clatin.
9 Pentru aceasta s-a veselit inima mea și s-a bucurat
limba mea, încă și trupul meu se va sălășlui întru
nădejde.
10 Că nu vei părăsi sufletul meu în iad, nici nu-l vei

da pe cel cuvios al Tău să vadă stricăciune.
11 Cunoscute mi-ai făcut căile vieții; umplea-mă-vei
de veselie cu fața Ta; desfătări sunt de-a dreapta Ta
în veac.

PSALMUL 16

1 Rugăciunea lui David.

Auzi, Doamne, dreptatea mea, ia aminte la cere-
rea mea, ascultă rugăciunea mea din buze fără
de viclenie!
2 De la fața Ta judecata mea să iasă, ochii mei să
vadă cele drepte.
3 Cercat-ai inima mea, noaptea ai cercetat-o; cu foc
m-ai lămurit și nu s-a aflat întru mine nedreptate.
4 Ca să nu grăiască gura mea lucrurile oamenilor,
pentru cuvintele buzelor Tale eu am păzit căi aspre.
5 Îndreptează pașii mei întru cărările Tale, ca să nu
se clatine pașii mei!
6 Eu am strigat, că Tu m-ai auzit, Dumnezeule!
Pleacă urechea Ta spre mine și auzi cuvintele mele!
7 Minunate arată-Ți milele Tale, Cel ce mântuiești
pe cei ce nădăjduiesc în Tine de cei ce stau împo-
triva dreptei Tale!
8 Păzește-mă, Doamne, ca pe lumina ochilor!
9 Întru acoperământul aripilor Tale acoperi-mă-vei
de fața necredincioșilor care m-au necăjit.
10 Vrăjmașii mei sufletul meu l-au cuprins; în bogăția

lor s-au închis, gura lor a grăit mândrie.
11 Cei ce m-au scos afară acum m-au înconjurat, ochii lor și-au ațintit ca să mă plece la pământ.
12 Pânditu-m-au ca un leu gata de vânătoare și ca un pui de leu ce locuiește în ascunzișuri.
13 Scoală-Te, Doamne, întâmpină-i pe ei și-i împiedică! Izbăvește sufletul meu de cel necredincios, sabia Ta, de vrăjmașii mâinii Tale.
14 Doamne, de cei aleși ai pământului desparte-i pe ei în viața lor, că s-a umplut pântecele lor de cele ascunse ale Tale! Săturatu-s-au de cele necurate și au lăsat rămășițele pruncilor lor.
15 Iar eu întru dreptate mă voi arăta feței Tale, sătura-mă-voi când mi se va arăta slava Ta.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 17

[1] Pentru sfârşit; un psalm al lui David, sluga Domnului, care a grăit Domnului cuvintele acestei cântări în ziua în care l-a izbăvit pe el Domnul din mâna tuturor vrăjmaşilor lui şi din mâna lui Saul, şi a zis:

Iubi-Te-voi, Doamne, tăria mea! Domnul este întărirea mea şi scăparea mea şi izbăvitorul meu;
3 Dumnezeul meu, ajutorul meu şi voi nădăjdui
în El; apărătorul meu şi puterea mântuirii mele şi
sprijinitorul meu.
4 Lăudând, Îl voi chema pe Domnul şi de vrăjmaşii
mei mă voi mântui.
5 Cuprinsu-m-au durerile morţii şi şuvoaiele fărădelegii m-au tulburat.
6 Durerile iadului m-au înconjurat; cursele morţii
mi-au ieşit în cale.
7 Şi întru necazul meu L-am chemat pe Domnul,
şi către Dumnezeul meu am strigat; auzit-a glasul

meu din lăcașul Său cel sfânt și strigarea mea îna-
intea Lui va intra în urechile Lui.
8 Și s-a clătinat și s-a spăimântat pământul, și teme-
liile munților s-au tulburat și s-au clătinat, că S-a
mâniat pe ei Dumnezeu.
9 Fum s-a ridicat întru mânia Lui și de la fața Lui
foc a pârjolit, cărbuni s-au aprins de la El.
10 Și a plecat cerurile, și S-a coborât, și negură era
sub picioarele Lui.
11 Și S-a suit pe heruvimi și a zburat; zburat-a pe
aripile vânturilor.
12 Și Și-a pus întunericul ascunziș, cort împrejurul
Lui, apă întunecoasă în norii văzduhurilor.
13 De strălucirea feței Lui norii au fugit, grindina și
cărbunii de foc.
14 Și a tunat din cer Domnul, și Cel Preaînalt a dat
glasul Său.
15 Trimis-a săgeți și i-a risipit pe ei, înmulțit-a ful-
gerele și i-a tulburat pe ei.
16 Și s-au arătat izvoarele apelor, și s-au descoperit
temeliile lumii de certarea Ta, Doamne, de suflarea
duhului mâniei Tale.
17 Trimis-a ajutorul Său din înălțime și m-a luat,
m-a luat la Sine din apele cele multe.
18 Izbăvi-mă-va de vrăjmașii mei cei tari și de cei ce
mă urăsc, că s-au întărit mai mult decât mine.
19 Năpustitu-s-au asupra mea în ziua necazului

meu, dar Domnul a fost sprijinitorul meu.
20 Și m-a scos la loc larg; izbăvi-mă-va, că m-a voit.
21 Și-mi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea,
și după curăția mâinilor mele îmi va răsplăti mie,
22 că am păzit căile Domnului și nu m-am depărtat
de Dumnezeul meu săvârșind nelegiuire.
23 Că toate judecățile Lui sunt înaintea mea și în-
dreptările Lui nu s-au depărtat de la mine.
24 Și cu El voi fi fără prihană, și mă voi păzi de fără-
delegea mea.
25 Și îmi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea
și după curăția mâinilor mele înaintea ochilor Lui.
26 Cu cel cuvios cuvios vei fi; și cu omul nevinovat
nevinovat vei fi;
27 și cu cel ales ales vei fi; și cu cel îndărătnic Te vei
îndărătnici.
28 Că Tu pe poporul cel smerit vei mântui și ochii
celor mândri vei smeri.
29 Că Tu vei lumina făclia mea, Doamne, Dumneze-
ul meu, Tu vei lumina întunericul meu!
30 Căci cu Tine mă voi izbăvi de ispită și cu Dumne-
zeul meu voi trece zidul.
31 Dumnezeul meu, fără prihană este calea Lui; cu-
vintele Domnului, cu foc lămurite; apărător este tu-
turor celor ce nădăjduiesc în El.
32 Că cine este Dumnezeu afară de Domnul? Și cine
este Dumnezeu afară de Dumnezeul nostru?

33 Dumnezeu este Cel ce mă încinge cu putere și a
făcut fără prihană calea mea.
34 Cel ce face picioarele mele ca ale cerbului și pe
înălțimi mă așază.
35 Cel ce înveți mâinile mele la război și ai făcut bra-
țele mele ca un arc de aramă.
36 Și mi-ai dat mie scutul mântuirii, și dreapta Ta
m-a sprijinit; și certarea Ta m-a îndreptat până în
sfârșit, și certarea Ta aceasta mă va învăța.
37 Lărgit-ai pașii mei sub mine, și n-au slăbit picioa-
rele mele.
38 Urmări-voi pe vrăjmașii mei și-i voi prinde pe ei,
și nu mă voi întoarce până ce nu vor pieri.
39 Îi voi necăji pe ei și nu vor putea să stea, cădea-vor
sub picioarele mele.
40 Și m-ai încins cu putere spre război, împiedicat-ai
pe toți cei ce se sculau asupra mea și i-ai supus mie.
41 Și pe vrăjmașii mei i-ai pus pe fugă, și pe cei ce
mă urăsc i-ai nimicit.
42 Strigat-au, și nu era cine să-i mântuiască; stri-
gat-au către Domnul, și nu i-a auzit pe ei.
43 Și-i voi sfărâma pe ei, și vor fi ca praful în fața
vântului, ca pe tina ulițelor îi voi zdrobi pe ei.
44 Izbăvi-mă-vei de răzvrătirea poporului; pune-
mă-vei în fruntea neamurilor.
45 Poporul pe care nu l-am cunoscut mi-a slujit mie;
întru auzul urechii m-a ascultat.

46 Fiii străini m-au mințit; fiii străini au îmbătrânit
și, șchiopătând, s-au abătut de la cărările lor.
47 Viu este Domnul și binecuvântat este Dumnezeul
meu, și să se înalțe Dumnezeul mântuirii mele!
48 Dumnezeule, Cel ce îmi dai răzbunarea și ai su-
pus popoare sub mine, Izbăvitorul meu de vrăjma-
șii mei cei furioși,
49 de la cei ce se scoală asupra mea mă vei înălța, de
omul nedrept mă vei izbăvi!
50 Pentru aceasta Te voi lăuda între neamuri, Doam-
ne, și voi cânta numelui Tău,
51 Cel ce preamărești mântuirea împăratului și faci
milă unsului Tău, lui David și seminției lui până în
veac!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 18

1 Pentru sfârșit. Un psalm al lui David.

Cerurile povestesc slava lui Dumnezeu, iar lu-
crarea mâinilor Lui o vestește tăria.
3 Ziua zilei spune cuvânt, și noaptea nopții vestește
cunoștință.
4 Nu sunt graiuri, nici cuvinte ale căror glasuri să
nu se audă:
5 în tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile
lumii, cuvintele lor.

6 Soarelui i-a pus lăcaş; şi acesta, ca un mire ce iese
din cămara sa de nuntă, se va bucura ca un uriaş
săvârşindu-şi calea sa.
7 De la marginea cerului este ieşirea lui, şi la margi-
nea cealaltă sosirea lui, şi nu este cine să se ascundă
de căldura lui.
8 Legea Domnului este fără prihană, întoarce su-
fletele; mărturia Domnului e vrednică de credinţă,
înţelepţeşte pruncii;
9 Rânduielile Domnului sunt drepte, înveselesc ini-
ma; porunca Domnului e strălucitoare, luminează
ochii.
10 Frica de Domnul este curată, rămâne în veacul
veacului; judecăţile Domnului sunt adevărate, toa-
te s-au arătat drepte,
11 dorite-s mai mult decât aurul şi decât piatra de
mare preţ, şi mai dulci decât mierea şi fagurul.
12 Că robul Tău le păzeşte pe ele, şi întru păzirea lor
e răsplătire multă.
13 De greşeli cine îşi va da seama? De cele ascunse
ale mele curăţeşte-mă
14 şi de cele străine fereşte-l pe robul Tău, că de nu
mă vor stăpâni, atunci fără prihană voi fi şi mă voi
curăţi de păcat mare.
15 Şi-Ţi vor bineplăcea cuvintele gurii mele, şi cuge-
tul inimii mele înaintea Ta va fi pururea, Doamne,
ajutorul meu şi izbăvitorul meu!

PSALMUL 19

[1] Pentru sfârșit; un psalm al lui David.

Să te audă Domnul în ziua necazului; să-ți fie
scut numele Dumnezeului lui Iacov!
[3] Să-ți trimită ție ajutor din lăcașul Său cel sfânt și
din Sion să te întărească pe tine!
[4] Să-Și amintească de toată jertfa ta și arderea-de-tot
a ta bineplăcută să-I fie.
[5] Să-ți dea ție Domnul după inima ta și toată voia ta
să o plinească!
[6] Bucura-ne-vom de mântuirea ta și întru numele
Domnului Dumnezeului nostru ne vom mări. Pli-
nească Domnul toate cererile tale!
[7] Acum am cunoscut că a mântuit Domnul pe un-
sul Său; auzi-l-va pe el din cerul cel sfânt al Lui.
Întru izbânzi minunate este mântuirea dreptei Lui.
[8] Unii se laudă cu carele lor, alții cu caii lor, iar noi
ne vom lăuda cu numele Domnului Dumnezeului
nostru.
[9] Aceștia s-au împiedicat și au căzut, iar noi ne-am
sculat și ne-am îndreptat.
[10] Doamne, mântuiește-l pe împărat și ne auzi pe
noi în orice zi Te vom chema!

PSALMUL 20

[1] Pentru sfârșit; un psalm al lui David.

Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul
și de mântuirea Ta se va bucura foarte.

3 După pofta inimii lui i-ai dat lui și de voia buzelor
lui nu l-ai lipsit pe el.
4 Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântările bunătă-
ții, pus-ai pe capul lui cunună de piatră scumpă.
5 Viață a cerut de la Tine și i-ai dat lui lungime de
zile în veacul veacului.
6 Mare este slava lui întru mântuirea Ta, slavă și
măreție vei pune peste el;
7 că-i vei da lui binecuvântare în veacul veacului, îl
vei umple pe el de bucurie cu fața Ta.
8 Că împăratul nădăjduiește în Domnul și întru
mila Celui Preaînalt nu se va clinti.
9 Aflã-se mâna Ta peste toți vrăjmașii Tăi, dreapta
Ta să-i afle pe toți cei ce Te urăsc pe Tine!
10 Că-i vei face pe ei ca un cuptor de foc în vremea
arătării feței Tale; Domnul întru mânia Sa îi va tul-
bura pe ei și-i va mânca pe ei focul.
11 Rodul lor de pe pământ îl vei pierde, și seminția
lor, dintre fiii oamenilor.
12 Că au abătut asupra Ta rele, cugetat-au uneltiri
care nu vor putea să stea.
13 Că îi vei pune pe ei pe fugă, iar cu cei rămași ai
Tăi vei schimba fața lor.
14 Înalță-Te, Doamne, întru puterea Ta! Cânta-vom
și vom lăuda faptele puterii Tale.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 21

[1] Pentru sfârșit, despre ajutorul de dimineață;
un psalm al lui David.

Dumnezeule, Dumnezeul meu, ia aminte la
mine! Pentru ce m-ai părăsit? Departe sunt de
mântuirea mea cuvintele greșelilor mele.
3 Dumnezeul meu, striga-voi ziua, și nu vei auzi;
noaptea, și nu mi se va socoti nebunie!
4 Iar Tu în cel sfânt locuiești, lauda lui Israel!
5 În Tine au nădăjduit părinții noștri, nădăjduit-au
și i-ai izbăvit pe ei.
6 Către Tine au strigat și s-au mântuit, în Tine au
nădăjduit și nu s-au rușinat.
7 Iar eu sunt vierme, și nu om, ocara oamenilor și
defăimarea poporului.
8 Toți cei ce m-au văzut m-au batjocorit, grăit-au cu
buzele, clătinat-au din cap, zicând:
9 „Nădăjduit-a în Domnul: să-l izbăvească! Mântu-
iască-l pe el, dacă-l voiește!"
10 Că Tu ești Cel ce m-ai tras din pântece, nădejdea
mea, de la sânii maicii mele.
11 Spre Tine m-am aruncat de la naștere, din pânte-
cele maicii mele Tu ești Dumnezeul meu.
12 Nu Te depărta de la mine, că necazul este aproape
și nu este cine să-mi ajute.
13 Înconjuratu-m-au viței mulți, tauri grași m-au
împresurat.

14 Deschis-au asupra mea gura lor, ca un leu ce ră-
pește și răcnește.
15 Ca apa m-am vărsat și s-au risipit toate oasele
mele; făcutu-s-a inima mea ca ceara ce se topește
înlăuntrul meu.
16 Uscatu-s-a ca un vas de lut tăria mea și limba mea
s-a lipit de gâtlejul meu, și în țărâna morții m-ai
coborât.
17 Că m-au înconjurat câini mulți, adunarea celor
ce viclenesc m-a împresurat; străpuns-au mâinile
mele și picioarele mele,
18 numărat-au toate oasele mele, iar ei priveau și se
uitau la mine.
19 Împărțit-au hainele mele între ei, și pentru căma-
șa mea au aruncat sorți.
20 Iar Tu, Doamne, nu depărta ajutorul Tău de la
mine, spre ocrotirea mea ia aminte!
21 Izbăvește de sabie sufletul meu, și din mâna câi-
nelui, viața mea!
22 Mântuiește-mă din gura leului, și de coarnele
inorogilor, smerenia mea!
23 Spune-voi numele Tău fraților mei; în mijlocul
adunării Te voi lăuda.
24 Cei ce vă temeți de Domnul, lăudați-L pe El! Toa-
tă seminția lui Iacov, slăviți-L pe El! Să se teamă de
Dânsul toată seminția lui Israel!
25 Că n-a defăimat, nici n-a lepădat ruga săracului,

nici nu Și-a întors fața Lui de la mine, iar când am
strigat către Dânsul, m-a auzit.
26 De la Tine este lauda mea; în adunarea cea mare
Te voi lăuda, făgăduințele mele le voi plini înaintea
celor ce se tem de Tine.
27 Mânca-vor săracii și se vor sătura, și-L vor lăuda
pe Domnul cei ce-L caută pe Dânsul; vii vor fi ini-
mile lor în veacul veacului.
28 Își vor aduce aminte și se vor întoarce la Domnul
toate marginile pământului, și se vor închina înain-
tea Lui toate semințiile neamurilor,
29 că a Domnului este împărăția și El stăpânește
peste neamuri.
30 Mâncat-au și s-au închinat Lui toți grașii pămân-
tului, înaintea Lui vor cădea toți cei ce se coboară
în pământ. Iar sufletul meu pentru El viază,
31 și semința mea Îi va sluji Lui. Vesti-se-va Domnu-
lui neamul ce va să vină și se va vesti dreptatea Lui
poporului ce se va naște, pe care l-a făcut Domnul.

PSALMUL 22

1 Un psalm al lui David.

Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi.
2 La loc cu verdeață, acolo m-a sălășluit; la apa
odihnei m-a hrănit.
3 Sufletul meu l-a întors, călăuzitu-m-a pe cărările
dreptății, pentru numele Lui.

4 Că de voi și umbla în mijlocul umbrei morții, nu
mă voi teme de rele, că Tu cu mine ești. Toiagul Tău
și varga Ta, acestea m-au mângâiat.
5 Gătit-ai masă înaintea mea, împotriva celor ce mă
necăjesc; uns-ai cu untdelemn capul meu, și paha-
rul Tău mă îmbată ca un puternic.
6 Și mila Ta mă va urma în toate zilele vieții mele, ca
să locuiesc în casa Domnului întru lungime de zile.

PSALMUL 23

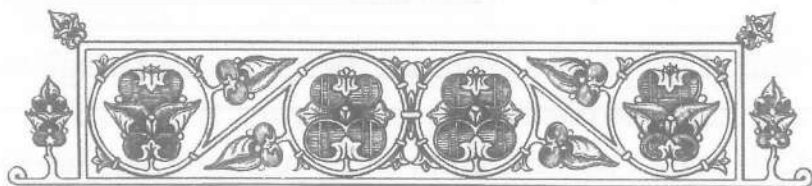
1 Un psalm al lui David, pentru întâia zi a săptămânii.

Al Domnului este pământul și cuprinsul lui, lu-
mea și toți cei ce locuiesc în ea.
2 Acesta deasupra mărilor l-a întemeiat pe el și pes-
te râuri l-a așezat pe el.
3 Cine se va sui în muntele Domnului? Și cine va sta
în locul cel sfânt al Lui?
4 Cel nevinovat cu mâinile și curat cu inima, care
nu și-a dat spre deșertăciune sufletul său și nu s-a
jurat cu vicleșug aproapelui său.
5 Acesta va primi binecuvântare de la Domnul și
milostenie de la Dumnezeu, Mântuitorul său.
6 Acesta este neamul celor ce-L caută pe Domnul, al
celor ce caută fața Dumnezeului lui Iacov.
7 Ridicați, căpetenii, porțile voastre! Și voi, porți
veșnice, ridicați-vă, și va intra Împăratul slavei!
8 Cine este Acesta, Împăratul slavei? Domnul cel

tare și puternic, Domnul cel tare în război!
9 Ridicați, căpetenii, porțile voastre! Și voi, porți
veșnice, ridicați-vă, și va intra Împăratul slavei!
10 Cine este Acesta, Împăratul slavei? Domnul puteri-
lor, Acesta este Împăratul slavei!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 24

[1] Un psalm al lui David.

Către Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu!
Dumnezeul meu, în Tine am nădăjduit, să nu fiu
rușinat în veac, nici să râdă de mine vrăjmașii mei!
[3] Pentru că toți cei ce Te așteaptă pe Tine nu se vor
rușina; să se rușineze toți cei ce fac fărădelegi în
zadar!
[4] Fă-mi cunoscute, Doamne, căile Tale și cărările
Tale mă învață!
[5] Călăuzește-mă întru adevărul Tău și mă învață,
că Tu ești Dumnezeu, Mântuitorul meu, și pe Tine
Te-am așteptat toată ziua!
[6] Adu-Ți aminte de îndurările Tale, Doamne, și de
milele Tale, că din veac sunt!
[7] Păcatele tinereților mele și ale neștiinței mele nu
le pomeni; pomenește-mă pe mine după mila Ta,
pentru bunătatea Ta, Doamne!

8 Bun și drept este Domnul, pentru aceasta lege va
pune celor ce păcătuiesc în cale.
9 Călăuzi-va pe cei blânzi întru judecată, învăța-va
pe cei blânzi căile Sale.
10 Toate căile Domnului sunt milă și adevăr pentru
cei ce caută legământul Lui și mărturiile Lui.
11 Pentru numele Tău, Doamne, curățește păcatul
meu, că mult este!
12 Cine este omul care se teme de Domnul? Lege va
pune lui în calea pe care a ales-o.
13 Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui și semin-
ția lui va moșteni pământul.
14 Domnul este întărirea celor ce se tem de El și fă-
găduința Lui o va arăta lor.
15 Ochii mei sunt pururea spre Domnul, că El va
scoate din laț picioarele mele.
16 Caută spre mine și mă miluiește, că singur și să-
rac sunt eu!
17 Necazurile inimii mele s-au înmulțit; din nevoile
mele scoate-mă!
18 Vezi smerenia mea și osteneala mea, și-mi iartă
toate păcatele mele!
19 Vezi pe vrăjmașii mei că s-au înmulțit și cu ură
nedreaptă m-au urât!
20 Păzește sufletul meu și mă izbăvește, ca să nu mă
rușinez că am nădăjduit în Tine!
21 Cei fără de răutate și cei drepți s-au lipit de mine,

că Te-am așteptat, Doamne!
22 Izbăvește, Dumnezeule, pe Israel din toate necazurile lui!

PSALMUL 25

1 Al lui David.

Judecă-mă, Doamne, că eu întru nerăutatea mea am umblat și, în Domnul nădăjduind, nu voi slăbi!
2 Ispitește-mă, Doamne, și mă cearcă, cu foc lămurește rărunchii mei și inima mea!
3 Că mila Ta este înaintea ochilor mei și am bineplăcut întru adevărul Tău.
4 Nu am șezut în adunarea deșertăciunii și la călcătorii de lege nu voi intra.
5 Urât-am adunarea celor ce viclenesc și cu cei necredincioși nu voi ședea.
6 Spăla-voi între cei nevinovați mâinile mele și voi înconjura altarul Tău, Doamne,
7 ca să aud glasul laudei Tale și să povestesc toate minunile Tale!
8 Doamne, iubit-am podoaba casei Tale și locul sălașului slavei Tale!
9 Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu, și cu vărsătorii de sânge, viața mea,
10 întru ale căror mâini sunt fărădelegi, și dreapta lor s-a umplut de mită.
11 Iar eu întru nerăutatea mea am umblat; izbăvește-mă, Doamne, și mă miluiește!

12 Piciorul meu a stat întru dreptate; în adunări Te
voi binecuvânta, Doamne!

PSALMUL 26

1 Al lui David. Înainte de a fi uns.

Domnul este luminarea mea și mântuitorul
meu: De cine mă voi teme? Domnul este apă-
rătorul vieții mele: De cine mă voi înfricoșa?
2 Când s-au apropiat de mine cei ce îmi fac rău, ca
să mănânce carnea mea, cei ce mă necăjesc și vrăj-
mașii mei, aceia au slăbit și au căzut.
3 De s-ar rândui împotriva mea oștire, nu se va în-
fricoșa inima mea; de s-ar ridica asupra mea răz-
boi, eu întru aceasta nădăjduiesc:
4 una am cerut de la Domnul și aceasta voi căuta,
ca să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții
mele, ca să văd frumusețea Domnului și să cercetez
lăcașul cel sfânt al Lui.
5 Că m-a ascuns în cortul Său în ziua necazurilor
mele, acoperitu-m-a în ascunzișul cortului Său, pe
piatră m-a înălțat;
6 și acum, iată, a înălțat capul meu peste vrăjmașii mei;
înconjurat-am cortul Lui și am jertfit jertfă de laudă și
de bucurie. Cânta-voi Domnului și-L voi lăuda.
7 Auzi, Doamne, glasul meu cu care am strigat:
„Miluiește-mă și mă ascultă!"
8 Ție a zis inima mea: „Pe Domnul voi căuta!" Te-a

căutat pe Tine fața mea; fața Ta, Doamne, voi căuta!
9 Să nu întorci fața Ta de la mine și să nu Te abați
întru mânie de la robul Tău! Ajutorul meu fii! Să
nu mă lepezi, nici să mă părăsești, Dumnezeule,
Mântuitorul meu!
10 Că tatăl meu și maica mea m-au părăsit, dar
Domnul m-a luat la Sine.
11 Lege pune-mi, Doamne, în calea Ta și mă călău-
zește pe cărarea cea dreaptă, din pricina vrăjmași-
lor mei!
12 Nu mă lăsa în voia celor ce mă necăjesc, că s-au
sculat asupra mea martori nedrepți. Dar nedrepta-
tea s-a mințit pe sine.
13 Cred că voi vedea bunătățile Domnului în pă-
mântul celor vii.
14 Așteaptă-L pe Domnul, îmbărbătează-te și să se
întărească inima ta, și așteaptă-L pe Domnul!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 27

1 Al lui David.

Către Tine, Doamne, am strigat! Dumnezeul meu, să nu taci depărtându-Te de mine, că, de vei tăcea, mă voi asemăna cu cei ce se coboară în mormânt!
2 Ascultă, Doamne, glasul rugăciunii mele când mă
rog către Tine, când ridic mâinile mele către lăcașul

Tău cel sfânt!
3 Să nu tragi cu cei păcătoși sufletul meu, și cu cei
ce lucrează nedreptatea să nu mă pierzi, cu cei ce
grăiesc pace către aproapele lor, dar cele rele sunt
în inimile lor!
4 Dă-le lor, Doamne, după faptele lor și după vi-
clenia meșteșugirilor lor! După faptele mâinilor lor
dă-le lor, răsplătește-le răsplata lor!
5 Că n-au înțeles lucrările Domnului și faptele mâi-
nilor Lui; îi vei surpa pe ei și nu-i vei mai zidi.
6 Binecuvântat este Domnul, că a auzit glasul rugă-
ciunii mele.
7 Domnul este ajutorul și apărătorul meu; în El a
nădăjduit inima mea, și m-a ajutat, și a înflorit tru-
pul meu, și de bunăvoie Îl voi lăuda pe El.
8 Domnul este întărirea poporului Său și apărătorul
mântuirii unsului Său.
9 Mântuiește poporul Tău și binecuvântează moște-
nirea Ta; paște-i pe ei și-i ridică până în veac!

PSALMUL 28

1 Un psalm lui David; la ieșirea din cort.

Aduceți Domnului, fii ai lui Dumnezeu, aduceți Domnului pe fiii berbecilor! Aduceți Domnului slavă și cinste,
2 aduceți Domnului slavă numelui Său, închinați-vă
Domnului în curtea cea sfântă a Lui!

3 Glasul Domnului peste ape, Dumnezeul slavei a
tunat, Domnul peste ape multe.
4 Glasul Domnului întru tărie, glasul Domnului în-
tru măreție.
5 Glasul Domnului zdrobește cedrii, și va zdrobi
Domnul cedrii Libanului,
6 și-i va sfărâma pe ei, și va zdrobi Libanul ca pe
vițel, iar cel iubit va fi ca puiul de inorog.
7 Glasul Domnului taie para focului.
8 Glasul Domnului cutremură pustiul, și va cutre-
mura Domnul pustiul Cadeșului.
9 Glasul Domnului întărește cerbii și va descoperi
desișurile, și în lăcașul Lui fiecare zice: „Slavă!"
10 Domnul va locui peste potop, și va ședea Domnul
Împărat în veac.
11 Domnul tărie poporului Său va da, Domnul va
binecuvânta pe poporul Său cu pace.

PSALMUL 29

1 Pentru sfârșit; al lui David;
un psalm cântat la sfințirea Casei [Domnului].

Înălța-Te-voi, Doamne, că m-ai ridicat și n-ai lă-
sat pe vrăjmașii mei să râdă de mine.
3 Doamne, Dumnezeul meu, strigat-am către Tine,
și m-ai vindecat!
4 Doamne, scos-ai din iad sufletul meu și m-ai slo-
bozit dintre cei ce se coboară în mormânt!

5 Cântați Domnului cei cuvioși ai Lui și-L lăudați
pe El întru amintirea sfințeniei Lui.
6 Că urgie este întru mânia Lui, și viață, întru voia Lui.
Seara se va sălășlui plânsul, iar dimineața, bucuria.
7 Iar eu am zis întru îndestularea mea: „Nu mă voi
clătina în veac!"
8 Doamne, întru voia Ta, dat-ai frumuseții mele pu-
tere, dar Ți-ai întors fața Ta și m-am tulburat.
9 Către Tine, Doamne, voi striga și către Dumneze-
ul meu mă voi ruga:
10 „Ce folos de sângele meu de mă cobor în strică-
ciune? Oare Te va lăuda pe Tine țărâna, sau ea va
vesti adevărul Tău?"
11 Auzit-a Domnul și m-a miluit; Domnul a fost
ajutorul meu.
12 Schimbat-ai tânguirea mea în bucurie, rupt-ai sa-
cul meu și m-ai încins cu veselie,
13 ca slava mea să-Ți cânte Ție și să nu mai fiu mâh-
nit. Doamne, Dumnezeul meu, în veac Te voi lăuda!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 30

1 Pentru sfârșit. Al lui David, un psalm al neliniștii.
În Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu fiu rușinat
în veac; întru dreptatea Ta izbăvește-mă și mă
scoate!
3 Pleacă spre mine urechea Ta! Grăbește-Te de mă

scoate! Fii mie Dumnezeu apărător și casă de scă-
pare, ca să mă mântuiești!
4 Că întărirea mea și scăparea mea ești Tu, și pentru
numele Tău mă vei călăuzi și mă vei hrăni.
5 Scoate-mă-vei din cursa aceasta pe care au as-
cuns-o mie, că Tu ești apărătorul meu, Doamne!
6 În mâinile Tale îmi voi încredința duhul meu. Iz-
băvitu-m-ai, Doamne, Dumnezeul adevărului!
7 Urât-ai pe cei ce în zadar slujesc deșertăciunilor;
iar eu în Domnul am nădăjduit.
8 Bucura-mă-voi și mă voi veseli de mila Ta, că ai
căutat spre smerenia mea, izbăvit-ai din nevoi su-
fletul meu
9 și nu m-ai închis în mâinile vrăjmașilor, pus-ai la
loc larg picioarele mele.
10 Miluiește-mă, Doamne, că mă necăjesc! Tulbura-
tu-s-a întru mânie ochiul meu, sufletul meu și ini-
ma mea.
11 Că s-a stins în durere viața mea, și anii mei, în
suspinuri; slăbit-a întru sărăcie tăria mea și oasele
mele s-au tulburat.
12 Pentru toți vrăjmașii mei ajuns-am de ocară, și
vecinilor mei, foarte, și frică pentru cunoscuții mei;
cei ce mă vedeau afară fugeau de mine.
13 Uitat am fost, ca un mort, din inima lor, ajuns-am
ca un vas stricat.
14 Că am auzit ocara multora din cei ce locuiesc

împrejur; când se adunau ei împreună împotriva
mea, ca să ia sufletul meu s-au sfătuit.
15 Iar eu în Tine, Doamne, am nădăjduit! Zis-am:
Tu ești Dumnezeul meu!
16 În mâinile Tale sunt sorții mei; izbăvește-mă din
mâna vrăjmașilor mei și de cei ce mă prigonesc!
17 Arată fața Ta robului Tău; mântuiește-mă cu mila
Ta!
18 Doamne, să nu fiu rușinat că Te-am chemat pe Tine!
Să se rușineze necredincioșii și să se coboare în iad!
19 Mute să fie buzele cele viclene, care grăiesc împotri-
va dreptului fărădelege, cu mândrie și cu defăimare.
20 Cât este de mare mulțimea bunătății Tale, Doam-
ne, pe care ai gătit-o celor ce se tem de Tine, pe care
ai făcut-o celor ce nădăjduiesc în Tine, înaintea fi-
ilor oamenilor!
21 Întru ascunzișul feței Tale îi vei ascunde pe ei de
tulburarea oamenilor; în cortul Tău îi vei acoperi
de grăirea împotrivă a limbilor.
22 Binecuvântat este Domnul, că minunată Și-a ară-
tat mila Sa în cetatea cea întărită.
23 Iar eu am zis întru neliniștea mea: „Lepădat sunt
de la fața ochilor Tăi!“ Pentru aceasta ai auzit glasul
rugăciunii mele când am strigat către Tine.
24 Iubiți pe Domnul, toți cuvioșii Lui, că adevăr ca-
ută Domnul și răsplătește celor ce se mândresc cu
prisosință!

25 Îmbărbătați-vă, toți cei ce nădăjduiți în Domnul,
și să se întărească inima voastră!

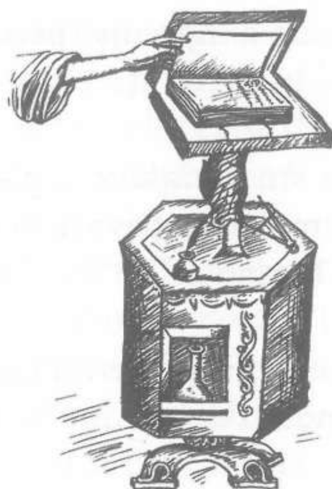
PSALMUL 31

1 Al lui David, pentru înțelegere.

Fericiți cei cărora li s-au iertat fărădelegile și că-
rora li s-au acoperit păcatele.
2 Fericit bărbatul căruia Domnul nu-i va socoti pă-
catul, și nu este vicleșug în gura lui.
3 Eu am tăcut, căci au îmbătrânit oasele mele stri-
gând eu toată ziua;
4 că ziua și noaptea s-a îngreuiat peste mine mâna
Ta; întorsu-m-am în suferință când ghimpele mi
s-a înfipt.
5 Fărădelegea mea am cunoscut și păcatul meu nu
l-am ascuns. Zis-am: „Împotriva mea mărturisi-voi
fărădelegea mea Domnului", și Tu ai iertat nelegiu-
irea inimii mele.
6 Pentru aceasta se va ruga Ție tot cuviosul la vre-
me potrivită, iar potop de ape multe de el nu se va
apropia.
7 Tu ești scăparea mea în necazul ce mă cuprinde! Bu-
curia mea, izbăvește-mă de cei ce m-au înconjurat!
8 „Înțelepți-te-voi și te voi însoți pe calea aceasta pe
care vei merge, aținti-voi asupra ta ochii Mei."
9 Nu fiți asemenea calului și catârului, întru care nu
este pricepere. Cu zăbală și cu frâu fălcile lor vei

strânge, ale celor ce nu se apropie de Tine!
10 Multe sunt biciuirile păcătosului, iar pe cel ce nă-
dăjduiește în Domnul mila îl va înconjura.
11 Veseliți-vă în Domnul și vă bucurați, drepților, și
vă lăudați, toți cei drepți la inimă!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 32

1 Al lui David, neintitulat la evrei.

Bucurați-vă, drepților, în Domnul! Celor drepți
li se cuvine laudă.
2 Lăudați pe Domnul din alăută, din psaltire cu zece
strune cântați Lui!
3 Cântați Lui cântare nouă, cântați-I frumos, cu
strigăt de bucurie!
4 Că drept este cuvântul Domnului, și toate lucrări-
le Lui, cu credincioșie.
5 Iubește milostenia și judecata Domnul; de mila
Lui este plin pământul.
6 Cu cuvântul Domnului cerurile s-au întărit, și cu
duhul gurii Lui, toată oștirea lor.
7 El adună ca într-un burduf apele mării și pune
adâncurile în vistierii.
8 Să se teamă de Domnul tot pământul și de El să se
cutremure toți locuitorii lumii!

9 Că El a zis și s-au făcut; El a poruncit și s-au zidit.
10 Domnul risipește sfaturile neamurilor, nesoco-
tește gândurile popoarelor și zădărnicește sfaturile
căpeteniilor.
11 Iar sfatul Domnului rămâne în veac, și gândurile
inimii Lui, din neam în neam.
12 Fericit este neamul căruia Domnul este Dumne-
zeul lui, poporul pe care Și l-a ales spre moștenire!
13 Din cer a privit Domnul, văzut-a pe toți fiii oa-
menilor;
14 din lăcașul Său pe care l-a pregătit spre toți cei ce
locuiesc pământul a privit
15 Cel ce singur a zidit inimile lor și pricepe toate
lucrările lor.
16 Nu se izbăvește împăratul prin oștire multă și uri-
așul nu se va mântui cu mulțimea tăriei lui.
17 Amăgitor e calul spre izbăvire și mulțimea puterii
lui nu te va mântui.
18 Iată, ochii Domnului spre cei ce se tem de El, spre
cei ce nădăjduiesc în mila Lui,
19 ca să izbăvească de moarte sufletele lor și să-i
hrănească pe ei în timp de foamete!
20 Sufletul nostru așteaptă pe Domnul, că El este
ajutorul și sprijinitorul nostru.
21 Că în El se va veseli inima noastră și întru numele
cel sfânt al Lui am nădăjduit.
22 Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăj-

duit întru Tine!

PSALMUL 33

[1] Al lui David, când a luat înfățișare de nebun înaintea lui Abimelec, iar acesta i-a dat drumul, și el a plecat.

Binecuvânta-voi pe Domnul în toată vremea,
pururea lauda Lui în gura mea.
[3] În Domnul se va lăuda sufletul meu; să audă cei
blânzi și să se veselească!
[4] Măriți pe Domnul cu mine și să înălțăm numele
Lui împreună!
[5] Căutat-am pe Domnul și m-a auzit, și din toate
necazurile mele m-a izbăvit.
[6] Apropiați-vă de El și vă luminați, și fețele voastre
să nu se rușineze!
[7] Săracul acesta a strigat și Domnul l-a auzit pe el, și
din toate necazurile lui l-a mântuit.
[8] Străjui-va îngerul Domnului împrejurul celor ce
se tem de El și-i va izbăvi pe ei.
[9] Gustați și vedeți că bun este Domnul! Fericit băr-
batul care nădăjduiește în El!
[10] Temeți-vă de Domnul, toți sfinții Lui, că n-au lip-
să cei ce se tem de El!
[11] Bogații au sărăcit și au flămânzit, iar cei ce-L cau-
tă pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele.
[12] Veniți, fiilor, ascultați-mă: frica Domnului vă voi
învăța!
[13] Cine este omul care voiește viața, care dorește să

vadă zile bune?
14 Oprește-ți limba de la rău, și buzele tale să nu grăiască vicleșug!
15 Ferește-te de rău și fă binele, caută pacea și o urmează pe ea!
16 Ochii Domnului, spre cei drepți, și urechile Lui, spre rugăciunea lor.
17 Iar fața Domnului e împotriva celor ce fac rele, ca să piardă de pe pământ pomenirea lor.
18 Strigat-au drepții și Domnul i-a auzit pe ei, și din toate necazurile lor i-a izbăvit.
19 Aproape este Domnul de cei cu inima zdrobită și pe cei smeriți cu duhul îi va mântui.
20 Multe sunt necazurile drepților, dar din toate acelea îi va izbăvi pe ei Domnul.
21 Domnul păzește toate oasele lor, nici unul din ele nu se va zdrobi.
22 Moartea păcătoșilor este cumplită, și cei ce-l urăsc pe cel drept vor greși.
23 Mântui-va Domnul sufletele robilor Săi și nu vor greși toți cei ce nădăjduiesc în El.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 34

1 Al lui David.

Judecă-i, Doamne, pe cei ce-mi fac nedreptate; războiește-i pe cei ce se luptă cu mine!

2 Apucă arma și pavăza, și scoală-Te spre ajutorul meu!
3 Scoate-Ți sabia și închide calea celor ce mă prigo-
nesc! Spune sufletului meu: „Mântuirea ta sunt Eu!“
4 Să fie rușinați și înfruntați cei ce caută sufletul
meu; să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce
cugetă rele împotriva mea!
5 Să ajungă ca praful în fața vântului, și îngerul
Domnului să-i necăjească!
6 Facă-se calea lor întuneric și alunecare, și îngerul
Domnului să-i izgonească!
7 Că în zadar au ascuns cursa lor ca să mă piardă, în
deșert au ocărât sufletul meu.
8 Să vină asupra lor cursa pe care n-o cunosc și la-
țul pe care l-au ascuns să-i prindă pe ei! Și chiar în
cursa lor vor cădea.
9 Iar sufletul meu se va bucura de Domnul, ve-
seli-se-va de mântuirea Lui.
10 Toate oasele mele vor zice: „Doamne, Doamne,
cine este asemenea Ție, Cel ce izbăvești pe sărman
din mâna celor mai tari decât el, pe cel sărac și lip-
sit, de cei ce-l jefuiesc pe el?“
11 Ridicatu-s-au împotriva mea martori nedrepți și
de cele ce nu știam m-au întrebat.
12 Răsplătit-au mie cu rele pentru bune, și sufletului
meu, cu nerodire.
13 Iar când aceia mă supărau, eu mă îmbrăcam cu sac
și îmi smeream cu post sufletul meu, și rugăciunea

mea în sânul meu se întorcea.
14 Ca un apropiat, ca un frate de-al nostru, aşa de
bine mă purtam; ca unul ce jeleşte şi se mâhneşte,
aşa mă smeream.
15 Dar ei împotriva mea s-au veselit şi s-au adunat;
gătit-au împotriva mea bătăi, şi n-am ştiut. Despărţitu-s-au şi nu s-au căit.
16 Ispititu-m-au şi cu batjocură m-au batjocorit,
scrâşnit-au dinţii lor asupra mea.
17 Doamne, când vei vedea? Depărtează sufletul
meu de la fapta lor cea rea, şi de la lei, viaţa mea!
18 Mărturisi-Te-voi, Doamne, în adunarea cea mare,
într-un popor numeros Te voi lăuda!
19 Să nu se bucure de mine cei ce mă vrăjmăşesc pe nedrept, cei ce mă urăsc în zadar şi îşi fac semn cu ochii.
20 Că mie de pace îmi grăiau, dar întru furia lor vicleşuguri cugetau.
21 Larg deschis-au gura lor împotriva mea, zicând:
„Bine, bine, văzut-au ochii noştri!"
22 Tu ai văzut, Doamne, să nu taci! Doamne, nu Te
depărta de la mine!
23 Deşteaptă-Te, Doamne, şi ia aminte spre judecata mea, Dumnezeul meu şi Domnul meu, ca să-mi
faci dreptate!
24 Judecă-mă, Doamne, după dreptatea Ta; Doamne, Dumnezeul meu, să nu se bucure de mine!
25 Să nu zică întru inimile lor: „Bine, bine este su-

fletului nostru!", nici să zică: „L-am înghițit pe el!".
26 Să fie rușinați și înfruntați deodată cei ce se bu-
cură de necazurile mele! Să se îmbrace cu rușine și
cu ocară cei ce grăiesc cu semeție împotriva mea!
27 Să se bucure și să se veselească cei ce voiesc
dreptatea mea, și cei ce voiesc pacea robului Tău să
zică pururea: „Mărit să fie Domnul!".
28 Și limba mea va vesti dreptatea Ta, toată ziua, lau-
da Ta.

PSALMUL 35

1 Pentru sfârșit, un psalm al lui David, robul Domnului.

Și-a zis călcătorul de lege să păcătuiască; nu este
frică de Dumnezeu înaintea ochilor lui.
3 Că viclean a fost cu sine ca nu cumva să-și afle
fărădelegea și s-o urască.
4 Graiurile gurii lui sunt fărădelege și vicleșug; n-a
vrut să priceapă ca să facă binele.
5 Fărădelege a cugetat în așternutul său, în toată ca-
lea cea bună nu a stat, iar răutatea n-a urât.
6 Doamne, în cer este mila Ta, și adevărul Tău, până
la nori!
7 Dreptatea Ta e ca munții lui Dumnezeu, judecăți-
le Tale, adânc mare; oameni și dobitoace vei izbăvi,
Doamne!
8 Cât ai înmulțit mila Ta, Dumnezeule! Fiii oamenilor
întru acoperământul aripilor Tale vor nădăjdui.

9 Îmbăta-se-vor de belșugul casei Tale și din pârâul
desfătării Tale îi vei adăpa pe ei.
10 Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom
vedea lumină.
11 Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine, și drepta-
tea Ta, celor drepți la inimă!
12 Să nu vină peste mine piciorul mândriei și mâna
păcătosului să nu mă clatine.
13 Acolo au căzut toți cei ce lucrează fărădelegea,
izgoniți au fost și nu se vor putea ridica.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 36

1 Al lui David.

Nu râvni celor ce viclenesc, nici nu pizmui pe
cei ce fac fărădelegea!
2 Căci ca iarba curând se vor usca și ca frunzele bu-
ruienii degrabă vor cădea.
3 Nădăjduiește în Domnul și fă binele, și locuiește
pământul, și te vei hrăni din bogăția lui!
4 Desfătează-te în Domnul, și-ți va împlini cererile
inimii tale!
5 Descoperă Domnului calea ta și pune-ți în El nă-
dejdea, și El va face:
6 va scoate la iveală dreptatea ta ca lumina, și judecata
ta, ca soarele de la amiază.
7 Supune-te Domnului și-L roagă pe El! Nu râvni

celui ce sporește în calea sa și omului care săvârșeș-
te fărădelegea!
8 Potolește-ți furia și lasă mânia! Nu râvni ca să vi-
clenești,
9 că cei ce viclenesc vor fi nimiciți, iar cei ce-L aș-
teaptă pe Domnul vor moșteni pământul.
10 Încă puțin și nu va mai fi păcătosul; căuta-vei lo-
cul lui și nu-l vei afla.
11 Iar cei blânzi vor moșteni pământul și se vor des-
făta întru belșug de pace.
12 Pândi-va păcătosul pe cel drept și va scrâșni din
dinți asupra lui.
13 Iar Domnul va râde de el, că mai dinainte vede că
va veni ziua lui.
14 Sabia și-au scos-o păcătoșii, întins-au arcul lor ca
să-l doboare pe sărac și pe sărman, ca să-i junghie
pe cei drepți la inimă.
15 Sabia lor să intre în inimile lor și arcurile lor să
se frângă!
16 Mai bun este puținul celui drept decât bogăția
multă a păcătoșilor;
17 că brațele păcătoșilor se vor zdrobi, iar pe cei
drepți îi întărește Domnul.
18 Cunoaște Domnul căile celor fără prihană, și
moștenirea lor în veac va fi;
19 nu se vor rușina în vremea cea rea și în zilele de
foamete se vor sătura.

20 Că păcătoșii vor pieri, iar vrăjmașii Domnului,
îndată ce s-au slăvit și s-au înălțat, ca fumul risipin-
du-se, au pierit.
21 Împrumută păcătosul și nu va da înapoi, iar drep-
tul se îndură și dă.
22 Cei ce-L binecuvântează pe Domnul vor moșteni
pământul, iar cei ce-L blesteamă pe El vor fi nimiciți.
23 De la Domnul sunt călăuziți pașii omului, iar
acesta calea Lui o va voi foarte.
24 Când va cădea, nu se va zdrobi, că Domnul îl
sprijină cu mâna Sa.
25 Tânăr am fost și am îmbătrânit, și n-am văzut pe
cel drept părăsit, nici seminția lui cerând pâine.
26 Toată ziua dreptul miluiește și împrumută, și se-
minția lui binecuvântată va fi.
27 Ferește-te de rău și fă binele, și sălășluiește-te în
veacul veacului!
28 Că Domnul iubește judecata și nu-i va părăsi pe
cuvioșii Săi, în veac vor fi păziți. Cei fărădelege vor
fi izgoniți și seminția necredincioșilor va fi stârpită,
29 iar drepții vor moșteni pământul și-l vor locui în
veacul veacului.
30 Gura dreptului va grăi înțelepciune și limba lui va
spune judecată.
31 Legea Dumnezeului său este în inima lui și nu se
vor împiedica pașii lui.
32 Pândește păcătosul pe cel drept și caută să-l

omoare pe el,
33 dar Domnul nu-l va lăsa în mâinile lui, nici nu-l
va osândi când îl va judeca pe el.
34 Aşteaptă-L pe Domnul şi păzeşte calea Lui, şi te
va înălţa ca să moşteneşti pământul! Pieirea păcă-
toşilor vei vedea.
35 Văzut-am pe cel necredincios semeţindu-se şi
înălţându-se ca cedrii Libanului,
36 dar, iată, am trecut şi nu mai era; l-am căutat pe
el şi nu s-a aflat locul lui.
37 Păzeşte nerăutatea şi caută dreptatea, că omul
paşnic va avea urmaşi!
38 Iar cei fărădelege împreună vor pieri şi urmaşii
necredincioşilor vor fi stârpiţi.
39 Iar mântuirea drepţilor este de la Domnul; apără-
torul lor este în vreme de necaz.
40 Şi-i va ajuta pe ei Domnul, şi-i va izbăvi; îi va
scoate pe ei din mâna păcătoşilor şi-i va mântui, că
şi-au pus nădejdea în El.

Slavă... Şi acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 37

[1] Un psalm al lui David; spre pomenire; despre sabat.
Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine,
nici cu iuțimea Ta să mă cerți!
[3] Că săgețile Tale s-au înfipt în mine și ai întărit
peste mine mâna Ta.
[4] Nu este vindecare în trupul meu de la fața mâniei
Tale; nu este pace în oasele mele din pricina păca-
telor mele.
[5] Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o
sarcină grea apăsat-au peste mine.
[6] Împuțitu-s-au și au putrezit rănile mele din prici-
na nebuniei mele;
[7] chinuitu-m-am și m-am gârbovit până în sfârșit,
toată ziua mâhnindu-mă umblam.
[8] Că șalele mele s-au umplut de ocări și nu este vin-
decare în trupul meu.
[9] Necăjitu-m-am și m-am smerit foarte, răcnit-am

din suspinul inimii mele.
10 Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea și
suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns!
11 Inima mea s-a tulburat, părăsitu-m-a tăria mea,
și lumina ochilor mei, și aceasta nu este cu mine.
12 Prietenii mei și vecinii mei s-au apropiat și împo-
triva mea au stat, iar apropiații mei departe au stat.
13 Și se sileau cei ce căutau sufletul meu, și cei ce
căutau să-mi facă rău grăiau deșertăciuni și vicle-
șuguri toată ziua cugetau.
14 Iar eu, ca un surd, nu auzeam și ca un mut ce nu-și
deschide gura sa;
15 și m-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în
gura lui mustrări.
16 Că în Tine, Doamne, am nădăjduit! Tu vei auzi,
Doamne, Dumnezeul meu!
17 Că am zis: „Nu cumva să se bucure de mine vrăj-
mașii mei!"; iar când s-au clătinat picioarele mele,
aceștia împotriva mea s-au semețit.
18 Că eu spre biciuiri gata sunt și durerea mea îna-
intea mea este pururea.
19 Că fărădelegea mea eu o voi vesti și mă voi îngriji
pentru păcatul meu.
20 Iar vrăjmașii mei trăiesc și s-au întărit mai mult de-
cât mine, și s-au înmulțit cei ce mă urăsc pe nedrept;
21 cei ce îmi răsplătesc rele pentru bune mă cleve-
teau, că urmam bunătatea.

22 Nu mă părăsi, Doamne, Dumnezeul meu, nu Te
depărta de la mine!
23 Ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântu-
irii mele!

PSALMUL 38

1 Pentru sfârșit, o cântare a lui David, pentru Iditun.

Zis-am: „Păzi-voi căile mele, ca să nu păcătuiesc
cu limba mea!"; pus-am gurii mele pază când a
stat păcătosul împotriva mea.
3 Amuțit-am și m-am smerit, și din bunătate am
tăcut, și durerea mea s-a înnoit.
4 Înfierbântatu-s-a inima mea înlăuntrul meu și în cu-
getul meu se va aprinde foc. Grăit-am cu limba mea:
5 „Fă-mi cunoscut, Doamne, sfârșitul meu și care
este numărul zilelor mele, ca să știu ce-mi lipsește!"
6 Iată, de o palmă ai făcut zilele mele, și ființa mea,
ca nimic înaintea Ta; toate sunt deșertăciune, tot
omul ce viază.
7 Iată, ca o umbră este viața omului și în zadar se
zbuciumă; strânge comori și nu știe cui le adună.
8 Și acum, cine este așteptarea mea? Oare nu Dom-
nul? Și ființa mea de la Tine este.
9 De toate fărădelegile mele izbăvește-mă! Ocării
celui fără de minte m-ai dat,
10 iar eu am tăcut și n-am deschis gura mea, că Tu
așa ai rânduit.

11 Depărtează de la mine bătăile Tale, că de tăria
mâinii Tale eu m-am sfârşit.
12 Cu mustrări pentru fărădelegi l-ai pedepsit pe
om şi ai subţiat ca pânza de păianjen sufletul său;
în zadar se zbuciumă tot omul.
13 Auzi rugăciunea mea, Doamne, şi la cererea mea
ia aminte! Lacrimile mele nu le trece cu vederea, că
pribeag sunt eu la Tine şi străin ca toţi părinţii mei!
14 Lasă-mă să mă odihnesc înainte de a mă duce şi
de a nu mai fi!

PSALMUL 39

1 Pentru sfârşit, un psalm al lui David.

Aşteptând L-am aşteptat pe Domnul şi a căutat
spre mine, şi a auzit rugăciunea mea,
3 şi m-a scos din groapa necazului şi din tina noro-
iului, şi a pus pe piatră picioarele mele, şi a călăuzit
paşii mei,
4 şi a pus în gura mea cântare nouă, laudă Dumne-
zeului nostru; vedea-vor mulţi şi se vor teme şi vor
nădăjdui în Domnul.
5 Fericit bărbatul a cărui nădejde este numele Dom-
nului şi care n-a privit la deşertăciuni şi la nebunii
mincinoase!
6 Multe sunt minunile pe care le-ai făcut Tu, Doam-
ne, Dumnezeul meu, şi întru gândurile Tale nu este
nimeni asemenea Ţie! Le-am vestit şi am grăit:

„Înmulțitu-s-au și fără de număr s-au făcut!"
7 Jertfă și prinos n-ai voit, ci trup mi-ai întocmit;
arderi-de-tot și jertfă pentru păcat n-ai cerut.
8 Atunci am zis: „Iată, vin! În sulul cărții este scris
despre mine.
9 Voit-am să fac voia Ta, Dumnezeul meu, și legea
Ta, înlăuntrul inimii mele!"
10 Binevestit-am dreptatea Ta în adunarea cea mare;
iată, buzele mele nu le voi opri, Doamne, Tu ai cu-
noscut!
11 Dreptatea Ta n-am ascuns-o în inima mea, adevă-
rul Tău și mântuirea Ta am spus. Mila Ta și adevărul
Tău nu le-am ascuns de la fața adunării celei mari.
12 Iar Tu, Doamne, să nu depărtezi îndurările Tale
de la mine! Mila Ta și adevărul Tău pururea să mă
sprijinească!
13 Că m-au împresurat rele fără de număr; ajunsu-
m-au fărădelegile mele și n-am putut să văd; în-
mulțitu-s-au mai mult decât perii capului meu și
inima mea m-a părăsit.
14 Binevoiește, Doamne, ca să mă izbăvești! Doam-
ne, spre ajutorul meu ia aminte!
15 Să fie rușinați și înfruntați deodată cei ce caută
să-mi ia sufletul! Să se întoarcă înapoi și să se ruși-
neze cei ce-mi voiesc mie rele!
16 Să-și poarte îndată rușinea lor cei ce-mi zic mie:
„Bine, bine!"

17 Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce
Te caută pe Tine, Doamne, și cei ce iubesc mântui-
rea Ta să zică pururea: „Mărit să fie Domnul!"
18 Iar eu sunt sărac și sărman, Domnul Se va îngriji
de mine. Ajutorul meu și apărătorul meu ești Tu;
Dumnezeul meu, nu zăbovi!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 40

1 Pentru sfârșit, un psalm al lui David.

Fericit cel ce ia aminte la sărac și la sărman; în
ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul.
3 Domnul să-l păzească pe el și să-i dăruiască viață,
să-l fericească pe pământ și să nu-l dea în mâinile
vrăjmașilor lui!
4 Domnul să-l ajute pe el pe patul durerii lui, să-l
ridice cu totul de pe așternutul bolii lui!
5 Eu am zis: „Doamne, miluiește-mă! Vindecă su-
fletul meu, că am greșit Ție!"
6 Vrăjmașii mei au grăit rele împotriva mea, zicând:
„Când va muri și va pieri numele lui?"
7 Iar de intra cineva să mă vadă, deșertăciuni grăia;
în inima lui își aduna fărădelege, ieșea afară și se
sfătuiau împreună.
8 Împotriva mea șopteau toți vrăjmașii mei, împo-
triva mea cugetau cele rele,
9 cuvânt nelegiuit spuneau împotriva mea, zicând:

„Oare cel ce doarme se va mai scula?"
10 Că și omul cu care eram în pace, în care m-am
încrezut, cel ce mănâncă pâinea mea, și-a ridicat
asupra mea călcâiul.
11 Dar Tu, Doamne, miluiește-mă și mă ridică, și le
voi răsplăti lor!
12 Întru aceasta am cunoscut că m-ai voit: că nu va
râde de mine vrăjmașul meu.
13 Iar Tu, pentru nerăutatea mea, m-ai sprijinit și
m-ai întărit înaintea Ta în veac.
14 Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israel,
din veac și până în veac! Amin, amin!

PSALMUL 41

1 Pentru sfârșit, un psalm al fiilor lui Core, spre înțelegere.

În ce chip tânjește cerbul după izvoarele apelor, așa
tânjește sufletul meu după Tine, Dumnezeule!
3 Însetat-a sufletul meu de Dumnezeul cel tare și viu:
Când voi veni și mă voi arăta feței lui Dumnezeu?
4 Făcutu-mi-s-au lacrimile mele pâine ziua și noap-
tea, când mi se zicea în toate zilele: „Unde este
Dumnezeul tău?"
5 De acestea mi-am adus aminte și s-a topit în mine
sufletul meu, că voi merge la locul cortului minu-
nat, până la casa lui Dumnezeu, în glas de bucurie
și de laudă, în sunet de sărbătoare.
6 Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, și pentru ce

mă tulburi? Nădăjduieşte în Dumnezeu, că-L voi lă-
uda pe El, mântuirea feţei mele şi Dumnezeul meu!
7 În mine sufletul meu s-a tulburat; pentru aceasta
îmi voi aduce aminte de Tine din pământul Iorda-
nului şi al Ermonului, din Muntele cel Mic.
8 Adânc pe adânc cheamă la glasul căderii apelor Tale.
Toate furtunile şi valurile Tale peste mine au trecut.
9 Ziua va trimite Domnul mila Sa, iar noaptea cântare
Îi voi aduce Lui, rugăciune Dumnezeului vieţii mele.
10 Spune-voi lui Dumnezeu: „Sprijinitorul meu eşti
Tu, pentru ce m-ai uitat? Şi pentru ce umblu mâh-
nit când mă necăjeşte vrăjmaşul meu?"
11 Se frângeau oasele mele când mă ocărau vrăjma-
şii mei, zicându-mi în fiecare zi: „Unde este Dum-
nezeul tău?"
12 Pentru ce eşti mâhnit, suflete al meu, şi pentru ce
mă tulburi? Nădăjduieşte în Dumnezeu, că-L voi lă-
uda pe El, mântuirea feţei mele şi Dumnezeul meu!

PSALMUL 42

1 Pentru sfârşit; un psalm al lui David.

Judecă-mă, Dumnezeule, şi apără dreptatea mea
de neamul necuvios! De omul nedrept şi viclean
izbăveşte-mă!
2 Că Tu eşti, Dumnezeule, întărirea mea! Pentru ce
m-ai lepădat? Şi pentru ce umblu mâhnit când mă
necăjeşte vrăjmaşul meu?

3 Trimite lumina Ta și adevărul Tău! Acestea m-au
călăuzit și m-au adus la muntele cel sfânt al Tău și
la lăcașurile Tale.
4 Și voi intra la jertfelnicul lui Dumnezeu, la Dum-
nezeu, Cel ce veselește tinerețile mele. Lăuda-Te-voi
din alăută, Dumnezeule, Dumnezeul meu!
5 Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, și pentru ce
mă tulburi? Nădăjduiește în Dumnezeu, că-L voi lă-
uda pe El, mântuirea feței mele și Dumnezeul meu!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 43

1 Pentru sfârșit, un psalm al fiilor lui Core, spre înțelegere.

Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit și pă-
rinții noștri ne-au povestit lucrarea pe care ai
făcut-o în zilele lor, în zilele cele de demult.
3 Mâna Ta neamuri a nimicit, și pe părinții noștri
i-ai sădit; chinuit-ai popoare și le-ai alungat.
4 Că nu cu sabia lor au moștenit pământul și nu bra-
țul lor i-a mântuit pe ei, ci dreapta Ta și brațul Tău
și luminarea feței Tale, că ai binevoit întru ei.
5 Tu Același ești, Împăratul meu și Dumnezeul meu,
Cel ce poruncești izbăvirile lui Iacov!
6 Cu Tine pe vrăjmașii noștri îi vom străpunge și
cu numele Tău îi vom supune pe cei ce se scoală
asupra noastră.
7 Că nu în arcul meu voi nădăjdui și nu sabia mea

mă va mântui;
8 ci Tu ne-ai mântuit de cei ce ne necăjesc pe noi și
pe cei ce ne urăsc i-ai rușinat.
9 Cu Dumnezeu ne vom lăuda toată ziua și numele
Tău îl vom mărturisi în veac.
10 Acum însă ne-ai lepădat și ne-ai rușinat pe noi,
Dumnezeule, și nu vei mai ieși cu oștirile noastre!
11 Dat-am înapoi în fața vrăjmașilor noștri, și cei ce
ne urăsc pe noi ne-au jefuit.
12 Datu-ne-ai ca pe niște oi de mâncare și printre
neamuri ne-ai risipit pe noi;
13 vândut-ai pe poporul Tău fără de preț și nu era
mulțime la sărbătorile noastre.
14 Pusu-ne-ai pe noi spre ocară vecinilor noștri, bat-
jocură și luare în râs celor dimprejurul nostru;
15 Făcutu-ne-ai pe noi pildă printre neamuri, clăti-
nare de cap între popoare.
16 Toată ziua ocara îmi stă înainte și rușinea a aco-
perit fața mea,
17 de glasul celui ce mă ocărăște și mă clevetește, de
fața vrăjmașului și a prigonitorului.
18 Acestea toate au venit peste noi, dar nu Te-am
uitat și n-am călcat legământul Tău,
19 și nu a dat înapoi inima noastră; iar Tu ai abătut
cărările noastre de la calea Ta.
20 Că ne-ai smerit pe noi în locul necazului și ne-a
acoperit pe noi umbra morții.

21 De am fi uitat numele Dumnezeului nostru și am
fi întins mâinile noastre spre dumnezeu străin,
22 oare Dumnezeu n-ar fi cercetat acestea? Că El cu-
noaște ascunzișurile inimii.
23 Că pentru Tine suntem omorâți în toată ziua, so-
cotiți am fost ca niște oi de junghiere.
24 Deșteaptă-Te! Pentru ce dormi, Doamne? Scoa-
lă-Te și nu ne lepăda până în sfârșit!
25 Pentru ce-Ți întorci fața Ta? Uiți de sărăcia și de
necazul nostru?
26 Că s-a smerit în țărână sufletul nostru, lipitu-s-a
de pământ inima noastră.
27 Scoală-Te, Doamne, ajută-ne nouă și ne izbăvește
pe noi, pentru numele Tău!

PSALMUL 44

1 Pentru sfârșit; despre cei ce se schimbă. Un psalm al fiilor lui Core, spre înțelegere. Cântare despre cel iubit.

Cuvânt bun revărsat-a inima mea; spus-am lu-
crările mele împăratului; limba mea este con-
dei de scriitor ce scrie-n grabă.
3 Împodobit ești cu frumusețe mai mult decât fiii
oamenilor; revărsatu-s-a har pe buzele tale, pentru
aceasta te-a binecuvântat Dumnezeu în veac.
4 Încinge-te cu sabia ta peste coapsa ta, puternice,
cu podoaba și cu frumusețea ta.
5 Încordează-ți arcul, propășește și împărățește,

pentru adevăr, blândețe și dreptate, și te va călăuzi
minunat dreapta ta.
6 Săgețile tale ascuțite sunt în inima vrăjmașilor îm-
păratului, popoare sub tine vor cădea, puternice!
7 Tronul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului! To-
iag al dreptății este toiagul împărăției Tale!
8 Iubit-ai dreptatea și ai urât fărădelegea; pentru
aceasta, Dumnezeule, Te-a uns pe Tine Dumneze-
ul Tău cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe
părtașii Tăi.
9 Smirna, aloea și casia îmbălsămează veșmintele
tale și palatele de fildeș, din care te-au înveselit fiice
de împărați întru cinstea ta.
10 A stat împărăteasa de-a dreapta ta, în haină auri-
tă îmbrăcată și împodobită.
11 Ascultă, fiică, și vezi, și pleacă urechea ta, și uită
pe poporul tău și casa părintelui tău,
12 și va dori împăratul frumusețea ta, că acesta este
domnul tău și te vei închina lui;
13 și se vor închina lui fiicele Tirului, cu daruri; feței
tale se vor ruga bogații poporului.
14 Toată slava fiicei împăratului e pe dinlăuntru, în
veșmânt cu ciucuri de aur îmbrăcată și împodobită.
15 Aduce-se-vor împăratului fecioare în urma ei,
apropiatele ei vor fi aduse ție;
16 aduce-se-vor întru veselie și bucurie, aduce-se-vor
în templul împăratului.

[17] În locul părinților tăi s-au născut ție fii; îi vei
pune pe ei căpetenii peste tot pământul.
[18] Pomeni-voi numele tău întru tot neamul și nea-
mul; pentru aceasta popoarele te vor lăuda în veac
și în veacul veacului.

PSALMUL 45

[1] Pentru sfârșit; al fiilor lui Core, despre cele ascunse.

Dumnezeul nostru este scăpare și putere, ajutor
întru necazurile ce ne-au împresurat foarte.
[3] Pentru aceasta nu ne vom teme când se va cutremu-
ra pământul și se vor muta munții în inima mărilor.
[4] Vuit-au și s-au tulburat apele lor, cutremura-
tu-s-au munții de tăria Lui.
[5] Curgerile râului veselesc cetatea lui Dumnezeu;
Cel Preaînalt a sfințit lăcașul Său.
[6] Dumnezeu este în mijlocul ei și nu se va clătina; o
va ajuta Dumnezeu dis-de-dimineață.
[7] Tulburatu-s-au neamurile, s-au supus împărățiile;
a dat glas Cel Preaînalt, clătinatu-s-a pământul.
[8] Domnul puterilor este cu noi, sprijinitorul nostru,
Dumnezeul lui Iacov.
[9] Veniți și vedeți lucrările lui Dumnezeu, minunile
pe care le-a făcut pe pământ!
[10] Punând capăt războaielor până la marginile pă-
mântului, arcul va sfărâma și va frânge arma, și pa-
vezele în foc le va arde.

11 Opriți-vă și cunoașteți că Eu sunt Dumnezeu! Înăl-
ța-Mă-voi între neamuri, înălța-Mă-voi pe pământ!
12 Domnul puterilor este cu noi, sprijinitorul nos-
tru, Dumnezeul lui Iacov.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 46

[1] Pentru sfârşit; un psalm al fiilor lui Core.

Toate neamurile, bateţi din palme, strigaţi lui
Dumnezeu cu glas de bucurie!
3 Că Domnul este preaînalt şi înfricoşător, Împărat
mare peste tot pământul.
4 Supusu-ne-a nouă popoare, şi neamuri, sub pi-
cioarele noastre.
5 Alesu-ne-a pe noi moştenirea Sa, frumuseţea lui
Iacov, pe care a iubit-o.
6 Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare; Domnul, în
glas de trâmbiţă.
7 Cântaţi Dumnezeului nostru, cântaţi! Cântaţi Îm-
păratului nostru, cântaţi!
8 Că Împărat a tot pământul este Dumnezeu; cân-
taţi cu înţelegere!
9 Împărăţit-a Dumnezeu peste neamuri, Dumne-
zeu şade pe tronul cel sfânt al Lui.

10 Mai-marii popoarelor s-au adunat cu Dumnezeul
lui Avraam, că ai lui Dumnezeu sunt puternicii pă-
mântului și s-au înălțat foarte.

PSALMUL 47

1 Cântare a fiilor lui Core, pentru a doua zi după sabat.

Mare este Domnul și lăudat foarte în cetatea
Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al
Lui,
3 cel bine înrădăcinat spre bucuria întregului pă-
mânt. Munții Sionului, dinspre părțile de miază-
noapte, cetatea marelui Împărat:
4 Dumnezeu în palatele ei Se face cunoscut, când o
apără pe ea.
5 Că, iată, împărații pământului s-au adunat, îm-
preună au înaintat!
6 Aceștia, văzând-o așa, s-au minunat, s-au tulbu-
rat, s-au cutremurat;
7 acolo spaima i-a cuprins ca durerile celei ce naște.
8 Cu puterea vântului vei sfărâma corăbiile Tarsisu-
lui.
9 Precum am auzit, așa am și văzut în cetatea Dom-
nului puterilor, în cetatea Dumnezeului nostru;
Dumnezeu a întemeiat-o pe ea în veac.
10 Primit-am, Dumnezeule, mila Ta în mijlocul po-
porului Tău!
11 Precum numele Tău, Dumnezeule, așa și lauda

Ta a ajuns până la marginile pământului; plină de
dreptate este dreapta Ta.
12 Să se bucure muntele Sionului și să se veselească
fiicele Iudeii, pentru judecățile Tale, Doamne!
13 Înconjurați Sionul și-l cuprindeți pe el, povestiți
despre turnurile lui!
14 Puneți-vă inimile voastre întru puterea lui și cer-
cetați palatele lui, ca să povestiți neamului ce vine.
15 Că Acesta este Dumnezeul nostru în veac și în
veacul veacului; Acesta ne va paște pe noi în veci.

PSALMUL 48

1 Pentru sfârșit; un psalm al fiilor lui Core.

Ascultați acestea, toate neamurile, luați aminte,
toți locuitorii lumii,
3 pământenii și fiii oamenilor, împreună bogatul și
săracul!
4 Gura mea va grăi înțelepciune, și cugetul inimii
mele, pricepere.
5 Pleca-voi spre pildă urechea mea, deschide-voi
taina mea în cântare de psaltire.
6 Pentru ce să mă tem în ziua cea rea? Fărădelegea
călcâiului meu mă va înconjura.
7 Cei ce se încred în puterea lor și cu mulțimea bo-
găției lor se laudă:
8 fratele nu mântuiește; mântui-va oare omul? Nu
va da lui Dumnezeu ispășire pentru sine,

9 și nici preț de răscumpărare pentru sufletul său.
10 Ostenitu-s-a în veac și viu va fi până în sfârșit, că
nu va vedea stricăciunea când va vedea pe cei înțe-
lepți murind.
11 Nebunul și cel fără de minte împreună vor pieri și
vor lăsa străinilor bogăția lor;
12 mormântul le este casă în veac, și lăcaș, din neam
în neam; numit-au cu numele lor pământurile lor.
13 Și omul, în cinste fiind, n-a priceput; alăturatu-s-a
dobitoacelor celor fără de minte și s-a asemănat lor.
14 Această cale le este poticnire, și cu gura lor o vor
încuviința.
15 Sălășluitu-s-au în iad și moartea îi va paște pe ei
ca pe niște oi; dimineața cei drepți îi vor stăpâni, și
ajutorul lor se va zădărnici în iad: din slava lor au
fost scoși.
16 Dar Dumnezeu va izbăvi sufletul meu din mâna
iadului când mă va lua.
17 Să nu te temi când se va îmbogăți omul sau când
se va înmulți slava casei lui,
18 că la moarte nimic nu va lua cu sine, nici nu se va
coborî cu el slava lui.
19 Că sufletul lui se va binecuvânta în viața lui și te
va lăuda când îi vei face bine;
20 dar se va alătura neamului părinților lui și în veac
nu va vedea lumină.
21 Omul, în cinste fiind, n-a priceput; alăturatu-s-a

dobitoacelor celor fără de minte și s-a asemănat lor.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 49

[1] Un psalm al lui Asaf.

Dumnezeul dumnezeilor, Domnul, a grăit și a chemat pământul de la răsăritul soarelui până la apus.
[2] Din Sion este strălucirea frumuseții Lui. Dumnezeu în chip văzut va veni, Dumnezeul nostru, și nu va tăcea!
[3] Foc înaintea Lui va arde, și împrejurul Lui, vifor mare.
[4] Chema-va cerul de sus și pământul, ca să judece pe poporul Său.
[5] Adunați înaintea Lui pe cuvioșii Lui, pe cei ce au întărit legământul Lui prin jertfe.
[6] Și vor vesti cerurile dreptatea Lui, că Dumnezeu este judecător.
[7] „Ascultă, poporul Meu, și-ți voi grăi ție, Israele, și-ți voi mărturisi: Eu sunt Dumnezeu, Dumnezeul tău!
[8] Nu pentru jertfele tale te voi mustra, că arderile-de-tot ale tale înaintea Mea sunt pururea.
[9] Nu voi primi din casa ta viței, nici din turmele tale țapi,
[10] că ale Mele sunt toate fiarele câmpului, dobitoacele din munți și boii;

11 cunoscut-am toate păsările cerului, și frumusețea
câmpului la Mine este.
12 De voi flămânzi, nu-ți voi spune ție, că a Mea este
lumea și cuprinsul ei.
13 Oare mânca-voi carne de tauri, sau sânge de țapi
voi bea?
14 Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă și împli-
nește Celui Preaînalt făgăduințele tale!
15 Și cheamă-Mă în ziua necazului tău și te voi izbă-
vi, iar tu Mă vei slăvi."
16 Iar păcătosului i-a zis Dumnezeu: „Pentru ce po-
vestești îndreptările Mele și porți legământul Meu
în gura ta?
17 Tu ai urât învățătura și ai lepădat cuvintele Mele
înapoia ta.
18 De vedeai furul, alergai cu el și cu cel desfrânat
partea ta puneai;
19 gura ta a prisosit în răutate și limba ta împletea
vicleșug;
20 șezând, împotriva fratelui tău cleveteai și împo-
triva fiului maicii tale ai pus piatră de poticnire.
21 Acestea ai făcut, iar Eu am tăcut; ai cugetat ne-
legiuit că voi fi asemenea ție; mustra-te-voi și voi
pune înaintea feței tale păcatele tale."
22 Înțelegeți dar acestea, cei ce uitați pe Dumnezeu,
ca nu cumva să vă răpească și să nu fie cine să vă
izbăvească!

23 „Jertfa de laudă Mă va slăvi, și aceasta este calea
în care voi arăta lui mântuirea Mea.“

PSALMUL 50

1 Pentru sfârșit. Un psalm al lui David, 2 când a intrat la el
Natan prorocul, ca să-l mustre pentru păcatul săvârșit cu
Bersabeea, femeia lui Urie.

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
și, după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fă-
rădelegea mea!
4 Spală-mă cu totul de fărădelegea mea și de păcatul
meu mă curățește!
5 Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu
înaintea mea este pururea.
6 Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut,
așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și vei
birui când vei judeca Tu.
7 Că, iată, întru fărădelegi m-am zămislit și în păca-
te m-a născut maica mea!
8 Tu însă adevărul ai iubit; cele nearătate și cele as-
cunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
9 Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei
și mai mult decât zăpada mă voi albi.
10 Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucu-
ra-se-vor oasele cele smerite.
11 Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fără-
delegile mele șterge-le!
12 Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și

duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele!
13 Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel Sfânt
nu-L lua de la mine!
14 Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale și cu duh stă-
pânitor mă întărește!
15 Învăța-voi pe cei fărădelege căile Tale și cei necre-
dincioși la Tine se vor întoarce.
16 Izbăvește-mă [de vărsarea] de sânge, Dumnezeu-
le, Dumnezeul mântuirii mele! Bucura-se-va limba
mea de dreptatea Ta.
17 Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va
vesti lauda Ta!
18 Că de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderi-de-tot
însă nu vei binevoi.
19 Jertfa [plăcută] lui Dumnezeu este duhul umilit;
inima zdrobită și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
20 Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului,
și să se zidească zidurile Ierusalimului!
21 Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și ar-
derile-de-tot, atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 51

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David, de înțelegere, 2 când
a venit Doec idumeul și a vestit lui Saul, zicând:
„A venit David în casa lui Abimelec."

Ce te fălești întru răutate, puternice? Fărădelege
ai cugetat toată ziua,

4 nedreptate a grăit limba ta, ca un brici ascuțit ai
făcut vicleșug.
5 Iubit-ai răutatea mai mult decât bunătatea, ne-
dreptatea, mai mult decât a grăi dreptatea.
6 Iubit-ai toate cuvintele pierzării și limba cea vi-
cleană.
7 Pentru aceasta Dumnezeu te va surpa până în
sfârșit; te va smulge și te va muta din lăcașul tău, și
rădăcina ta, din pământul celor vii.
8 Vedea-vor drepții și se vor teme; vor râde de el și
vor zice:
9 „Iată omul care nu și-a pus pe Dumnezeu ajutorul
lui, ci a nădăjduit în mulțimea bogăției sale și s-a
întărit întru deșertăciunea sa!"
10 Iar eu, ca un măslin roditor în casa lui Dumne-
zeu, nădăjduit-am în mila lui Dumnezeu, în veac și
în veacul veacului.
11 Lăuda-Te-voi în veac, că aceasta ai făcut, și voi aș-
tepta numele Tău, că bun este înaintea cuvioșilor Tăi.

PSALMUL 52

1 Pentru sfârșit; pe maeleth;
un psalm al lui David, spre înțelegere.

Zis-a cel nebun întru inima sa: „Nu este Dumne-
zeu!". Stricatu-s-au oamenii și urâți s-au făcut în-
tru fărădelegi; nu este nimeni care să facă binele.
3 Domnul din cer a privit peste fiii oamenilor, ca să

vadă de este vreunul care înțelege sau Îl caută pe
Dumnezeu.
4 Toți s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut;
nu este nimeni care să facă binele, nici măcar unul
nu este.
5 Oare nu se vor înțelepți toți cei ce lucrează fără-
delegea? Cei ce mănâncă pe poporul Meu precum
mănâncă pâine pe Domnul nu L-au chemat.
6 Cu frică s-au temut acolo unde nu era frică, că
Dumnezeu a risipit oasele celor ce vor să placă oa-
menilor; rușinatu-s-au, pentru că Dumnezeu i-a
defăimat pe ei.
7 Cine va da din Sion mântuirea lui Israel? Când va
întoarce Domnul din robie pe poporul Său, se va
bucura Iacov și se va veseli Israel.

PSALMUL 53

1 Pentru sfârșit; între cântări, un psalm de înțelegere al lui
David, 2 când au venit cei din Zif și au zis lui Saul: „Iată, nu
cumva David s-a ascuns printre noi?"

Dumnezeule, întru numele Tău mântuiește-mă
și întru puterea Ta mă judecă!
4 Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia aminte la
graiurile gurii mele!
5 Că străinii s-au sculat asupra mea și cei tari au că-
utat sufletul meu și n-au pus pe Dumnezeu înaintea
lor.

6 Că, iată, Dumnezeu mă ajută și Domnul este spri-
jinitorul sufletului meu!
7 Întoarce-va cele rele vrăjmașilor mei. Întru adevă-
rul Tău, pierde-i pe ei!
8 De bunăvoie Îți voi jertfi Ție; lăuda-voi numele
Tău, Doamne, că este bun!
9 Că din tot necazul m-ai izbăvit și înfrângerea vrăj-
mașilor a văzut ochiul meu.

PSALMUL 54

1 Pentru sfârșit; între cântări,
un psalm de înțelegere al lui David.

Auzi, Dumnezeule, rugăciunea mea și nu trece
cu vederea ruga mea,
3 ia aminte la mine și mă ascultă! Mâhnitu-m-am
întru neliniștea mea și m-am tulburat de glasul
vrăjmașului și de asuprirea păcătosului,
4 că au abătut asupra mea fărădelege și cu mânie
m-au dușmănit.
5 Inima mea s-a tulburat întru mine și frica morții
a căzut asupra mea;
6 teamă și cutremur au venit peste mine și m-a aco-
perit întunericul.
7 Și am zis: „Cine-mi va da mie aripi ca de porum-
bel, ca să zbor și să mă odihnesc?"
8 Iată, m-am depărtat fugind și m-am sălășluit în
pustie!

9 Aşteptat-am pe Dumnezeu, Cel ce mă mântuieşte
de puţinătatea sufletului şi de vifor.
10 Îneacă-i, Doamne, şi dezbină limbile lor, că am
văzut fărădelege şi răzvrătire în cetate!
11 Ziua şi noaptea o va înconjura pe ea peste zidurile
ei; fărădelege şi necaz în mijlocul ei şi nedreptate,
12 şi n-a lipsit din uliţele ei camăta şi vicleşugul.
13 Că de m-ar fi ocărât vrăjmaşul, aş fi răbdat, şi
dacă cel ce mă urăşte s-ar fi semeţit împotriva mea,
m-aş fi ascuns de el.
14 Dar tu, omule?, cel de-un-suflet cu mine, sfătui-
torul şi cunoscutul meu,
15 care împreună cu mine te-ai îndulcit de mâncări
şi în casa lui Dumnezeu am umblat în acelaşi gând?
16 Să vină moartea peste ei şi să se coboare în iad de
vii, că vicleşug este în lăcaşurile lor, în mijlocul lor!
17 Iar eu către Dumnezeu am strigat, şi Domnul
m-a auzit.
18 Seara şi dimineaţa şi la amiezi spune-voi şi voi
vesti, şi El va auzi glasul meu.
19 Izbăvi-va cu pace sufletul meu de cei ce se apro-
pie de mine, că mulţi erau împotriva mea.
20 Auzi-va Dumnezeu, Cel ce este mai înainte de
veci, şi-i va smeri pe ei; nu este întru ei schimbare,
că nu s-au temut de Dumnezeu.
21 Întins-a mâna Lui ca să le răsplătească; pângă-
rit-au legământul Lui.

22 Risipiți au fost de mânia feței Lui și s-au apropiat
inimile lor; înmuiatu-s-au cuvintele lor mai mult
decât untdelemnul, dar ele sunt săgeți.
23 Aruncă asupra Domnului grija ta, și El te va hră-
ni; nu va da în veac clătinare dreptului.
24 Iar Tu, Dumnezeule, îi vei coborî pe ei în groapa
stricăciunii: bărbații vărsători de sânge și vicleni nu
vor ajunge la jumătatea zilelor lor. Iar eu voi nădăj-
dui în Tine, Doamne!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 55

[1] Pentru sfârșit, despre poporul care se depărtase de cele sfinte. Un psalm al lui David, spre scriere pe stâlp, când l-au prins cei de alt neam la Ghet.

Miluiește-mă, Dumnezeule, că m-a necăjit
omul; toată ziua, războindu-se, m-a asuprit!
3 Călcatu-m-au vrăjmașii mei toată ziua, mulți sunt
cei ce se luptă cu mine din înălțime.
4 Ziua nu mă voi teme, că eu în Tine nădăjduiesc!
5 În Dumnezeu voi lăuda cuvintele mele, în Dum-
nezeu mi-am pus nădejdea: nu mă voi teme de ce-mi
va face mie trupul.
6 Toată ziua s-au scârbit de cuvintele mele, împotri-
va mea sunt toate gândurile lor spre rău.
7 Locui-vor lângă mine și se vor ascunde; aceștia căl-
câiul meu vor pândi, așteptând să-mi ia și sufletul.
8 Pentru nimic nu-i vei mântui pe ei; întru mânie
vei zdrobi popoare, Dumnezeule!

9 Viața mea vestit-am Ție; pus-ai lacrimile mele
înaintea Ta, după făgăduința Ta.
10 Întoarce-se-vor vrăjmașii mei înapoi, în orice zi
Te voi chema. Iată, am cunoscut că Dumnezeul
meu ești Tu!
11 În Dumnezeu voi lăuda graiul, în Dumnezeu voi
lăuda cuvântul.
12 În Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voi teme de
ce-mi va face mie omul.
13 Întru mine sunt, Dumnezeule, făgăduințele mele,
pe care le voi plini spre lauda Ta!
14 Că ai izbăvit sufletul meu din moarte, ochii mei
de lacrimi, și picioarele mele de alunecare, ca să fiu
bineplăcut înaintea Domnului, în lumina celor vii.

PSALMUL 56

1 Pentru sfârșit; să nu strici; un psalm al lui David, spre scriere pe stâlp, când a fugit de la fața lui Saul în peșteră.

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă, că
în Tine s-a încrezut sufletul meu și în umbra
aripilor Tale voi nădăjdui, până ce va trece fărădelegea!
3 Striga-voi către Dumnezeul cel Preaînalt, către
Dumnezeul Care mi-a făcut bine.
4 Trimis-a din cer și m-a mântuit, i-a dat spre ocară
pe cei ce mă calcă în picioare. Trimis-a Dumnezeu
mila Sa și adevărul Său,

5 și a izbăvit sufletul meu din mijlocul puilor de lei.
Adormit-am tulburat: fiii oamenilor – dinții lor
sunt arme și săgeți, limba lor e sabie ascuțită.
6 Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot
pământul, slava Ta!
7 Cursă au gătit picioarelor mele și au plecat la pă-
mânt sufletul meu; săpat-au înaintea feței mele
groapă și au căzut în ea.
8 Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este ini-
ma mea! Cânta-voi întru slava mea și Te voi lăuda.
9 Deșteaptă-te, slava mea! Deșteaptă-te, psaltire și
alăută! Deștepta-mă-voi dimineața.
10 Lăuda-Te-voi între popoare, Doamne, cânta-voi
Ție între neamuri!
11 Că s-a mărit până la ceruri mila Ta, și până la
nori, adevărul Tău.
12 Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot
pământul, slava Ta!

PSALMUL 57

1 Pentru sfârșit; să nu strici; un psalm al lui David, spre scriere pe stâlp.

De grăiți, cu adevărat, dreptate, atunci cu ne-
părtinire să judecați, fii ai oamenilor!
3 Dar voi, pe pământ, fărădelege în inimă lucrați,
nedreptate mâinile voastre împletesc.
4 Înstrăinatu-s-au păcătoșii de la naștere, din

pântecele maicii au rătăcit, grăit-au minciuni.
5 Mânia lor s-a asemănat cu cea a șarpelui, cu cea a
unei vipere surde, care-și astupă urechile ei,
6 ca să nu audă glasul descântătorilor, al farmecelor
vrăjitorului iscusit.
7 Dumnezeu va zdrobi dinții lor în gura lor; măse-
lele leilor le-a sfărâmat Domnul.
8 De nimic se vor face, ca apa care trece; întinde-va
arcul Său până ce vor slăbi.
9 Ca ceara ce se topește se vor pierde; căzut-a foc
peste ei și n-au văzut soarele.
10 Înainte ca spinii lor să ajungă mărăcini, întru mâ-
nia Sa de vii îi va înghiți pe ei.
11 Veseli-se-va dreptul când va vedea răzbunarea;
mâinile sale și le va spăla în sângele păcătosului.
12 Și va zice omul: „Rodit-a dreptul! Așadar este
Dumnezeu Care-i judecă pe pământ."

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 58

1 Pentru sfârșit; să nu strici; un psalm al lui David, spre scriere
pe stâlp, când Saul a trimis pază la casa lui ca să-l omoare.

Scoate-mă de la vrăjmașii mei, Dumnezeule, și
de cei ce se scoală asupra mea izbăvește-mă!
3 Scapă-mă de cei ce lucrează fărădelegea și de băr-
bații vărsători de sânge mântuiește-mă!
4 Că, iată, au vânat sufletul meu, năpustitu-s-au

asupra mea cei tari! Doamne, nici fărădelege, nici
păcat nu am săvârșit;
5 fără nelegiuire am alergat și am îndreptat pașii mei!
Deșteaptă-Te și vino întru întâmpinarea mea și vezi!
6 Și Tu, Doamne, Dumnezeul puterilor, Dumnezeul
lui Israel, ia aminte ca să cercetezi toate neamurile!
Să nu Te milostivești de cei ce lucrează fărădelegea!
7 Întoarce-se-vor spre seară și vor flămânzi ca niște
câini și vor înconjura cetatea.
8 Iată, aceia vor răspunde cu gura lor, și sabie este
pe buzele lor, și au zis: „Cine a auzit?"
9 Dar Tu, Doamne, vei râde de ei, defăima-vei toate
neamurile!
10 Puterea mea la Tine o voi păzi, că Tu, Dumneze-
ule, ești sprijinitorul meu!
11 Dumnezeul meu, mila Ta mă va întâmpina! Dum-
nezeul meu îmi va arăta înfrângerea vrăjmașilor mei.
12 Să nu-i omori pe ei, ca nu cumva să uite Legea Ta!
Risipește-i cu puterea Ta și-i doboară pe ei, apără-
torul meu, Doamne!
13 Păcatul gurii lor e cuvântul buzelor lor: să se prin-
dă întru mândria lor! Pentru blestemul și minciuna
lor, li se va vesti sfârșitul;
14 întru urgia sfârșitului nu vor dăinui și vor cu-
noaște toți că Dumnezeu stăpânește peste Iacov și
peste marginile pământului.
15 Întoarce-se-vor spre seară și vor flămânzi ca niște

câini și vor înconjura cetatea.
[16] Risipi-se-vor ca să mănânce, iar de nu se vor sătura, vor murmura.
[17] Iar eu voi lăuda puterea Ta și mă voi bucura dimineața de mila Ta, că Te-ai făcut sprijinitorul meu și scăparea mea în ziua necazului meu.
[18] Ajutorul meu ești, Ție-Ți voi cânta, că Tu, Dumnezeule, ești sprijinitorul meu, Dumnezeul meu, mila mea!

PSALMUL 59

[1] Pentru sfârșit; pentru cei care se vor schimba; un psalm al lui David spre învățătură, pentru a fi scris pe stâlp, [2] când a ars Mesopotamia Siriei și Soba Siriei, și s-a întors Ioab și a bătut douăsprezece mii de edomiți în Valea Sării.

Dumnezeule, lepădatu-ne-ai pe noi și ne-ai surpat; mâniatu-Te-ai și Te-ai milostivit spre noi!
[4] Cutremurat-ai pământul și l-ai tulburat pe el; vindecă dărâmăturile lui, că s-a clătinat!
[5] Arătat-ai poporului Tău cele aspre, adăpatu-ne-ai pe noi cu vinul umilinței.
[6] Dat-ai celor ce se tem de Tine semn, ca să fugă din fața arcului,
[7] ca să se izbăvească cei iubiți ai Tăi. Mântuiește-mă cu dreapta Ta și mă auzi!
[8] Dumnezeu a grăit întru cel sfânt al Său: „Bucura-Mă-voi și voi împărți Sichemul, și Valea Corturilor

o voi măsura.
9 Al Meu este Galaadul și al Meu este Manase;
Efraim, tăria capului Meu; Iuda, împăratul Meu;
10 Moab, vasul nădejdii Mele. Peste Idumeea voi în-
tinde încălțămintea Mea; Mie cei de alt neam Mi
s-au supus."
11 Cine mă va duce la cetatea cea întărită? Și cine
mă va călăuzi până la Idumeea?
12 Oare nu Tu, Dumnezeule, Cel ce ne-ai lepădat pe
noi? Oare nu vei mai ieși, Dumnezeule, cu oștirile
noastre?
13 Dă-ne nouă ajutor întru necaz, că deșartă este iz-
băvirea de la om!
14 Cu Dumnezeu vom birui și El va defăima pe cei
ce ne necăjesc pe noi.

PSALMUL 60

1 Pentru sfârșit; între cântări, al lui David.

Ascultă, Dumnezeule, cererea mea, ia aminte la
rugăciunea mea!
3 De la marginile pământului către Tine am strigat
când s-a mâhnit inima mea; pe piatră m-ai înălțat.
4 Călăuzitu-m-ai, că Te-ai făcut nădejdea mea, turn
de tărie în fața vrăjmașului.
5 Sălășlui-mă-voi în lăcașul Tău în veci; acoperi-
mă-voi cu acoperământul aripilor Tale,
6 că Tu, Dumnezeule, ai auzit rugăciunile mele!

Dat-ai moștenire celor ce se tem de numele Tău.
7 Zile peste zile împăratului vei adăuga; anii lui,
din neam în neam; rămâne-va în veac înaintea lui
Dumnezeu.
8 Mila și adevărul Domnului, cine le va cerceta?
9 Așa voi cânta numelui Tău în veci, ca să împlinesc
făgăduințele mele zi de zi.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 61

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David, pentru Iditun.

Oare nu lui Dumnezeu se va supune sufletul
meu? Că de la El este mântuirea mea.
3 Că El este Dumnezeul meu, Mântuitorul meu și
Sprijinitorul meu: nu mă voi clătina în veac.
4 Până când năvăliți toți asupra omului și îl ucideți
ca pe un zid povârnit și ca pe un gard surpat?
5 De cinstea mea s-au sfătuit să mă lipsească, alergat-au
însetați; cu gura lor binecuvântau, iar cu inima
lor blestemau.
6 Dar lui Dumnezeu supune-te, suflete al meu! Că
de la El este răbdarea mea.
7 Că El este Dumnezeul meu, Mântuitorul meu și
Sprijinitorul meu; nu mă voi strămuta.
8 În Dumnezeu e mântuirea mea și slava mea;
Dumnezeu e ajutorul meu, și nădejdea mea este în
Dumnezeu.

9 Nădăjduiți în El, toată adunarea popoarelor! Re-
vărsați înaintea Lui inimile voastre, că Dumnezeu
este ajutorul nostru!
10 Însă deșerți sunt fiii oamenilor și mincinoși întru
cântarele lor ca să nedreptățească; întru deșertăciu-
ne sunt toți laolaltă.
11 Nu nădăjduiți în nedreptate și după jefuire nu
tânjiți! Bogăția de ar curge, nu vă lipiți inima de ea!
12 O dată a grăit Dumnezeu, acestea două am auzit:
că puterea este a lui Dumnezeu și a Ta, Doamne, este
mila! Că Tu vei răsplăti fiecăruia după faptele lui!

PSALMUL 62

1 Psalm al lui David, când se afla el în pustia Iudeii.

Dumnezeule, Dumnezeul meu, pe Tine Te caut
dis-de-dimineață! Însetat-a de Tine sufletul
meu - de multe ori și trupul meu - în pământ pus-
tiu și neumblat și fără de apă.
3 Așa în locul cel sfânt m-am arătat Ție, ca să văd
puterea Ta și slava Ta.
4 Că mai bună este mila Ta decât viața; buzele mele
Te vor lăuda.
5 Așa Te voi binecuvânta în viața mea și întru nu-
mele Tău voi ridica mâinile mele.
6 Ca de seu și de grăsime, așa să se sature sufletul
meu, și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea.
7 De-mi aduceam aminte de Tine în așternutul meu,

în dimineți cugetam la Tine,
8 că Te-ai făcut ajutorul meu, și întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura.
9 Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta.
10 Iar ei în zadar au căutat sufletul meu, intra-vor întru cele mai de jos ale pământului;
11 da-se-vor în mâinile sabiei, pradă vulpilor vor fi.
12 Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că s-a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

PSALMUL 63

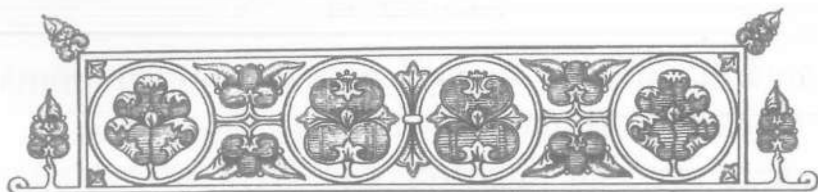
1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David.

Auzi, Dumnezeule, glasul meu, când mă rog către Tine! De frica vrăjmașului izbăvește sufletul meu!
3 Acoperă-mă de adunarea celor ce viclenesc și de mulțimea celor ce lucrează nedreptatea,
4 care și-au ascuțit ca o sabie limbile lor; întins-au ca un arc cuvântul lor amar,
5 ca să-l săgeteze în ascunzișuri pe cel nevinovat; fără de veste îl vor săgeta pe el și nu se vor teme.
6 Întărit-au în sinea lor cuvântul cel viclean, sfătuitu-s-au să ascundă cursă, zis-au: „Cine îi va vedea pe ei?“
7 Căutat-au să uneltească fărădelege: ostenit-au

căutând uneltiri. Apropia-se-va omul cu inima
adâncă, și va fi înălțat Dumnezeu.
8 Săgeți aruncate de prunci s-au făcut loviturile lor
și au slăbit în ei limbile lor.
9 Tulburatu-s-au toți cei ce i-au văzut pe ei, și s-a
temut tot omul,
10 și au vestit lucrările lui Dumnezeu, și faptele Lui
le-au priceput.
11 Veseli-se-va cel drept de Domnul și va nădăjdui
în El, și se vor lăuda toți cei drepți la inimă.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 64

[1] Pentru sfârșit; un psalm al lui David, cântare a lui Iere-
mia, a lui Iezechiel și a poporului din pribegie, când ur-
mau să iasă [din Babilon].

Ție se cuvine cântare, Dumnezeule, în Sion și
Ție-Ți voi împlini făgăduința în Ierusalim!
[3] Auzi rugăciunea mea! Către Tine tot trupul va veni.
[4] Cuvintele celor fărădelege ne-au împovărat pe
noi, și nelegiuirile noastre Tu le vei ierta.
[5] Fericit cel pe care l-ai ales și l-ai primit; locui-va
în curțile Tale! Umplea-ne-vom de bunătățile casei
Tale; sfânt este lăcașul Tău, minunat întru dreptate!
[6] Auzi-ne pe noi, Dumnezeule, Mântuitorul nostru,
nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor
de pe mare, departe!
[7] Cel ce gătești munții cu tăria Ta, încins fiind cu
putere,
[8] Cel ce tulburi adâncul mării! Vuietul valurilor ei

cine-l va suferi?
9 Tulbura-se-vor neamurile și se vor spăimânta cei
ce locuiesc marginile pământului de minunile Tale.
Ieșirile dimineții și ale serii le vei umple de bucurie.
10 Cercetat-ai pământul și l-ai adăpat pe el, înmul-
țit-ai bogățiile lui. Râul lui Dumnezeu s-a umplut de
ape. Gătit-ai hrana lor, că așa gătești Tu pământul!
11 Brazdele lui adapă-le, înmulțește roadele lui! De
picăturile de ploaie se va veseli și va odrăsli.
12 Binecuvânta-vei cununa anului bunătății Tale și
câmpiile Tale se vor umple de grăsime.
13 Îngrășa-se-vor munții pustiei și cu bucurie dealu-
rile se vor încinge.
14 Îmbrăcatu-s-au berbecii oilor și văile se vor um-
ple de grâu; striga-vor și vor cânta.

PSALMUL 65

1 Pentru sfârșit. Cântare. Un psalm al învierii.

Strigați lui Dumnezeu, tot pământul!
Cântați numelui Său, dați slavă întru lauda Lui!
3 Ziceți lui Dumnezeu: „Cât de înfricoșătoare sunt
lucrările Tale! Pentru mulțimea puterii Tale Te vor
lingușí vrăjmașii Tăi!
4 Tot pământul să se închine Ție și să cânte Ție, să
cânte numelui Tău, Preaînalte!“
5 Veniți și vedeți lucrările lui Dumnezeu, cât de
înfricoșător este El întru gândurile Sale pentru

fiii oamenilor,
6 Cel ce preface marea în uscat! Prin râu vor trece
cu piciorul; acolo ne vom veseli de El,
7 de Cel ce stăpânește veacul cu puterea Sa. Ochii
Lui spre neamuri privesc; cei răzvrătiți să nu se
înalțe întru sine.
8 Binecuvântați, neamuri, pe Dumnezeul nostru și
faceți auzit glasul laudei Lui,
9 a Celui ce a dat sufletului meu viață și n-a lăsat să
se clatine picioarele mele!
10 Că ne-ai cercat pe noi, Dumnezeule, cu foc ne-ai
lămurit precum se lămurește argintul!
11 Ne-ai dus pe noi în cursă, pus-ai necazuri pe
umărul nostru.
12 Ridicat-ai oameni asupra capetelor noastre, tre-
cut-am prin foc și prin apă, și ne-ai scos la odihnă.
13 Intra-voi în casa Ta cu arderi-de-tot, împlini-voi
Ție făgăduințele mele,
14 pe care le-au rostit buzele mele și le-a grăit gura
mea întru necazul meu.
15 Arderi-de-tot îngrășate Îți voi aduce Ție, împreu-
nă cu tămâie și berbeci; Îți voi aduce Ție boi și țapi.
16 Veniți de auziți, toți cei ce vă temeți de Dumne-
zeu, și vă voi povesti vouă câte a făcut El sufletului
meu!
17 Către Dânsul cu gura mea am strigat și L-am
preaînălțat cu limba mea.

18 Nedreptate de aş fi văzut în inima mea, să nu mă
audă Domnul!
19 Dar m-a auzit Dumnezeu; a luat aminte la glasul
rugii mele.
20 Binecuvântat este Dumnezeu, Cel ce n-a depărtat
rugăciunea mea şi mila Lui de la mine!

PSALMUL 66

1 Pentru sfârşit. Între imnuri. Psalm al cântării lui David.

Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi şi ne bi-
necuvântează, luminează faţa Ta spre noi şi ne
miluieşte!
3 Ca să se cunoască pe pământ calea Ta, în toate
neamurile, mântuirea Ta.
4 Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lă-
uda-Te-vor pe Tine popoarele toate!
5 Veselească-se şi să se bucure neamurile, că vei ju-
deca popoarele cu dreptate şi neamurile pe pământ
le vei călăuzi.
6 Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lă-
uda-Te-vor pe Tine popoarele toate!
7 Pământul şi-a dat rodul său; să ne binecuvânteze
pe noi Dumnezeu, Dumnezeul nostru!
8 Să ne binecuvânteze pe noi Dumnezeu şi să se tea-
mă de El toate marginile pământului!

Slavă... Şi acum... Aliluia...

PSALMUL 67

1 Pentru sfârşit; cântare; un psalm al lui David.
Să Se scoale Dumnezeu şi să se risipească vrăj-
maşii Lui şi să fugă de la faţa Lui cei ce-L urăsc
pe Dânsul!
3 Precum se împrăştie fumul şi nu mai este, cum se
topeşte ceara de la faţa focului, aşa să piară păcăto-
şii de la faţa lui Dumnezeu!
4 Iar drepţii să se veselească, să se bucure înaintea
lui Dumnezeu şi să se desfăteze întru veselie!
5 Cântaţi lui Dumnezeu, cântaţi numelui Său! Cale
faceţi Celui ce S-a suit peste apusuri - Domnul este
numele Lui - şi vă bucuraţi înaintea Lui!
6 Să se tulbure de faţa Lui, a Tatălui orfanilor, a Ju-
decătorului văduvelor. Dumnezeu este în locul cel
sfânt al Său.
7 Dumnezeu îi sălăşluieşte în casă pe cei singuratici,
îi scoate cu bărbăţie pe cei încătuşaţi, la fel şi pe cei
răzvrătiţi, pe cei ce locuiesc în morminte.
8 Dumnezeule, când ieşeai Tu înaintea poporului
Tău, când străbăteai Tu pustia,
9 pământul s-a cutremurat! Cerurile au picurat în
faţa Dumnezeului de pe Sinai, în faţa Dumnezeului
lui Israel!
10 Ploaie de bunăvoie vei da, Dumnezeule, moşte-
nirii Tale! Aceasta a slăbit, dar Tu ai întărit-o pe ea!
11 Vietăţile Tale locuiesc în ea; pe aceasta, întru

bunătatea Ta, Dumnezeule, ai gătit-o celui sărac!
12 Domnul va da cuvânt celor ce binevestesc cu putere multă.
13 Împăratul oștirilor, al celui iubit, pentru înfrumusețarea casei va împărți prăzile.
14 De vă veți odihni în mijlocul moștenirilor voastre, aripile porumbiței se vor acoperi cu argint, și spatele ei, cu strălucire de aur.
15 Când va osebi Cel ceresc împărați peste moștenirea Sa, ca zăpada se vor albi în Selmon.
16 Muntele lui Dumnezeu e munte gras, munte închegat, munte gras.
17 Pentru ce, munți închegați, pizmuiți muntele în care a binevoit Dumnezeu să locuiască? Că Domnul Se va sălășlui în el până în sfârșit.
18 Carul lui Dumnezeu făcut din zeci de mii, mii de fericiți: Domnul este în mijlocul lor; Domnul pe Sinai era, în muntele cel sfânt.
19 Suitu-Te-ai la înălțime, robit-ai robia, luat-ai daruri pentru oameni, chiar necredincioși fiind, ca să locuiești cu ei.
20 Domnul Dumnezeu fie binecuvântat! Binecuvântat este Dumnezeu zi de zi! Bine ne va călăuzi pe noi Dumnezeul mântuirii noastre!
21 Dumnezeul nostru este Dumnezeu Care mântuiește și ale Domnului sunt ieșirile morții.
22 Dar Dumnezeu va zdrobi capetele vrăjmașilor

Săi, creştetul celor ce umblă întru greşelile lor.
23 Zis-a Domnul: „Din Vasan îi voi întoarce, îi voi
scoate din adâncurile mării."
24 Ca să se afunde piciorul tău în sânge, limba câini-
lor tăi, în sângele vrăjmaşilor Lui.
25 Văzutu-s-au alaiurile Tale, Dumnezeule, alaiurile
Dumnezeului meu, ale Împăratului din lăcaşul cel
sfânt!
26 Înainte mergeau căpeteniile, apoi cei ce cântau în
mijlocul fecioarelor care băteau din timpane, stri-
gând:
27 „În adunări binecuvântaţi pe Dumnezeu, pe
Domnul din izvoarele lui Israel!"
28 Acolo şi Veniamin, cel mai tânăr, în uimire; că-
peteniile lui Iuda, conducătorii lor, căpeteniile lui
Zabulon, căpeteniile lui Neftalim.
29 Porunceşte, Dumnezeule, puterii Tale! Întăreşte,
Dumnezeule, ceea ce ai lucrat întru noi!
30 Din lăcaşul Tău, din Ierusalim, Ţie-Ţi vor aduce
împăraţii daruri.
31 Ceartă fiarele din trestii şi adunarea taurilor din-
tre junincile popoarelor, ca să nu fie opriţi cei ce
au fost cercaţi ca argintul! Risipeşte neamurile care
voiesc războaie!
32 Veni-vor soli din Egipt, Etiopia îşi va întinde
mâna ei spre Dumnezeu.
33 Împărăţiile pământului, cântaţi lui Dumnezeu,

cântați Domnului!
34 Cântați lui Dumnezeu, Celui ce S-a suit peste ce-
rul cerului, spre răsărit! Iată, va da glasul Său, glas
cu putere!
35 Dați slavă lui Dumnezeu! Peste Israel e mărețía
Lui, și puterea Lui, în nori.
36 Minunat este Dumnezeu întru sfinții Lui! Dum-
nezeul lui Israel, Acesta va da putere și întărire po-
porului Său. Binecuvântat este Dumnezeu!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 68

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David; despre cei care se vor schimba.

Mântuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape
până la sufletul meu!
3 Afundatu-m-am în noroiul adâncului și nu am
sprijin. Intrat-am în adâncurile mării și furtuna
m-a înecat.
4 Ostenit-am strigând, amorțit-a gâtlejul meu, slă-
bit-au ochii mei nădăjduind în Dumnezeul meu.
5 Înmulțitu-s-au mai mult decât perii capului meu
cei ce mă urăsc în zadar; întăritu-s-au vrăjmașii
mei, cei ce mă prigonesc pe nedrept; ceea ce n-am
răpit, atunci am plătit.
6 Dumnezeule, Tu ai cunoscut nebunia mea, și gre-
șelile mele de la Tine nu s-au ascuns!

7 Să nu fie ruşinaţi din pricina mea cei ce Te aş-
teaptă pe Tine, Doamne, Doamne al puterilor, nici
înfruntaţi cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeul lui
Israel!
8 Că pentru Tine am suferit ocară, ruşinea a acope-
rit faţa mea.
9 Ajuns-am străin pentru fraţii mei, şi necunoscut,
pentru fiii maicii mele.
10 Că râvna casei Tale m-a mistuit, şi ocările celor ce
Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea.
11 Şi mi-am smerit cu post sufletul meu, dar mi-au
răsplătit cu ocară.
12 Şi m-am îmbrăcat cu sac, dar am ajuns pentru ei
de batjocură.
13 Împotriva mea bârfeau cei ce şedeau în porţi şi
despre mine cântau băutorii de vin.
14 Iar eu cu rugăciunea mea către Tine, Doamne,
mă rugam! Este vremea bunăvoirii. Dumnezeule,
întru mulţimea milei Tale auzi-mă, întru adevărul
mântuirii Tale!
15 Scoate-mă din noroi, ca să nu mă afund! Izbăveş-
te-mă de cei ce mă urăsc şi de adâncurile apelor!
16 Să nu mă înece zbuciumul apelor, nici să mă în-
ghită adâncul, nici să-şi închidă peste mine adân-
cul gura lui!
17 Auzi-mă, Doamne, că bună este mila Ta, după
mulţimea îndurărilor Tale caută spre mine!

18 Să nu-Ți întorci fața de la sluga Ta, că mă necă-
jesc! Degrab mă auzi!
19 Ia aminte la sufletul meu și-l mântuiește pe el; din
pricina vrăjmașilor mei, izbăvește-mă!
20 Că Tu cunoști ocara mea, rușinea mea și înjosirea
mea; înaintea Ta sunt toți cei ce mă necăjesc.
21 Ocară și necaz a așteptat sufletul meu; am căutat
pe cel ce s-ar mâhni împreună cu mine, dar nu era,
și pe cel ce m-ar mângâia, dar nu l-am aflat.
22 Și mi-au dat să mănânc fiere, și în setea mea m-au
adăpat cu oțet.
23 Facă-se masa lor înaintea lor cursă, răsplătire și
pricină de poticnire!
24 Să se întunece ochii lor ca să nu vadă și spatele lor
pururea îl gârbovește!
25 Varsă peste ei furia Ta și mânia urgiei Tale să-i
cuprindă pe ei!
26 Facă-se curtea lor pustie și în corturile lor să nu
locuiască nimeni!
27 Că pe cel pe care Tu l-ai bătut ei l-au prigonit și
peste durerea rănilor mele au adăugat durere.
28 Adaugă fărădelege la fărădelegea lor și să nu intre
întru dreptatea Ta!
29 Șterși să fie din cartea celor vii și cu cei drepți să
nu se scrie!
30 Sărac și îndurerat sunt eu: mântuirea Ta, Dumne-
zeule, să mă ocrotească!

31 Lăuda-voi numele Dumnezeului meu cu cântare
și-L voi preamări pe El întru laudă,
32 și-I va plăcea lui Dumnezeu mai mult decât vițe-
lul tânăr căruia îi cresc coarne și copite.
33 Să vadă săracii și să se veselească; căutați pe Dum-
nezeu și viu va fi sufletul vostru!
34 Că Domnul i-a ascultat pe cei săraci și pe cei în-
cătușați ai Săi nu i-a defăimat.
35 Să-L laude pe El cerurile și pământul, marea și
toate câte se târăsc în ea!
36 Că Dumnezeu va mântui Sionul și se vor zidi cetă-
țile lui Iuda, și vor locui acolo, și-l vor moșteni pe el,
37 și seminția robilor Tăi îl va stăpâni, și cei ce iu-
besc numele Tău se vor sălășlui în el.

PSALMUL 69

1 Pentru sfârșit; al lui David; spre aducere aminte; ca Domnul să mă mântuiască.

Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte!
Doamne, ca să-mi ajuți mie, grăbește-Te!
3 Să fie rușinați și înfruntați cei ce caută sufletul meu;
să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi vo-
iesc mie rele!
4 Întoarcă-se îndată rușinați cei ce-mi grăiesc mie:
„Bine, bine!“
5 Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei
ce Te caută pe Tine, Dumnezeule! Și cei ce iubesc

mântuirea Ta să zică pururea: „Mărit să fie Domnul!“
6 Iar eu sunt sărac și sărman; Dumnezeule, aju-
tă-mă! Ajutorul meu și izbăvitorul meu ești Tu;
Doamne, nu zăbovi!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 70

1 Un psalm al lui David; cântat de fiii lui Ionadab și de
primii captivi. Neintitulat la evrei.
În Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu fiu rușinat
în veac!
2 Întru dreptatea Ta izbăvește-mă și mă scapă, plea-
că spre mine urechea Ta și mă mântuiește!
3 Fii mie Dumnezeu apărător și loc întărit, ca să mă
mântuiești, că întărirea și scăparea mea ești Tu!
4 Dumnezeul meu, izbăvește-mă din mâna păcă-
tosului, din mâna călcătorului de lege și a celui ce
face nedreptate!
5 Că Tu ești așteptarea mea, Doamne! Doamne, nă-
dejdea mea ești din tinerețile mele!
6 Întru Tine m-am întărit din pântece; din pântece-
le maicii mele Tu ești acoperitorul meu! Întru Tine
este lauda mea pururea!
7 Ajuns-am de mirare pentru mulți, dar Tu ești

ajutorul meu cel tare!
8 Să se umple gura mea de lauda Ta, Doamne, ca să
cânt slava Ta, toată ziua, măreția Ta!
9 Să nu mă lepezi în vremea bătrâneților, când va
lipsi tăria mea, să nu mă părăsești!
10 Că mi-au spus vrăjmașii mei, și cei ce pândesc
sufletul meu s-au sfătuit împreună, zicând:
11 „Dumnezeu l-a părăsit pe el, urmăriți-l și prin-
deți-l, că nu este cine să-l izbăvească!"
12 Dumnezeul meu, să nu Te depărtezi de mine!
Dumnezeul meu, spre ajutorul meu ia aminte!
13 Să se rușineze și să piară cei ce clevetesc sufletul
meu! Să se îmbrace cu rușine și ocară cei ce caută
să-mi facă rău!
14 Iar eu pururea voi nădăjdui în Tine și voi înmulți
lauda Ta.
15 Gura mea va vesti dreptatea Ta, toată ziua, mân-
tuirea Ta; căci n-am cunoscut știința cărților.
16 Intra-voi întru puterea Domnului: Doamne, îmi
voi aduce aminte numai de dreptatea Ta!
17 Dumnezeul meu, cele ce m-ai învățat din tinere-
țile mele și până acum, minunile Tale le voi vesti!
18 Până la bătrânețe și cărunțețe, Dumnezeul meu, să
nu mă părăsești, ca să vestesc tăria brațului Tău la în-
treg neamul ce va să vină, puterea Ta și dreptatea Ta!
19 Dumnezeule, înalte și mari sunt lucrurile pe care
le-ai făcut: Dumnezeule, cine este asemenea Ție?

20 Câte necazuri mi-ai arătat mie, multe și rele! Dar,
întorcându-Te, m-ai înviat și din adâncurile pă-
mântului m-ai scos!
21 Înmulțit-ai peste mine măreția Ta și, întorcân-
du-Te, m-ai mângâiat, și din adâncurile pământu-
lui iarăși m-ai scos!
22 Iar eu Te voi lăuda între popoare, Doamne; ade-
vărul Tău - cu instrumente de cântare, Dumnezeu-
le! Cânta-voi Ție din alăută, Sfântul lui Israel!
23 Bucura-se-vor buzele mele când voi cânta Ție, și
sufletul meu, pe care l-ai izbăvit.
24 Încă și limba mea toată ziua va vesti dreptatea Ta,
când vor fi rușinați și înfruntați cei ce caută să-mi
facă rău.

PSALMUL 71

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David; pentru Solomon.

Dumnezeule, judecata Ta dă-o împăratului și
dreptatea Ta, fiului împăratului,
2 ca să judece pe poporul Tău cu dreptate, și pe să-
racii Tăi, cu chibzuință!
3 Munții să poarte pace pentru popor, și dealurile,
dreptate.
4 Judeca-va pe săracii poporului și-i va mântui pe
fiii celor lipsiți, iar pe clevetitor îl va smeri.
5 Și va dăinui cât va fi soarele și luna, din neam în
neam.

6 Pogorî-se-va ca ploaia pe lână și ca o picătură ce
cade pe pământ.
7 Răsări-va în zilele lui dreptate și belșug de pace,
cât va fi luna.
8 Și va domni de la o mare până la alta și de la râu
până la marginile lumii.
9 Înaintea lui vor îngenunchea etiopienii și vrăjma-
șii lui țărâna vor linge.
10 Împărații Tarsisului și insulele daruri îi vor duce,
împărații arabilor și cei din Saba daruri vor aduce.
11 Și se vor închina lui toți împărații pământului,
toate neamurile vor sluji lui.
12 Că a izbăvit pe sărac din mâna celui puternic, și
pe sărmanul care n-avea ajutor.
13 Milă va avea de sărac și de sărman, și sufletele
săracilor le va mântui;
14 de camătă și de nedreptate va izbăvi sufletele lor,
și cinstit va fi numele lui înaintea lor.
15 Și viu va fi, și i se va da lui din aurul Arabiei, și se
vor ruga pentru el în toată vremea, toată ziua îl vor
binecuvânta pe el.
16 Va fi belșug de pâine pe pământ; peste vârful mun-
ților se va înălța rodul lui, mai presus decât Libanul,
și vor înflori cei din cetate ca iarba pământului.
17 Numele lui va fi binecuvântat în veci, cât va fi soa-
rele va dăinui numele lui; și se vor binecuvânta în-
tru el toate semințiile pământului, toate neamurile

îl vor ferici pe el.
18 Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israel,
singurul Care face minuni!
19 Și binecuvântat este numele slavei Lui în veac și
în veacul veacului! Și se va umple de slava Lui tot
pământul. Amin, amin!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 72

1 Un psalm al lui Asaf.

Cât de bun este Dumnezeu cu Israel, cu cei
drepți la inimă!
2 Iar mie puțin a fost de nu mi s-au clătinat picioa-
rele, puțin a lipsit ca să-mi alunece pașii,
3 că i-am pizmuit pe cei fărădelege, pacea păcătoși-
lor văzând.
4 Că fără zbucium este moartea lor și nu dăinuie
suferința lor.
5 De osteneli omenești nu au parte și împreună cu
oamenii nu sunt biciuiți.
6 Pentru aceasta i-a stăpânit pe ei mândria, îmbră-
catu-s-au cu nedreptatea și cu necredința lor.
7 Ieșit-a nedreptatea din prisosul lor, pofta inimii
lor și-au împlinit.
8 Cugetat-au și au grăit cu vicleșug, nedreptate că-
tre înălțime au grăit.
9 Și-au înălțat până la cer gura lor și limba lor a

cutreierat pământul.
10 Iată, poporul meu către aceștia a privit și zile îm-
belșugate la ei a găsit,
11 și au zis: „Cum a cunoscut acestea Dumnezeu?"
și: „Oare este cunoștință întru Cel Preaînalt?
12 Că, iată, acești păcătoși și îndestulați pururea stă-
pânesc bogăția!"
13 Iar eu mi-am zis: „Oare în zadar mi-am păzit
dreaptă inima mea și mi-am spălat între cei nevi-
novați mâinile mele,
14 și am îndurat biciuiri în toată ziua, și mustrare, în
fiecare dimineață?
15 De-aș fi zis: „Povesti-voi acestea", iată, aș fi călcat
făgăduința neamului fiilor Tăi!
16 Și mi-am pus în gând să cunosc aceasta, dar oste-
neală este înaintea mea
17 până ce voi intra în lăcașul cel sfânt al lui Dumne-
zeu și voi înțelege cele de pe urmă ale lor.
18 Iar Tu, pentru vicleșugurile lor, adus-ai rele asu-
pra lor; i-ai doborât pe ei când se înălțau!
19 Cum au ajuns la pustiire! Pe neașteptate s-au
stins, pierit-au din pricina fărădelegii lor.
20 Ca visul celui ce se deșteaptă, Doamne, în cetatea
Ta chipul lor îl vei nimici!
21 Că s-a aprins inima mea și rărunchii mei s-au
schimbat.
22 Iar eu defăimat eram, și nu am cunoscut; ca un

dobitoc eram înaintea Ta.
23 Dar eu pururea sunt cu Tine, că Tu m-ai ținut de
mâna mea cea dreaptă,
24 și întru voia Ta m-ai călăuzit, și cu slavă m-ai primit.
25 Că pe cine am eu în cer? Și, afară de Tine, ce am
voit pe pământ?
26 Topitu-s-a inima mea și trupul meu, Dumnezeul
inimii mele! Tu ești, Dumnezeule, partea mea în veac!
27 Că, iată, cei ce se depărtează de Tine vor pieri;
nimicit-ai pe tot cel ce, curvind, se leapădă de Tine!
28 Iar mie bine-mi este a mă lipi de Dumnezeu și
a-mi pune în Domnul nădejdea, ca să vestesc toate
laudele Tale în porțile fiicei Sionului!

PSALMUL 73

1 Al lui Asaf, pentru înțelegere.

Pentru ce, Dumnezeule, ne-ai lepădat pe noi
până în sfârșit? Pentru ce s-a aprins mânia Ta
peste oile pășunii Tale?
2 Adu-ți aminte de adunarea poporului Tău, pe care
Ți-ai agonisit-o dintru început - toiagul moștenirii
Tale pe care l-ai izbăvit, de muntele Sion acesta, în
care Te-ai sălășluit!
3 Ridică-Ți mâinile Tale împotriva mândriei lor
până în sfârșit, împotriva relelor pe care vrăjmașul
le-a făcut în locul cel sfânt al Tău!
4 Cei ce Te urăsc pe Tine s-au semețit în mijlocul

sărbătorii Tale,
5 pus-au semnele lor drept semne deasupra, la ieși-
re, și n-au priceput.
6 Ca pe niște copaci din pădure, cu topoarele i-au
tăiat ușile; deodată cu securea și cu ciocanul l-au
surpat.
7 Cu foc au ars lăcașul Tău cel sfânt, până la pământ
au pângărit locuința numelui Tău.
8 Zis-au întru inima lor, și împreună cu ei, rudeniile
lor: „Veniți să oprim toate sărbătorile lui Dumne-
zeu de pe pământ!"
9 Semnele noastre nu le-am mai văzut, nu mai este
niciun proroc și nimeni nu va mai ști de noi.
10 Până când, Dumnezeule, Te va ocărî vrăjmașul și
va huli potrivnicul numele Tău până în sfârșit?
11 Pentru ce Ți-ai întors mâna Ta, și dreapta Ta n-o
scoți din sânul Tău, până în sfârșit?
12 Dar Dumnezeu, Împăratul nostru mai-nainte de
veci, a făcut mântuire în mijlocul pământului.
13 Tu ai întărit marea cu puterea Ta, Tu ai zdrobit
capetele balaurilor în apă.
14 Tu ai sfărâmat capul balaurului; l-ai dat pe el spre
mâncare popoarelor Etiopiei.
15 Tu ai făcut să curgă izvoare și pâraie, Tu ai uscat
râuri nesecate.
16 A Ta este ziua și a Ta este noaptea. Tu ai întocmit
lumina și soarele.

17 Tu ai făcut toate hotarele pământului, vara și pri-
măvara Tu le-ai zidit.
18 Adu-Ți aminte de aceasta: vrăjmașul L-a ocărât
pe Domnul și poporul cel fără de minte a întărâtat
numele Tău.
19 Să nu dai fiarelor sufletul ce Te laudă pe Tine,
sufletele săracilor Tăi să nu le uiți până în sfârșit!
20 Caută spre făgăduința Ta, că s-au umplut ascun-
zișurile pământului de casele fărădelegilor!
21 Să nu se întoarcă rușinat cel smerit! Săracul și
sărmanul vor lăuda numele Tău.
22 Scoală-Te, Dumnezeule, apără dreptatea Ta!
Adu-Ți aminte de ocările celui nebun cu care Te-a
ocărât toată ziua!
23 Nu uita de glasul celor ce se roagă Ție, că mân-
dria celor ce Te urăsc s-a urcat pururea spre Tine!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 74

1 Pentru sfârșit; să nu strici; un psalm-cântare al lui Asaf.

Lăuda-Te-vom pe Tine, Dumnezeule, lău-
da-Te-vom și vom chema numele Tău!
3 Povesti-voi toate minunile Tale! „Când va veni
vremea, Eu cu dreptate voi judeca.
4 Topitu-s-a pământul și toți locuitorii lui, dar Eu
am întărit stâlpii lui."
5 Zis-am călcătorilor de lege: „Nu faceți fărădelege!",

și celor ce păcătuiesc: „Nu vă înălțați fruntea!
6 Nu vă ridicați la înălțime fruntea și nu grăiți ne-
dreptate împotriva lui Dumnezeu!"
7 Că nici de la răsărituri, nici de la apusuri, nici din
munții pustiei,
8 ci de la Dumnezeu e judecata: pe unul îl smerește,
iar pe altul îl înalță.
9 Că un pahar este în mâna Domnului, plin cu vin
curat, amestecat cu mirodenii, și îl trece de la unul
la altul, dar drojdia lui nu s-a vărsat: din ea vor bea
toți păcătoșii pământului.
10 Iar eu mă voi bucura în veac, cânta-voi Dumne-
zeului lui Iacov,
11 și toate frunțile păcătoșilor le voi zdrobi, și se va
înălța fruntea dreptului.

PSALMUL 75

1 Pentru sfârșit; între cântări, un psalm al lui Asaf;
cântare împotriva asirianului.

Cunoscut e în Iudeea Dumnezeu, în Israel mare
este numele Lui.
3 Pacea este locul Lui, și lăcașul Lui, în Sion.
4 Acolo a zdrobit tăria arcului, arma și sabia și răz-
boiul.
5 Tu luminezi minunat din munții cei veșnici!
6 Tulburatu-s-au toți cei nepricepuți la inimă; dor-
mit-au somnul lor și n-au găsit nimic în mâinile lor

toți cei însetați de bogăție.
7 De certarea Ta, Dumnezeule al lui Iacov, ador-
mit-au cei ce încalecă pe cai!
8 Tu înfricoșător ești! Și cine Îți va sta împotrivă,
atunci când s-a aprins mânia Ta?
9 Din cer Ți-ai făcut auzită judecata. Pământul s-a
temut și s-a liniștit
10 când s-a ridicat la judecată Dumnezeu, ca să-i
mântuiască pe toți cei blânzi de pe pământ.
11 Căci gândul omului Te va lăuda, și rămășița amin-
tirii lui Te va prăznui.
12 Faceți făgăduințe și le împliniți Domnului Dum-
nezeului vostru! Toți cei dimprejurul Lui vor aduce
daruri
13 Celui înfricoșător, Celui ce ia duhul căpeteniilor,
Celui de temut împăraților pământului.

PSALMUL 76

1 Pentru sfârșit; pentru Idithun. Un psalm al lui Asaf.

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu gla-
sul meu către Dumnezeu, și a căutat spre mine.
3 În ziua necazului meu pe Dumnezeu L-am căutat,
iar noaptea am întins mâinile mele înaintea Lui și
n-am fost amăgit. Sufletul meu n-a dorit mângâiere.
4 Adusu-mi-am aminte de Dumnezeu și m-am ve-
selit. În mine am cugetat și a slăbit duhul meu.
5 Ochii mei au luat-o înaintea străjilor de noapte;

tulburatu-m-am, și n-am grăit.
6 Gânditu-m-am la zilele cele de demult; de anii cei
din veac mi-am amintit și am cugetat;
7 noaptea în inima mea cugetam și duhul meu cerceta:
8 „Oare în veci se va lepăda Domnul și nu va mai
binevoi?
9 Oare până în sfârșit mila Sa o va curma, din neam
în neam?
10 Oare va uita să Se milostivească Dumnezeu? Sau,
întru mânia Sa, Își va opri îndurările Sale?"
11 Și am zis: „Acum am început! Schimbarea aceas-
ta este a dreptei Celui Preaînalt."
12 Adusu-mi-am aminte de lucrările Domnului; de
minunile Tale cele dintru început îmi voi aminti
13 și voi cugeta la toate lucrurile Tale; la faptele Tale
mă voi gândi.
14 Dumnezeule, în cel sfânt e calea Ta! Cine este
Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru?
15 Tu ești Dumnezeu Care faci minuni! Cunoscută
ai făcut între popoare puterea Ta;
16 mântuit-ai cu brațul Tău pe poporul Tău, pe fiii
lui Iacov și ai lui Iosif.
17 Văzutu-Te-au apele, Dumnezeule, văzutu-Te-au
apele și s-au spăimântat! Tulburatu-s-au adâncuri-
le, vuietul mulțimii apelor s-a auzit,
18 norii au dat glas și săgețile Tale au străbătut văz-
duhul.

[19] Glasul tunetului Tău în vârtej, arătatu-s-au lumii
fulgerele Tale, clătinatu-s-a și de frică a fost cuprins
pământul.
[20] În mare sunt căile Tale, și cărările Tale, în ape
multe, și urmele Tale nu se vor cunoaște.
[21] Călăuzit-ai ca pe niște oi pe poporul Tău, prin
mâna lui Moise și a lui Aaron.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 77

1 Un psalm al lui Asaf, pentru înțelegere.

Ia aminte, poporul meu, la învățătura mea! Plea-
că-ți urechea spre graiurile gurii mele!
2 Deschide-voi în pilde gura mea, spune-voi cele
tăinuite dintru început,
3 câte le-am auzit și le-am cunoscut, și părinții noș-
tri ni le-au povestit nouă,
4 pe care nu le-au ascuns de la copiii lor, din neam
în neam vestind laudele Domnului și faptele puterii
Lui, și minunile pe care le-a făcut.
5 Că mărturie a ridicat în Iacov și lege a pus în Is-
rael, ca cele poruncite părinților noștri să le facă
cunoscute fiilor lor,
6 pentru ca neamul ce va veni să le cunoască, iar fiii
ce li se vor naște să se ridice și să le vestească fiilor lor,
7 ca să-și pună în Dumnezeu nădejdea lor și să nu uite
lucrările lui Dumnezeu, și poruncile Lui să le caute;

8 ca să nu fie ca părinții lor, neam îndărătnic și răz-
vrătit, neam care nu și-a îndreptat inima sa și nu
și-a încredințat lui Dumnezeu duhul său.
9 Fiii lui Efraim, care-și întind arcurile și trag, au
dat înapoi în ziua războiului.
10 N-au păzit legământul lui Dumnezeu și întru le-
gea Lui n-au voit să umble.
11 Uitat-au de binefacerile Lui și de minunile Lui pe
care le-a arătat lor,
12 minunile pe care le-a făcut înaintea părinților lor,
în pământul Egiptului, în câmpia Tanisului.
13 El a despicat marea și i-a trecut pe ei, pus-a apele
ei ca într-un burduf,
14 și i-a călăuzit pe ei ziua din stâlp de nor, și toată
noaptea, întru lumină de foc.
15 Despicat-a stânca în pustie și i-a adăpat pe ei cu
ape multe ca dintr-un adânc,
16 și a scos apă din stâncă, și au curs apele ca niște râuri.
17 Dar ei au păcătuit și mai mult împotriva Lui, L-au
amărât pe Cel Preaînalt în loc fără de apă,
18 și L-au ispitit pe Dumnezeu în inimile lor cerând
mâncare sufletelor lor,
19 și au grăit împotriva lui Dumnezeu, și au zis: „Oare
va putea Dumnezeu să gătească masă în pustie?
20 Pentru că a lovit piatra și au curs ape, și pâraiele
s-au umplut de apă; oare va putea și pâine să ne
dea, sau să gătească masă poporului Său?“

21 Pentru aceasta a auzit Domnul și S-a înfuriat, și foc
s-a aprins în Iacov, și mânie s-a abătut peste Israel,
22 că nu s-au încrezut în Dumnezeu, nici n-au nă-
dăjduit în mântuirea Lui.
23 El a poruncit norilor de deasupra și ușile cerului
le-a deschis,
24 și a plouat peste ei mană spre mâncare, și pâine
din cer le-a dat lor.
25 Pâine îngerească a mâncat omul, hrană le-a tri-
mis lor spre săturare.
26 Din cer a stârnit vântul de miazăzi și a adus cu
puterea Lui vântul Libiei,
27 și a plouat peste ei carne ca pulberea și, ca nisipul
mării, păsări zburătoare,
28 și au căzut în mijlocul taberei lor, împrejurul cor-
turilor lor,
29 și au mâncat, și s-au săturat foarte, și cele dorite
de ei le adusese lor; nu s-au lipsit de pofta lor.
30 Mâncarea era încă în gura lor când mânia lui
Dumnezeu s-a abătut peste ei,
31 și i-a ucis pe cei mai mulți ai lor, și pe aleșii lui
Israel i-a doborât.
32 Cu toate acestea, ei iarăși au păcătuit și n-au cre-
zut în minunile Lui.
33 Și s-au stins întru deșertăciune zilele lor, și anii
lor, degrabă.
34 Când îi omora pe ei, atunci Îl căutau și se întorceau,

și dis-de-dimineață se îndreptau spre Dumnezeu;
35 și-au adus aminte că Dumnezeu este ajutorul lor
și că Dumnezeul cel Preaînalt este izbăvitorul lor.
36 Dar nu L-au iubit pe El decât cu gura lor și cu
limba lor L-au mințit.
37 Inima lor n-a fost dreaptă cu El, nici nu s-au ară-
tat credincioși legământului Său.
38 Dar El este milostiv și le va ierta păcatele lor, și
nu-i va da pierzării; de multe ori Își va întoarce mâ-
nia Sa și nu-Și va aprinde toată urgia Sa.
39 Adusu-Și-a aminte că trup sunt, suflare ce trece și
nu se mai întoarce.
40 De câte ori s-au răzvrătit ei în pustie și L-au mâ-
niat pe El în pământ fără de apă!
41 S-au întors și L-au ispitit pe Dumnezeu; pe Sfân-
tul lui Israel L-au întărâtat.
42 Nu și-au adus aminte de mâna Lui, de ziua în care
i-a izbăvit pe ei din mâna asupritorului,
43 cum a făcut în Egipt semnele Sale, și minunile
Sale, în câmpia Tanisului:
44 prefăcut-a în sânge râurile și fântânile lor, ca să
nu bea;
45 trimis-a asupra lor tăuni și i-au mâncat pe ei, și
broaște, care le-au făcut lor stricăciune;
46 și a dat stricăciunii roadele lor, și ostenelile lor,
lăcustelor;
47 viile lor le-a nimicit cu grindină, și smochinii lor,

cu brumă;
48 și a dat grindinei dobitoacele lor, și focului, ave-
rea lor;
49 trimis-a peste ei urgia mâniei Lui; mânie, urgie
și necaz a abătut asupra lor prin îngeri nimicitori;
50 făcut-a cale urgiei Lui și n-a crușat de la moarte
sufletele lor, și dobitoacele lor le-a dat morții;
51 și a lovit pe tot întâi-născutul din pământul Egip-
tului, pârga ostenelii lor, în lăcașurile lui Ham.
52 Și l-a luat pe poporul Său ca pe niște oi, și i-a dus
pe ei ca pe o turmă în pustie,
53 și i-a călăuzit pe ei întru nădejde, și nu s-au înfri-
coșat, iar pe vrăjmașii lor i-a acoperit marea.
54 Și i-a dus pe ei în muntele sfințeniei Lui, muntele
acesta pe care l-a agonisit dreapta Lui.
55 Alungat-a de la fața lor neamuri și le-a dat lor
moștenire cu funia de împărțire, și a așezat în lăca-
șurile lor semințiile lui Israel.
56 Dar ei L-au ispitit pe Dumnezeu și s-au răzvrătit
împotriva Celui Preaînalt, și mărturiile Lui nu le-au
păzit;
57 s-au abătut și au călcat legământul ca și părinții
lor; ajuns-au ca un arc strâmb.
58 Și L-au mâniat pe El pe dealurile lor, și cu idolii
lor L-au întărâtat.
59 Auzit-a Dumnezeu și l-a trecut cu vederea pe
Israel, și l-a defăimat pe el foarte.

60 Lepădat-a cortul Său din Șilo, lăcașul în care a
sălășluit printre oameni.
61 Și a dat robiei tăria lor, și frumusețea lor, în mâi-
nile vrăjmașilor.
62 Și a dat sabiei pe poporul Său, și moștenirea Sa a
trecut-o cu vederea.
63 Pe tinerii lor i-a mâncat focul și fecioarele lor
n-au fost cruțate.
64 Preoții lor de sabie au căzut și văduvele lor nu vor
fi plânse.
65 Dar S-a deșteptat Domnul ca unul ce doarme, ca
un viteaz amețit de vin,
66 și i-a lovit pe vrăjmașii Săi din spate, ocară veșni-
că le-a dat lor.
67 Lepădat-a cortul lui Iosif și seminția lui Efraim
n-a ales-o;
68 și a ales seminția lui Iuda, muntele Sion, pe care
l-a iubit,
69 și a zidit lăcașul Său cel sfânt ca pe un corn de
inorog, pe pământ l-a întemeiat pe el în veac.
70 Și l-a ales pe David, robul Său, și l-a luat pe el de
la turmele de oi,
71 din urma oilor ce fată l-a luat pe el, ca să pască pe
Iacov, poporul Său, și pe Israel, moștenirea Sa.
72 Și i-a păscut întru nerăutatea inimii sale, și întru
priceperea mâinilor sale i-a călăuzit pe ei.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 78

[1] Un psalm al lui Asaf.

Dumnezeule, intrat-au neamurile în moștenirea
Ta, pângărit-au lăcașul Tău cel sfânt, făcut-au
Ierusalimul ca o colibă.
2 Pus-au stârvurile robilor Tăi spre mâncare păsă-
rilor cerului, trupurile cuvioșilor Tăi, fiarelor pă-
mântului.
3 Vărsat-au sângele lor ca apa împrejurul Ierusalimu-
lui și nu era cine să-i îngroape.
4 Ajuns-am ocară vecinilor noștri, batjocură și râs
celor dimprejurul nostru.
5 Până când, Doamne, Te vei mânia? Până în sfârșit
se va aprinde ca focul râvna Ta?
6 Varsă mânia Ta peste neamurile care nu Te cunosc
și peste împărățiile care n-au chemat numele Tău!
7 Că l-au mâncat pe Iacov și locul lui l-au pustiit.
8 Să nu pomenești fărădelegile noastre cele de demult,
degrab să ne întâmpine pe noi îndurările Tale, că
am sărăcit foarte!
9 Ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mântuitorul nostru,
pentru slava numelui Tău! Doamne, izbăvește-ne pe
noi și curățește păcatele noastre, pentru numele Tău!
10 Ca nu cumva să zică neamurile: „Unde este Dum-
nezeul lor?“ Înaintea ochilor noștri să cunoască nea-
murile răzbunarea sângelui vărsat al robilor Tăi!
11 Să intre înaintea Ta suspinul celor încătușați! După

măreția brațului Tău, păzește-i pe fiii celor omorâți!
12 Răsplătește înșeptit vecinilor noștri ocara cu care
Te-au ocărât pe Tine, Doamne!
13 Iar noi suntem poporul Tău și oile pășunii Tale;
pe Tine, Doamne, Te vom lăuda în veac; din neam
în neam vom vesti lauda Ta!

PSALMUL 79

1 Pentru sfârșit. Despre cei care se vor schimba, mărturie a lui Asaf; un psalm despre asirian.

Cel ce păstorești pe Israel, ia aminte, Cel ce călăuzești ca pe o oaie pe Iosif,
3 Cel ce șezi pe heruvimi, arată-Te înaintea lui
Efraim și a lui Veniamin și a lui Manase! Deșteaptă
puterea Ta și vino să ne mântuiești pe noi!
4 Dumnezeule, întoarce-ne pe noi! Arată-Ți fața Ta,
și ne vom mântui!
5 Doamne, Dumnezeul puterilor, până când Te vei
mânia pe rugăciunea robilor Tăi?
6 Până când ne vei hrăni pe noi cu pâinea lacrimilor
și ne vei adăpa cu lacrimi pe măsură?
7 Pusu-ne-ai în ceartă cu vecinii noștri, și vrăjmașii
noștri ne-au batjocorit pe noi.
8 Doamne, Dumnezeul puterilor, întoarce-ne pe
noi! Arată-Ți fața Ta, și ne vom mântui!
9 Mutat-ai via Ta din Egipt, alungat-ai neamuri și ai
răsădit-o pe ea;

10 cale ai făcut înaintea ei și ai sădit rădăcinile ei, și
a umplut pământul;
11 umbra ei acoperit-a munții, și ramurile ei, cedrii
lui Dumnezeu,
12 întins-a mlădițele ei până la mare, și până la râu,
vlăstarele ei.
13 Pentru ce ai surpat gardul ei și o culeg pe ea toți
cei ce trec pe cale?
14 A stricat-o pe ea mistrețul din pădure și porcul
sălbatic a păscut-o.
15 Dumnezeul puterilor, întoarce-Te dar! Caută din
cer și vezi, și cercetează via aceasta,
16 pe care a sădit-o dreapta Ta, și o desăvârșește pe ea!
Și caută spre fiul omului pe care Ți l-ai întărit Ție!
17 Arsă cu foc și dezrădăcinată, de certarea feței Tale
va pieri.
18 Dar fie mâna Ta peste bărbatul dreptei Tale și
peste fiul omului pe care Ți l-ai întărit Ție,
19 și nu ne vom depărta de Tine! Viață ne vei da și
numele Tău vom chema.
20 Doamne, Dumnezeul puterilor, întoarce-ne pe
noi! Arată-Ți fața Ta, și ne vom mântui!

PSALMUL 80

1 Pentru sfârșit, despre teascuri. Un psalm al lui Asaf.

Bucurați-vă de Dumnezeu, ajutorul nostru! Strigați de bucurie Dumnezeului lui Iacov!

3 Luați un psalm și aduceți timpanul, psaltirea cea
înveselitoare împreună cu alăuta!
4 Sunați din trâmbiță la lună nouă, în ziua cea bi-
ne-însemnată a sărbătorii voastre!
5 Că aceasta este poruncă pentru Israel și orândui-
rea Dumnezeului lui Iacov,
6 mărturie pe care a pus-o în Iosif când a ieșit din
pământul Egiptului și a auzit o limbă pe care n-o
știa.
7 Spatele i l-a scos de sub poveri când mâinile lui la
coșuri au robit:
8 „Întru necaz M-ai chemat și te-am izbăvit; auzi-
tu-te-am din ascunzișul viforului, te-am cercat la
apa grăirii-împotrivă.
9 Ascultă, poporul Meu, și-ți voi grăi, Israele, și-ți
voi mărturisi ție:
10 De Mă vei asculta, nu va fi la tine alt dumnezeu,
nici nu te vei închina la dumnezei străini,
11 că Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, Cel ce te-am
scos din pământul Egiptului; larg deschide gura ta
și o voi umple pe ea!
12 Dar poporul Meu n-a ascultat de glasul Meu și
Israel n-a luat aminte la Mine.
13 Și i-am lăsat pe ei întru meșteșugirile inimilor lor,
și vor merge întru meșteșugirile lor.
14 De M-ar fi ascultat poporul Meu, de ar fi umblat
Israel în căile Mele,

15 îndată i-aş fi smerit pe vrăjmaşii lor şi împotriva
celor ce-i necăjeau pe ei aş fi ridicat mâna Mea".
16 Vrăjmaşii Domnului L-au minţit pe El, dar va
veni vremea lor în veac,
17 iar El i-a hrănit din grâul cel ales şi cu miere din
stâncă i-a săturat pe ei.

Slavă... Şi acum... Aliluia...

PSALMUL 81

1 Un psalm al lui Asaf.

Dumnezeu a stat în adunarea dumnezeilor, şi în
mijlocul ei pe dumnezei va judeca:
2 „Până când veţi judeca cu nedreptate şi la feţele
păcătoşilor veţi căuta?
3 Faceţi judecată orfanului şi săracului, îndreptăţiţi-l
pe cel smerit şi sărman;
4 scoateţi-l pe cel lipsit şi sărac, din mâna păcătosu-
lui izbăviţi-l pe el!"
5 Dar ei n-au cunoscut, nici n-au priceput, ci în
întuneric umblă; să se clatine toate temeliile pă-
mântului!
6 Eu am zis: „Dumnezei sunteţi, şi toţi, fii ai Celui
Preaînalt!
7 Dar voi ca nişte oameni muriţi şi ca una dintre
căpetenii cădeţi."
8 Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că Tu
vei moşteni în toate neamurile!

PSALMUL 82

[1] Un psalm al lui Asaf.

Dumnezeule, cine se va asemăna Ție? Să nu taci,
nici să Te îmblânzești, Dumnezeule!
[3] Că iată, vrăjmașii Tăi au dat glas și cei ce Te urăsc
pe Tine au ridicat capul;
[4] împotriva poporului Tău au meșteșugit cu vicle-
nie și împotriva sfinților Tăi s-au sfătuit;
[5] zis-au: „Veniți să nimicim neamul lor și să nu se
mai pomenească numele lui Israel!"
[6] Că s-au sfătuit laolaltă într-un gând, împotriva Ta
au făcut legământ
[7] corturile idumeilor și ismailiții, Moab și agarenii,
[8] Ghebal și Amon și Amalec, cei de alt neam împre-
ună cu locuitorii Tirului,
[9] încă și Asiria s-a alăturat lor și le-a venit în ajutor
fiilor lui Lot.
[10] Fă-le lor ca lui Madiam și lui Sisara, și ca lui Iavin
la pârâul Chișon!
[11] Nimiciți au fost în Endor, făcutu-s-au ca gunoiul
pe pământ.
[12] Fă-le căpeteniilor lor ca lui Oreb și Zeb, ca lui Zebee
și Salmana fă-le tuturor căpeteniilor lor,
[13] care au zis: „Să moștenim noi jertfelnicul lui
Dumnezeu!"
[14] Dumnezeul meu, fă-i pe ei ca pe o roată, ca pe o
trestie în fața vântului!

15 Precum focul care arde pădurea și văpaia care
mistuie munții,
16 așa îi vei goni cu viforul Tău și întru furia Ta îi vei
tulbura pe ei.
17 Umple fețele lor de necinste și vor căuta numele
Tău, Doamne!
18 Să fie rușinați și tulburați în veacul veacului, să
fie înfruntați și dați pieirii,
19 și să cunoască ei că numele Tău este Domnul, și
numai Tu ești Preaînalt peste tot pământul!

PSALMUL 83

1 Pentru sfârșit; despre teascuri; un psalm al fiilor lui Core.
Cât sunt de iubite lăcașurile Tale, Doamne al pu-
terilor!
3 Dorește și se topește sufletul meu după curțile
Domnului, inima mea și trupul meu s-au bucurat
de Dumnezeul cel viu.
4 Că și vrabia și-a găsit casă, și turtureaua cuib pen-
tru puii săi: altarele Tale, Doamne al puterilor, Îm-
păratul meu și Dumnezeul meu!
5 Fericiți cei ce locuiesc în casa Ta, în vecii vecilor
Te vor lăuda!
6 Fericit bărbatul al cărui ajutor este de la Tine: su-
ișuri în inima sa a pus,
7 în valea plângerii, spre locul pe care l-ai ales; că
binecuvântări va da Dătătorul de lege,

8 merge-vor din putere în putere, arăta-Se-va Dum-
nezeul dumnezeilor în Sion.
9 Doamne, Dumnezeul puterilor, ascultă rugăciu-
nea mea! Pleacă-Ți urechea, Dumnezeul lui Iacov!
10 Apărătorul nostru, Dumnezeule, vezi și caută la
fața unsului Tău!
11 Că mai bună este o zi în curțile Tale decât mii;
ales-am a fi lepădat în casa lui Dumnezeu mai bine
decât a locui în corturile păcătoșilor.
12 Că mila și adevărul iubește Domnul; Dumnezeu
har și slavă va da; Dumnezeu nu va lipsi de bună-
tăți pe cei ce umblă întru nerăutate.
13 Doamne, Dumnezeul puterilor, fericit este omul
care nădăjduiește în Tine!

PSALMUL 84

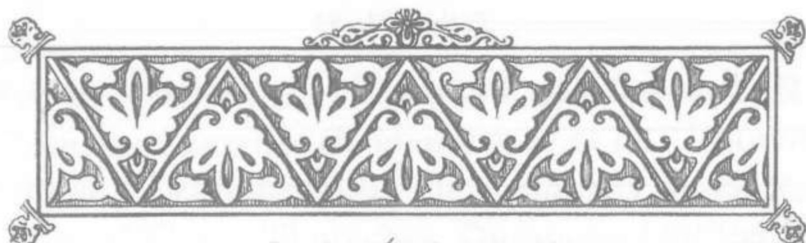
1 Pentru sfârșit; un psalm al fiilor lui Core.

Binevoit-ai, Doamne, spre pământul Tău, în-
tors-ai pe Iacov din robia lui;
3 iertat-ai fărădelegile poporului Tău, acoperit-ai
toate păcatele lor.
4 Potolit-ai toată mânia Ta, Te-ai abătut de la iuți-
mea mâniei Tale.
5 Întoarce-ne pe noi, Dumnezeul mântuirii noastre,
și abate mânia Ta de la noi!
6 Oare în veci Te vei mânia pe noi? Sau vei întinde
mânia Ta din neam în neam?

7 Dumnezeule, Tu, întorcându-Te, ne vei da viață, și
poporul Tău se va veseli de Tine!
8 Arată-ne, Doamne, mila Ta și mântuirea Ta dă-ne-o
nouă!
9 Auzi-voi ce va grăi întru mine Domnul Dumne-
zeu, că va grăi pace peste poporul Său și peste cuvi-
oșii Săi, peste cei ce-și întorc inima spre El.
10 Aproape este mântuirea Lui de cei ce se tem de El,
ca să se sălășluiască slava în pământul nostru.
11 Mila și adevărul s-au întâlnit, dreptatea și pacea
s-au sărutat.
12 Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer
a privit;
13 că Domnul va da bunătatea, iar pământul nostru
își va da rodul său.
14 Dreptatea înaintea Lui va merge și va pune pe
cale pașii Săi.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 85

1 Rugăciunea lui David.

Pleacă, Doamne, urechea Ta și mă auzi, că sărac
și lipsit sunt eu!
2 Păzește sufletul meu, căci cuvios sunt; mântuiește,
Dumnezeul meu, pe robul Tău care nădăjduiește în
Tine!
3 Miluiește-mă, Doamne, că spre Tine voi striga
toată ziua!
4 Veselește sufletul robului Tău, că la Tine am ridi-
cat sufletul meu!
5 Că Tu, Doamne, bun și blând ești și mult-milostiv
cu toți cei ce Te cheamă pe Tine!
6 Ascultă, Doamne, rugăciunea mea și ia aminte la
glasul cererii mele!
7 În ziua necazului meu am strigat către Tine, că
m-ai auzit.
8 Nu este asemenea Ție între dumnezei, Doamne, și

nici faptele lor ca faptele Tale!
9 Toate neamurile câte le-ai făcut veni-vor și se vor în-
china înaintea Ta, Doamne, și vor slăvi numele Tău,
10 că mare ești Tu, Cel ce faci minuni, Tu singur ești
Dumnezeu!
11 Călăuzește-mă, Doamne, pe calea Ta și voi merge
întru adevărul Tău! Veselească-se inima mea și să
se teamă de numele Tău!
12 Lăuda-Te-voi, Doamne, Dumnezeul meu, cu toa-
tă inima mea și voi slăvi numele Tău în veac!
13 Că mare este mila Ta spre mine, și ai izbăvit sufle-
tul meu din iadul cel mai de jos.
14 Dumnezeule, călcătorii de lege s-au sculat asupra
mea, și adunarea celor tari a căutat sufletul meu, și
nu Te-au pus pe Tine înaintea lor!
15 Iar Tu, Doamne, Dumnezeule, îndurat și milostiv
ești, îndelung-răbdător și mult-milostiv și adevărat!
16 Caută spre mine și mă miluiește, dă tăria Ta slugii
Tale și mântuiește pe fiul slujnicei Tale!
17 Fă cu mine semn spre bine, ca să vadă cei ce mă
urăsc și să se rușineze, că Tu, Doamne, m-ai ajutat
și m-ai mângâiat!

PSALMUL 86

1 Al fiilor lui Core, psalm-cântare; [despre Sion].
Temeliile lui sunt în munții cei sfinți.
Iubește Domnul porțile Sionului mai mult decât

toate sălașele lui Iacov.
3 Lucruri slăvite s-au grăit despre tine, cetatea lui
Dumnezeu!
4 Aduce-Mi-voi aminte de Rahav și de Babilon, de cei
ce Mă cunosc pe Mine; că, iată, și cei de alt neam, Ti-
rul și poporul etiopienilor, și aceștia s-au născut acolo.
5 „Maică Sion!" va zice tot omul, și acolo om s-a
născut, și Însuși Cel Preaînalt i-a pus temelie.
6 Domnul va scrie în carte popoarele și căpeteniile
acestora, care s-au născut în ea.
7 Plini de bucurie sunt toți cei ce sălășluiesc în tine!

PSALMUL 87

1 Cântare de psalm, a fiilor lui Core; pentru sfârșit, pe ma-
eleth, ca răspuns; de înțelegere, lui Eman israelitul.

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua am
strigat și noaptea înaintea Ta;
3 să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea, pleacă ure-
chea Ta spre ruga mea!
4 Că s-a umplut de rele sufletul meu și viața mea de
iad s-a apropiat.
5 Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă,
ajuns-am ca un om neajutorat, între cei morți, slo-
bod,
6 ca cei răniți ce dorm în mormânt, de care nu Ți-ai
mai adus aminte și care au fost lepădați din mâna Ta.
7 Pusu-m-au în groapa cea mai de jos, întru cele

întunecate și în umbra morții.
8 Asupra mea s-a întărit mânia Ta și toate valurile
Tale le-ai adus peste mine.
9 Depărtat-ai pe cunoscuții mei de la mine, ajuns-am
urâciune lor; dat am fost în mâna lor și n-am ieșit.
10 Ochii mei au slăbit de sărăcie; strigat-am către
Tine, Doamne, toată ziua întins-am către Tine
mâinile mele!
11 Oare morților vei face minuni? Sau doctorii îi vor
învia și ei Te vor lăuda pe Tine?
12 Oare va povesti cineva în mormânt mila Ta, și
adevărul Tău, în locul pierzării?
13 Oare se vor cunoaște întru întuneric minunile
Tale, și dreptatea Ta, în pământ uitat?
14 Iar eu către Tine, Doamne, am strigat și diminea-
ța rugăciunea mea Te va întâmpina!
15 Pentru ce, Doamne, lepezi sufletul meu și întorci
fața Ta de la mine?
16 Sărac sunt eu, și în osteneli, din tinerețile mele;
înălțat am fost, dar m-am smerit și m-am mâhnit.
17 Peste mine au trecut mâniile Tale și înfricoșările
Tale m-au tulburat,
18 înconjuratu-m-au ca apa toată ziua și m-au cu-
prins deodată.
19 Depărtat-ai de la mine pe prieten și pe vecin, și
pe cunoscuții mei de la necaz.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 88

1 Pentru înțelegere, lui Etam israelitul.
Milele Tale, Doamne, în veac le voi cânta, din
neam în neam voi vesti adevărul Tău cu gura
mea!
3 Că ai zis: „În veac mila se va zidi"; în ceruri se va
găti adevărul Tău.
4 „Făcut-am legământ cu aleșii Mei, juratu-M-am
lui David, robul Meu:
5 Până în veac voi întări seminția ta și voi zidi din
neam în neam tronul tău."
6 Mărturisi-vor cerurile minunile Tale, Doamne, și
adevărul Tău, în adunarea sfinților!
7 Că cine, în nori, va fi deopotrivă Domnului? Și
cine dintre fiii lui Dumnezeu se va asemăna cu
Domnul?
8 Dumnezeu, Cel preaslăvit în sfatul sfinților, mare
și înfricoșător este peste toți cei dimprejurul Lui!
9 Doamne, Dumnezeul puterilor, cine este aseme-
nea Ție? Tare ești, Doamne, și adevărul Tău, îm-
prejurul Tău!
10 Tu stăpânești puterea mării și zbuciumul valuri-
lor ei Tu îl potolești.
11 Tu ai smerit ca pe un rănit pe cel mândru și cu
brațul puterii Tale ai risipit pe vrăjmașii Tăi.
12 Ale Tale sunt cerurile și al Tău este pământul; lu-
mea și cuprinsul ei Tu le-ai întemeiat.

13 Miazănoaptea și marea Tu le-ai zidit; Taborul și
Ermonul întru numele Tău se vor bucura.
14 Al Tău e brațul cu putere: întărească-se mâna Ta
și să se înalțe dreapta Ta!
15 Dreptatea și judecata sunt întărirea tronului Tău;
mila și adevărul vor merge înaintea feței Tale.
16 Fericit poporul care cunoaște strigarea de biruin-
ță! Doamne, întru lumina feței Tale vor merge
17 și întru numele Tău se vor bucura toată ziua, și
întru dreptatea Ta se vor înălța!
18 Că Tu ești lauda puterii lor și întru bunăvoirea Ta
se va înălța tăria noastră.
19 Că de la Domnul vine ajutorul, de la Sfântul lui
Israel, Împăratul nostru.
20 Atunci ai grăit în vedenii fiilor Tăi și ai zis: „Dat-am
ajutor celui puternic, înălțat-am pe cel ales din po-
porul Meu;
21 aflat-am pe David, robul Meu, cu untdelemnul
cel sfânt al Meu l-am uns pe el.
22 Că mâna Mea îl va ajuta pe el și brațul Meu îl va
întări.
23 Nu va izbuti împotriva lui vrăjmașul și fiul fără-
delegii nu-i va mai face rău.
24 Și voi tăia de la fața lui pe vrăjmașii lui, și pe cei
ce-l urăsc pe el îi voi pune pe fugă.
25 Adevărul Meu și mila Mea vor fi cu el, și întru
numele Meu se va înălța tăria lui.

26 Și voi pune peste mare mâna lui, și peste râuri,
dreapta lui.
27 Acesta Mă va chema: «Tatăl meu ești Tu, Dumne-
zeul meu și apărătorul mântuirii mele!»,
28 iar Eu întâi-născut îl voi rândui pe el, mai înalt
decât împărații pământului.
29 În veac îi voi păstra mila Mea și legământul Meu
credincios îi va fi.
30 Și voi așeza seminția lui în veacul veacului, și tro-
nul lui, întru zilele cerului.
31 De vor părăsi fiii lui Legea Mea și întru judecățile
Mele nu vor umbla,
32 de vor necinsti îndreptările Mele și poruncile
Mele nu le vor păzi,
33 cerceta-voi cu toiagul fărădelegile lor, și cu biciul,
nedreptățile lor,
34 dar mila Mea nu o voi depărta de la ei și nu voi fi
nedrept întru adevărul Meu,
35 nici nu voi necinsti legământul Meu, cele ce au
ieșit de pe buzele Mele nu le voi tăgădui.
36 O dată m-am jurat pe sfințenia Mea: nu-l voi
minți pe David;
37 seminția lui va rămâne în veac, și tronul lui, ca
soarele înaintea Mea
38 și ca luna cea plină în veac; iar martorul din cer e
credincios."
39 Dar Tu l-ai lepădat, l-ai defăimat și l-ai depărtat

pe unsul Tău.
40 Stricat-ai legământul robului Tău, pângărit-ai
până la pământ sfințenia lui,
41 surpat-ai toate îngrădirile lui, pus-ai frică peste
întăriturile sale.
42 Jefuitu-l-au pe el toți cei ce treceau pe cale, ajuns-a
de ocară vecinilor săi.
43 Înălțat-ai dreapta celor ce îl necăjesc pe el, vese-
lit-ai pe toți vrăjmașii lui.
44 Depărtat-ai ajutorul Tău de la sabia lui și nu l-ai
sprijinit pe el în vreme de război.
45 Dezbrăcatu-l-ai de curăția lui și tronul lui la pă-
mânt l-ai surpat.
46 Scurtat-ai zilele vremii lui și ai turnat peste el
rușine.
47 Până când, Doamne, Îți vei întoarce fața Ta? Până
în sfârșit se va aprinde ca focul mânia Ta?
48 Adu-Ți aminte ce este ființa mea: oare în zadar ai
zidit pe toți fiii oamenilor?
49 Cine este omul care să trăiască și să nu vadă
moartea, și să-și izbăvească sufletul său din mâna
iadului?
50 Unde sunt milele Tale cele dintru început, Doam-
ne, pe care le-ai jurat lui David întru adevărul Tău?
51 Adu-Ți aminte, Doamne, de ocara robilor Tăi,
pe care am răbdat-o înlăuntrul meu de la multe
neamuri,

52 cu care ne-au ocărât vrăjmașii Tăi, Doamne, cu
care au ocărât răscumpărarea unsului Tău!
53 Binecuvântat este Domnul în veac! Amin, amin!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 89

1 Rugăciunea lui Moise, omul lui Dumnezeu.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă din neam în
neam! Mai înainte de facerea munților și de zi-
direa pământului și a lumii, din veac și până în veac
ești Tu!
3 Nu-l întoarce pe om întru cele de jos, Tu, Care ai
zis: „Vă veți întoarce, fii ai oamenilor!"
4 Că o mie de ani înaintea ochilor Tăi, Doamne, sunt
ca ziua de ieri care a trecut și ca o strajă din noapte!
5 Deșertăciuni vor fi anii lor, degrab ca iarba vor trece:
6 dimineața va înflori și va trece, seara va cădea, se
va întări și se va usca.
7 Că ne-am stins întru urgia Ta și întru mânia Ta
ne-am tulburat.
8 Pus-ai fărădelegile noastre înaintea Ta, veacul
nostru, la lumina feței Tale.
9 Că toate zilele noastre s-au sfârșit și întru mânia
Ta ne-am stins; anii noștri s-au socotit ca pânza
unui păianjen.
10 Zilele anilor noștri sunt șaptezeci de ani, iar de
vor fi în putere, optzeci de ani, și cei mai mulți din-

tre ei, osteneală și durere. Că smerenia a venit peste
noi și ne va învăța.
11 Cine cunoaște puterea urgiei Tale și, de frica Ta,
va putea mânia Ta să o măsoare?
12 Fă-mi cunoscută dreapta Ta, ca să ne învățăm ini-
ma întru înțelepciune!
13 Doamne, până când? Întoarce-Te și mângâie pe
robii Tăi!
14 Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta, Doamne, și
ne-am bucurat, și ne-am veselit în toate zilele noastre!
15 Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit
pe noi, pentru anii în care am văzut rele.
16 Caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale, și călă-
uzește-i pe fiii lor!
17 Și să fie strălucirea Domnului Dumnezeului nostru
peste noi, și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează
pentru noi, și lucrul mâinilor noastre îl îndreptează!

PSALMUL 90

1 Cântare de laudă a lui David; neintitulat la evrei.

Cel ce locuiește în ajutorul Celui Preaînalt, sub acoperământul Dumnezeului cerului se va sălășlui.
2 Va zice Domnului: „Sprijinitorul meu ești și scăparea
mea!"; El este Dumnezeul meu și voi nădăjdui în El.
3 Că El te va izbăvi din cursa vânătorilor și de cu-
vântul tulburător.

4 Cu spatele te va umbri pe tine și sub aripile Lui vei
nădăjdui; ca un scut te va înconjura adevărul Lui.
5 Nu te vei teme de frica de noapte, de săgeata ce
zboară ziua,
6 de lucrul ce umblă în întuneric, de întâmplarea
cea fără de veste sau de demonul de la amiază.
7 Cădea-vor de-a stânga ta o mie și zece mii de-a
dreapta ta, dar de tine nu se vor apropia;
8 cu ochii tăi vei privi și răsplătirea păcătoșilor vei
vedea;
9 că ai zis: „Tu, Doamne, ești nădejdea mea!" și pe
Cel Preaînalt L-ai pus scăpare ție.
10 Nu vor veni către tine cele rele și biciul nu se va
apropia de lăcașul tău.
11 Că îngerilor Săi va porunci pentru tine, ca să te
păzească în toate căile tale.
12 Pe mâini te vor ridica, nu cumva să împiedici de
piatră piciorul tău.
13 Peste aspidă și vasilisc vei păși și vei călca peste
leu și peste balaur.
14 „Că în Mine a nădăjduit și-l voi izbăvi pe el; îl voi
acoperi pe el, că a cunoscut numele Meu.
15 Striga-va către Mine și-l voi auzi pe el; cu dânsul
sunt în necaz și-l voi scoate pe el, și-l voi slăvi.
16 Cu lungime de zile îl voi umple pe el și-i voi arăta
lui mântuirea Mea."

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 91

1 Psalm-cântare pentru ziua sabatului.

2 Bine este a mărturisi pe Domnul și a cânta numelui Tău, Preaînalte,
3 a vesti dimineața mila Ta, și adevărul Tău, în toată noaptea,
4 în psaltire cu zece strune, cu cântare de alăută!
5 Că m-ai veselit, Doamne, cu făpturile Tale și de lucrurile mâinilor Tale mă voi bucura!
6 Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne; adâncitu-s-au foarte gândurile Tale!
7 Bărbatul fără de minte nu le va cunoaște și cel nepriceput nu va înțelege acestea.
8 Când răsar păcătoșii ca iarba, se ivesc toți cei ce lucrează fărădelegea, ca să fie nimiciți în veacul veacului.
9 Iar Tu, Doamne, preaînalt ești în veac!
10 Că, iată, vrăjmașii Tăi, Doamne; iată, vrăjmașii Tăi

vor pieri și se vor risipi toți cei ce lucrează fărădelegea!
11 Și se va înălța puterea mea precum își înalță ino-
rogul cornul, și bătrânețea mea întru belșug de
untdelemn va fi.
12 Și i-a văzut ochiul meu pe vrăjmașii mei, și pe cei vi-
cleni care se scoală asupra mea îi va auzi urechea mea.
13 Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul cel din
Liban se va înmulți.
14 Răsădiți fiind în casa Domnului, în curțile Dum-
nezeului nostru vor înflori.
15 La adânci bătrâneți încă vor spori și fericiți vor fi,
16 ca să vestească ei că drept este Domnul Dumne-
zeul nostru și nu este nedreptate întru El.

PSALMUL 92

1 Pentru ziua dinaintea sabatului, când pământul a fost locuit; cântare de laudă a lui David.

Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbră-
cat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a
încins, pentru că a întărit lumea care nu se va clinti.
2 Gata este tronul Tău de atunci, din veac ești Tu.
3 Ridicat-au râurile, Doamne, ridicat-au râurile
glasurile lor; ridica-vor râurile valurile lor!
4 De glasul apelor celor multe, minunate s-au făcut va-
lurile mării! Minunat este Domnul întru cele înalte!
5 Mărturiile Tale s-au adeverit foarte; casei Tale se
cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile!

PSALMUL 93

1 Un psalm al lui David. Pentru ziua a patra a săptămânii.
Dumnezeul răzbunărilor este Domnul; Dumne-
zeul răzbunărilor a grăit pe față.
2 Înalță-Te, Cel ce judeci pământul, răsplătește ce-
lor mândri răsplata lor!
3 Până când păcătoșii, Doamne, până când păcăto-
șii se vor făli,
4 vor da glas și vor grăi nedreptate? Până când vor
grăi toți cei ce lucrează fărădelegea?
5 Pe poporul Tău, Doamne, l-au umilit și moșteni-
rea Ta au asuprit-o,
6 pe văduvă și pe orfan i-au ucis, și pe cel străin l-au
omorât!
7 Și au zis: „Nu va vedea Domnul, nici nu va pricepe
Dumnezeul lui Iacov."
8 Înțelegeți dar voi, cei fără minte din popor! Nebu-
nilor, înțelepțiți-vă odată!
9 Cel ce a sădit urechea oare nu aude? Cel ce a zidit
ochiul oare nu vede?
10 Cel ce neamurile le ceartă oare nu va mustra? Cel
ce învață pe om cunoștința,
11 Domnul, cunoaște gândurile oamenilor că sunt
deșarte.
12 Fericit este omul pe care îl vei certa, Doamne, și
din Legea Ta îl vei învăța pe el,

13 ca să-l îmblânzeşti pe el în zilele cele rele, până ce
se va săpa păcătosului groapă!
14 Că nu va lepăda Domnul pe poporul Său şi moş-
tenirea Sa nu o va părăsi,
15 până ce dreptatea se va întoarce la judecată, şi toţi
cei drepţi la inimă o vor urma pe ea.
16 Cine se va ridica cu mine împotriva celor ce vi-
clenesc? Şi cine va sta cu mine împotriva celor ce
lucrează fărădelegea?
17 Că de nu mi-ar fi ajutat mie Domnul, puţin de nu
s-ar fi sălăşluit în iad sufletul meu.
18 De ziceam: „S-a clătinat piciorul meu!", mila Ta,
Doamne, mă ajuta!
19 După mulţimea durerilor din inima mea, mângâ-
ierile Tale au veselit sufletul meu.
20 Nu va sta alături de Tine tronul fărădelegii, cel ce
asupreşte prin poruncă.
21 Vâna-vor sufletul dreptului şi sânge nevinovat
vor osândi.
22 Dar Domnul a fost scăparea mea, şi Dumnezeul
meu, ajutorul nădejdii mele;
23 şi le va răsplăti lor Domnul după fărădelegea lor,
şi după răutatea lor îi va pierde pe ei Domnul Dum-
nezeul nostru.

Slavă... Şi acum... Aliluia...

PSALMUL 94

[1] Cântare de laudă a lui David.

Veniți să ne bucurăm de Domnul și să strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru!

2 Să întâmpinăm fața Lui întru laudă și în psalmi să-I strigăm Lui!

3 Că Dumnezeu mare este Domnul, și Împărat mare, peste tot pământul;

4 că în mâna Lui sunt marginile pământului și înălțimile munților ale Lui sunt;

5 că a Lui este marea și El a făcut-o pe ea, și uscatul mâinile Lui l-au zidit.

6 Veniți să ne închinăm și să cădem înaintea Lui și să plângem înaintea Domnului, Celui ce ne-a făcut pe noi!

7 Că El este Dumnezeul nostru, și noi - poporul pășunii Lui și oile mâinii Lui!

8 „Astăzi, de veți auzi glasul Lui, nu vă învârtoșați inimile voastre, ca în vremea răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie,

9 unde M-au ispitit părinții voștri, M-au pus la încercare și au văzut lucrările Mele!

10 Patruzeci de ani mâniat am fost pe neamul acesta și am zis: «Ei pururea rătăcesc cu inima și n-au cunoscut căile Mele!»

11 Că M-am jurat întru mânia Mea: «Nu vor intra întru odihna Mea!»“

PSALMUL 95

[1] Cântare de laudă a lui David, când s-a zidit casa [lui Dumnezeu], după robie.

Cântați Domnului cântare nouă, cântați Domnului tot pământul!
2 Cântați Domnului, binecuvântați numele Lui, binevestiți din zi în zi mântuirea Lui!
3 Vestiți între neamuri slava Lui, la toate popoarele, minunile Lui!
4 Că mare este Domnul și lăudat foarte, înfricoșător mai mult decât toți dumnezeii;
5 că toți dumnezeii neamurilor sunt demoni, iar cerurile Domnul le-a făcut!
6 Laudă și frumusețe înaintea Lui, sfințenie și măreție în lăcașul cel sfânt al Lui.
7 Aduceți Domnului, seminții ale neamurilor, aduceți Domnului slavă și cinste!
8 Aduceți Domnului slava cuvenită numelui Său! Luați jertfe și intrați în curțile Lui;
9 închinați-vă Domnului în curtea cea sfântă a Lui; să se cutremure de fața Lui tot pământul!
10 Spuneți între neamuri că Domnul a împărățit, pentru că a întărit lumea care nu se va clinti; judeca-va popoare întru dreptate.
11 Veselească-se cerurile și să se bucure pământul, să se clatine marea și cuprinsul ei! Bucura-se-vor câmpiile și toate cele ce sunt pe ele.

12 Atunci se vor bucura de fața Domnului toți copa-
cii pădurii, că vine, vine să judece pământul;
13 judeca-va lumea întru dreptate, și popoarele, în-
tru adevărul Său.

PSALMUL 96

1 Al lui David, când pământul i-a fost înapoiat.

Domnul a împărățit! Să se bucure pământul, ve-
selească-se insulele cele multe!
2 Nori și negură împrejurul Lui, dreptatea și jude-
cata sunt întărirea tronului Său.
3 Foc înaintea Lui va merge și va arde împrejur pe
vrăjmașii Lui.
4 Luminat-au lumea fulgerele Lui; văzut-a și s-a cu-
tremurat pământul.
5 Munții ca ceara s-au topit de fața Domnului, de
fața Domnului a tot pământul.
6 Vestit-au cerurile dreptatea Lui și au văzut toate
popoarele slava Lui.
7 Să se rușineze toți cei ce se închină chipurilor cio-
plite, cei ce se laudă cu idolii lor! Închinați-vă Lui
toți îngerii Lui!
8 Auzit-a și s-a veselit Sionul, și s-au bucurat fiicele
Iudeii pentru judecățile Tale, Doamne!
9 Că Tu ești Domn preaînalt peste tot pământul! Înăl-
țatu-Te-ai foarte, mai presus decât toți dumnezeii!
10 Cei ce-L iubiți pe Domnul, urâți cele rele! Păzește

Domnul sufletele cuvioșilor Săi și din mâna păcă-
tosului îi va izbăvi pe ei.
11 Lumină a răsărit dreptului, și celor drepți la ini-
mă, veselie.
12 Veseliți-vă, drepților, în Domnul și-L lăudați pe
El, pomenind sfințenia Lui!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 97

1 Un psalm al lui David.

Cântați Domnului cântare nouă, că lucruri mi-
nunate a făcut Domnul! Mântuire a săvârșit
pentru El dreapta Lui, și brațul cel sfânt al Lui.
2 Cunoscută a făcut Domnul mântuirea Sa, înaintea
neamurilor a descoperit dreptatea Sa.
3 Adusu-Și-a aminte de mila Sa pentru Iacov și de ade-
vărul Său pentru casa lui Israel; văzut-au toate margi-
nile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.
4 Strigați lui Dumnezeu, tot pământul! Cântați și vă
bucurați și-L lăudați!
5 Cântați Domnului din alăută, din alăută și în su-
net de psaltire;
6 din trâmbițe și în sunet de corn, strigați de bucu-
rie înaintea Împăratului și Domnului!
7 Să se clatine marea și cuprinsul ei, lumea și toți
locuitorii ei!
8 Râurile vor bate din palme împreună, munții se

vor bucura de fața Domnului, că vine, vine să jude-
ce pământul;
9 judeca-va lumea întru dreptate, și popoarele, cu
nepărtinire.

PSALMUL 98

1 Un psalm al lui David.

Domnul a împărățit: să se mânie popoarele! El
șade pe heruvimi: să se clatine pământul!
2 Mare este Domnul în Sion, și înalt, peste toate po-
poarele!
3 Lăudat să fie numele Tău cel mare, că înfricoșător
și sfânt este!
4 Cinstea împăratului iubește judecata; Tu ai gătit
cele drepte, judecată și dreptate în Iacov Tu ai făcut.
5 Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închi-
nați așternutului picioarelor Lui, că sfânt este!
6 Moise și Aaron, între preoții Lui, și Samuel, între
cei ce cheamă numele Lui, Îl chemau pe Domnul,
și El îi asculta pe ei.
7 Din stâlp de nor le grăia lor, că ei păzeau mărturi-
ile Lui și poruncile Lui pe care le-a dat lor.
8 Doamne, Dumnezeul nostru, Tu îi ascultai pe ei!
Dumnezeule, Tu milostiv erai cu ei și le răsplăteai
toate faptele lor!
9 Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închi-
nați în muntele cel sfânt al Lui, că sfânt este Domnul

Dumnezeul nostru!

PSALMUL 99

[1] Un psalm de laudă al lui David.

Strigați lui Dumnezeu, tot pământul!
Slujiți Domnului cu veselie, intrați înaintea Lui
cu bucurie!
3 Cunoașteți că Domnul este Dumnezeul nostru, El
ne-a făcut pe noi, și nu noi; iar noi suntem poporul
Lui și oile pășunii Lui.
4 Intrați pe porțile Lui cu laude, în curțile Lui, cu
cântări; slăviți-L pe El, lăudați numele Lui!
5 Că bun este Domnul și în veac este mila Lui, și din
neam în neam, adevărul Lui.

PSALMUL 100

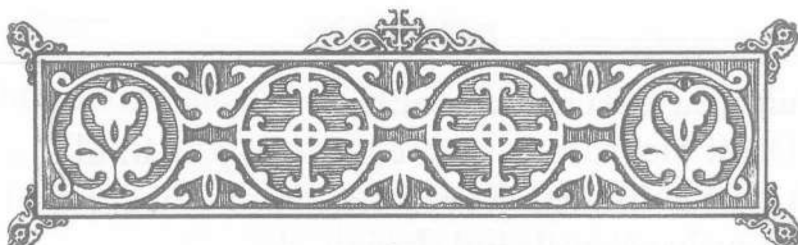
[1] Un psalm al lui David.

Milă și judecată voi cânta Ție, Doamne!
Cânta-voi în cale fără prihană și voi înțelege;
când vei veni la mine? Umblat-am întru nerăutatea
inimii mele în mijlocul casei mele.
3 N-am pus înaintea ochilor mei lucru nelegiuit; pe
călcătorii de lege i-am urât.
4 Nu s-a lipit de mine inima îndărătnică; pe cel rău,
care se abătea de la mine, nu l-am cunoscut.
5 Pe cel ce clevetea în ascuns pe aproapele său, pe acela
l-am izgonit; cu cel mândru cu ochiul și nesățios cu

inima, cu acela n-am mâncat.
6 Ochii mei sunt peste credincioșii pământului, ca
să șadă ei împreună cu mine; cel ce umbla pe cale
fără prihană, acela îmi slujea.
7 Nu a locuit în casa mea cel mândru; cel ce grăiește
nedreptăți nu a stat înaintea ochilor mei.
8 În dimineți i-am ucis pe toți păcătoșii pământu-
lui, ca să nimicesc din cetatea Domnului pe toți cei
ce lucrează fărădelegea.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 101

[1] Rugăciunea unui sărac, când e cuprins de mâhnire și își varsă înaintea Domnului ruga sa.

Doamne, auzi rugăciunea mea, și strigarea mea
la Tine să ajungă!
3 Să nu întorci fața Ta de la mine! În orice zi mă ne-
căjesc, pleacă spre mine urechea Ta! În orice zi Te
voi chema, degrab mă auzi!
4 Că s-au spulberat ca fumul zilele mele și oasele
mele ca lemnele s-au uscat.
5 Rănită este inima mea și s-a uscat ca iarba, că am
uitat să-mi mănânc pâinea mea.
6 De glasul suspinului meu, s-a lipit osul meu de
carnea mea.
7 Asemănatu-m-am cu pelicanul din pustie, ajuns-am
ca bufnița din dărâmături.
8 Privegheat-am și m-am făcut ca o pasăre singura-
tică pe acoperiș.

9 Toată ziua m-au ocărât vrăjmașii mei și cei ce mă
lăudau împotriva mea se jurau.
10 Că cenușă în loc de pâine am mâncat și băutura
mea cu plângere am amestecat,
11 din pricina urgiei Tale și a mâniei Tale; că, înăl-
țându-mă, m-ai surpat.
12 Zilele mele ca umbra au trecut, și eu ca iarba
m-am uscat.
13 Iar Tu, Doamne, în veac rămâi, și pomenirea Ta,
din neam în neam!
14 Sculându-Te, vei milui Sionul, că vremea este să-l
miluiești pe el, că a venit vremea;
15 că au iubit robii Tăi pietrele lui și de țărâna lui le
va fi milă.
16 Și se vor teme neamurile de numele Tău, Doam-
ne, și toți împărații pământului, de slava Ta!
17 Că va zidi Domnul Sionul și se va arăta întru sla-
va Sa.
18 Căutat-a spre rugăciunea celor smeriți și n-a de-
făimat cererea lor.
19 Să se scrie acestea pentru neamul ce va să vină și
poporul ce se zidește Îl va lăuda pe Domnul;
20 că S-a plecat să vadă din înălțimea cea sfântă a
Lui, Domnul din cer spre pământ a privit,
21 ca să audă suspinul celor încătușați, să dezlege pe
fiii celor omorâți,
22 să vestească în Sion numele Domnului, și lauda

Lui, în Ierusalim,
23 când se vor aduna popoarele laolaltă și împărații,
ca să slujească Domnului.
24 Răspuns-a omul în calea tăriei lui: „Doamne, vestește-mi puținătatea zilelor mele!
25 Nu mă lua la jumătatea zilelor mele! Din neam în
neam sunt anii Tăi."
26 Dintru început Tu, Doamne, pământul l-ai întemeiat, și lucrul mâinilor Tale sunt cerurile!
27 Acelea vor pieri, iar Tu vei rămâne, și toate ca
o haină se vor învechi, și ca pe un veșmânt le vei
strânge și vor fi schimbate;
28 dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfârși!
29 Fiii robilor Tăi vor sălășlui pământul și seminția
lor în veac va propăși.

PSALMUL 102

1 Un psalm al lui David.

Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul, și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui!
2 Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul și nu
uita toate răsplătirile Lui!
3 Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale, pe Cel
ce vindecă toate bolile tale,
4 pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta, pe Cel
ce te încununează cu milă și cu îndurări,
5 pe Cel ce umple de bunătăți dorirea ta; înnoi-se-vor

ca ale vulturului tinerețile tale.
6 Cel ce face milostenii - Domnul, și judecată, tutu-
ror celor ce li se face nedreptate.
7 Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui
Israel, voile Sale.
8 Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdă-
tor și mult-milostiv;
9 nu până în sfârșit Se va iuți, nici în veac Se va mâ-
nia.
10 Nu după fărădelegile noastre ne-a făcut nouă,
nici după păcatele noastre ne-a răsplătit nouă.
11 Că, după înălțimea cerului de la pământ, așa a
întărit Domnul mila Lui spre cei ce se tem de El.
12 Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri,
depărtat-a de la noi fărădelegile noastre.
13 În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Dom-
nul pe cei ce se tem de El;
14 că El a cunoscut zidirea noastră, adusu-Și-a amin-
te că țărână suntem.
15 Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului, așa
va înflori,
16 că vânt a trecut peste ea și nu va mai fi, și nu se va
mai cunoaște locul ei.
17 Iar mila Domnului este din veac și până în veac spre
cei ce se tem de El, și dreptatea Lui, spre fiii fiilor lor,
18 spre cei ce păzesc legământul Lui și își aduc amin-
te de poruncile Lui, ca să le facă pe ele.

19 Domnul în cer a gătit tronul Său și împărăția Lui
peste toți stăpânește.
20 Binecuvântați pe Domnul, toți îngerii Lui, cei pu-
ternici întru tărie, care faceți cuvântul Lui și auziți
glasul cuvintelor Lui!
21 Binecuvântați pe Domnul, toate puterile Lui, slu-
jitorii Lui, care faceți voia Lui!
22 Binecuvântați pe Domnul, toate lucrurile Lui, în
tot locul stăpânirii Lui! Binecuvântează, suflete al
meu, pe Domnul!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 103

1 Un psalm al lui David, despre alcătuirea lumii.

Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul!
Doamne, Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foar-
te, întru laudă și măreție Te-ai îmbrăcat!
2 Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, Cel
ce întinzi cerul ca un cort și acoperi cu ape cele de
deasupra lui,
3 Cel ce pui norii spre suirea Ta, Cel ce umbli pe
aripile vânturilor,
4 Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri, și pe slujitorii
Tăi, pară de foc,
5 Cel ce întemeiezi pământul pe întărirea lui: nu se
va clinti în veacul veacului;
6 adâncul, ca o haină, este îmbrăcămintea lui, peste

munți vor sta ape.
7 De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău se
vor înfricoșa.
8 Munții se ridică și câmpiile se coboară în locul în
care le-ai întemeiat pe ele.
9 Hotar ai pus, pe care [apele] nu-l vor trece și nici
nu se vor întoarce să acopere pământul.
10 Cel ce trimiți izvoare în văi, prin mijlocul munți-
lor vor trece ape;
11 adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălba-
tici setea își vor potoli;
12 deasupra lor păsările cerului vor locui, din mijlo-
cul stâncilor vor da glas.
13 Cel ce adăpi munții din înălțimile Tale, din rodul
lucrurilor Tale se va sătura pământul.
14 Cel ce răsari iarbă dobitoacelor și verdeață spre
trebuința oamenilor,
15 ca să-și scoată pâinea din pământ și vinul ce vese-
lește inima omului; ca să-și veselească fața cu unt-
delemn, și pâinea inima omului o întărește.
16 Sătura-se-vor copacii câmpului și cedrii Libanu-
lui pe care i-ai sădit;
17 acolo vrăbiile își vor face cuib, iar cocostârcul,
lăcaș deasupra lor.
18 Munții cei înalți, adăpost cerbilor; stânca, scăpa-
re iepurilor.
19 Făcut-ai luna spre vremi; soarele și-a cunoscut

apusul său.
20 Pus-ai întuneric și s-a făcut noapte, când vor ieși
toate fiarele pădurii.
21 Puii leilor mugesc, ca să apuce și să ceară de la
Dumnezeu mâncarea lor.
22 Răsărit-a soarele și s-au adunat, și în adăposturile
lor se vor culca.
23 Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până
seara.
24 Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate în-
tru înțelepciune le-ai făcut! Umplutu-s-a pământul
de zidirea Ta.
25 Marea aceasta este întinsă și largă, acolo se găsesc
târâtoare cărora nu este număr, vietăți mici și mari.
26 Acolo corăbiile umblă, balaurul aceasta pe care
l-ai zidit ca să se joace în ea.
27 Toate de la Tine așteaptă ca să le dai lor hrană la
bună vreme.
28 Dându-le Tu lor, vor aduna; deschizând Tu mâna
Ta, toate se vor umple de bunătate.
29 Dar, întorcându-Ți fața Ta, se vor tulbura; lua-vei
duhul lor și se vor sfârși, și în țărâna lor se vor
întoarce.
30 Trimite-vei Duhul Tău și se vor zidi, și vei înnoi
fața pământului.
31 Fie slava Domnului în veac! Veseli-Se-va Domnul
de lucrările Sale;

32 Cel ce caută spre pământ și-l face pe el de se cu-
tremură, Cel ce Se atinge de munți și fumegă.
33 Cânta-voi Domnului în viața mea, cânta-voi
Dumnezeului meu cât voi fi.
34 Plăcute să-I fie Lui cuvintele mele, iar eu mă voi
veseli de Domnul!
35 Piară păcătoșii de pe pământ, și cei fărădelege, ca
să nu mai fie! Binecuvântează, suflete al meu, pe
Domnul!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 104

1 Aliluia.

Lăudați pe Domnul și chemați numele Lui, ves-
tiți între neamuri lucrările Lui!
2 Cântați Lui și-L lăudați pe El, povestiți toate mi-
nunile Lui!
3 Lăudați-vă cu numele cel sfânt al Lui; veseleas-
că-se inima celor ce-L caută pe Domnul!
4 Căutați pe Domnul și întăriți-vă, căutați fața Lui
pururea!
5 Aduceți-vă aminte de faptele minunate pe care
le-a făcut, de minunile Lui și de judecățile gurii Lui!
6 Seminția lui Avraam - robii Lui, fiii lui Iacov - ale-
șii Lui.
7 Acesta este Domnul Dumnezeul nostru, în tot pă-
mântul - judecățile Lui!

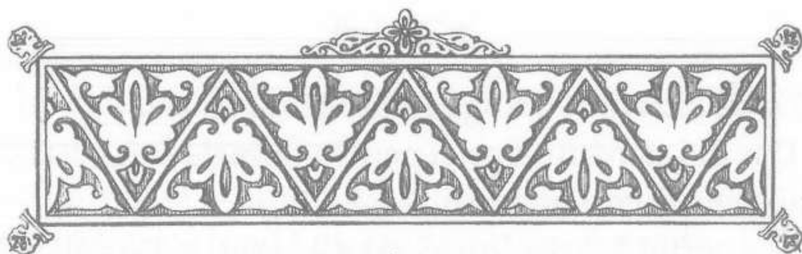
8 Adusu-Și-a aminte în veac de legământul Lui, de cu-
vântul pe care l-a făgăduit pentru o mie de neamuri,
9 pe care i l-a dat lui Avraam, și de jurământul Său
către Isaac;
10 și l-a rânduit pe el lui Iacov ca poruncă, și lui Is-
rael, ca legământ veșnic,
11 zicând: „Ție-ți voi da pământul Canaan, parte a
moștenirii tale."
12 Când erau ei puțini la număr, împuținați și pribegi
în acel pământ,
13 și treceau de la un neam la altul, și de la o împă-
răție la un alt popor,
14 n-a lăsat om să le facă nedreptate și pentru ei i-a
certat pe împărați, zicând:
15 „Nu vă atingeți de unșii Mei și împotriva proro-
cilor Mei nu vicleniți!"
16 Și a adus foamete pe pământ, și toată întărirea
pâinii a zdrobit.
17 Trimis-a înaintea lor un om, pe Iosif, care a fost
vândut ca rob.
18 Smerit-au în cătușe picioarele lui, prin lanțuri de
fier a trecut sufletul său,
19 până ce s-a împlinit cuvântul lui, cuvântul Dom-
nului care l-a aprins pe el.
20 Trimis-a împăratul și l-a dezlegat pe el, căpetenia
poporului l-a slobozit pe el.
21 L-a pus pe el stăpân al casei lui și mai-mare peste

toată avuția lui,
22 ca să învețe pe căpeteniile lui ca pe sine și pe bă-
trânii lui să-i înțelepțească.
23 Și a intrat Israel în Egipt, și Iacov a pribegit în
pământul lui Ham.
24 Și l-a înmulțit pe poporul Său foarte, și l-a întărit
pe el mai mult decât pe vrăjmașii lui.
25 Schimbat-a inima lor, ca să urască pe poporul
Său și să viclenească împotriva robilor Săi.
26 Trimis-a pe Moise, robul Său, și pe Aaron, pe care
l-a ales.
27 Pus-a în ei cuvintele semnelor și ale minunilor
Lui în pământul lui Ham.
28 Trimis-a întuneric și i-a întunecat, că s-au împo-
trivit cuvintelor Lui.
29 Prefăcut-a apele lor în sânge și a omorât peștii lor.
30 Scos-a pământul lor broaște până în cămările îm-
păraților lor.
31 Zis-a, și au venit tăuni și țânțari în toate hotarele lor.
32 Pus-a în ploile lor grindină, foc arzător, în pă-
mântul lor.
33 Și a lovit viile lor și smochinii lor, și a zdrobit tot
pomul din hotarul lor.
34 Zis-a, și a venit lăcustă și omidă fără de număr,
35 și au mâncat toată iarba pământului lor, și au în-
ghițit tot rodul pământului lor.
36 Și a lovit pe tot întâi-născutul din pământul lor,

pârga întregii lor osteneli.
37 Și i-a scos pe ei cu argint și cu aur, și nu era în
semințiile lor bolnav.
38 Veselitu-s-a Egiptul la ieșirea lor, că frica de ei
căzuse asupra lor.
39 Întins-a nor ca să-i acopere pe ei, și foc, ca să le
lumineze noaptea.
40 Cerut-au, și au venit prepelițe, și cu pâine din cer
i-a săturat pe ei.
41 A despicat stânca și au ieșit ape; curs-au râuri în
pământ fără de apă.
42 Că Și-a adus aminte de cuvântul cel sfânt al Lui,
cel către Avraam, robul Său,
43 și l-a scos pe poporul Său întru bucurie, și pe ale-
șii Săi, întru veselie,
44 și le-a dat lor țările neamurilor, și ostenelile po-
poarelor au moștenit,
45 ca să păzească îndreptările Lui și Legea Lui să o
țină.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 105

Aliluia.

Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este
mila Lui!
2 Cine va spune faptele puterii Domnului și va face
auzite toate laudele Lui?
3 Fericiți cei ce păzesc judecata și fac dreptate în
toată vremea!
4 Adu-Ți aminte de noi, Doamne, întru bunăvoirea
Ta față de poporul Tău! Cercetează-ne pe noi cu
mântuirea Ta,
5 ca să-i vedem întru bunătăți pe aleșii Tăi, să ne
veselim de bucuria neamului Tău și să ne lăudăm
împreună cu moștenirea Ta!
6 Păcătuit-am ca și părinții noștri, nelegiuit-am, fă-
cut-am nedreptate.
7 Părinții noștri, în Egipt, n-au înțeles minunile
Tale, nu și-au adus aminte de mulțimea milei Tale

și s-au răzvrătit ajungând la Marea Roșie.
8 Dar El i-a mântuit pe ei pentru numele Său, ca să-Și
facă cunoscută puterea Sa.
9 Și a certat Marea Roșie, și ea a secat, și i-a călăuzit
pe ei prin adânc ca prin pustie;
10 și i-a mântuit din mâna celui ce-i ura pe ei, și i-a
izbăvit din mâna vrăjmașului.
11 Apa i-a acoperit pe cei ce-i necăjeau pe ei, nici
unul din ei n-a scăpat.
12 Și au crezut în cuvintele Lui și au cântat laudă Lui.
13 Dar degrab au uitat lucrările Lui și n-au așteptat
plinirea voii Lui,
14 ci au fost cuprinși de mare poftă în pustie, și L-au
ispitit pe Dumnezeu în loc fără de apă.
15 Și le-a împlinit cererea lor, și a săturat sufletele lor.
16 Și l-au mâniat pe Moise în tabără, și pe Aaron,
sfântul Domnului.
17 Și s-a deschis pământul, și l-a înghițit pe Datan, și
a acoperit adunarea lui Aviron.
18 Și s-a aprins foc în adunarea lor, văpaia i-a ars pe
păcătoși.
19 Și au făcut un vițel în Horeb, și s-au închinat ido-
lului.
20 Și au schimbat slava Domnului întru asemănare
de vițel care mănâncă iarbă.
21 Și L-au uitat pe Dumnezeu, Care i-a izbăvit pe ei,
Care a făcut lucruri mari în Egipt,

22 lucruri minunate în pământul lui Ham, și înfrico-
șătoare, la Marea Roșie.
23 Și a zis să-i nimicească pe ei, și i-ar fi nimicit,
dacă Moise, alesul Lui, n-ar fi stat înaintea feței Lui,
ca să abată mânia Lui și să nu-i piardă.
24 Dar ei au defăimat pământul cel dorit și n-au cre-
zut în cuvântul Lui;
25 și au cârtit în corturile lor, și n-au ascultat de gla-
sul Domnului.
26 Atunci Și-a ridicat mâna Sa asupra lor, ca să-i do-
boare pe ei în pustie
27 și să așeze sămânța lor printre neamuri, și prin
țări să-i risipească.
28 Și au jertfit lui Baal-Peor, și au mâncat jertfele
morților.
29 Și L-au întărâtat pe Domnul cu faptele lor, și a
sporit între ei pieirea.
30 Și a stat Finees, și L-a îmblânzit pe El, și a încetat
prăpădul.
31 Și i s-a socotit aceasta ca dreptate, din neam în
neam până în veac.
32 Și L-au mâniat pe El la apa grăirii-împotrivă, și
Moise a fost pedepsit pentru ei,
33 căci au amărât duhul lui și el a grăit nesocotit cu
buzele lui.
34 Și n-au nimicit neamurile, precum le poruncise
Domnul,

35 ci s-au amestecat cu ele, și au deprins faptele lor;
36 și au slujit idolilor lor, și le-a fost lor spre poticnire.
37 Și au jertfit demonilor pe fiii și pe fiicele lor,
38 și au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor și al
fiicelor lor, pe care i-au jertfit idolilor din Canaan,
39 și s-a întinat pământul lor cu sânge, și a fost spur-
cat cu faptele lor, și au curvit prin îndeletnicirile lor.
40 Atunci S-a aprins de mânie Domnul împotriva po-
porului Său și I s-a făcut scârbă de moștenirea Sa.
41 Și i-a dat pe ei în mâinile vrăjmașilor, și au stăpâ-
nit asupra lor cei ce îi urau pe ei.
42 Și i-au necăjit pe ei vrăjmașii lor, și s-au smerit
sub mâinile lor.
43 De multe ori Domnul i-a izbăvit pe ei, dar ei L-au
amărât cu socotelile lor și au fost umiliți pentru fă-
rădelegile lor.
44 Și i-a văzut Domnul când se necăjeau ei, și, au-
zind rugăciunea lor,
45 Și-a adus aminte de legământul Lui și I-a părut
rău, după mulțimea milei Lui;
46 și le-a dat lor să afle milă înaintea tuturor celor ce
i-au robit pe ei.
47 Mântuiește-ne pe noi, Doamne, Dumnezeul nos-
tru, și ne adună dintre neamuri, ca să lăudăm nume-
le cel sfânt al Tău și să ne fălim întru lauda Ta!
48 Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Isra-
el din veac și până în veac! Și va zice tot poporul:

„Amin, amin!“

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 106

Aliluia.

Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este
mila Lui!
2 Să zică cei mântuiți de Domnul, pe care i-a izbăvit
din mâna vrăjmașului
3 și din țări i-a adunat pe ei, de la răsărit și de la
apus, de la miazănoapte și de la mare!
4 Rătăcit-au în pustie, în pământ fără de apă, și cale
spre cetatea de locuit n-au aflat.
5 Flămânzind și însetând, sufletul lor în ei se sfâr-
șea.
6 Dar au strigat către Domnul întru necazurile lor,
și din nevoile lor i-a izbăvit pe ei,
7 și i-a călăuzit la calea cea dreaptă, ca să meargă
spre cetatea de locuit.
8 Lăudat să fie Domnul pentru milele Lui și pentru
minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor,
9 că a săturat sufletul lipsit și sufletul flămând l-a
umplut de bunătăți!
10 Celor ce ședeau în întuneric și în umbra morții,
încătușați în fier și în sărăcie -
11 pentru că s-au împotrivit cuvintelor Domnului și
voia Celui Preaînalt au întărâtat-o -,

12 El le-a smerit inima în osteneli; slăbit-au și nu era
cine să le ajute.
13 Dar au strigat către Domnul întru necazurile lor,
și din nevoile lor i-a mântuit pe ei,
14 și i-a scos pe ei din întuneric și din umbra morții,
și legăturile lor le-a rupt.
15 Lăudat să fie Domnul pentru milele Lui și pentru
minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor,
16 că a sfărâmat porți de aramă și zăvoare de fier a
frânt!
17 I-a ajutat pe ei să iasă din calea fărădelegii lor, că
pentru fărădelegile lor au fost umiliți.
18 De orice mâncare li se scârbea sufletul și s-au
apropiat de porțile morții.
19 Dar au strigat către Domnul întru necazurile lor,
și din nevoile lor i-a mântuit pe ei.
20 Trimis-a cuvântul Său și i-a vindecat pe ei și i-a
izbăvit pe ei din stricăciune.
21 Lăudat să fie Domnul pentru milele Lui și pentru
minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor!
22 Și să-I jertfească Lui jertfă de laudă și să vestească
lucrările Lui cu bucurie!
23 Cei ce coboară pe mare în corăbii, care-și fac lu-
crarea lor pe ape multe,
24 aceia au văzut lucrările Domnului și minunile Lui
în adânc.
25 El a zis și s-a stârnit vânt de furtună, și s-au înălțat

valurile mării.
26 Se urcau până la ceruri și se coborau până în
adâncuri, iar sufletul lor întru primejdii se topea.
27 Tulburați erau și se clătinau ca un om beat, și toa-
tă înțelepciunea lor a pierit.
28 Dar au strigat către Domnul întru necazurile lor,
și din nevoile lor i-a scos pe ei.
29 Și a poruncit furtunii, și s-a prefăcut în adiere de
vânt, și au tăcut valurile mării,
30 și s-au bucurat că s-au liniștit, și Domnul i-a că-
lăuzit pe ei la limanul voii Lui.
31 Lăudat să fie Domnul pentru milele Lui și pentru
minunile Lui, pe care le-a făcut fiilor oamenilor!
32 Să-L înalțe pe El în adunarea poporului și în sca-
unul bătrânilor să fie lăudat!
33 El a prefăcut râurile în pustie, și izvoarele apelor,
în pământ însetat,
34 iar pământul roditor, în sărătură, din pricina rău-
tății celor ce locuiesc pe el.
35 El a prefăcut pustiul în iezer de ape, și pământul
uscat, în izvoare de ape,
36 și i-a sălășluit acolo pe cei flămânzi, unde și-au
zidit cetăți de locuit.
37 Și au semănat țarine, și au sădit vii, și au strâns
belșug de roade.
38 Și i-a binecuvântat pe ei, și s-au înmulțit foarte, și
dobitoacele lor nu le-a împuținat.

39 Și iarăși au fost împuținați și chinuiți de apăsarea
necazurilor și a durerii.
40 Revărsatu-s-a defăimare peste căpeteniile lor și
Domnul i-a lăsat să rătăcească în loc neumblat și
fără cale;
41 dar pe sărac l-a izbăvit de sărăcie, și a înmulțit
semințiile lor ca pe niște turme.
42 Vedea-vor drepții și se vor veseli, și toată fărăde-
legea își va astupa gura.
43 Cine este înțelept și va păzi acestea, și va pricepe
milele Domnului?

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 107

1 Cântare de psalm a lui David.

Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este ini-
ma mea; cânta-voi și Te voi lăuda întru slava
mea!
3 Deșteaptă-te, slava mea! Deșteaptă-te, psaltire și
alăută! Deștepta-mă-voi dimineața.
4 Lăuda-Te-voi între popoare, Doamne; cânta-voi
Ție între neamuri!
5 Că mai înaltă decât cerurile este mila Ta, și până
la nori, adevărul Tău.
6 Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot
pământul, slava Ta!
7 Ca să se izbăvească cei iubiți ai Tăi, mântuiește cu

dreapta Ta și mă auzi!
8 Dumnezeu a grăit întru cel sfânt al Său: „Înălța-Mă-voi și voi împărți Sichemul, și Valea Corturilor o voi măsura.
9 Al Meu este Galaadul și al Meu este Manase; Efraim, ocrotirea capului Meu; Iuda, împăratul Meu;
10 Moab, vasul nădejdii Mele. Peste Idumeea voi întinde încălțămintea Mea; Mie cei de alt neam Mi s-au supus".
11 Cine mă va duce la cetatea cea întărită? Și cine mă va călăuzi până la Idumeea?
12 Oare nu Tu, Dumnezeule, Cel ce ne-ai lepădat pe noi? Oare nu vei mai ieși, Dumnezeule, cu oștirile noastre?
13 Dă-ne nouă ajutor întru necaz, că deșartă este izbăvirea de la om!
14 Cu Dumnezeu vom birui, și El îi va defăima pe vrăjmașii noștri.

PSALMUL 108

1 Pentru sfârșit. Un psalm al lui David.

Dumnezeule, lauda mea n-o ține sub tăcere!
Că gura păcătosului și gura celui viclean s-au deschis asupra mea;
3 grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană, și cu cuvinte de ură m-au înconjurat, și m-au războit în zadar.

4 În loc să mă iubească, mă cleveteau, iar eu mă
rugam.
5 Şi au pus împotriva mea rele în loc de bune, şi ură,
în locul iubirii mele.
6 Dar îl vei da în stăpânirea păcătosului, şi diavolul
va sta de-a dreapta lui.
7 Când va fi judecat, va ieşi osândit, iar rugăciunea
lui se va preface în păcat.
8 Zilele lui vor fi puţine, şi dregătoria lui o va lua altul.
9 Fiii lui vor ajunge orfani, şi femeia lui, văduvă.
10 Strămutaţi, fiii lui vor pribegi şi vor cerşi, vor fi
scoşi din curţile caselor lor.
11 Va smulge cămătarul toată averea lui şi străinii
vor răpi ostenelile lui.
12 Nu va avea cine să-l ocrotească şi nici cine să se
îndure de orfanii lui!
13 Copiii lui vor fi daţi pieirii şi într-un singur neam
se va stinge numele lui.
14 Pomeni-se-va înaintea Domnului fărădelegea pă-
rinţilor lui, şi păcatul maicii lui nu se va şterge,
15 ci va fi pururea înaintea Domnului, şi va pieri de
pe pământ pomenirea lor.
16 Pentru că nu şi-a adus aminte să facă milă, şi l-a
prigonit pe cel sărman şi sărac, şi pe cel cu inima
zdrobită, ca să-l omoare.
17 Şi a iubit blestemul, şi va veni asupra lui; şi n-a
voit binecuvântarea, şi se va depărta de la el.

18 Și s-a îmbrăcat cu blestemul ca și cu o haină, și a
intrat ca apa în măruntaiele lui, și ca untdelemnul,
în oasele lui;
19 și îi va fi lui ca o haină cu care se îmbracă și ca un
brâu cu care pururea se încinge.
20 Aceasta va fi răsplata celor ce mă clevetesc la Dom-
nul și a celor ce grăiesc rele împotriva sufletului meu.
21 Dar Tu, Doamne, Doamne, fă milă cu mine, pen-
tru numele Tău, că bună este mila Ta!
22 Izbăvește-mă, că sărac și sărman sunt eu, și inima
mea s-a tulburat înlăuntrul meu!
23 Ca umbra care trece am fost îndepărtat, izgonit
am fost ca lăcustele.
24 Genunchii mei au slăbit de post și trupul meu s-a
istovit din lipsa untdelemnului.
25 Și am ajuns de ocară pentru ei; m-au văzut și au
clătinat din cap.
26 Ajută-mă, Doamne, Dumnezeul meu, și mă mân-
tuiește după mila Ta!
27 Și să cunoască ei că lucrarea mâinii Tale este
aceasta și Tu, Doamne, ai făcut-o pe ea!
28 Ei vor blestema, dar Tu vei binecuvânta. Cei ce se
scoală asupra mea să se rușineze, iar robul Tău se
va veseli.
29 Să se îmbrace cu ocară cei ce mă clevetesc pe
mine și cu rușinea lor ca și cu un veșmânt să se
învelească!

30 Mărturisi-voi pe Domnul cu gura mea foarte și în
mijlocul multora Îl voi lăuda pe El,
31 că a stat de-a dreapta săracului, ca să mântuiască
sufletul meu de cei ce-l prigonesc pe el.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 109

Un psalm al lui David.

Zis-a Domnul către Domnul meu: „Șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi
așternut picioarelor Tale!"
2 Toiagul puterii Ți-l va trimite Domnul din Sion,
zicând: „Domnește în mijlocul vrăjmașilor Tăi!
3 Cu Tine este stăpânirea în ziua puterii Tale, întru
strălucirile sfinților Tăi. Din pântece, mai înainte
de luceafăr, Te-am născut."
4 Juratu-S-a Domnul și nu-I va părea rău: „Tu ești
preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec."
5 Domnul, de-a dreapta Ta, a zdrobit împărați în
ziua mâniei Sale.
6 Judeca-va neamurile, înmulți-va pe cei căzuți,
zdrobi-va capetele multora pe pământ.
7 Din pârâu pe cale va bea, pentru aceasta Își va
înălța capul.

PSALMUL 110

Aliluia!

Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, în
sfatul celor drepți și în adunare!
2 Mari sunt lucrările Domnului și potrivite tuturor
voilor Lui!
3 Slavă și măreție este lucrul Lui, și dreptatea Lui
rămâne în veacul veacului!
4 Pomenire minunilor Sale a rânduit; milostiv și în-
durat este Domnul.
5 Hrană a dat celor ce se tem de El; în veac Își va
aduce aminte de legământul Lui.
6 Tăria faptelor Sale a vestit poporului Său, ca să le
dea lor moștenirea neamurilor.
7 Lucrările mâinilor Sale sunt adevăr și judecată; de
încredere sunt toate poruncile Lui,
8 întărite în veacul veacului, făcute întru adevăr și
dreptate.
9 Mântuire a trimis poporului Său; rânduit-a în
veac legământul Său; sfânt și înfricoșător este nu-
mele Lui.
10 Începutul înțelepciunii este frica de Domnul, și
toți cei ce o păzesc pe ea pricepere bună vor avea.
Lauda Lui rămâne în veacul veacului.

PSALMUL 111

Aliluia!

Fericit bărbatul care se teme de Domnul, întru
porunciile Lui se va desfăta foarte!
2 Puternică va fi pe pământ seminția lui, neamul
drepților binecuvântat va fi;
3 slavă și bogăție în casa lui și dreptatea lui rămâne
în veacul veacului.
4 Răsărit-a în întuneric lumină drepților: Cel mi-
lostiv, îndurat și drept.
5 Bun este bărbatul care se îndură și împrumută;
rândui-va cuvintele sale cu judecată și în veac nu se
va clătina.
6 Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul ce-
lor rele nu se va teme;
7 gata este inima lui a nădăjdui în Domnul.
8 Întărită este inima lui și nu se va teme, până ce va
vedea înfrângerea vrăjmașilor săi.
9 Împărțit-a, dat-a săracilor, dreptatea lui rămâne în
veacul veacului; puterea lui se va înălța întru slavă.
10 Păcătosul va vedea și se va mânia, va scrâșni din
dinți și se va topi; pofta păcătosului va pieri.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 112

Aliluia!

Lăudați, slugi, pe Domnul, lăudați numele Domnului!
2 Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac!
3 De la răsăritul soarelui până la apus, lăudat este numele Domnului.
4 Înalt este Domnul peste toate neamurile, mai presus de ceruri este slava Lui.
5 Cine este ca Domnul Dumnezeul nostru?
6 Cel ce întru cele înalte locuiește și spre cele smerite privește, în cer și pe pământ;
7 Cel ce pe sărac îl ridică de la pământ și din gunoi îl înalță pe cel sărman,
8 ca să-l așeze pe el cu stăpânitorii, împreună cu mai-marii poporului Său;
9 Cel ce face pe cea stearpă să locuiască în casă, mamă ce se veselește de copii.

PSALMUL 113

Aliluia!

La ieșirea lui Israel din Egipt, a casei lui Iacov din poporul cel barbar,
2 Iudeea s-a făcut loc sfânt al Lui, și Israel, stăpânirea Lui.
3 Marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi,

4 munții au săltat ca berbecii, și dealurile, ca mieii
oilor.
5 Ce-ți este ție, mare, că ai fugit și ție, Iordane, că
te-ai întors înapoi,
6 vouă, munților, că ați săltat ca berbecii și vouă,
dealurilor, ca mieii oilor?
7 De fața Domnului s-a cutremurat pământul, de
fața Dumnezeului lui Iacov,
8 a Celui ce a prefăcut piatra în iezere de apă, și
stânca, în izvoare de apă.
9 Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui Tău se
cuvine slavă, pentru mila Ta și adevărul Tău!
10 Nu cumva să zică neamurile: „Unde este Dumne-
zeul lor?"
11 Dar Dumnezeul nostru, în cer și pe pământ, toate
câte a voit a făcut.
12 Idolii neamurilor sunt argint și aur, lucruri făcute
de mâini omenești:
13 gură au, și nu vor grăi; ochi au, și nu vor vedea;
14 urechi au, și nu vor auzi; nări au, și nu vor mirosi;
15 mâini au, și nu vor pipăi; picioare au, și nu vor
umbla, nici nu vor avea glas în gâtlejul lor.
16 Asemenea lor să fie și cei care îi fac pe ei și toți cei
ce se încred în ei.
17 Casa lui Israel a nădăjduit în Domnul: El este aju-
torul și apărătorul lor.
18 Casa lui Aaron a nădăjduit în Domnul: El este

ajutorul și apărătorul lor.
19 Cei ce se tem de Domnul au nădăjduit în Dom-
nul: El este ajutorul și apărătorul lor.
20 Domnul, aducându-Și aminte de noi, ne-a bine-
cuvântat: a binecuvântat casa lui Israel, a binecu-
vântat casa lui Aaron,
21 i-a binecuvântat pe cei ce se tem de Domnul, pe
cei mici împreună cu cei mari.
22 Să vă dea Domnul sporire, vouă și fiilor voștri!
23 Binecuvântați să fiți de Domnul, Cel ce a făcut
cerul și pământul!
24 Cerul cerului este al Domnului, iar pământul l-a
dat fiilor oamenilor.
25 Nu cei morți Te vor lăuda pe Tine, Doamne, nici
toți cei ce se coboară în iad!
26 Ci noi, cei vii, vom binecuvânta pe Domnul, de
acum și până în veac.

PSALMUL 114

Aliluia!

Iubit-am pe Domnul, că a auzit glasul rugăciunii
mele;
2 că Și-a plecat urechea Lui spre mine și în toate
zilele Îl voi chema!
3 Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadu-
lui m-au găsit; necaz și durere am aflat
4 și numele Domnului am chemat: „O, Doamne,

izbăvește sufletul meu!“
5 Milostiv este Domnul și drept, și Dumnezeul nos-
tru miluiește.
6 Cel ce păzește pe prunci este Domnul; smeri-
tu-m-am, și El m-a mântuit.
7 Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Dom-
nul ți-a făcut ție bine!
8 Că a izbăvit sufletul meu din moarte, ochii mei de
lacrimi și picioarele mele de alunecare.
9 Bineplăcut voi fi înaintea Domnului, în pământul
celor vii.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 115

Aliluia!

Crezut-am, de aceea am grăit și m-am smerit
foarte,
2 zicând întru uimirea mea: „Tot omul este mincinos!“
3 Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a
dat mie?
4 Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi
chema.
5 Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea
a tot poporul Său.
6 Scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioși-
lor Lui.
7 O, Doamne, eu sunt robul Tău, eu sunt robul Tău

și fiul roabei Tale; rupt-ai legăturile mele!
8 Ție-Ți voi aduce jertfă de laudă și numele Domnului voi chema!
9 Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea a tot poporul Său,
10 în curțile casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime!

PSALMUL 116

Aliluia!

Lăudați pe Domnul, toate neamurile! Lăudați-L pe El, toate popoarele!
2 Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac.

PSALMUL 117

Aliluia!

Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui!
2 Să zică, dar, casa lui Israel că este bun, că în veac este mila Lui!
3 Să zică, dar, casa lui Aaron că este bun, că în veac este mila Lui!
4 Să zică, dar, toți cei ce se tem de Domnul că este bun, că în veac este mila Lui!
5 Întru necaz L-am chemat pe Domnul și m-a auzit, și întru desfătare m-a așezat.

6 Domnul este ajutorul meu, nu mă voi teme de ce-mi
va face mie omul.
7 Domnul este ajutorul meu, și eu voi vedea înfrân-
gerea vrăjmașilor mei.
8 Mai bine este a te încrede în Domnul decât a te
încrede în om.
9 Mai bine este a-ți pune nădejdea în Domnul decât
a nădăjdui în cei puternici.
10 Toate neamurile m-au înconjurat, și întru nume-
le Domnului i-am înfrânt pe ei.
11 Înconjurând m-au înconjurat, și întru numele
Domnului i-am înfrânt pe ei.
12 Înconjuratu-m-au ca albinele fagurul și s-au
aprins ca focul în spini, și întru numele Domnului
i-am înfrânt pe ei.
13 Îmbrâncindu-mă, m-am primejduit să cad, dar
Domnul m-a sprijinit.
14 Tăria mea și lauda mea este Domnul și S-a făcut
mie spre mântuire.
15 Glas de bucurie și de mântuire în corturile drep-
ților: „Dreapta Domnului a biruit,
16 dreapta Domnului m-a înălțat, dreapta Domnu-
lui a biruit!"
17 Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrările
Domnului.
18 Certând m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat.
19 Deschideți mie porțile dreptății! Intrând prin ele,

voi lăuda pe Domnul.
20 Aceasta este poarta Domnului, drepții vor intra
prin ea!
21 Lăuda-Te-voi, că m-ai auzit și Te-ai făcut mie spre
mântuire.
22 Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii,
aceasta a ajuns în capul unghiului;
23 de la Domnul s-a făcut aceasta și este minunat în
ochii noștri.
24 Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne
bucurăm și să ne veselim întru ea!
25 O, Doamne, mântuiește! O, Doamne, sporește!
26 Binecuvântat este cel ce vine întru numele Dom-
nului! V-am binecuvântat pe voi, cei din casa Dom-
nului!
27 Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă! Toc-
miți alai de sărbătoare, cu ramuri umbroase, până
la coarnele altarului!
28 Dumnezeul meu ești Tu, și Te voi lăuda! Dumne-
zeul meu ești Tu, și Te voi înălța! Lăuda-Te-voi, că
m-ai auzit și Te-ai făcut mie spre mântuire!
29 Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este
mila Lui!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 118

Aliluia!

Fericiți cei fără prihană în cale, care umblă în Legea Domnului!
2 Fericiți cei care cercetează mărturiile Lui, cu toată
inima Îl vor căuta pe El!
3 Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea.
4 Tu ai poruncit ca poruncile Tale să fie păzite foarte.
5 O, de s-ar îndrepta căile mele, ca să păzesc îndrep-
tările Tale!
6 Atunci nu mă voi rușina când voi căuta spre toate
poruncile Tale.
7 Lăuda-Te-voi întru dreptatea inimii când voi în-
văța judecățile dreptății Tale.
8 Îndreptările Tale voi păzi; nu mă părăsi până în
sfârșit!
9 Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea

cuvintelor Tale.
10 Cu toată inima mea Te-am căutat pe Tine; nu mă depărta de la poruncile Tale!
11 În inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greșesc Ție.
12 Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale!
13 Cu buzele mele am vestit toate judecățile gurii Tale.
14 În calea mărturiilor Tale m-am desfătat ca de toată bogăția.
15 Poruncile Tale voi cerceta și voi înțelege căile Tale.
16 La îndreptările Tale voi cugeta și nu voi uita cuvintele Tale.
17 Răsplătește robului Tău; viază-mă și voi păzi cuvintele Tale!
18 Deschide ochii mei și voi înțelege minunile din Legea Ta!
19 Pribeag sunt eu pe pământ, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale!
20 Însetat-a sufletul meu să iubească judecățile Tale în toată vremea.
21 Certat-ai pe cei mândri; blestemați sunt cei ce se abat de la poruncile Tale.
22 Depărtează de la mine ocara și defăimarea, că mărturiile Tale am căutat!
23 Că au șezut căpeteniile și pe mine mă cleveteau, dar robul Tău cugeta la îndreptările Tale;

24 că mărturiile Tale sunt cugetarea mea, iar îndrep-
tările Tale, sfătuitorii mei.
25 Lipitu-s-a de pământ sufletul meu; viază-mă,
după cuvântul Tău!
26 Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă în-
dreptările Tale!
27 Fă să înțeleg calea îndreptărilor Tale și voi cugeta
la minunile Tale!
28 Ațipit-a sufletul meu de întristare; întărește-mă
întru cuvintele Tale!
29 Depărtează de la mine calea nedreptății și cu Le-
gea Ta mă miluiește!
30 Calea adevărului am ales și judecățile Tale nu le-am
uitat.
31 Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne! Să nu
mă rușinezi!
32 Pe calea poruncilor Tale am alergat, când ai lărgit
inima mea.
33 Lege pune-mi, Doamne, calea îndreptărilor Tale
și o voi căuta pe ea pururea!
34 Înțelepțește-mă și voi cerceta Legea Ta, și o voi
păzi cu toată inima mea!
35 Călăuzește-mă pe cărarea poruncilor Tale, că pe
aceasta am dorit-o!
36 Pleacă inima mea spre mărturiile Tale, și nu spre
lăcomie!
37 Întoarce ochii mei ca să nu vadă deșertăciunea; în

calea Ta viază-mă!
38 Întărește cuvântul Tău în robul Tău, ca să se tea-
mă de Tine!
39 Depărtează de la mine ocara care m-a spăimân-
tat, că judecățile Tale sunt bune!
40 Iată, am dorit poruncile Tale; întru dreptatea Ta
viază-mă!
41 Și să vină peste mine mila Ta, Doamne, mântui-
rea Ta, după cuvântul Tău!
42 Și le voi răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că
am nădăjduit întru cuvintele Tale.
43 Și să nu iei din gura mea cuvântul adevărului până
în sfârșit, că întru judecățile Tale am nădăjduit!
44 Și voi păzi Legea Ta pururea, în veac și în veacul
veacului.
45 Și am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am
căutat.
46 Și am grăit despre mărturiile Tale înaintea împă-
raților, și nu m-am rușinat.
47 Și am cugetat la poruncile Tale, pe care le-am iu-
bit foarte;
48 și am ridicat mâinile mele spre poruncile Tale, pe
care le-am iubit, și am cercetat îndreptările Tale.
49 Adu-Ți aminte de cuvintele Tale către robul Tău,
prin care mi-ai dat nădejde!
50 Aceasta m-a mângâiat întru smerenia mea, căci
cuvântul Tău m-a viat.

51 Cei mândri au călcat Legea foarte, dar eu de la
Legea Ta nu m-am abătut.
52 Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale cele din
veac, Doamne, și m-am mângâiat!
53 Mâhnire m-a cuprins din pricina păcătoșilor care
părăsesc Legea Ta.
54 Cântate erau de mine îndreptările Tale în locul
pribegiei mele.
55 Noaptea mi-am adus aminte de numele Tău,
Doamne, și am păzit Legea Ta!
56 Aceasta s-a făcut mie, că îndreptările Tale am căutat.
57 Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc Le-
gea Ta!
58 Rugatu-m-am feței Tale din toată inima mea; mi-
luiește-mă, după cuvântul Tău!
59 Cugetat-am la căile Tale și mi-am întors pașii spre
mărturiile Tale.
60 Gata am fost să păzesc poruncile Tale și nu m-am
tulburat.
61 Funiile păcătoșilor s-au împletit împrejurul meu,
dar de Legea Ta nu am uitat.
62 În miez de noapte mă sculam ca să Te laud pentru
judecățile dreptății Tale.
63 Părtaș sunt eu tuturor celor ce se tem de Tine și
celor ce păzesc poruncile Tale.
64 De mila Ta, Doamne, e plin pământul; învață-mă
îndreptările Tale!

65 Bunătate ai făcut robului Tău, Doamne, după cu-
vântul Tău!
66 Învață-mă bunătatea, învățătura și cunoștința, că
poruncilor Tale am crezut!
67 Înainte de a mă fi smerit, eu am greșit, pentru
aceasta cuvântul Tău am păzit.
68 Bun ești Tu, Doamne, și întru bunătatea Ta înva-
ță-mă îndreptările Tale!
69 Înmulțitu-s-a asupra mea nedreptatea celor mân-
dri, dar eu cu toată inima mea voi cerceta porun-
cile Tale.
70 Închegatu-s-a ca laptele inima lor, dar eu la Legea
Ta am cugetat.
71 Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăț îndrep-
tările Tale!
72 Bună-mi este mie Legea gurii Tale, mai mult de-
cât mii de comori de aur și de argint!

Slavă... Și acum... Aliluia...

73 Mâinile Tale m-au făcut și m-au zidit; înțelepțeș-
te-mă și voi învăța poruncile Tale!
74 Cei ce se tem de Tine mă vor vedea și se vor ve-
seli, că întru cuvintele Tale am nădăjduit.
75 Cunoscut-am, Doamne, că dreptate sunt judecă-
țile Tale și întru adevărul Tău m-ai smerit!
76 Să-mi fie dar mila Ta spre mângâiere, după cu-
vântul Tău către robul Tău!

77 Să vină peste mine îndurările Tale și voi fi viu, că
Legea Ta este cugetarea mea!
78 Să se rușineze cei mândri, că pe nedrept au făcut
fărădelege împotriva mea, iar eu voi cerceta porun-
cile Tale!
79 Să se întoarcă spre mine cei ce se tem de Tine și
cei ce cunosc mărturiile Tale!
80 Facă-se inima mea fără prihană întru îndreptări-
le Tale, ca să nu mă rușinez!
81 Se topește sufletul meu după mântuirea Ta; întru
cuvintele Tale am nădăjduit.
82 Topitu-s-au ochii mei după cuvântul Tău, zicând:
„Când mă vei mângâia?"
83 Că m-am făcut ca un burduf în ger, dar îndreptă-
rile Tale nu le-am uitat.
84 Câte sunt zilele robului Tău? Când îi vei judeca
pe cei ce mă prigonesc?
85 Spusu-mi-au călcătorii de lege deșertăciuni, dar
nu sunt ca Legea Ta, Doamne!
86 Toate poruncile Tale sunt adevăr; pe nedrept
m-au prigonit; ajută-mă!
87 Puțin a fost de nu m-au doborât la pământ, dar
eu n-am părăsit poruncile Tale.
88 După mila Ta viază-mă și voi păzi mărturiile gu-
rii Tale!
89 În veac, Doamne, cuvântul Tău rămâne în cer;
90 adevărul Tău, din neam în neam; întemeiat-ai

pământul, și rămâne.
[91] Prin rânduiala Ta dăinuie ziua, că toate sunt slu-
jitoare Ție.
[92] De n-ar fi fost Legea Ta cugetarea mea, atunci aș
fi pierit întru necazul meu.
[93] În veac nu voi uita îndreptările Tale, că întru ele
m-ai viat.

Mijlocul psalmului

[94] Al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că îndreptările
Tale am căutat!
[95] Pe mine m-au așteptat păcătoșii ca să mă piardă;
mărturiile Tale am priceput.
[96] La tot lucrul desăvârșit am văzut sfârșitul, dar po-
runca Ta este fără de sfârșit.
[97] Cât am iubit Legea Ta, Doamne, toată ziua la ea
am cugetat!
[98] Mai mult decât pe vrăjmașii mei m-ai înțelepțit
cu porunca Ta, că în veac a mea este.
[99] Mai mult decât toți învățătorii mei am priceput,
căci mărturiile Tale sunt cugetarea mea.
[100] Mai mult decât bătrânii am înțeles, căci porunci-
le Tale am căutat.
[101] De la toată calea cea rea mi-am ferit picioarele,
ca să păzesc cuvintele Tale.
[102] De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu mi-ai
pus mie lege.

103 Cât sunt de dulci limbii mele cuvintele Tale, mai
mult decât mierea în gura mea!
104 Din poruncile Tale m-am înțelepțit, pentru
aceasta am urât toată calea nedreptății.
105 Făclie picioarelor mele este Legea Ta, și lumină,
cărărilor mele.
106 Juratu-m-am și am hotărât să păzesc judecățile
dreptății Tale.
107 Smeritu-m-am până în sfârșit; Doamne, via-
ză-mă, după cuvântul Tău!
108 Cele de bunăvoie ale gurii mele binevoiește-le,
Doamne, și judecățile Tale mă învață!
109 Sufletul meu în mâinile Tale este pururea și Le-
gea Ta n-am uitat.
110 Pus-au păcătoșii cursă mie, dar de la poruncile
Tale n-am rătăcit.
111 Moștenit-am mărturiile Tale în veac, că bucurie
inimii îmi sunt ele.
112 Plecat-am inima mea ca să păzesc îndreptările
Tale în veac, spre răsplătire.
113 Pe călcătorii de lege i-am urât, iar Legea Ta am
iubit.
114 Ajutorul meu și apărătorul meu ești Tu, întru cu-
vintele Tale am nădăjduit!
115 Depărtați-vă de la mine, cei ce vicleniți, și voi
cerceta poruncile Dumnezeului meu!
116 Apără-mă, după cuvântul Tău, și mă viază, și să

nu mă ruşinezi întru aşteptarea mea!
117 Ajută-mă şi mă voi mântui, şi voi cugeta la îndreptările Tale pururea!
118 Defăimat-ai pe toţi cei ce se depărtează de la îndreptările Tale, că nedrept este gândul lor.
119 Călcători de lege i-am socotit pe toţi păcătoşii pământului, pentru aceasta am iubit mărturiile Tale.
120 Pătrunde cu frica Ta trupul meu, că de judecăţile Tale m-am temut!
121 Făcut-am judecată şi dreptate; nu mă da pe mâna celor ce-mi fac nedreptate!
122 Primeşte-l pe robul Tău întru bunătate, ca să nu mă clevetească cei mândri!
123 Topitu-s-au ochii mei după mântuirea Ta şi după cuvântul dreptăţii Tale.
124 Fă cu robul Tău după mila Ta, şi îndreptările Tale mă învaţă!
125 Robul Tău sunt eu! Înţelepţeşte-mă şi voi cunoaşte mărturiile Tale!
126 Vremea este ca Domnul să lucreze, că ei au lepădat Legea Ta.
127 Pentru aceasta am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul şi topazul.
128 Pentru aceasta spre toate poruncile Tale m-am îndreptat, toată calea nedreaptă am urât.
129 Minunate sunt mărturiile Tale, pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu!

130 Descoperirea cuvintelor Tale luminează și înțe-
lepțește pruncii.
131 Gura mea am deschis și am tras duh, că după
poruncile Tale am tânjit.

Slavă... Și acum... Aliluia...

132 Caută spre mine și mă miluiește, după cum ai
rânduit celor ce iubesc numele Tău!
133 Pașii mei călăuzește-i după cuvântul Tău, și să
nu mă stăpânească nicio fărădelege!
134 Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi
poruncile Tale!
135 Fața Ta arat-o robului Tău și mă învață îndrep-
tările Tale!
136 Șiroaie de ape au izvorât ochii mei, pentru că
n-am păzit Legea Ta.
137 Drept ești, Doamne, și drepte sunt judecățile Tale!
138 Poruncit-ai mărturiile Tale întru dreptate și în-
tru tot adevărul.
139 Topitu-m-a râvna pentru Tine, căci au uitat cu-
vintele Tale vrăjmașii mei.
140 Lămurit cu foc este cuvântul Tău foarte și robul
Tău l-a iubit pe el.
141 Tânăr sunt eu și defăimat, dar îndreptările Tale
nu le-am uitat.
142 Dreptatea Ta este dreptate în veac, și Legea Ta,
adevărul.

143 Necazuri și nevoi m-au aflat, dar poruncile Tale sunt cugetarea mea.

144 Dreptate sunt mărturiile Tale în veac; înțelepțește-mă și voi fi viu!

145 Strigat-am cu toată inima mea: Auzi-mă, Doamne; îndreptările Tale voi căuta!

146 Strigat-am către Tine: Mântuiește-mă, și voi păzi mărturiile Tale!

147 Apucat-am înaintea zorilor și am strigat; întru cuvintele Tale am nădăjduit.

148 Apucat-au ochii mei înaintea dimineții, ca să cerceteze cuvintele Tale.

149 Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta; după judecata Ta viază-mă!

150 Apropiatu-s-au cu fărădelege cei ce mă prigonesc și de Legea Ta s-au depărtat.

151 Aproape ești Tu, Doamne, și toate căile Tale sunt adevăr!

152 Dintru început am cunoscut din mărturiile Tale că spre vecie le-ai întemeiat pe ele.

153 Vezi smerenia mea și mă scoate, că Legea Ta n-am uitat!

154 Judecă pricina mea și mă izbăvește; prin cuvântul Tău viază-mă!

155 Departe de păcătoși este mântuirea, că îndreptările Tale n-au căutat.

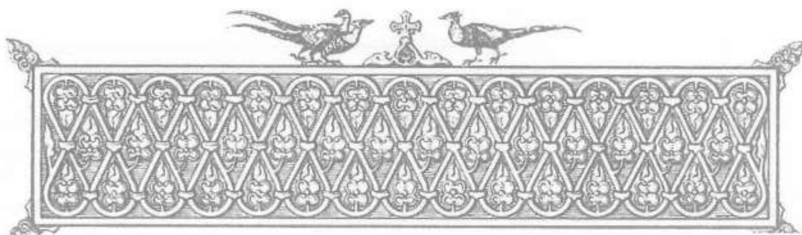
156 Multe sunt îndurările Tale, Doamne; după judecata

Ta viază-mă!
157 Mulți sunt cei ce mă prigonesc și mă necăjesc,
dar de la mărturiile Tale nu m-am abătut.
158 Văzut-am pe cei nepricepuți și mă topeam, că
n-au păzit cuvintele Tale.
159 Vezi că poruncile Tale le-am iubit, Doamne; în-
tru mila Ta viază-mă!
160 Începutul cuvintelor Tale este adevărul, și în
veac, toate judecățile dreptății Tale.
161 Căpeteniile m-au prigonit în zadar, dar numai de
cuvintele Tale s-a înfricoșat inima mea.
162 Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, ca cel ce a aflat
comori multe.
163 Nedreptatea am urât și am disprețuit, iar Legea
Ta am iubit.
164 De șapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecățile
dreptății Tale.
165 Pace multă au cei ce iubesc Legea Ta și nu se po-
ticnesc.
166 Așteptat-am mântuirea Ta, Doamne, și porunci-
le Tale le-am iubit!
167 Păzit-a sufletul meu mărturiile Tale și le-a iubit
foarte.
168 Păzit-am poruncile Tale și mărturiile Tale, că
toate căile mele înaintea Ta sunt, Doamne!
169 Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doam-
ne! După cuvântul Tău înțelepțește-mă!

170 Să intre cererea mea înaintea Ta, Doamne! După
cuvântul Tău izbăvește-mă!
171 Revărsa-vor buzele mele laudă când mă vei învă-
ța îndreptările Tale.
172 Rosti-va limba mea cuvintele Tale, că toate po-
runcile Tale sunt dreptate.
173 Mâna Ta să mă mântuiască, că poruncile Tale
am ales!
174 Dorit-am mântuirea Ta, Doamne, și Legea Ta
cugetarea mea este!
175 Viu va fi sufletul meu și Te va lăuda, și judecățile
Tale mă vor ajuta.
176 Rătăcit-am ca o oaie pierdută; caută pe robul
Tău, că poruncile Tale nu le-am uitat!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 119

[1] Cântare a treptelor.

Către Domnul am strigat întru necazul meu și
m-a auzit:
2 „Doamne, izbăvește sufletul meu de buzele ne-
drepte și de limba vicleană!"
3 Ce se va da ție și ce vei primi împotriva limbii
viclene?
4 Săgeți ascuțite ale Celui Puternic împreună cu
cărbuni pustiitori.
5 Vai mie, că pribegia mea s-a prelungit, că m-am
sălășluit între corturile lui Chedar!
6 Mult a pribegit sufletul meu.
7 Cu cei ce urau pacea eram pașnic, iar când le gră-
iam lor, mă războiau în zadar.

PSALMUL 120

[1] Cântare a treptelor.

Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu.
[2] Ajutorul meu e de la Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul.
[3] Să nu dai spre clătinare piciorul tău, și nu va dormita Cel ce te păzește!
[4] Iată, nu va dormita, nici nu va adormi Cel ce păzește pe Israel!
[5] Domnul te va păzi pe tine; Domnul este acoperământ peste dreapta ta.
[6] Ziua soarele nu te va arde, nici luna, noaptea.
[7] Domnul te va păzi de tot răul, păzi-va Domnul sufletul tău.
[8] Domnul va păzi intrarea ta și ieșirea ta de acum și până în veac.

PSALMUL 121

[1] Cântare a treptelor.

Veselitu-m-am de cei ce mi-au zis: „În casa Domnului vom merge."
[2] Stăteau picioarele noastre în curțile tale, Ierusalime!
[3] Ierusalimul, cel ce se zidește ca o cetate, ale cărei părți sunt strâns unite!
[4] Acolo s-au suit semințiile, semințiile Domnului, după legea lui Israel, ca să laude numele Domnului.

5 Acolo s-au așezat scaunele de judecată, scaunele
pentru casa lui David.
6 Rugați-vă pentru pacea Ierusalimului și pentru
îndestularea celor ce te iubesc pe tine!
7 Fie pace peste oastea ta și belșug în turnurile tale!
8 Pentru binele fraților și al apropiaților mei, ți-am
dorit ție pace.
9 Pentru casa Domnului Dumnezeului nostru, am că-
utat cele bune ție.

PSALMUL 122

1 Cântare a treptelor.

Către Tine, Cel ce locuiești în cer, am ridicat
ochii mei! Iată, precum sunt ochii robilor la
mâinile stăpânilor lor, precum sunt ochii slujnicei
la mâinile stăpânei sale, așa sunt ochii noștri către
Domnul Dumnezeul nostru, până ce Se va milos-
tivi spre noi!
3 Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne pe noi,
că prea mult ne-am umplut de defăimare,
4 prea mult s-a umplut sufletul nostru de ocara ce-
lor îndestulați și de defăimarea celor mândri!

PSALMUL 123

1 Cântare a treptelor.

De n-ar fi fost Domnul cu noi - să zică dar Isra-
el! -, de n-ar fi fost Domnul cu noi când s-au
ridicat oamenii asupra noastră,

[3] atunci de vii ne-ar fi înghițit pe noi; când s-a aprins
mânia lor asupra noastră,
[4] apa ne-ar fi înecat pe noi. Prin șuvoi de ape a tre-
cut sufletul nostru;
[5] așa a trecut sufletul nostru prin apa cea nestăvilită.
[6] Binecuvântat este Domnul, Care nu ne-a dat pe
noi pradă dinților lor!
[7] Sufletul nostru, ca o pasăre, s-a izbăvit din cursa vâ-
nătorilor; cursa s-a sfărâmat, iar noi ne-am izbăvit.
[8] Ajutorul nostru este întru numele Domnului, Cel
ce a făcut cerul și pământul.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 124

[1] Cântare a treptelor.

Cei ce se încred în Domnul sunt ca muntele Si-
onului; nu se va clătina în veac cel ce locuiește
în Ierusalim.
[2] Munți sunt împrejurul lui, și Domnul, împrejurul
poporului Său, de acum și până în veac.
[3] Că nu va lăsa Domnul sceptrul păcătoșilor pes-
te moștenirea drepților, ca să nu-și întindă drepții
mâinile spre fărădelegi.
[4] Fă bine, Doamne, celor buni și celor drepți la inimă,
[5] iar cei ce apucă pe căi strâmbe vor fi duși de
Domnul cu cei ce lucrează fărădelegea! Pace fie
peste Israel!

PSALMUL 125

[1] Cântare a treptelor.

Când a întors Domnul din robie pe cei din Sion,
am fost cuprinși de mângâiere.
[2] Atunci s-a umplut de bucurie gura noastră, și lim-
ba noastră, de veselie. Atunci se zicea printre nea-
muri: „Lucruri mari a făcut Domnul cu ei!"
[3] Lucruri mari a făcut Domnul cu noi; umplu-
tu-ne-am de bucurie.
[4] Întoarce-ne, Doamne, din robia noastră ca pâra-
iele de la miazăzi!
[5] Cei ce seamănă cu lacrimi, cu bucurie vor secera.
[6] Ducându-se, mergeau și plângeau, aruncând se-
mințele lor, dar când se vor întoarce, cu bucurie vor
veni, ridicându-și snopii lor.

PSALMUL 126

[1] Cântare a treptelor.

De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni
cei ce o zidesc. De n-ar păzi Domnul cetatea,
în zadar ar priveghea cel ce o păzește.
[2] În zadar vă treziți dis-de-dimineață și vă sculați în-
dată ce v-ați culcat, voi, care mâncați pâinea durerii!
[3] Când Domnul va da odihnă iubiților Săi, iată, fiii lor
vor fi moștenirea Lui, răsplata rodului pântecelui lor!
[4] Precum sunt săgețile în mâna celui viteaz, așa sunt

fiii celor duşi în robie.
5 Fericit cel ce îşi va împlini dorinţa sa prin ei; nu
se va ruşina când va grăi cu vrăjmaşii săi în porţi.

PSALMUL 127

1 Cântare a treptelor.

Fericiţi toţi cei ce se tem de Domnul, care umblă
în căile Lui!
2 Din ostenelile mâinilor tale vei mânca; fericit eşti
şi bine îţi va fi!
3 Femeia ta, ca o vie roditoare, în laturile casei tale;
fiii tăi, ca nişte vlăstare tinere de măslin, împreju-
rul mesei tale.
4 Iată, aşa va fi binecuvântat omul care se teme de
Domnul!
5 Să te binecuvânteze Domnul din Sion, şi să vezi
bunătăţile Ierusalimului în toate zilele vieţii tale,
6 şi să-i vezi pe fiii fiilor tăi! Pace fie peste Israel!

PSALMUL 128

1 Cântare a treptelor.

De multe ori s-au luptat cu mine din tinereţile
mele - să zică dar Israel! -,
2 de multe ori s-au luptat cu mine din tinereţile
mele, dar nu m-au biruit.
3 Pe la spatele meu au meşteşugit păcătoşii, îndelung

a ținut fărădelegea lor.
4 Dar Domnul este drept, a tăiat grumajii păcătoșilor.
5 Să se rușineze și să se întoarcă înapoi toți cei ce
urăsc Sionul!
6 Facă-se ca iarba de pe acoperișuri, care, mai înainte de a fi smulsă, s-a uscat,
7 din care nu și-a umplut mâna sa secerătorul, nici
sânul său, cel ce adună snopii,
8 iar trecătorii nu le-au spus: „Binecuvântarea Domnului fie peste voi! Vă binecuvântăm întru numele
Domnului!"

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 129

1 Cântare a treptelor.

Dintru adâncuri am strigat către Tine, Doamne!
Doamne, auzi glasul meu!
2 Fie urechile Tale cu luare aminte la glasul rugăciunii mele!
3 De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne,
cine va suferi?
4 Că la Tine este milostivirea.
5 Pentru numele Tău Te-am așteptat, Doamne, așteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău!
6 Nădăjduit-a sufletul meu în Domnul din straja
dimineții până în noapte. Din straja dimineții să
nădăjduiască Israel în Domnul!

7 Că la Domnul este mila și multă mântuire la El,
8 și El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui.

PSALMUL 130

1 Cântare a treptelor.

Doamne, nu s-a mândrit inima mea, nici nu s-au semețit ochii mei; nu am umblat după lucruri mari, nici după lucruri minunate, mai presus de mine,
2 ci am cugetat smerit și mi-am înălțat sufletul ca
un prunc lipsit de sânul maicii sale, așteptând până ce vei răsplăti sufletului meu!
3 Să nădăjduiască Israel în Domnul, de acum și
până în veac!

PSALMUL 131

1 Cântare a treptelor.

Adu-ți aminte, Doamne, de David și de toată blândețea lui,
2 cum s-a jurat Domnului și I-a făgăduit Dumnezeului lui Iacov:
3 „Nu voi intra în lăcașul casei mele, nu mă voi urca în așternutul patului meu,
4 nu voi da somn ochilor mei, nici genelor mele dormitare, nici odihnă tâmplelor mele,
5 până ce nu voi afla loc Domnului, sălaș pentru Dumnezeul lui Iacov!"

6 Iată, am auzit de chivotul Lui în Efrata, l-am găsit
pe el în câmpiile dumbrăvii!
7 Intra-vom în lăcaşurile Lui, închina-ne-vom spre
locul unde au stat picioarele Lui.
8 Scoală-Te, Doamne, spre odihna Ta, Tu şi chivotul
sfinţirii Tale!
9 Preoţii Tăi se vor îmbrăca întru dreptate şi cuvio-
şii Tăi se vor bucura.
10 Pentru David, robul Tău, să nu-Ţi întorci faţa Ta
de la unsul Tău!
11 Juratu-i-a Domnul lui David adevăr pe care nu-l
va lepăda: „Din rodul pântecelui tău voi aşeza pe
tronul tău.
12 De vor păzi fiii tăi legământul Meu şi mărturiile
Mele acestea, prin care îi voi învăţa pe ei, atunci şi
fiii lor până în veac vor şedea pe tronul tău."
13 Că Domnul a ales Sionul, ca locuinţă a Sa l-a
ales pe el.
14 „Aceasta este odihna Mea în veacul veacului; aici
voi locui, că l-am ales pe el;
15 vânatul lui binecuvântând îl voi binecuvânta; pe
săracii lui îi voi sătura cu pâine,
16 pe preoţii lui îi voi îmbrăca cu mântuire şi cuvio-
şii lui cu bucurie se vor bucura!
17 Acolo voi face să răsară puterea lui David, gătit-am
făclie unsului Meu.
18 Pe vrăjmaşii lui îi voi îmbrăca cu ruşine, iar peste

el va înflori sfințenia Mea."

PSALMUL 132

1 Cântare a treptelor.

Iată, cât de bine și de plăcut este a locui frații
împreună!
2 Ca mirul ce coboară de pe cap pe barbă, ce coboară
de pe barba lui Aaron pe marginea veșmintelor lui,
3 ca roua Ermonului, ce coboară pe munții Sionu-
lui; că acolo a trimis Domnul binecuvântarea și
viața până în veac.

PSALMUL 133

1 Cântare a treptelor.

Iată, acum binecuvântați pe Domnul, toate slugile
Domnului, cei ce stați în casa Domnului, în curțile
casei Dumnezeului nostru!
2 Noaptea ridicați mâinile voastre spre cele sfinte și
binecuvântați pe Domnul!
3 Să te binecuvânteze Domnul din Sion, Cel ce a
făcut cerul și pământul!

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 134

1 Aliluia!
Lăudaţi numele Domnului, lăudaţi, slugi, pe
Domnul,
2 cei ce staţi în casa Domnului, în curţile casei Dum-
nezeului nostru!
3 Lăudaţi pe Domnul, că este bun Domnul; cântaţi
numelui Său, că este bun!
4 Că pe Iacov l-a ales Domnul, pe Israel, spre moş-
tenire Lui.
5 Că eu am cunoscut că mare este Domnul, şi Dom-
nul nostru, peste toţi dumnezeii.
6 Toate câte a voit Domnul a făcut în cer şi pe pă-
mânt, în mări şi în toate adâncurile.
7 Cel ce ridică nori de la marginea pământului ful-
gerele spre ploaie le-a făcut; Cel ce scoate vânturile
din vistieriile Sale;
8 Cel ce a bătut pe cei întâi-născuţi ai Egiptului, de

la om până la dobitoc.
9 Trimis-a semne și minuni în mijlocul tău, Egipte,
lui Faraon și tuturor robilor săi!
10 El a bătut neamuri multe și a ucis împărați tari:
11 pe Sihon, împăratul amoreilor, și pe Og, împăra-
tul Vasanului, și toate împărățiile Canaanului;
12 și le-a dat pământul lor moștenire, moștenire lui
Israel, poporului Său.
13 Doamne, numele Tău este în veac, și pomenirea
Ta, din neam în neam!
14 Că va judeca Domnul pe poporul Său și de slugile
Sale Se va milostivi.
15 Idolii neamurilor sunt argint și aur, lucruri făcute
de mâini omenești:
16 gură au și nu vor grăi, ochi au și nu vor vedea,
17 urechi au și nu vor auzi, și nici suflare nu este în
gura lor.
18 Asemenea lor să fie și cei care îi fac pe ei, și toți
cei ce se încred în ei!
19 Casa lui Israel, binecuvântați pe Domnul! Casa
lui Aaron, binecuvântați pe Domnul!
20 Casa lui Levi, binecuvântați pe Domnul! Cei ce
vă temeți de Domnul, binecuvântați pe Domnul!
21 Binecuvântat este Domnul din Sion, Cel ce locu-
iește în Ierusalim!

PSALMUL 135

1 Aliluia!
Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este
mila Lui!
2 Lăudați pe Dumnezeul dumnezeilor, că în veac
este mila Lui!
3 Lăudați pe Domnul domnilor, că în veac este
mila Lui!
4 Pe singurul Care face minuni mari, că în veac este
mila Lui!
5 Pe Cel ce a făcut cerul cu pricepere, că în veac este
mila Lui!
6 Pe Cel ce a întărit pământul pe ape, că în veac este
mila Lui!
7 Pe Cel ce a făcut luminătorii cei mari, că în veac
este mila Lui;
8 soarele, spre stăpânirea zilei, că în veac este mila Lui;
9 luna și stelele, spre stăpânirea nopții, că în veac
este mila Lui!
10 Pe Cel ce a bătut Egiptul împreună cu întâi-năs-
cuții lor, că în veac este mila Lui;
11 și l-a scos pe Israel din mijlocul lor, că în veac este
mila Lui;
12 cu mână tare și cu braț înalt, că în veac este mila Lui!
13 Pe Cel ce a despărțit Marea Roșie în două, că în
veac este mila Lui;
14 și l-a trecut pe Israel prin mijlocul ei, că în veac

este mila Lui;
15 și l-a scuturat pe Faraon și oștirea lui în Marea
Roșie, că în veac este mila Lui!
16 Pe Cel ce a călăuzit pe poporul Său prin pustie, că
în veac este mila Lui!
17 Pe Cel ce a bătut împărați mari, că în veac este
mila Lui;
18 și a ucis împărați tari, că în veac este mila Lui;
19 pe Sihon, împăratul amoreilor, că în veac este
mila Lui;
20 și pe Og, împăratul Vasanului, că în veac este
mila Lui;
21 și le-a dat pământul lor moștenire, că în veac este
mila Lui;
22 moștenire lui Israel, robului Său, că în veac este
mila Lui!
23 Că întru smerenia noastră Și-a adus aminte de
noi Domnul, că în veac este mila Lui;
24 și ne-a izbăvit pe noi de vrăjmașii noștri, că în
veac este mila Lui;
25 Cel ce dă hrană la tot trupul, că în veac este mila Lui!
26 Lăudați pe Dumnezeul cerului, că în veac este
mila Lui!

PSALMUL 136

1 Al lui David. [Despre cei din robie].

La râurile Babilonului, acolo am șezut și am plâns
când ne-am adus aminte de Sion.

2 În sălcii, în mijlocul lui, am atârnat harfele noastre.
3 Că, acolo, cei ce ne-au robit pe noi ne-au cerut
cuvintele cântărilor, zicând: „Cântați-ne nouă din
cântările Sionului!"
4 Cum să cântăm cântarea Domnului în pământ
străin?
5 De te voi uita, Ierusalime, uitată să fie dreapta mea!
6 Să se lipească limba mea de gâtlejul meu de nu-mi
voi aduce aminte de tine, de nu voi pune Ierusali-
mul ca început al bucuriei mele!
7 Adu-Ți aminte, Doamne, de fiii lui Edom, care
în ziua dărâmării Ierusalimului ziceau: „Surpați-l,
surpați-l, până la temeliile lui!"
8 Fiica Babilonului, ticăloasa! Fericit cel ce-ți va răs-
plăti ție fapta cu care ne-ai răsplătit nouă!
9 Fericit cel ce va apuca și va izbi pruncii tăi de piatră!

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 137

1 Un psalm al lui David, [al lui Agheu și Zaharia].

Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, și
înaintea îngerilor Îți voi cânta, că ai auzit toate
graiurile gurii mele!
2 Închina-mă-voi spre lăcașul Tău cel sfânt și voi
lăuda numele Tău, pentru mila Ta și adevărul Tău,
că ai înălțat peste toate numele cel sfânt al Tău.
3 În orice zi Te voi chema, degrab mă auzi! Purta-vei

grijă de sufletul meu cu puterea Ta.
4 Să Te laude pe Tine, Doamne, toți împărații pă-
mântului, că au auzit toate cuvintele gurii Tale,
5 și să cânte în căile Domnului, că mare este slava
Domnului!
6 Că înalt este Domnul și la cele smerite privește, și
pe cele înalte de departe le cunoaște!
7 De voi merge prin mijlocul necazului, Tu îmi vei
da viață. Peste furia vrăjmașilor mei Ți-ai întins
mâinile Tale și m-a mântuit dreapta Ta.
8 Domnul le va răsplăti lor pentru mine. Doamne,
mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le
trece cu vederea!

PSALMUL 138

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David;
[al lui Zaharia, în diasporă].

Doamne, cercatu-m-ai și m-ai cunoscut!
Tu ai cunoscut șederea mea și scularea mea;
Tu ai priceput de departe gândurile mele!
3 Cărarea mea și firul vieții mele Tu le-ai cercetat, și
toate căile mele mai dinainte le-ai văzut,
4 și că nu se află vicleșug pe limba mea!
5 Iată, Doamne, Tu le-ai cunoscut pe toate: pe cele
de pe urmă și pe cele de la început; Tu m-ai zidit și
ai pus peste mine mâna Ta!
6 Minunată-mi este cunoașterea Ta; mai presus de

mine și nu o pot ajunge!
7 Unde mă voi duce de la Duhul Tău? Și de la fața
Ta unde voi fugi?
8 De mă voi sui în cer, Tu acolo ești, de mă voi co-
borî în iad, de față ești!
9 De-mi voi lua, de dimineață, aripile mele și mă voi
sălășlui la marginile mării,
10 și acolo mâna Ta mă va călăuzi și mă va ține
dreapta Ta!
11 Și am zis: „Oare întunericul mă va acoperi?" Dar
și noaptea luminare-mi este întru desfătarea mea,
12 că la Tine întunericul nu este întunecat și noaptea
ca ziua se va lumina; precum întunericul ei, așa și
lumina ei!
13 Că Tu ai zidit rărunchii mei, Doamne, Tu m-ai
ocrotit din pântecele maicii mele!
14 Lăuda-Te-voi, că înfricoșător și minunat Te-ai
arătat! Minunate sunt lucrările Tale și sufletul meu
le cunoaște foarte!
15 Nu s-au ascuns de Tine oasele mele, pe care le-ai
făcut întru ascuns, și nici ființa mea, întru cele mai
de jos ale pământului.
16 Încă netocmit fiind, m-au văzut ochii Tăi. În car-
tea Ta toți vor fi scriși și ziua când vor fi plăsmuiți;
niciunul din ei nu va lipsi.
17 Iar mie cinstiți foarte îmi sunt prietenii Tăi, Dum-
nezeule! Întăritu-s-au foarte stăpâniile lor.

18 Îi voi număra pe ei și mai mult decât nisipul se
vor înmulți. M-am trezit și tot cu Tine sunt!
19 O, de i-ai omorî pe păcătoși, Dumnezeule! Băr-
bați vărsători de sânge, depărtați-vă de la mine, că
iubitori de sfadă sunteți întru cugetările voastre!
20 Spre deșertăciune, Doamne, vor lua în stăpânire
cetățile Tale!
21 Oare nu pe cei ce Te urăsc pe Tine, Doamne, i-am
urât, și râvna împotriva vrăjmașilor Tăi m-a topit?
22 Cu ură desăvârșită îi uram pe ei, și au ajuns să-mi
fie dușmani.
23 Pune-mă la încercare, Doamne, și cunoaște ini-
ma mea! Cercetează-mă și cunoaște cărările mele,
24 și vezi de este calea fărădelegii întru mine, și că-
lăuzește-mă pe calea cea veșnică!

PSALMUL 139

1 Pentru sfârșit; un psalm al lui David.

Scapă-mă, Doamne, de omul viclean și de bărba-
tul nedrept mă izbăvește,
3 care cugetă nedreptate în inimă, toată ziua unel-
tesc război!
4 Ascuțit-au limba lor și au făcut-o ca de șarpe; ve-
nin de aspidă sub buzele lor.
5 Păzește-mă, Doamne, de mâna păcătosului și de
oamenii nedrepți mă scapă, care s-au gândit să îm-
piedice pașii mei!

6 Cursă mi-au ascuns cei mândri și funii mi-au în-
tins, laț picioarelor mele; pe cărare mi-au pus pietre
de poticnire.
7 Zis-am Domnului: „Dumnezeul meu ești Tu!“ As-
cultă, Doamne, glasul rugăciunii mele!
8 Doamne, Doamne, puterea mântuirii mele, um-
brit-ai capul meu în zi de război!
9 Să nu mă lași, Doamne, în pofta celui păcătos!
Uneltit-au împotriva mea, să nu mă părăsești, ca
nu cumva să se înalțe ei.
10 Vârful lațului lor, necazul buzelor lor, îi va aco-
peri pe ei.
11 Cădea-vor peste ei cărbuni aprinși; îi vei surpa
întru necazuri și nu vor putea răbda.
12 Bărbatul limbut nu va spori pe pământ; pe omul
nedrept relele îl vor vâna spre pieire.
13 Cunoscut-am că Domnul va face judecată celor
săraci și dreptate celor sărmani.
14 Iar drepții vor lăuda numele Tău și vor locui îm-
preună cu fața Ta.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 140

1 Un psalm al lui David.

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă! Ia amin-
te la glasul rugăciunii mele când strig către Tine!
2 Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea

Ta; ridicarea mâinilor mele - jertfă de seară!
3 Pune, Doamne, pază gurii mele și ușă de îngrădire
împrejurul buzelor mele!
4 Să nu abați inima mea spre cuvinte de vicleșug,
ca să găsesc îndreptățiri pentru păcate. Cu oamenii
cei ce lucrează fărădelegea nu mă voi însoți, și nici
cu aleșii lor!
5 Certa-mă-va dreptul cu milă și mă va mustra, iar
untdelemnul păcătoșilor să nu ungă capul meu, că
încă și rugăciunea mea este împotriva vrerilor lor.
6 Prăbușitu-s-au lângă piatră judecătorii lor; au-
zi-se-vor graiurile mele, că s-au îndulcit;
7 precum brazda se despică pe pământ, așa s-au ri-
sipit oasele lor lângă iad.
8 Căci către Tine, Doamne, Doamne, ochii mei;
spre Tine am nădăjduit, să nu iei sufletul meu!
9 Păzește-mă de cursa care mi-au pus mie și de
smintelile celor ce lucrează fărădelegea!
10 Cădea-vor în mreaja lor păcătoșii! Osebit sunt eu
până ce voi trece.

PSALMUL 141

1 Un psalm al lui David, de înțelegere; când era el în peșteră rugându-se.

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu gla-
sul meu către Domnul m-am rugat.
3 Vărsa-voi înaintea Lui rugăciunea mea, necazul

meu înaintea Lui voi spune.
4 Când lipsea dintru mine duhul meu, Tu ai cunos-
cut cărările mele. În calea aceasta în care am um-
blat, ascuns-au cursă mie.
5 Luat-am seama de-a dreapta și am privit, și nu era
cine să mă cunoască. Pierit-a scăparea de la mine,
și nu este cine să izbăvească sufletul meu.
6 Strigat-am către Tine, Doamne, zis-am: „Tu ești nă-
dejdea mea, partea mea ești în pământul celor vii!"
7 Ia aminte la rugăciunea mea, că m-am smerit
foarte! Izbăvește-mă de cei ce mă prigonesc, că s-au
întărit mai mult decât mine!
8 Scoate din temniță sufletul meu, ca să laude nu-
mele Tău! Pe mine mă vor aștepta drepții până ce-mi
vei răsplăti mie.

PSALMUL 142

1 Un psalm al lui David, când îl prigonea Abesalom, fiul lui.

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cere-
rea mea întru adevărul Tău, auzi-mă întru
dreptatea Ta
2 și să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni
din cei vii nu-i drept înaintea Ta!
3 Vrăjmașul a prigonit sufletul meu și a smerit până
la pământ viața mea; așezatu-m-a în întuneric ca
pe morții cei din veac.

4 Mâhnitu-s-a duhul în mine și inima mea s-a tul-
burat înlăuntrul meu.
5 Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult, cu-
getat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor
Tale m-am gândit.
6 Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu –
ca un pământ fără de apă.
7 Degrab auzi-mă, Doamne; slăbit-a duhul meu! Să
nu-ți întorci fața Ta de la mine, ca să nu mă asemăn
celor ce se coboară în mormânt!
8 Fă să aud dimineața mila Ta, că la Tine mi-e nă-
dejdea! Arată-mi, Doamne, calea pe care voi mer-
ge, că la Tine am ridicat sufletul meu!
9 Scoate-mă de la vrăjmașii mei; Doamne, la Tine
am scăpat!
10 Învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul
meu! Duhul Tău cel bun mă va călăuzi la pământul
cel drept.
11 Pentru numele Tău, Doamne, îmi vei da viață;
întru dreptatea Ta vei scoate din necaz sufletul meu
12 și întru mila Ta vei stârpi pe vrăjmașii mei, și vei
pierde pe toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu
sunt robul Tău.

Slavă... Și acum... Aliluia...

CATISMA

PSALMUL 143

1 Al lui David, către Goliat.
Binecuvântat este Domnul Dumnezeul meu, Cel ce învață mâinile mele la luptă și degetele mele la război!
2 Domnul este mila mea și scăparea mea, sprijinitorul meu și izbăvitorul meu, apărătorul meu, și în El am nădăjduit, Cel ce supune pe poporul meu sub mine!
3 Doamne, ce este omul că Te-ai făcut cunoscut lui, și fiul omului, că-l socotești pe el?
4 Omul cu deșertăciunea s-a asemănat; zilele lui ca umbra trec.
5 Doamne, pleacă cerurile și Te pogoară, atinge-Te de munți și vor fumega!
6 Cu fulger fulgeră-i și-i vei risipi pe ei; trimite săgețile Tale și-i vei tulbura!
7 Trimite mâna Ta din înălțime; izbăvește-mă și mă

scoate din apele cele multe, din mâna fiilor celor
străini,
8 a căror gură a grăit deşertăciune şi dreapta lor e
dreapta nedreptăţii!
9 Dumnezeule, cântare nouă Îţi voi cânta, din psal-
tire cu zece strune voi cânta Ţie,
10 Celui ce dai mântuire împăraţilor, Celui ce izbă-
veşti pe David, robul Tău, de sabia cea cumplită!
11 Izbăveşte-mă şi mă scoate din mâna fiilor celor
străini, a căror gură a grăit deşertăciune şi dreapta
lor e dreapta nedreptăţii,
12 ai căror fii sunt ca nişte vlăstare crescute bine în
tinereţile lor, iar fiicele lor sunt înfrumuseţate şi
împodobite asemenea templului;
13 cămările lor sunt pline, revărsându-se din una în
alta; oile lor cu mulţi miei, umplând drumurile lor;
14 boii lor sunt graşi. Nu este la ei gard căzut, nici
spărtură, nici strigăt în pieţele lor.
15 Fericit-au pe poporul care le are pe acestea. Dar fe-
ricit este poporul al cărui Dumnezeu este Domnul!

PSALMUL 144

1 Un psalm de laudă al lui David.

Înălţa-Te-voi, Dumnezeul meu, Împăratul meu, şi
voi binecuvânta numele Tău în veac şi în veacul
veacului!
2 În toate zilele Te voi binecuvânta şi voi lăuda numele

Tău în veac și în veacul veacului!
3 Mare este Domnul și lăudat foarte, și măreția Lui
nu are hotar!
4 Neam după neam vor lăuda lucrările Tale și puterea
Ta vor vesti.
5 Măreția slavei sfințeniei Tale vor grăi și minunile
Tale vor istorisi,
6 și puterea faptelor Tale înfricoșătoare vor spune,
și măreția Ta vor povesti.
7 Pomenirea mulțimii bunătății Tale vor vesti și de
dreptatea Ta se vor bucura.
8 Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdă-
tor și mult-milostiv!
9 Bun este Domnul cu toți, și îndurările Lui, peste
toate lucrurile Lui!
10 Să Te laude pe Tine, Doamne, toate lucrurile Tale
și cuvioșii Tăi să Te binecuvânteze!
11 Slava împărăției Tale vor spune și despre puterea
Ta vor grăi,
12 ca să le facă cunoscută fiilor oamenilor puterea
Ta și slava măreției împărăției Tale.
13 Împărăția Ta este împărăția tuturor veacurilor, și
stăpânirea Ta, întru tot neamul și neamul. Credin-
cios este Domnul întru toate cuvintele Sale, și cuvios,
întru toate lucrările Sale!
14 Domnul îi sprijină pe toți cei ce cad, și-i ridică pe
toți cei surpați.

15 Ochii tuturor spre Tine nădăjduiesc, şi Tu le dai
lor hrană la bună vreme.
16 Deschizi Tu mâna Ta şi cu bunăvoinţă saturi ori-
ce vietate.
17 Drept este Domnul în toate căile Sale, şi cuvios,
în toate lucrările Sale!
18 Aproape este Domnul de toţi cei ce-L cheamă, de
toţi cei ce-L cheamă pe El întru adevăr.
19 Voia celor ce se tem de El o va face şi rugăciunea
lor o va auzi, şi îi va mântui pe ei.
20 Păzeşte Domnul pe toţi cei ce-L iubesc pe El şi pe
toţi păcătoşii îi va pierde.
21 Laudă Domnului va grăi gura mea şi să binecu-
vânteze tot trupul numele cel sfânt al Lui, în veac şi
în veacul veacului!

Slavă... Şi acum... Aliluia...

PSALMUL 145

1 Aliluia! Al lui Agheu şi Zaharia.

Laudă, suflete al meu, pe Domnul!
Lăuda-voi pe Domnul în viaţa mea, cânta-voi
Dumnezeului meu cât voi fi.
3 Nu vă încredeţi în cei puternici, în fiii oamenilor,
întru care nu este mântuire!
4 Ieşi-va duhul lor şi se vor întoarce în pământul
lor; în ziua aceea vor pieri toate gândurile lor.
5 Fericit cel căruia Dumnezeul lui Iacov este ajuto-

rul lui; nădejdea lui, spre Domnul Dumnezeul lui,
6 Cel ce a făcut cerul și pământul, marea și toate
cele ce sunt în ele, Cel ce păzește adevărul în veac,
7 Cel ce face judecată celor nedreptățiți, Cel ce dă
hrană celor flămânzi! Domnul dezleagă pe cei fere-
cați în obezi,
8 Domnul înțeleptește orbii, Domnul ridică pe cei
surpați, Domnul iubește pe cei drepți,
9 Domnul păzește pe cei străini. Pe orfan și pe vă-
duvă va sprijini, și calea păcătoșilor o va pierde.
10 Împărăți-va Domnul în veac, Dumnezeul tău, Si-
oane, în neam și în neam!

PSALMUL 146

1 Aliluia! Al lui Agheu și Zaharia.

Lăudați pe Domnul, că bine este a-I cânta; Dum-
nezeului nostru plăcută îi este lauda!
2 Domnul este Cel ce zidește Ierusalimul și-i adună
pe cei risipiți ai lui Israel,
3 Cel ce vindecă pe cei zdrobiți cu inima și leagă
rănile lor,
4 Cel ce numără mulțimile stelelor și pe toate le
cheamă pe nume.
5 Mare este Domnul nostru și mare este tăria Lui, și
priceperea Lui nu are hotar!
6 Domnul îi ridică pe cei blânzi și îi smerește pe cei
păcătoși până la pământ.

7 Începeți a cânta Domnului cu laudă, cântați Dum-
nezeului nostru din alăută,
8 Celui ce îmbracă cerul cu nori, Celui ce gătește
pământului ploaie, Celui ce face să răsară în munți
iarbă și verdeață spre trebuința oamenilor,
9 Celui ce dă hrană dobitoacelor și puilor de corb
care Îl cheamă pe El!
10 Nu în puterea calului este voia Lui, nici în alerga-
rea bărbatului, bunăvoirea Lui.
11 Binevoiește Domnul întru cei ce se tem de El și
întru toți cei ce nădăjduiesc în mila Lui.

PSALMUL 147

1 Aliluia! Al lui Agheu și Zaharia.

Laudă, Ierusalime, pe Domnul! Laudă pe Dum-
nezeul tău, Sioane!
2 Că El a întărit zăvoarele porților tale, El i-a bine-
cuvântat pe fiii tăi în tine;
3 Cel ce pune la hotarele tale pace și cu grâul cel ales
te satură;
4 Cel ce trimite cuvântul Său pământului - repede
aleargă cuvântul Lui! -;
5 Cel ce dă zăpadă ca lâna, Cel ce presară negura ca
cenușa,
6 Cel ce aruncă gheața ca bucățelele de pâine - gerul
Lui cine-l va suferi? -
7 va trimite cuvântul Său și le va topi, va sufla Duhul

Lui și vor curge ape;
8 Cel ce vestește cuvântul Său lui Iacov, îndreptările
și judecățile Sale, lui Israel.
9 N-a făcut așa cu alte neamuri și judecățile Sale nu
le-a arătat lor.

Slavă... Și acum... Aliluia...

PSALMUL 148

1 Aliluia! Al lui Agheu și Zaharia.

Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El
întru cele înalte!
2 Lăudați-L pe El, toți îngerii Lui, lăudați-L pe El,
toate puterile Lui!
3 Lăudați-L pe El, soarele și luna, lăudați-L pe El,
toate stelele și lumina!
4 Lăudați-L pe El, cerurile cerurilor și apa cea mai
presus de ceruri!
5 Să laude numele Domnului! Că El a zis și s-au fă-
cut; El a poruncit și s-au zidit.
6 Pusu-le-a pe ele în veac și în veacul veacului; po-
runcă le-a dat și nu o vor trece.
7 Lăudați pe Domnul, cei de pe pământ: balaurii și
toate adâncurile,
8 focul, grindina, zăpada, gheața, vântul furtunii -
toate care faceți cuvântul Lui,
9 munții și toate dealurile, pomii roditori și toți cedrii,
10 fiarele și toate dobitoacele, târâtoarele și păsările

cele zburătoare,
11 împărații pământului și toate popoarele, căpete-
niile și toți judecătorii pământului,
12 tinerii și fecioarele, bătrânii împreună cu cei mai
tineri,
13 să laude numele Domnului, că numai numele Lui
s-a înălțat! Lauda Lui, pe pământ și în cer,
14 și El va înălța puterea poporului Său. Cântare se
cuvine tuturor cuvioșilor Lui, fiilor lui Israel, popo-
rului ce se apropie de El.

PSALMUL 149

1 Aliluia!

Cântați Domnului cântare nouă, lauda Lui - în
adunarea cuvioșilor!
2 Veselească-se Israel de Cel ce l-a făcut pe el și fiii
Sionului să se bucure de Împăratul lor!
3 Să laude numele Lui în horă, în timpane și în psal-
tire să-I cânte Lui!
4 Că binevoiește Domnul întru poporul Său și-i va
înălța pe cei blânzi întru mântuire.
5 Lăuda-se-vor cuvioșii întru slavă și se vor bucura
în așternuturile lor.
6 Laudele Domnului în gura lor, și săbii cu două
tăișuri, în mâinile lor,
7 ca să facă răzbunare între neamuri și mustrări
între popoare,

8 ca să lege pe împărații lor în obezi, și pe cei slăviți
ai lor, în cătușe de fier,
9 ca să facă între ei judecată scrisă. Slava aceasta
este a tuturor cuvioșilor Lui.

PSALMUL 150

1 Aliluia!
Lăudați pe Dumnezeu întru sfinții Lui; lăudați-L
pe El pentru tăria puterii Lui!
2 Lăudați-L pe El pentru puterile Lui; lăudați-L pe
El după mulțimea măririi Lui!
3 Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță; lăudați-L pe
El în psaltire și în alăută!
4 Lăudați-L pe El în timpane și în horă; lăudați-L pe
El în strune și în organe!
5 Lăudați-L pe El în chimvale bine răsunătoare; lă-
udați-L pe El în chimvale de strigare!
6 Toată suflarea să laude pe Domnul!

Slavă... Și acum... Aliluia...

Odele biblice

sau

Cântãrile lui Moise

CÂNTAREA ÎNTÂI

Cântarea lui Moise din Exod

(Ieş. 15, 1-19)

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit; Pe cal şi pe călăreţ i-a aruncat în mare.

Ajutor şi acoperitor S-a făcut mie spre mântuire; Acesta este Dumnezeul meu şi-L voi slăvi, Dumnezeul părintelui meu, şi-L voi înălţa pe El.

Domnul, Cel ce zdrobeşte războaiele, „Domnul" este numele Lui.

Carele lui Faraon şi oştirea lui le-a aruncat în mare, pe călăreţii cei aleşi, căpeteniile sale, i-a înecat în Marea Roşie.

Cu marea i-a acoperit pe ei, afundatu-s-au în adânc ca o piatră.

Dreapta Ta, Doamne, s-a preaslăvit întru tărie, mâna Ta cea dreaptă, Doamne, i-a sfărâmat pe vrăjmaşi şi cu mulţimea slavei Tale i-ai zdrobit pe cei potrivnici.

Trimis-ai mânia Ta şi i-a mistuit pe ei ca pe o trestie.

Prin duhul mâniei Tale s-au despărţit apele; închegatu-s-au apele ca un perete, închegatu-s-au şi valurile în mijlocul mării.

Zis-a vrăjmaşul: „Gonindu-i, îi voi prinde, împărţi-voi prăzile şi-mi voi sătura sufletul, ucide-voi cu sabia mea, mâna mea va stăpâni.“

Trimis-ai duhul Tău şi i-a acoperit pe ei marea; afundatu-s-au ca plumbul în adâncul apelor.

pe 12:

Cine este asemenea Ţie între dumnezei, Doamne, cine este asemenea Ţie? Tu eşti preaslăvit întru sfinţi, minunat întru slavă, Cel ce faci minuni!

Întins-ai dreapta Ta şi i-a înghiţit pe ei pământul.

Călăuzit-ai întru dreptatea Ta pe poporul Tău acesta pe care l-ai izbăvit; îmbărbătatu-l-ai cu puterea Ta până la lăcaşul Tău cel sfânt.

Auzit-au neamurile şi s-au cutremurat, dureri i-au cuprins pe cei ce locuiau în Filisteea.

Atunci s-au spăimântat căpeteniile Edomului şi mai-marii moabitenilor, cutremur i-a cuprins pe ei, topitu-s-au [de spaimă] toţi cei ce locuiau în Canaan.

Să cadă peste ei frică şi cutremur, mărirea braţului Tău să-i încremenească,

Până ce va trece poporul Tău, Doamne, până ce va trece poporul Tău acesta pe care l-ai agonisit!

Aducându-i, răsădeşte-i pe ei în muntele moştenirii Tale, în lăcaşul Tău pe care l-ai pregătit, pe

care l-ai lucrat, Doamne; sfinţenie pe care au gătit-o mâinile Tale!

Domnul împărăţeşte veacurile şi peste veacul veacului,

Căci au intrat în mare calul lui Faraon cu carele şi călăreţii, şi Domnul a adus peste ei apele mării, iar fiii lui Israel au trecut pe uscat prin mijlocul mării.

Slavă... Şi acum...

CÂNTAREA A DOUA

Cântarea lui Moise din Deuteronom

(Deut. 32, 1-43)

Ia aminte, cerule, şi voi grăi! Să audă pământul graiurile gurii mele!

Să fie aşteptată ca ploaia învăţătura mea şi să coboare ca roua graiurile mele, ca bura pe verdeaţă şi ca bruma pe iarbă.

Căci numele Domnului am chemat: Daţi slavă Dumnezeului nostru!

Dumnezeu – adevărate sunt faptele Sale şi toate căile Lui sunt judecăţi. Dumnezeu este credincios şi nu este nedreptate întru El; drept şi cuvios este Domnul.

Greşit-au; fiii cei prihăniţi nu mai sunt ai Lui – neam îndărătnic şi răzvrătit.

Cu acestea răsplătiţi voi Domnului, popor nebun

și neînțelept? Oare nu este El Tatăl tău, Cel ce te-a agonisit, Care te-a făcut și te-a zidit?

Aduceți-vă aminte de zilele veacului și socotiți anii îndărăt, din neam în neam. Întreabă pe tatăl tău, și-ți va povesti; pe bătrânii tăi, și-ți vor spune.

Când a împărțit Cel Preaînalt neamurile și i-a semănat pe fiii lui Adam, a pus hotarele neamurilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

Atunci parte a Domnului a ajuns poporul lui Iacov; partea Lui de moștenire, Israel.

L-a îndestulat pe el în pustie, în setea arșiței, în loc fără de apă. Îngrăditu-l-a pe el și l-a îndrumat și l-a păzit ca pe lumina ochiului.

Ca un vultur care își umbrește cuibul și spre puii săi își îndreaptă dorul și, întinzându-și aripile, îi ia și-i poartă pe spatele său.

Domnul singur îi călăuzea pe ei, și nu era cu ei vreun dumnezeu străin.

Urcatu-i-a la belșugul pământului; cu roadele țarinilor i-a hrănit pe ei. Au supt miere din stâncă, și untdelemn, din piatră tare.

I-a hrănit cu unt de vaci și lapte de oi, cu grăsimea mieilor și a berbecilor, a fiilor de tauri și de țapi, cu grăsime din măduva grâului, și au băut vin - sânge de struguri.

Și a mâncat Iacov și s-a săturat și a dat cu piciorul cel preaiubit. S-a îngrășat, s-a îngroșat, s-a lățit

și L-a părăsit pe Dumnezeu, Cel ce l-a făcut pe el, și s-a depărtat de Dumnezeu, Mântuitorul său.

„Mâniatu-M-au cu dumnezei străini și cu urâciunile lor M-au amărât."

Jertfit-au demonilor, și nu lui Dumnezeu, unor dumnezei necunoscuți, noi și de curând veniți, pe care părinții lor nu i-au știut.

Pe Dumnezeu, Cel ce te-a născut, L-ai părăsit și L-ai uitat pe Dumnezeul Care te hrănește.

Și a văzut Domnul și a fost cuprins de râvnă (*gelozie*) și S-a aprins de mânie împotriva fiilor și a fiicelor Lui.

Și a zis: „Întoarce-voi fața Mea de la ei și voi arăta ce va fi cu ei până la urmă; că neam îndărătnic este, fii întru care nu se află credincioșie.

Ei M-au întărâtat prin cel ce nu este dumnezeu, mâniatu-M-au cu idolii lor; și Eu voi aprinde râvna lor prin cei ce nu sunt neamul [Meu] și voi ațâța mânia lor cu un neam nepriceput.

Că foc s-a aprins din mânia Mea; arde-va până la iadul cel mai de jos, mistui-va pământul și roadele lui, temeliile munților le va pârjoli.

Aduna-voi peste ei rele și toate săgețile Mele le voi arunca asupra lor.

Topindu-se de foame, vor fi mâncați de păsări și gârbovi fără leac; trimite-voi dinții fiarelor asupra lor și mânia celor ce se târăsc pe pământ.

Sabia din afară îi va lăsa fără copii, iar dinlăuntrul cămărilor frica îi va pierde: pe tânăr și pe fecioară, pe prunc și pe bătrânul gârbovit.

Zis-am: I-aș fi risipit și aș fi șters dintre oameni pomenirea lor

dacă n-ar fi fost mânia vrăjmașilor; că nu voiesc să dăinuiască potrivnicii și să se fălească, zicând: «Mâna noastră cea înaltă, și nu Domnul a făcut acestea toate.»"

Dar Israel este neam ce și-a pierdut chibzuința și nu este întru ei știință;

N-au căutat să înțeleagă toate acestea: le vor primi însă în vremea viitoare.

Cum poate un om să gonească o mie, iar doi să pună pe fugă zeci de mii, dacă Dumnezeu nu i-ar fi dat în mâna lor, dacă Domnul n-ar fi îngăduit?

Că dumnezeii lor nu sunt ca Dumnezeul nostru și vrăjmașii noștri sunt fără minte.

Că via lor este din via Sodomei și mlădița lor din cea a Gomorei; strugurele lor este strugure de fiere și ciorchine de amărăciune pentru ei.

Mânie de șarpe este vinul lor și venin de aspidă, fără leac.

„Oare acestea toate nu sunt adunate la Mine și pecetluite în visteriile Mele?

În ziua răzbunării voi răsplăti, la vremea când piciorul lor va luneca; că aproape este ziua pieirii

lor şi cele pregătite vouă sunt de faţă."

Că va judeca Domnul pe poporul Său şi de slugile Sale Se va milostivi; că i-a văzut pe ei slăbănogiţi, părăsiţi în primejdii şi neputincioşi.

Atunci a zis Domnul: „Unde sunt dumnezeii lor în care au nădăjduit, din ale căror jertfe voi mâncaţi grăsimea şi beţi vinul slujbelor lor?

Să se ridice ei şi să vă vină în ajutor şi să fie pentru voi ocrotitori!

Vedeţi, vedeţi, că Eu sunt şi nu este alt Dumnezeu afară de Mine! Eu voi ucide şi voi face viu, Eu voi bate şi voi vindeca, şi nu este nimeni care să scoată din mâinile Mele.

Că voi ridica la cer mâna Mea şi mă voi jura pe dreapta Mea şi voi zice: «Viu sunt Eu în veac!»;

Voi ascuţi ca fulgerul sabia Mea şi va face judecată mâna Mea; cu pedeapsă voi plăti vrăjmaşilor Mei şi celor ce Mă urăsc le voi răsplăti.

Săgeţile Mi le voi îmbăta cu sânge şi sabia Mea se va sătura de carne, de sângele răniţilor şi al celor robiţi, de capetele căpeteniilor vrăjmaşilor."

Veseliţi-vă, ceruri, împreună cu El şi să se închine Lui toţi îngerii lui Dumnezeu! Veseliţi-vă, neamuri, împreună cu poporul Lui, şi să se întărească în El toţi fiii lui Dumnezeu! Că sângele fiilor Săi va fi răzbunat; El va răzbuna şi le va răsplăti după dreptate vrăjmaşilor şi celor ce-L urăsc pe El şi va

curăți Domnul pământul poporului Său.

CÂNTAREA A TREIA

Rugăciunea Anei, mama prorocului Samuel
(1 Regi 2, 1-11).

Întăritu-s-a inima mea întru Domnul, s-a înălțat puterea mea întru Dumnezeul meu; gura mea s-a deschis larg împotriva vrăjmașilor mei, veselitu-m-am întru mântuirea Ta.

Că nimeni nu este sfânt ca Domnul și nimeni nu este drept ca Dumnezeul nostru; nimeni nu este sfânt afară de Tine!

Nu vă lăudați și nu grăiți cu trufie și să nu iasă vorbe mari din gura voastră,

că Domnul este Dumnezeul a toată cunoștința și Cel ce pregătește lucrările Sale.

pe 12:

Arcul celor tari a slăbit și cei slabi s-au încins cu putere.

Cei sătui s-au lipsit de pâine, iar cei flămânzi au părăsit ogorul; că cea stearpă a născut șapte și cea cu mulți copii a slăbit.

Domnul omoară și face viu; pogoară în iad și iarăși scoate. Domnul face sărac și îmbogățește, El smerește și înalță;

ridică de la pământ pe sărman și din gunoi îl scoală pe cel sărac, ca să-l așeze cu puternicii poporului și să-i dea lui moștenire tron de slavă.

Cel ce dă rugăciune celui ce se roagă și binecuvântează anii dreptului;

Că nu tăria sa îi dă omului putere; Domnul va face slab pe potrivnicul său, Domnul este sfânt!

Să nu se laude înțeleptul întru înțelepciunea sa și să nu se laude cel puternic întru puterea sa și cel bogat să nu se laude întru bogăția sa.

Ci numai întru aceasta să se laude cel ce se laudă: că înțelege și-L cunoaște pe Domnul și că face judecată și dreptate în mijlocul pământului.

Domnul S-a suit în ceruri și a tunat, El va judeca marginile pământului, drept fiind,

și va da tărie împăraților noștri, și va înălța puterea unsului Său.

Slavă... Și acum...

CÂNTAREA A PATRA

Rugăciunea prorocului Avacum

(Avac. 3, 2-19).

Doamne, auzit-am vestea Ta și m-am spăimântat! Doamne, înțeles-am lucrările Tale și m-am minunat!

Între două făpturi vii vei fi cunoscut; când se vor apropia anii, Te vei face cunoscut; când va veni vremea, Te vei arăta; când se va tulbura sufletul meu întru mânie, de milă Îți vei aduce aminte.

Dumnezeu din Teman (*de la miazăzi*) va veni, și Cel Sfânt, din muntele cu umbră deasă.

Acoperit-a cerurile virtutea Sa, de lauda Lui e plin pământul.

Strălucirea Lui ca lumina va fi; putere este în mâinile Lui și Și-a făcut tăria Lui iubire puternică.

Înaintea feței Lui va merge cuvântul, și va ieși pe urmele Lui spre învățătură.

El S-a ridicat, și s-a cutremurat pământul; El a privit, și s-au topit neamurile. Munții cu putere s-au sfărâmat, dealurile veșnice s-au topit.

Văzut-am cărările Sale veșnice în locul ostenelilor. Sălașele etiopienilor se vor spăimânta, precum și corturile pământului Madiam.

Oare împotriva râurilor Te-ai mâniat, Doamne? Oare împotriva râurilor este iuțimea Ta? Sau împotriva mării este pornirea Ta? Că Te vei urca pe caii Tăi și în carul Tău de mântuire.

„Încorda-voi cu putere arcul Meu împotriva sceptrelor", zice Domnul. Râurile pământului se vor despica.

Popoarele Te vor vedea și de dureri vor fi cuprinse; pe Tine, Cel ce, mergând, risipești apele. Adân-

cul [mării] și-a dat glasul, înălțimea nălucirii sale.

Soarele s-a ridicat și luna a stat în locul ei. Întru lumină săgețile Tale vor pleca, întru strălucirea de fulger a armelor Tale.

Cu amenințare vei înfricoșa pământul și întru mânie vei surpa neamuri.

Ieșit-ai spre mântuirea poporului Tău; ai venit să-i mântuiești pe unșii Tăi. Adus-ai moarte peste capetele celor fără de lege, i-ai pus în lanțuri până la grumaz, până în sfârșit.

pe 12:

Spre uimire ai tăiat capetele celor puternici. Se vor cutremura de acestea, deschide-vor gura lor ca săracul ce mănâncă într-ascuns.

Și ai intrat în mare cu caii Tăi tulburând ape multe.

Am stat de strajă și s-a spăimântat inima mea de glasul rugăciunii buzelor mele, și a intrat frica în oasele mele, și întru mine s-a tulburat tăria mea.

Odihni-mă-voi în ziua necazului meu, ca să mă sui la poporul pribegiei mele.

Pentru că smochinul nu va mai rodi și nu vor mai fi struguri în vii.

Lucrul măslinului va fi înșelător și câmpiile nu vor mai rodi bucate.

Pierit-au oile din lipsă de mâncare și nu vor mai fi boi lângă iesle.

Iar eu întru Domnul mă voi bucura; veseli-mă-voi de Dumnezeu, Mântuitorul meu!

Domnul, Dumnezeul meu, este puterea mea, Cel ce face picioarele mele ca ale cerbului

și pe înălțimi mă așază, ca să fiu biruitor întru cântarea Lui!

Slavă... Și acum...

CÂNTAREA A CINCEA
Rugăciunea lui Isaia
(Is. 26, 9-20)

Din noapte mânecă duhul meu către Tine, Dumnezeule, pentru că lumină sunt poruncile Tale pe pământ.

Învățați-vă dreptatea, cei ce locuiți pe pământ, că s-a potolit cel necredincios!

Cel ce nu va învăța dreptatea pe pământ, nu va săvârși adevărul. Să fie depărtat cel necredincios, ca să nu vadă slava Domnului!

Doamne, înalt este brațul Tău, și ei n-au știut, dar, cunoscând, se vor rușina.

pe 12:

Râvna (*gelozia*) va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul îi va mistui pe cei potrivnici.

Doamne, Dumnezeul nostru, dăruiește-ne pace,

că Tu pe toate ni le-ai dat!

Doamne, Dumnezeul nostru, ia-ne în stăpânire! Doamne, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău chemăm.

Iar cei morți nu vor vedea viața, nici doctorii nu-i vor învia; de aceea ai adus asupra lor pieirea și i-ai nimicit pe toți bărbații lor.

Adaugă-le rele, Doamne, adaugă rele celor slăviți ai pământului!

Doamne, întru necaz ne-am adus aminte de Tine, cu puțină strâmtorare ne-ai certat pe noi.

Și precum femeia aflată în dureri se apropie să nască și strigă întru durerea ei, așa am ajuns noi pentru cel iubit al Tău.

De frica Ta, Doamne, în pântece am luat și am avut dureri și am născut duhul mântuirii, pe care l-am adus pe pământ. Nu noi vom cădea, ci cei ce locuiesc pământul.

Învia-vor morții și se vor scula cei din morminte și se vor veseli cei de pe pământ, căci roua cea de la Tine le este vindecare, iar țara necredincioșilor va cădea.

Mergi, poporul Meu, intră în cămara ta, închide ușa ta și ascunde-te puțin, până ce va trece mânia Domnului!

Slavă... Și acum...

CÂNTAREA A ŞASEA

Rugăciunea proorocului Iona

(Iona 2, 3-10)

Întru necazul meu strigat-am către Domnul Dumnezeul meu şi m-a auzit. Strigarea mea din pântecele iadului, glasul meu Tu l-ai auzit!

Aruncatu-m-ai întru adâncurile inimii mării şi şuvoaiele m-au împresurat.

Toate talazurile şi valurile Tale peste mine au trecut.

Iar eu am zis: „Lepădat am fost de la faţa ochilor Tăi; oare voi mai vedea vreodată Templul Tău cel sfânt?"

Apa mi-a intrat până la suflet, adâncul fără fund m-a înconjurat.

Afundatu-s-a capul meu în crăpăturile munţilor, coborâtu-m-am în pământ, ale cărui zăvoare sunt încuietori veşnice.

Dar ridică din stricăciune viaţa mea, către Tine, Doamne Dumnezeul meu!

Când se sfârşea întru mine sufletul meu, de Domnul mi-am adus aminte: să ajungă rugăciunea mea la Tine, la lăcaşul Tău cel sfânt!

Pe cei ce slujesc celor deşarte şi mincinoase mila i-a părăsit.

Iar eu cu glas de laudă şi de mărturisire voi jertfi

Ţie; câte Ţi-am făgăduit voi împlini pentru mântuirea mea, Doamne!

Slavă... Şi acum...

CÂNTAREA A ŞAPTEA

Rugăciunea celor trei tineri
(Dan. 3, 26-45)

Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi preaslăvit este numele Tău în veci!

Că drept eşti întru toate câte ai făcut nouă, şi toate lucrările Tale sunt adevărate, şi drepte sunt căile Tale, şi toate judecăţile Tale, adevărate.

Şi ai făcut judecăţile adevărului în toate pe care le-ai abătut asupra noastră şi asupra cetăţii sfinte a părinţilor noştri, Ierusalimul; că întru adevăr şi judecată ai adus acestea toate peste noi, din pricina păcatelor noastre.

Că am păcătuit şi am făcut fărădelege, depărtându-ne de Tine, şi am greşit în toate, şi poruncile Tale nu le-am ascultat, nici nu le-am păzit, nici nu le-am împlinit după cum ne-ai poruncit, ca să ne fie bine.

Şi toate câte ai făcut şi ai adus asupra noastră întru adevărată judecată le-ai făcut; şi ne-ai dat pe

noi în mâinile vrăjmașilor celor fără de lege, ale potrivnicilor răzvrătiți și unui împărat nedrept și cel mai rău de pe întreg pământul.

Și acum nu mai putem deschide gura: rușine și ocară ne-am făcut pentru robii Tăi și pentru cei ce Te cinstesc pe Tine.

Dar nu ne părăsi pe noi până în sfârșit, pentru numele Tău, și nu strica legământul Tău și nu depărta mila Ta de la noi, pentru Avraam, cel iubit de Tine, și pentru Isaac, robul Tău, și pentru Israel, sfântul Tău;

Cărora le-ai făgăduit să le înmulțești sămânța ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării.

Căci, Stăpâne, ne-am împuținat mai mult decât toate neamurile și suntem umiliți astăzi în tot pământul pentru păcatele noastre.

Și nu mai este în vremea aceasta căpetenie și proroc, nici conducător, nici ardere-de-tot, nici jertfă, nici prinos, nici tămâiere, nici loc unde să aducem înaintea Ta pârga noastră și să aflăm milă;

ci, cu suflet zdrobit și cu duh smerit, să fim primiți de Tine!

Ca o ardere-de-tot de berbeci și de junici, ca zeci de mii de miei grași, așa să fie bine primită jertfa noastră înaintea Ta astăzi, și îngăduință să găsească la Tine, că nu se vor rușina cei ce încred în Tine.

Și acum, urmăm Ție cu toată inima și ne temem

de Tine și căutăm fața Ta:

Să nu ne rușinezi, ci fă cu noi după îndurarea Ta și după mulțimea milei Tale.

Scoate-ne pe noi, Cel ce faci minuni, și dă slavă numelui Tău, Doamne!

Și să fie înfruntați toți cei ce uneltesc rele împotriva robilor Tăi, și să se rușineze, lipsiți fiind de toată puterea, și tăria lor să se sfărâme.

Și să cunoască ei că Tu ești Domnul, singurul Dumnezeu, Cel Preaslăvit în toată lumea!

Dar slugile împăratului care îi aruncaseră pe ei în cuptor nu încetau să încingă cuptorul cu catran și cu smoală, cu câlți și cu viță.

pe 12:

Și s-a înălțat flacăra deasupra cuptorului patruzeci și nouă de coți; și s-a întins în afară și i-a ars pe haldeii care se aflau în jurul cuptorului.

Iar îngerul Domnului s-a coborât odată cu cei aflați împreună cu Azaria în cuptor, și a împins para focului afară din cuptor,

și a făcut să sufle prin mijlocul cuptorului ca o adiere de răcoare, și nu s-a mai atins de ei focul, nici nu i-a înfricoșat, nici nu i-a necăjit.

Atunci cei trei, într-un singur glas, au început să cânte, să-L slăvească și să-L binecuvânteze pe Dumnezeu în cuptor, zicând:

„Binecuvântat ești, Doamne Dumnezeul părinților

noștri, și prealăudat și preaînălțat întru toți vecii, și binecuvântat este numele cel sfânt al slavei Tale, și prealăudat și preaînălțat întru toți vecii!

Binecuvântat ești în Templul sfintei Tale slave, și prealăudat și preaînălțat întru toți vecii!

Binecuvântat ești, Cel ce vezi adâncurile și șezi pe heruvimi, și prealăudat și preaînălțat întru toți vecii!

Binecuvântat ești pe tronul slavei Împărăției Tale, și prealăudat și preaînălțat întru toți vecii!

Binecuvântat ești pe tăria cerului, și prealăudat și preaînălțat întru toți vecii!“

Slavă... Și acum...

CÂNTAREA A OPTA

Cântarea celor trei tineri

(Dan. 3, 57-88)

Binecuvântați, toate lucrurile Domnului, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, îngeri ai Domnului, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, ceruri, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, ape, cele mai presus de ceruri, și

toate puterile Domnului, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, soare și lună și toate stelele cerului, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, toată ploaia și roua și toate vânturile, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, foc și arșiță, frig și căldură, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, rouă și ninsori, gheață și ger, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

pe 12:

Binecuvântați, brume și zăpezi, fulgere și nori, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, lumină și întuneric, nopți și zile, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, pământ, munți și dealuri și toate cele ce răsăriți pe pământ, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, izvoare, mări și râuri, chiți și toate cele ce se mișcă în ape, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, toate păsările cerului, fiare și toate dobitoacele, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, fii ai oamenilor și Israel, pe Dom-

nul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, preoți ai Domnului, slugile Domnului, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, duhuri și suflete ale drepților, cei cuvioși și smeriți cu inima, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, Ananie, Azarie și Misaile, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântați, apostoli, proroci și mucenici ai Domnului, pe Domnul; lăudați și-L preaînălțați pe El întru toți vecii!

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul; să-L lăudăm și să-L preaînălțăm pe El întru toți vecii!

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântând și preaînălțându-L pe El întru toți vecii!

Slavă... Și acum...

CÂNTAREA A NOUA

Cântarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu
(Lc. 1, 46-56)

Mărește, suflete al meu, pe Domnul și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu!

Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim!

Că a căutat spre smerenia roabei Sale, că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

Ceea ce ești mai cinstită...

Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic, și sfânt este numele Lui, și mila Lui din neam în neam spre cei ce se tem de El.

Ceea ce ești mai cinstită...

Făcut-a tărie cu brațul Său [Domnul], risipit-a pe cei mândri cu cugetul inimii lor.

Ceea ce ești mai cinstită...

Pogorât-a pe cei puternici de pe tronuri și i-a înălțat pe cei smeriți; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăți, iar pe cei bogați i-a scos afară deșerți.

Ceea ce ești mai cinstită...

Sprijinit-a pe Israel, sluga Sa, ca să-I pomenească mila, precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

Ceea ce ești mai cinstită...

Cântarea prorocului Zaharia
(Lc. 1, 68-79)

Binecuvântat este Domnul, Dumnezeul lui Israel, că a cercetat și a răscumpărat pe poporul Său,

Și ne-a ridicat nouă putere de mântuire în casa lui David, sluga Sa, precum a grăit prin gura sfinților Săi proroci din veac;

Mântuire de vrăjmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi,

Ca să facă milă cu părinții noștri și să-Și aducă aminte de legământul Său cel sfânt,

De jurământul cu care S-a jurat către Avraam, părintele nostru;

Ca, fiind izbăviți din mâinile vrăjmașilor noștri,

să ne dea nouă fără frică să slujim întru sfințenie și dreptate înaintea Lui, în toate zilele vieții noastre.

Iar tu, pruncule, proroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului ca să gătești căile Lui,

Să dai poporului Său cunoștința mântuirii întru iertarea păcatelor lor, prin milostivirea milei Dumnezeului nostru,

Cu care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel de Sus, ca să-i lumineze pe cei ce ședeau în întuneric și în umbra morții,

Și să îndrepte pașii noștri pe calea păcii.

Slavă... Și acum...

Rugăciuni
care se citesc între catismele Psaltirii

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 1
(a Sfântului Isaac Sirul)

Plecându-mă până la pământ, Îți aduc cu toate oasele mele și din toată inima mea închinarea care se cuvine Ție, slăvite Dumnezeule, Cel ce locuiești în negrăită tăcere!

Tu L-ai trimis pe pământ, spre înnoirea mea, pe Fiul Tău – Cort al iubirii, Loc de odihnă al bunăvoirii Tale, Templu de carne uns cu Untdelemnul cel sfințit, care e mai presus de orice sfințenie. În El Tu ai arătat cum trebuie să-Ți fie adusă închinare și ai descoperit lumilor, pe care le-ai zidit prin harul Tău, taina cea de negrăit și puterea care nu poate fi cunoscută de simțurile făpturilor a căror existență are un început. Înaintea norului întunecos al acestei taine veșnice și în fața acestei revărsări de slavă, firile îngerești sunt cuprinse de tăcere și uimire. În acest tărâm al tăcerii, toate cele cugetătoare care s-au sfințit și s-au făcut vrednice de Tine se închină acestei taine.

Mă închin, Doamne, așternutului picioarelor Tale și dreptei Tale celei sfinte, care m-a plămădit și m-a făcut om în stare să Te simt. Eu însă am păcătuit și am săvârșit răul în mine însumi și înaintea Ta, lăsând

sfânta vorbire cu Tine și închinându-mi zilele îndeletnicirii cu poftele. Te rog, Doamne, nu pomeni păcatele tinereților mele și slăbiciunea firii mele, care s-au întărit asupra mea și m-au cufundat în cugetări de care mă înspăimânt! Ci întoarce inima mea spre Tine, departe de împrăștierile învolburate ale poftelor, și fă să locuiască în mine lumina Ta cea neapropiată!

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Vindecă-mă, Doamne, Cel ce ești Doctorul preaînțelept și milostiv! Vindecă rănile sufletului meu, luminează-mi ochii minții, ca să înțeleg poruncile Tale. Vezi că inima și mintea mea au slăbit din pricina păcatelor, deci întărește-le cu harul Tău, care este ca un adevărat soare.

Cum să-Ți mulțumesc Ție, Atotvăzătorule? Tu cercetezi inimile și rărunchii; Tu vezi: ca un pământ fără de apă, așa e însetat de Tine sufletul meu și Te dorește inima mea.

Întotdeauna harul Tău coboară peste cei ce Te iubesc. Pentru aceasta, după cum m-ai auzit până acum, nu trece cu vederea ruga mea! Că, iată, mintea mea căzută în robia păcatului Te caută pe Tine, adevăratul izbăvitor! Trimite deci harul Tău, ca să potolească setea mea. Că fără de sfârșit Te doresc,

Doamne, Stăpânul meu! Şi cine poate să se sature de Tine, dacă Te iubeşte cu adevărat şi e însetat de lumina adevărului Tău?

Dătătorule de lumină, împlineşte-mi cererea şi aprinde în inima mea flacăra dragostei şi, precum focul mistuie totul, aşa să ardă ea vicleniile mele lăuntrice. Dăruieşte-mi, Doamne, aceasta, că Tu eşti Dumnezeul meu, iar eu sânt făptura Ta, Tu eşti Împăratul, iar eu sunt supusul, Tu eşti Tată iubitor, iar eu – fiul Tău!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 2
(a Sfântului Isaac Sirul)

Dumnezeul meu, binefacerile Tale faţă de mine premerg totdeauna voinţei mele spre bine şi oricărei porniri a inimii mele spre virtute. Nu Ţi-ai oprit niciodată purtarea Ta de grijă faţă de mine, ci mai degrabă, asemenea unui tată ce se îngrijeşte de fiul său mai mic, aşa a alergat purtarea Ta de grijă după mine şi harul Tău părintesc a cercetat slăbiciunea mea şi n-ai vrut să pui la încercare voinţa mea; căci Tu m-ai ştiut dintotdeauna că mai puţin chiar decât un copil cunosc eu încotro s-o apuc.

Te rog fierbinte, Doamne, trimite-mi ajutor din Cerul cel mai înalt şi depărtează de la inima mea

orice faptă rea și orice poftă trupească! Nu mă lipsi, Doamne, de ocrotirea Ta, ca nu cumva vrăjmașul să mă găsească și să mă calce în picioare cum vrea și să mă zdrobească cu totul. Căci Tu ești Cel ce dai străpungere și plâns inimii păcătosului care se căiește, așa încât prin mângâierea plânsului și al darului lacrimilor ușurezi inima lui de povara păcatului care apasă asupra ei.

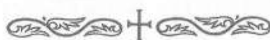
ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Păzește-mă, Doamne, ca pe lumina ochiului, apără-mă sub aripile Tale și mă depărtează de ispită! Fii strajă ochiului meu, ca să nu privească spre cele necuviincioase; fii strajă urechii mele, ca să nu audă nedreptate; fii strajă gurii mele, ca să nu iasă din ea clevetire, osândă, hulă și cuvinte deșarte! Fii strajă inimii mele, ca să nu se plece spre viclenii și să nu facă fărădelege!

Tu, Hristoase Mântuitorule, ești calea vieții ce duce la Tatăl! Tu ești drumul bucuriei, iar capătul lui, Împărăția cerului. Harul Tău, Stăpâne, e bucurie și lumină pentru inima mea, mai dulce decât mierea și fagurul! Harul Tău în sufletul meu e ca o comoară care a îmbogățit pe cel sărac, a alungat ura

și ispita. Harul Tău e o scăpare pentru mine, putere și acoperământ, hrană pentru toată viața.

Cum voi tăcea eu, robul Tău, Stăpâne, gustând din dulceața iubirii Tale și cum voi îndrăzni să opresc valurile harului ce se revarsă în inima păcătosului? Voi cânta „Slavă!“ Stăpânului puterilor cerești, nu voi înceta să cânt iubirea Ta, Hristoase Mântuitorule, și să binecuvântez harul Tău! Dragostea Ta mă atrage la Tine, Mântuitorule, lauda vieții mele! Harul Tău e plăcut minții mele, și ea este la Tine totdeauna. Să fie inima mea ca un pământ bun pentru Tine, și harul Tău să-l afâneze, încât să adune roadă bună: smerenie, închinare și sfințenie, că ele sunt bineplăcute Ție. Întoarce sufletul meu în grădina raiului, ca să petreacă întru lumină; ca înconjurat de desfătările lui, să-Ți cânte Ție împreună cu toți sfinții: „Slavă Tatălui celui fără-de-moarte, laudă Celui ce dăruiește darurile cerești celor nevrednici, ca și ei să aducă drahma slavei Împăratului tuturor!“

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 3
(a Sfântului Isaac Sirul)

La ușa milostivirii Tale bat, Doamne! Trimite ajutorul Tău pornirilor mele împrăștiate, otrăvite de

mulțimea patimilor și de puterea întunericului! Stârnește în mine străpungere și căință la vederea rănilor din mine, măcar că ele nu vor fi pe măsura păcatelor mele, căci dacă le-aș cunoaște în toată întinderea lor, Doamne, sufletul meu nu va putea răbda amara durere pentru ele. Vino în ajutorul slabelor mele avânturi spre adevărata pocăință! Fie ca prin această durere a inimii străpunse, care e un dar de la Tine, să dobândesc ușurare de povara păcatelor mele, pentru că, fără puterea harului Tău, nu sunt în stare să intru în mine însumi ca să-mi cunosc întinăciunile, iar văzându-le, să pot liniști multele mele împrăștieri.

O, Iisuse, numele Tău este cheia tuturor darurilor! Deschide-mi ușa vistieriei Tale, ca să intru în ea și să Te laud din toată inima pentru îndurările pe care le-ai făcut cu mine în zilele din urmă; căci ai venit și m-ai înnoit cu cunoașterea lumii celei noi.

Laud, Dumnezeule, Firea Ta cea sfântă, că Tu ai făcut din firea mea locaș sfânt al ascunzimii Tale și cort al tainelor Tale, loc al sălășluirii Tale și templu al Dumnezeirii Tale, biserică pentru Cel ce ține sceptrul Împărăției Tale și conduce toate cele pe care le-ai adus la ființă din nimic.

O, Taină mai presus de cuvânt și tăcere! Tu, Hristoase, Care, unindu-Te de bunăvoie cu trupul, Te-ai făcut om pentru înnoirea noastră, descoperă-mi calea prin care să mă înalț până la tainele Tale pe

tărâmul liniştirii, la adăpost de amăgirile acestei lumi! Adună mintea mea înăuntrul meu în tăcerea rugăciunii, ca gândurile mele împrăştiate să se liniştească prin luminoasa convorbire a rugăciunii şi uimirea de belşugul tainelor Tale.

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Nimeni nu poate vindeca durerea mea în afară de Tine, Cel ce vezi adâncurile inimii!

De câte ori am pus hotar şi am ridicat zid între mine şi păcat! Dar gândul meu trecea acest hotar şi voinţa mea surpa zidul, pentru că nu era întemeiat pe frica de Dumnezeu şi nu era întărit pe temelia adevăratei pocăinţe.

Din nou bat la uşă ca să-mi deschizi; nu contenesc a cere să-mi împlineşti rugămintea, deşi sunt păcătos şi nevrednic.

Milostiveşte-Te spre mine, păcătosul, Cel ce eşti fără de păcat! Ridică-mă din mlaştina fărădelegilor, ca să nu mă afund în ea pe veci; izbăveşte-mă de dinţii vrăjmaşului, care, ca un leu ce răcneşte, caută să mă înghită! Înalţă puterea Ta şi vino să mă mântuieşti! Scapără cu fulgerul Tău şi arde puterea lui, ca, fiind străpuns, să fugă înfricoşat de la faţa Ta, pentru că nu are putere de a sta înaintea Ta şi

înaintea celor ce Te iubesc. Văzând semnul harului Tău, dracii se cutremură și cu rușine se depărtează.

Și acum, Stăpâne, mântuiește-mă, că la Tine am venit!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 4
(a Sfântului Isaac Sirul)

Mă închin, Doamne, tronului măreției Tale, eu, care sunt pulbere și cenușă și drojdia omenirii. Zeci de mii de îngeri și oștirile nenumărate ale serafimilor cu laudele lor de foc și sfintele lor mișcări Îți aduc Ție închinare duhovnicească în adâncul firii lor; Ție, Fire sfântă, ascunsă de simțirea și cunoașterea oricărei firi zidite. Căci ești aproape de toți cu ajutorul Tău ori de câte ori e nevoie și ușa Ta e deschisă cu timp și fără timp cererilor tuturor. Tu nu Te scârbești de păcătoși și măreția Ta nu se îngrețoșează de sufletele întinate cu tot felul de păcate, ci pe fiecare îl scoți din rele fără de sfârșit. Doamne, așa și mie, celui cu totul întinat, pe care m-ai învrednicit să cad cu fața la pământ înaintea Ta și să îndrăznesc să rostesc cu buzele mele sfântul Tău nume, măcar că sunt un vas plin de necurăție, nevrednic să mă număr printre urmașii lui Adam, dă-mi, Doamne, să mă sfințesc cu laudele Tale și să mă curățesc prin

aducerea-aminte de Tine! Înnoiește-mi viața prin schimbarea minții și prin gândurile folositoare pe care harul Tău le stârnește în mine! Fii călăuză minții mele când cuget la Tine și ajută-mă să uit lucrurile ce abat de la calea cea adevărată! Insuflă-mi cereri de folos, potrivind voința mea cu voința Ta, căci Tu dai rugăciune celor ce se roagă. Întipărește în mine dorul de a privi neîncetat spre Tine și gândul care nu slăbește nicicând în nădejdea cea către Tine prin neîncetata moarte pentru Tine. Dă-mi, Doamne, să mă rog înaintea Ta, nu cu cuvintele nesimțitoare ale buzelor, ci să stau prăbușit la pământ în smerenia ascunsă a inimii și pocăința cugetului.

Dumnezeule, Care în îndelunga Ta răbdare față de păcatele mele îmi dai viață în această lume, nu mă lipsi de viața veacului ce va să fie, pe care o așteaptă cu nădejde cei care aici, printre necazuri, te caută pe Tine.

ALTĂ RUGĂCIUNE

(a Sfântului Efrem)

Stăpâne, Iubitorule de oameni, Care ai primit cei doi bani ai văduvei, primește și rugăciunea mea și-mi împlinește cererea de a deveni lăcașul harului Tău! El să mă învețe ce să fac, ca să fiu bineplăcut Ție; ca, asemenea unui frâu, să-mi lege el

mintea, ca să nu păcătuiesc înaintea Ta, rătăcind de la calea luminii.

Auzi, Doamne, rugăciunea mea și mă învrednicește ca eu, necuratul, să mă curățesc; eu, neînțeleptul, să mă înțelepțesc; eu, necuviinciosul, să mă deștept și să fiu primit în Împărăția Ta împreună cu sfinții care au bineplăcut Ție.

Cei ce se veselesc în rai se roagă pentru mine; pentru rugăciunile lor, mântuiește-mă, Doamne, ca împreună cu ei să-Ți înalț slavă și eu.

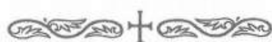
Tu, Doamne, ai zis prin prorocul Tău: „Deschide buzele tale, și voi pune în ele cuvânt." Iată, sunt deschise buzele și inima mea, umple-le cu harul Tău, ca totdeauna să Te binecuvântez, Hristoase, Dumnezeul meu!

Slabă este rugăciunea mea, iar fărădelegile mele sunt mari și grele. Povara păcatelor mă apasă și slăbiciunile mele mă surpă, Tu însă ești bun și bogat, darnic și milostiv. Tu ai deschis ochii orbului, deschide-mi și mie ochii minții, ca să mă desfăt de frumusețea Ta! Tu, Care ai pus stăpânire mării prin cuvânt, stăpânește și inima mea, ca să nu se abată nici la stânga, nici la dreapta de la frumusețea Ta! Tu, Cel ce ai dat apă în pustie poporului celui îndărătnic și neascultător, dă-mi duhul pocăinței și ochilor mei lacrimi, ca să plâng ziua și noaptea, toată viața mea, cu smerenie, cu dragoste și cu inimă curată.

Către Tine strig din toată inima mea: „Dumnezeule, auzi-mă, că Tu ești nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce călătoresc departe! Oprește năvala duhurilor necurate de la fața robului Tău! Ia în mâna Ta armă și scut, și scoală întru ajutorul meu! Scoate sabia cea de foc și o întinde împotriva celor ce mă prigonesc! Spune, Doamne, sufletului meu: «Eu sunt mântuirea ta!»".

Să se depărteze de la mine duhul fricii, duhul tristeții, duhul mândriei și toată răutatea; stinge toată aprinderea cea adusă de diavol în sufletul meu!

Să se lumineze sufletul meu, duhul și trupul cu lumina cunoștinței Tale, ca, mergând spre desăvârșire, în măsura vârstei, să slăvesc împreună cu îngerii și cu toți cei care au bineplăcut Ție cinstitul și închinatul numele Tău, al Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh. Amin.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 5

(a Sfântului Isaac Sirul)

O, Hristoase, iubirea pentru Tine i-a despărțit pe sfinți de părinți, de rudenii și de viața tihnită a oamenilor, așa încât tăria patimilor firii s-a domolit în fața iubirii Tale! Dă-mi, Doamne, ca această iubire să mă facă să-mi urăsc viața și să

mor față de tot ce e plăcut în lumea aceasta, ca prin puterea Ta să se liniștească furtunile dezlănțuite în rărunchii mei. Iubirea Ta să mă despartă de lume și de convorbirea cu ea; iar în cugetul meu zugrăvește o singură icoană nevăzută, prin care să fie biruită în mine orice pornire spre desfătare venită din aducerile-aminte și idolii acestei lumi vremelnice.

Îmi plec genunchii, Dumnezeule, înaintea măreției Tale și mă plec până la pământ înaintea Ta. Înainte de a mă fi plămădit în pântecele maicii mele, Tu ai cunoscut că viața mea va fi învolburată și pornită spre alunecare, dar aceasta nu Te-a oprit să mă zidești și să-mi dai toate cele prin care ai cinstit firea omenească, deși știai dinainte toate patimile mele. Tu cunoști cererile mele înainte de a le ști eu însumi, precum și rugăciunile mele înainte de a fi rostite înaintea Ta. Dă-mi, Doamne, în acest ceas, toate cele de trebuință firii mele ticăloase, care este în primejdie. Căci știi bine întristarea sufletului meu și că tămăduirea lui stă în mâinile Tale.

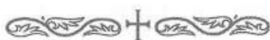
ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Slavă Ție, Bunule, Care Te-ai pogorât pentru noi și Te-ai făcut asemenea nouă, vindecând rănile

noastre cu atotsfinţitul Tău Trup şi Sânge! Pentru aceasta să-Ţi cânte Ţie toţi!

Îţi mulţumim Ţie, Celui milostiv, Care necontenit porţi povara noastră, necăutând la răutatea omenească. Tu ne-ai zidit şi ne hrăneşti; Tu porunceşti soarelui să ne lumineze. Slavă bunătăţii Tale, Doamne!

Deschide-mi uşa milostivirii Tale, Cel ce eşti plin de bunătate, tinde-Ţi mâna, Doamne, şi mă întoarce în casa Ta, ca să preaslăvesc mila Ta! Păcatele mele stau ca un zid între mine şi bunătatea Ta; surpă-l, ca să pot trece spre lumina Ta! Varsă peste mine iubirea Ta şi mă ridică din întunericul răutăţilor! Zidul păcatelor mele poate fi surpat prin lacrimi şi pocăinţă, de aceea toată viaţa dă-mi dorinţă de a-mi plânge păcatele şi de a strânge rod bun, care să-mi fie de folos în ziua Judecăţii.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 6
(a Sfântului Isaac Sirul)

O, Putere prin care Părinţii de odinioară au biruit puternicele şi înfricoşătoarele năvăliri ale potrivnicului! Deşi într-o fire omenească supusă multor nevoi, erau ca şi cum ar fi fost lipsiţi de nevoi, arătând pe pământ asemănarea celor viitoare;

iar mormintele, peșterile și crăpăturile pământului le-ai făcut pentru ei cort al descoperirilor slavei Tale. Revarsă, Doamne, în inima mea înflăcărarea gândurilor lor, ca prin ea să mă îmbărbătez și să calc în picioare cu vitejie pofta firii și frica de cele potrivnice ei. Seamănă în mine cunoștința smereniei și un avânt nestăvilit în alergarea spre Tine! Doamne, Cel ce ești scăpare celor slabi, cărare dreaptă pentru toți cei rătăciți, liman celor prinși în furtuni, Tu Însuți doboară trufia potrivnicului care se semețește împotriva mea, surpă puterea vicleniilor lui, smerește mândria lui înaltă, fă line căile Tale ascunse înaintea gândurilor mele și fii pentru mine mângâiere în vremea necazurilor mele și călăuză în locurile cu primejdii!

ALTĂ RUGĂCIUNE

(a Sfântului Isaac Sirul)

O, Hristoase, Care ești singurul puternic! Fericit este cel care își pune nădejdea în ajutorul Tău și cel ce a pus suișuri în inima sa! Tu, Doamne, întoarce faptele noastre de la lume la dorirea Ta, până ce vom înțelege ce este ea și nu vom mai crede umbrei ca adevărului. Tu, Doamne, Cel ce ne-ai zidit, înnoiește mintea noastră înainte de moarte, ca în ceasul ieșirii să fim plini de încredințarea pri-

mirii bunătăților celor mari, pe care, după făgăduința Scripturilor, le-a pregătit iubirea Ta, ca să ni le dăruiască la cea de a doua Venire a Ta. Fie ca amintirea lor să o ținem prin credință, în taină, ca pe o ancoră a nădejdii!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 7
(a Sfântului Isaac Sirul)

O, Soare al dreptății, în care drepții s-au putut vedea pe ei înșiși și s-au făcut oglindă pentru neamul lor, deschide în mine poarta cunoașterii Tale și dă-mi minte pătrunzătoare care să plutească deasupra stâncilor greșelilor, până ce voi ajunge la sălașul cel senin unde au ajuns părinții din vechime care Ți-au bineplăcut prin viețuirea lor plină de discernământ.

Sfințește-mă cu Tainele Tale, luminează-mi mintea prin cunoașterea Ta, fă să răsară nădejdea Ta în inima mea și învrednicește-mă să mă rog pentru aceasta Ție, Tatălui ceresc și Stăpânului vieții mele! Aprinde flacăra Ta înlăuntrul meu, revarsă în mine ceea ce este al Tău, ca să uit ceea ce este al meu! Pune în mine nevoia de a mă minuna de Tine, așa încât să fie mai puternică decât nevoile firii. Stârnește în mine vederea tainelor Tale, ca să pot simți ceea ce a fost sădit în mine la Sfântul Botez. Tu mi-ai rânduit

o călăuză; fă ca ea să mă facă să văd slava Ta în toată vremea. Ai făcut din mine lumină și sare a lumii; fie să nu mă fac piatră de poticnire pentru tovarășii mei! M-am lepădat de lume; să nu-mi mai alipesc inima de ea și de cele pe care le-am părăsit atunci când m-am făgăduit Ție. Pune un dulce frâu pe inima mea, ca simțurile mele să nu mai privească la cele din afara căilor Legii Tale. Îmbarcă pornirile mele pe corabia pocăinței, ca să pot sălta în ea, trecând marea acestei lumi, până ce voi ajunge la limanul nădejdii Tale. Prin aducerea-aminte de Tine mintea mea să se întărească în vremea ispitelor. Prin strălucirea cunoașterii Tale luminează înaintea mea calea cea întunecată! Dumnezeule, învrednicește-mă să înțeleg taina iubirii Tale zugrăvită în iconomia Ta față de lumea văzută și în taina omorârii iubitului Tău Fiu!

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Mulțumim Ție, Bunule, că ai slobozit neamul nostru din robia diavolului și a morții. Binecuvântat ești, Milostive, că ne-ai căutat când noi nu Te căutam și Te-ai bucurat de aflarea noastră. În pilda oii rătăcite Tu ne-ai arătat chipul în care rătăcim noi și am fost întorși. Tu, Moștenitorul și Fiul, ai chemat și ai întors în casa părintească firea noastră

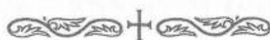
cea rătăcită; ai murit și ai înviat, și prin întoarcerea noastră ai bucurat mulțimea îngerilor.

De nespus e dragostea pe care ne-a arătat-o Tatăl cel iubitor de oameni. Din neamul nostru El a ales un Rugător pentru noi și prin El a împăcat lumea cu măreția Sa. Minune mare a făcut Dumnezeu pentru noi și pentru toată făptura. El a făcut lăcașuri din trupurile noastre ca să le umple cu Duhul cel cinstit de toți.

Veniți, pământenilor și cei din Cer, și vă minunați de măreția vredniciei, că neamul omenesc e înălțat la înălțimea Dumnezeirii. Cerul și pământul și toată făptura să slăvească împreună cu noi pe Cel care a înălțat neamul nostru, că El a înnoit chipul Său în noi, a spălat păcatele noastre, ne-a dat numele Său și toate ni le-a supus.

Sfânt, Sfânt, Sfânt! Binecuvântat este Cel ce S-a smerit pe Sine, după bunăvoința Sa, și S-a logodit cu Biserica Sa!

Lumina Ta, Doamne Iisuse, a strălucit asupra făpturii și a risipit întunericul rătăcirii. Iisuse, Împăratul nostru, să lumineze acum și în sufletele noastre lumina cea adevărată! Izbăvește-ne, Doamne, de cugete vătămătoare care tulbură sufletele, așa încât cu mintea curată să Te lăudăm pe Tine, Fiul Tatălui celui ascuns, că Tu ești lumina cea adevărată! Amin.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 8

(a Sfântului Isaac Sirul)

Ziditorul nostru al tuturor, Cel ce știi bine boala și neputința firii mele, Tu Însuți depărtează de la mine silnicia potrivnicului, înăbușă răscoala păcatului din mădularele mele, stinge aprinderea lui din inima mea, tinde mâna Ta tămăduitoare către sufletul meu întristat, leagă simțurile mele lăuntrice cu legătura Crucii iubitului Tău Fiu, sporește în mine belșugul iubirii Tale care vine din cunoașterea Celui Răstignit, fă să se adune mintea mea înăuntru, înălțând-o spre înțelegerea tainelor ascunse ce izvorăsc din Cruce, întărește în mine aducerea-aminte de smerenia iubitului Tău Fiu și fă să crească în mine uimirea în fața iconomiei Tale pentru mine!

ALTĂ RUGĂCIUNE

(a Sfântului Efrem)

Judecătorule, a Cărui judecată este dreaptă, Care cunoști cele ascunse ale noastre, nu mă osândi la dreapta Ta judecată, când vor fi descoperite toate cele tăinuite!

Femeia cea păcătoasă prin lacrimile vărsate din suflet a rupt zapisul păcatelor sale. Iată, și eu, precum aceea, îți aduc în dar lacrimile mele.

Vicleanul a ademenit sufletul meu prin dezmierdări; și prin lucruri necuviincioase și pofte trupești a pus stăpânire pe mintea mea. Depărtează-l de la mine, Doamne, scoate-mă din mâinile lui ca să nu mă sfâșie!

Judecă-mă, Doamne, și fă dreptate în înfruntarea mea cu vrăjmașul! El m-a făcut țintă pentru săgețile sale. După voința și bunătatea Ta, fă ca săgețile sale să-l străpungă pe el însuși. Fii ajutor mie, celui sărman, Doamne, că nu am alt ajutor; nu mă lăsa să fiu rușinat de vrăjmaș, precum a fost rușinată prima femeie și mamă a neamului omenesc.

Vai mie, că voi fi pierdut dacă toate tainele mele vor fi descoperite și supuse cercetării acolo unde nicio îndreptățire nu va fi luată în seamă! Se cutremură sufletul meu, Doamne! Știu că cei necurați vor fi mistuiți de foc, iar eu sunt fân și paie. Și dacă Tu, Doamne, vei căuta la vinovăția mea, atunci eu sunt pierdut.

Bunătatea Ta, Doamne, care Te-a făcut să Te urci pe Cruce pentru mântuirea neamului nostru, să mă întâmpine pe mine, cel sărac, ca să mă învrednicesc de spălarea păcatelor mele.

Tu, Iisuse, Care ai răscumpărat pe toți cu cinstitul Tău Sânge și cu moartea Ta l-ai legat pe cel viclean, dezleagă-mă de legăturile lui și-mi ajută să sfărâm lanțurile care mă țin încătușat! Oprește-l, ca să se depărteze de la mine și să nu-și împlinească

cu mine voia sa! Fă ca voia mea să se supună voii Tale, Doamne, și cu milostivirea Ta să-mi spăl mulțimea păcatelor! Nu mă da în mâinile vrăjmașului și nu-i da lui putere asupra mea; că Trupul și Sângele Tău mi le-ai dat mie spre hrană și Crucea Ta e însemnată pe fruntea mea. Întărește-mă, Doamne, că neputincios sunt; iartă-mi fărădelegile, că mult am greșit, curățește simțirile mele, ca prin ascultare să pot ține drumul Tău cel împărătesc.

Să lumineze lumina Ta peste gândurile mele, ca să fie pătrunse cu razele Tale și măreața Ta strălucire să le veselească, fiindcă Tu ești soarele cel atotstrălucitor!

Cu isopul Tău spală necurăția noastră, cu Sângele Tău spală rănile noastre, cu Trupul Tău sfințește cele ascunse în adâncurile inimii noastre!

Slavă Ție, Celui ce ai mântuit neamul omenesc cel pierdut și l-ai ridicat pe umerii Tăi, aducându-l în casa Părintelui Tău!

Grăbește-te, și nu te lăsa întrecut de tâlharul, ori de femeia cea desfrânată, ori de cei care iau Împărăția cerurilor cu sila, îngrădindu-ți astfel ușa.

Cât mai este vreme, grăbește-te să începi lupta, ca să-l poți birui pe vrăjmaș și cu vrednicie să primești cununa.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 9

(a Sfântului Isaac Sirul)

Dumnezeule, Care încă înainte de a Te fi împăcat cu lumea, L-ai dat ei pe Unul-Născut Fiul Tău, iar după împăcare I-ai dat Lui moștenire tronul Dumnezeirii Tale, nu mă lăsa pe mine să merg în mormânt fără nădejde și să mă aflu zăcând în întuneric cu lanțurile patimilor mele ca un mort pentru veșnicie.

Îți mulțumim, Dumnezeule, pentru darul pe care l-ai făcut lumii și a cărui bogăție nu o poate zugrăvi nicio făptură. Nu mă lipsi de partea mulțumirii pe care Ți-o datorez, pentru că și eu sunt o parte din această lume. De aceea voi slăvi și voi lăuda numele Tău. Tu ai dat lumii toate comorile Tale. Dacă pe Cel Unul-Născut al Tău, Care este în sânul Tău și pe tronul slavei Tale, L-ai dat spre folosul tuturor, este oare vreun lucru mai scump pe care l-ai putea da zidirii Tale? Lumea s-a amestecat cu Dumnezeu: zidirea și Ziditorul au ajuns una. Slavă Ție pentru pronia Ta de neajuns, căci mare într-adevăr este această taină! Slavă Ție pentru tainele care ne sunt încă ascunse! Învrednicește-mă, Doamne, să gust această taină ascunsă și nepătrunsă și pe care lumea nu s-a învrednicit încă să o cunoască, dar din care ai arătat ceva sfinților Tăi, care viețuiesc în trup mai presus de lume și sunt mereu mai presus de mișcările trupului.

Revărsarea tainelor lui Hristos îmi inundă mintea ca valurile mării; aş vrea, Doamne, să tac în faţa lor şi să nu vorbesc, dar ele s-au făcut ca un foc aprins ce arde oasele mele. Conştiinţa mă ruşinează şi-mi arată păcatele. Taina Ta mă uimeşte şi mă sileşte s-o privesc, făcându-mi semn în tăcere: „Frica de păcatele tale să nu-ţi zăbovească apropierea de Mine, păcătosule, căci, cugetând la această taină, legătura patimilor tale dezgustătoare va cădea de pe mădularele tale."

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Isaac Sirul)

Învredniceşte-mă, Doamne, să Te cunosc şi să Te iubesc, nu prin cunoaşterea cea întru împrăştierea minţii, care se naşte din trudă, ci învredniceşte-mă de acea cunoştinţă prin care mintea, contemplându-Te, Te slăveşte şi depărtează simţirea lumii din cugetare. Învredniceşte-mă să mă pot înălţa de la contemplarea prin voinţă, care naşte năluciri, aşa încât să Te pot contempla, silit fiind de legătura Crucii pusă asupra mea, prin răstignirea cea de a doua a minţii, care se odihneşte de lucrarea gândurilor întru vederea Ta neîncetată, cea mai presus de fire. Fă să crească în mine iubirea Ta, ca să vin pe urmele iubirii Tale, ieşind din lume! Sădeşte în

mine înțelegerea smereniei Tale, întru care ai umblat în lume, sub acoperământul pe care Ți l-ai făcut din mădularele noastre, prin mijlocirea Sfintei Fecioare, ca, în amintirea neîncetată și neuitată a ei, să primesc cu bucurie smerenia firii mele.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 10
(a Sfântului Isaac Sirul)

O, Cel ce ai slobozit firea noastră, dezleagă-mă de legăturile ascunse ale poftelor mele și de piedicile văzute care sunt înaintea simțurilor mele dinafară, ca să pot alerga și să intru în raiul tainelor Tale și să mănânc din Pomul Vieții, din care nu i s-a îngăduit lui Adam să mănânce.

Mântuitorul meu, păzește-mă de amăgirea dracilor! Dumnezeul meu, izbăvește-mă de adormirea conștiinței! Nădejdea mea, revarsă în inima mea beția de care au parte cei ce nădăjduiesc în Tine! Iisuse Hristoase, învierea și lumina tuturor marginilor pământului, pune cununa cunoașterii Tale pe creștetul sufletului meu! Deschide-mi dintr-odată ușa milostivirii Tale; fă să strălucească în inima mea razele harului Tău; fii călăuza mersului gândurilor mele până ce voi ajunge în Sion – muntele cel sfânt al Tău! Fă-mă vrednic de cetatea sfântă

în care sfinții au intrat la capătul drumului lor! Ziditorule și nădejdea mea, ancora mântuirii mele în furtuni, Cel ce ești toiag în neputințele mele și cinste în necinstea mea, ridică capul meu plecat la pământ, nu mă da poftei potrivnicului, nu da prilej nerușinării lui, pune o prăpastie adâncă înaintea lui, ca să nu o poată trece până la mine ca să mă tulbure! Învrednicește-mă să-mi sfârșesc scurta și fugara mea viață în slujirea Ta, ca la sfârșitul zilelor mele, când soarele vieții mele va apune, să fiu aflat în via Ta; învrednicește-mă, înainte de ceasul trecerii mele dincolo, de dinarul făgăduit ca plată lucrătorilor Tăi, nu pentru faptele mele, ci prin harul Tău. Învrednicește-mă, Doamne, chiar și în ceasul al unsprezecelea al vieții mele, să fiu aflat sârguincios în slujirea Ta! Fie ca lumea să nu mă robească cu îndeletnicirile ei vătămătoare și să nu mă țină închis în temnița grijilor ei!

ALTĂ RUGĂCIUNE

(a Sfântului Efrem)

Inima îmi este îndurerată, sufletul suferă și toate cele dinlăuntrul meu se frământă. De unde să iau lacrimi, de unde să iau umilință și suspine pentru a plânge sărăcia noastră și împuținarea sfințeniei între noi?

Văd, Stăpâne, că pe sfinții Tăi, ca pe aurul cel ales, Tu îi iei din lumea aceasta deșartă ca să-i odihnești întru viață.

Ca un grădinar prevăzător, care se îngrijește să culeagă roada la vremea ei ca să nu fie stricată de ceva, așa și Tu, Mântuitorule, îi aduni pe aleșii Tăi care s-au trudit întru dreptate.

Iar noi, cei leneși, slăbiți cu voința, petrecem în înverșunarea noastră și rodul nostru rămâne totdeauna crud, pentru că nu avem hotărâre de a ne trudi cu sârguință și de a ne desăvârși în lucrarea faptelor bune, ca să fim și noi adunați în hambarele vieții.

Îndură-te de noi, Doamne! Deșteaptă mintea noastră cea amorțită în deșertăciuni! Dă-ne umilință și lacrimi, ca ele, câtuși de puțin, să aprindă iubirea în inimile noastre și să putem vedea calea cea adevărată pe care au mers după Tine părinții noștri. Dă-ne voință și putere de a merge pe aceeași cale, ca împreună cu ei să primim și noi partea celor mântuiți, spre slava numelui Tău.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 11

(a Sfântului Isaac Sirul)

O, Hristoase, Care Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, Care pentru mine ai stat gol înaintea

lui Pilat, umbrește-mă cu puterea pe care ai făcut-o să coboare peste sfinți și prin care au ieșit biruitori pe câmpul de luptă al acestei lumi. Fie, Doamne, ca Dumnezeirea Ta să odihnească în mine și du-mă dincolo de lumea aceasta, ca să fiu împreună cu Tine!

Iisuse, spre Care heruvimii cei cu ochi mulți nu pot privi din pricina slavei feței Tale; Care din pricina iubirii Tale ai primit pe fața Ta scuipări, depărtează rușinea de pe fața mea și dă-mi să stau la vremea rugăciunii cu fața descoperită înaintea Ta!

Hristoase, Care pentru păcatul nostru ai ieșit în pustie și ai biruit pe stăpânitorul întunericului, silește-l să fugă departe de mine pe cel ce nu încetează în toată vremea să silească neamul omenesc spre păcat.

Crucea rușinii, pe care ai purtat-o pentru mine, să-mi fie mie punte spre sălașul păcii; cununa de spini pusă pe capul Tău să-mi fie coif al mântuirii în ziua fierbinte a luptei; scuipările primite pe fața Ta să-mi pregătească o față neacoperită de rușine atunci când iarăși vei veni; sfântul Tău trup care a fost dezgolit pe Cruce să mă răstignească pentru această lume și pentru poftele ei prin iubirea de Tine; haina Ta pentru care s-au aruncat sorți să sfâșie haina de întuneric pe care o port înăuntrul meu; apa și sângele care au țâșnit din coasta Ta să-mi fie carte de slobozenie din vechea robie; Trupul și Sângele Tău amestecate cu trupul meu să fie

pentru mine arvuna că nu voi fi lipsit de vederea Ta neîncetată pe tărâmul cel fără de sfârşit; tainele credinţei pe care le-am păzit nestricate în mine sămi păstreze o slavă pentru ziua în care lumea va fi gata să întâmpine venirea Ta şi să plinească atunci lipsurile nevoinţelor mele.

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

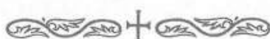
Înfricoşătoare este ziua judecăţii Tale, Mântuitorul nostru, când se vor deschide toate tainele păcatului. De aceea mă cutremur, Doamne, şi frica mă cuprinde, căci au întrecut păcatele mele orice măsură. Milostiv fii mie, Bunule, după mulţimea îndurărilor Tale!

Caut, Doamne, spre păcatele mele şi sunt cuprins de deznădejde văzând mulţimea lor. Frumoase sunt cuvintele mele, dar purtarea îmi este ruşinoasă şi josnică. Vai mie, în ziua aceea când se vor dezvălui toate cele ascunse! Înţelepte sunt vorbele mele pentru cei ce mă ascultă, dar faptele mele sunt dezgustătoare. Învăţ pe fraţi să se poarte cuviincios, dar eu, nefericitul, mă las în voia patimilor. Abia încep să mă căiesc, cu hotărâre să nu mai păcătuiesc, că îndată cad în cursele pline de răutăţi ale vrăjmaşului. Vai mie, că de bunăvoie mă supun lui!Când mă

aflu între frați, iau îndată înfățișarea omului drept și înțelept. Când văd păcatul cuiva, râd de el și-l batjocoresc. Dar ce voi face atunci când vor fi descoperite toate nelegiuirile mele?

Voința cea vicleană mă duce spre păcat, iar atunci când îl înfăptuiesc, arunc vina pe Satana. Dar, vai mie, că eu însumi sunt pricina greșelilor mele! Vicleanul nu mă supune cu sila, ci eu păcătuiesc din voia mea.

Bunule, milostivește-Te spre mine, păcătosul! Primește, Doamne, lacrimile mele și mă curățește ca pe femeia cea păcătoasă!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 12
(a Sfântului Isaac Sirul)

Fie pomeniți, Doamne, la sfântul Tău altar, în ceasul înfricoșător în care Trupul și Sângele Tău se aduc jertfă pentru mântuirea lumii, toți părinții și frații noștri care viețuiesc în munți, în peșteri, în râpe, pe stânci și în locuri pustii, care sunt ascunși de lume și doar Tu știi unde se găsesc; pe cei care au murit și pe cei vii care-Ți slujesc cu trupul și cu sufletul. O, Sfinte, Care locuiești întru sfinți și în Care odihnește Dumnezeirea Ta! Ei au lăsat lumea cea vremelnică și au ajuns morți pentru viața lor pământească, fiindcă au ieșit cu mare râvnă în cău-

tarea Ta, urmându-Te prin multe necazuri și ispite. O, Împărate al lumii și al tuturor Părinților ortodocși care, pentru adevărul credinței, au îndurat surghiun și chinuri din mâna prigonitorilor, al tuturor celor care în mănăstiri, schituri, pustii și așezări nelocuite ale acestei lumi, în tot locul și în toată vremea se îngrijesc să-Ți placă prin osteneli pentru virtute, însoțește-i, Doamne, cu ajutorul Tău și fii lor apărător în toată vremea; trimite-le în ascuns mângâiere neîncetată și în toate luptele lor leagă cugetul lor de Tine. Fie să locuiască în ei puterea Ta și să-Ți slujească până la sfârșitul vieții lor cu conștiință curată și viețuire frumoasă! Învrednicește-i, încă fiind ei în trup, de limanul odihnei Tale! Iar celor care pe față și în ascuns se află în lupte grele cu dracii, trimite-le ajutorul Tău, Doamne, și umbrește-i cu norul harului Tău, așază pe capul cugetării lor coiful mântuirii, surpă înaintea lor puterea potrivnicului și puterea dreptei Tale să-i întărească în toată vremea, ca să nu slăbească, având neîncetat privirea cugetului lor ațintită spre Tine. Îmbracă-i cu armele smereniei, care, ca o dulce mireasmă, să adie din ei în toată vremea spre bună plăcerea Ta!

Fie pomeniți înaintea Ta, Doamne, și cei care suferă în trupul lor cumplite boli și amare neputințe, trimite-le înger milostiv și mângâie sufletele lor necăjite de cumplitele chinuri ale trupurilor lor!

Îndură-Te, Doamne, și de cei aflați în mâinile celor răi și ticăloși și fără de Dumnezeu, trimite-le lor degrabă înger păzitor și-i izbăvește din mâinile lor! Doamne, Dumnezeul meu, trimite mângâiere și tuturor celor aflați fără vină în tot felul de amare necazuri!

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

În fiecare seară buzele pământenilor Îți aduc slavă, Dumnezeule! Tu ne-ai dat ziua pentru lucru și pentru câștigul hranei. Iată, cei osteniți Îți mulțumesc Ție, că le-ai dat odihnă! Cine nu se va închina Ție, Celui ce cu atâta dragoste Te îngrijești de noi, oamenii?

Tu trimiți stelele și vremea înclină spre seară, iar aceasta pune capăt trudei celor ce s-au ostenit toată ziua. Vine vremea nopții și aduce bucurie lumii. Fie binecuvântată măreția Ta, a Celui ce dintru început ai avut grijă de noi, oamenii! Și oamenilor, și fiarelor câmpului Tu le dai odihnă în vremea nopții.

Crucea Ta, Doamne, cu care ai pecetluit Biserica Ta, să fie pază și sprijin oilor Tale, pe care le-ai răscumpărat cu Sângele Tău dătător de viață!

Trimite pacea Ta, Doamne, peste toate marginile pământului și să fugă vicleanul din mijlocul nostru! Toate limbile și buzele să-Ți aducă slavă Ție în toate părțile lumii. Împreună cu ele Te preaslăvim și

noi, Doamne, și pe Părintele Tău și pe Duhul Sfânt. Amin.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 13
(a Sfântului Isaac Sirul)

Doamne, umbrește sfânta Ta Biserică, pe care ai răscumpărat-o cu sângele Tău, ca să se sălășluiască în ea pacea cea adevărată, pe care ai dat-o Sfinților Tăi Apostoli. Leagă pe fiii ei cu legăturile sfinte ale unei iubiri de nedesfăcut! Fie ca vrăjmașul să nu aibă putere asupra ei! Depărtează de la ea prigoana, tulburarea, războaiele cele dinăuntru și cele dinafară, și fie ca stăpânitorii acestei lumi și preoții să se unească în mare pace și iubire, având mintea lor mereu plină de vederea Ta. Și să fie credința cea sfântă un zid pentru turma Ta! Iar pentru rugăciunile lor învrednicește-mă și pe mine, păcătosul, să fiu neîncetat păzit sub ocrotirea sfântului Tău braț, care este Pronia Ta ce ține în mâinile ei toate. Amin.

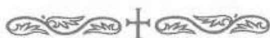
ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Mă închin și Te rog pe Tine, Lumina cea adevărată, Cel ce în chip binecuvântat Te naști din

Tatăl, Cel ce șezi de-a dreapta slavei Lui, Hristoase, lauda și bucuria celor ce Te iubesc, lumina și nădejdea mea! Nu Te întoarce de la mine, cel umilit, și nu Te depărta de la mine, cel păcătos, că se va bucura vrăjmașul meu văzându-mă deznădăjduit din pricina vederii necurăției din mine. El saltă de bucurie când mă supune deznădejdii și mă face să-i slujesc ca un rob. Tu, Doamne, după bunătatea inimii Tale, rușinează-l și scapă-mă de dinții lui; izbăvește-mă de cursa lui cea țesută cu viclenie și de toate celelalte răutăți și meșteșuguri cu care se aruncă asupra mea! Luminează-mă, Doamne, ca să cunosc toate uneltirile acestui vrăjmaș al binelui, fiindcă de nenumărate ispite și felurite viclenii se folosește spre a mă abate de la calea cea dreaptă: câștigul și paguba, dulceața acestei lumi și desfătările trupului, lungimea vieții, lipsa de îndrăzneală, lenea la rugăciune, somnul și moleșeala în vremea slujbelor. Cu cât mai mult stăruie vrăjmașul să mă piardă, cu atât mai mult mă las eu copleșit de nepăsare.

Păzește-te, suflete al meu; îngrijește-te de conștiință, nu te uita la căderea altora, ci cu atât mai mult caută și cercetează alunecările tale! Grăbește, ieși în întâmpinare și te împacă cu Hristos, Cel care S-a răstignit pentru tine cu trupul! Că de ne vom osândi pe noi înșine aici, vom fi scutiți de judecată acolo, unde osânda e înfricoșătoare și nesfârșită.

Milostivește-Te spre mine, Doamne, după multă mila Ta și mă mântuiește după bunătatea Ta, pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare și a tuturor sfinților Tăi! Amin.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 14
(a Sfântului Isaac Sirul)

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Care ai plâns pentru Lazăr și lacrimi de întristare și milostivire ai vărsat pentru el, primește și lacrimile mele! Cu rănile Tale tămăduiește rănile mele! Cu Sângele Tău curățește sângele meu și amestecă în trupul meu mireasma Trupului Tău celui de viață făcător! Fierea cu care vrăjmașii Te-au adăpat să îndulcească amărăciunea cu care potrivnicul m-a adăpat! Trupul Tău întins pe Cruce să întindă către Tine mintea mea cea trasă în jos de draci! Capul Tău pe care l-ai aplecat pe Cruce să înalțe capul meu pălmuit de potrivnici! Preasfintele Tale mâini pironite de necredincioși pe Cruce să mă tragă spre Tine din prăpastia pierzării, precum a făgăduit preasfântă gura Ta. Fața Ta cea batjocorită cu pălmuiri și scuipări să umple de strălucire fața mea cea întinată de fărădelegi! Sufletul Tău, pe care l-ai predat Tatălui când erai pe Cruce, să

mă călăuzească spre Tine, prin harul Tău! Nu am inimă plină de durere ca să Te caut, nu am pocăința, nici umilința care întorc pe fii la moștenirea lor, nu am lacrimi mângâietoare, Stăpâne! S-a întunecat mintea mea de cele lumești și nu poate să caute spre Tine cu durere. S-a răcit inima mea de atâtea ispite și nu poate să se înfierbânte cu lacrimi de iubire pentru Tine. Ci Tu, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeule, Vistierul bunătăților, dăruiește-mi pocăință nesfârșită și inimă plină de durere, ca să pornesc cu tot sufletul în căutarea Ta. Căci fără de Tine mă voi înstrăina de tot binele. Dă-mi așadar, Bunule, harul Tău!

Tatăl, Care Te-a născut din sânurile Sale fără de ani și mai înainte de veci, să înnoiască în mine chipul Tău! Te-am părăsit, să nu mă părăsești; am ieșit de la Tine, ieși în căutarea mea! Du-mă la pășunea Ta; numără-mă între oile Tale cele alese, hrănește-mă împreună cu ele cu verdeața dumnezeieștilor Tale taine! Căci inima lor curată este sălașul Tău și se vede în ea strălucirea descoperirilor Tale. Strălucirea Ta este mângâierea și odihna celor ce s-au ostenit pentru Tine în necazuri și în toate felurile de chinuri. Acestei străluciri mă învrednicește și pe mine nevrednicul, cu harul și cu iubirea Ta de oameni, în vecii vecilor. Amin.

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Mădularele mele sunt amenințate de foc, dar înlăuntrul meu, Mântuitorule, se tăinuiește Sângele Tău răscumpărător. Gheena mă așteaptă cu chinurile ei, dar sunt strâns legat cu Trupul Tău dătător de viață, sunt îmbrăcat în veșmântul Duhului Sfânt și nu voi fi ars. Când va fi aprins râul de foc, amenințând cu răzbunarea, atunci focul se va stinge în mine imediat ce se va atinge de el firea Trupului și a Sângelui Tău.

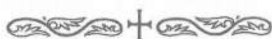
Tu, Domnul nostru, ești nădejdea celor care se pocăiesc! Te rog, Doamne, pentru numele Tău cel sfânt, să nu mă osândești la judecata Ta cea dreaptă! Pentru dragostea Tatălui Tău celui ceresc, a Maicii Tale, care Te-a purtat în brațe, pentru sulița care a împuns coasta Ta pe Golgota, mă rog Ție: Izvorăște și mie roua milostivirii Tale, ca să nu fiu chinuit acolo de sete! Crucea Ta, Doamne, sub care caut adăpost, să-mi fie acolo punte peste înfricoșătorul râu de foc și să trec pe ea în locașul vieții!

Au strigat către Tine Iona din adâncul mării și Daniel din groapa cu lei; au strigat către Tine cei trei tineri din cuptorul încins de caldei. Tu l-ai scos pe Iona din adânc, L-ai izbăvit pe Daniel și milostivirea Ta a înrourat și a stins văpaia din cuptor. Miluiește-mă și pe mine, Doamne, și mă

scapă pentru că Te-am mărturisit și, după mare mila Ta, iartă-mi fărădelegile!

Miluiește-mă, milostive Doamne, și după mulțimea bunătăților Tale șterge păcatele mele! Știu că am păcătuit; fărădelegile mele sunt pururea înaintea mea și le văd și mă scârbesc de ele. Simon de trei ori s-a lepădat de Tine, Doamne, dar Ți-a adus lacrimi de pocăință, și Tu le-ai primit. Iată, aduc și eu mărturisirea curată! Multe sunt păcatele mele; cu bunătatea Ta șterge zapisul necurățiilor mele și nu pomeni păcatele mele!

Slavă Domnului Dumnezeu, Care nu voiește moarte păcătosului! Slavă Ție, Celui ce miluiești pe păcătoși! Slavă Ție, Celui ce primești pe cei care se pocăiesc! Slavă Ție, Iisuse, Celui ce deschizi ușa Ta fiecăruia care bate în ea și cere de la Tine iertare de greșeli!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 15

(a Sfântului Isaac Sirul)

Suntem pururea plini de plâns amar pentru noi. Veselește, Doamne, întristarea noastră și dă răcorire inimii noastre aprinse! Neliniști și suferințe ne învăluie zi și noapte. Răcorește, Doamne, în ascuns, flacăra inimilor noastre!

Niciunde nu este pentru noi nădejde în stare să mângâie durerea noastră. Apropie degetul Tău, care răcorește toate, de plânsul care e în inima noastră!

Zi și noapte ducem lupte nesfârșite care fac să slăbească nădejdea noastră în Tine. Tu să fii în luptă căpetenia oștirii noastre; îmbărbătează-ne, Doamne, cu glasul Tău ascuns, care vine din tăcere și care ne învață prin Duhul scopul ascuns al luptei noastre!

Mintea noastră să nu fie lipsită de mângâierea Ta, Mântuitorule, ca să nu fie înghițită în oceanul valurilor deznădejdii.

Arată-ne, așadar, Doamne, adevărata noastră nădejde de departe, ca, văzând-o, să ne întărim și să putem disprețui toate nenorocirile noastre.

Nu știm să ne luptăm. De ce s-a pus în mișcare timpul luptelor? Înțelepțește Tu Însuți copilăria noastră în cele duhovnicești! Legătura cu Tine să ne înțelepțească și de la Duhul Tău să primim ajutorul care ne călăuzește pe calea care ne urcă la ceruri.

Unge, Doamne, inima noastră cu Duhul Tău, ca să fim preoți tainici și să slujim Ție cu mișcările noastre în Sfânta Sfintelor a cunoașterii Tale!

Înțelepțește-ne cu descoperirea Ta pe calea ce duce spre cetatea noastră; întărește călătoria noastră până la ea cu osteneala luptelor!

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Bogăția bunătății Tale, Doamne, este asemenea izvorului de apă care curge necontenit și-i adapă pe toți cei care vin la el.

Din belșugul harului Tău se hrănesc puterile cerești și Tu ești Cel ce dai hrană la toată suflarea pământească. Dragostea Ta, dorind mântuirea noastră, singură coboară spre noi ca să îndemne la mântuire pe cei ce o caută.

Ca un Atotștiutor, Tu, Stăpâne, îi vezi pe toți, cine și în ce măsură este pregătit să se întoarcă de la păcat și, mai înainte de a ajunge ei la ușă, Tu le deschizi; mai înainte de a cădea, Tu le întinzi mâna; înainte de a vărsa lacrimi, Tu reverși asupra lor mila Ta; mai înainte de a-Ți mărturisi greșelile lor, Tu le dăruiești iertare.

Tu nu osândești și nu întrebi: „Unde ai cheltuit averea?" Nu-Ți amintești cât de mult Te-a întristat cu desfrânarea; nu învinuiești pentru disprețuirea darurilor Tale, ci, prevăzând smerenia, lacrimile și bunăvoința inimii, zici: „Aduceți haina cea bună și îmbrăcați-l; junghiați vițelul cel îngrășat spre mângâiere și veselie! Să se adune îngerii și să se bucure de aflarea fiului pierdut și de întoarcerea moștenitorului rătăcit!"

După cum este întâmpinat negustorul care se întoarce acasă cu mare dobândă, așa-l primește pe

cel păcătos harul Tău, când acela se întoarce la Tine cu tot sufletul, fiindcă dorește să vadă lacrimi de pocăință, se bucură de stăruința celor ce se căiesc.

Slavă îndelung-răbdării și milostivirii Tale, Stăpâne, Iubitorule de oameni!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 16

(a Sfântului Sofronie de la Essex)

Doamne Iisuse Hristoase, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridici păcatul lumii, mergând Tu pe Golgota, ne-ai izbăvit de blestemul cel după dreptate și ne-ai reînnoit pe noi, chipul Tău cel căzut. Pe Cruce preacuratele Tale mâini Ți-ai întins, ca pe fiii lui Dumnezeu cei risipiți să-i aduni laolaltă, și le-ai trimis lor Duhul Sfânt când erau ei la un loc adunați de frica iudeilor.

Tu, deci, fiind strălucirea Tatălui, înainte de ieșirea la această lucrare de izbăvire, Te-ai rugat Tatălui pentru noi, ca să fim toți una, la fel cum Tu ești una cu Tatăl și cu Duhul Sfânt. Dă-ne, deci, harul și înțelepciunea de a împlini și această poruncă în toate zilele și ne întărește pe noi în nevoința iubirii Tale, pe care ne-ai dat-o ca poruncă zicându-ne: „Să vă iubiți unii pe alții precum Eu v-am iubit". Prin Duhul cel Sfânt dă-ne nouă putere să ne smerim unul

în fața celuilalt, aducându-ne aminte că cel ce iubește mai mult, acela se smerește mai mult. Învață-ne să ne rugăm unul pentru altul, să ne purtăm greutățile unii altora întru răbdare și ne unește pe noi cu legăturile dragostei celei de nesurpat într-o singură turmă de oi ascultătoare. Întărește-l pe Părintele meu duhovnicesc în purtarea crucii pe care i-ai încredințat-o! Fă să se reverse în fiecare din noi chipul slavei Tale negrăite și să nu uităm că fratele nostru este viața noastră!

Doamne, Dumnezeule milostive, adunându-ne pe noi de la marginile lumii prin bunăvoirea Ta, fă să fim cu adevărat o singură inimă, o voință, o dragoste, căci unul este omul, potrivit sfatului Tău celui mai dinainte de veci pentru Adam, întâiul-zidit!

Întărește locul acesta sfânt pe care l-a sădit dreapta Ta și acoperă-l pe el cu acoperământul Preasfintei Tale Maici, cu rugăciunile tuturor Sfinților și ale Părinților noștri, binecuvântând și apărând pe cei ce locuiesc în el, păzindu-ne pe noi toți de gândurile cele viclene, de cuvinte necuvenite sau mișcări ale inimii care ar putea să zădărnicească această sfântă lucrare a slujirii noastre. Și să se zidească acest sfânt lăcaș pe piatra poruncilor Tale evanghelice, pe care le-ai dat spre tămăduirea, sfințirea și mântuirea noastră și a tuturor celor ce se poticnesc, trudiți și împovărați surori și frați ai noștri. Ca să

dobândim putere și liniște în Tine, Împăratul nostru, Cel blând și smerit cu inima. Amin.

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Cât de frumoasă e lumea aceasta, dar e cuprinsă de moarte! Ea este asemenea florii care înflorește primăvara: e gingașă și frumoasă cât este adăpată de ploaie și de rouă, dar cum vine frigul se ofilește. Tot așa și moartea supune stricăciunii frumusețea vieții noastre și mădularele noastre cele frumos alcătuite se topesc în mormânt.

Dă-ne, Doamne, loc de adăpost în Împărăția unde se sălășluiesc drepții!

Lumea a sărăcit în sfinți; toți păcătuiesc, se zbuciumă și sunt învăluiți de tulburările pe care singuri și le pricinuiesc. Cât de mulți dintre ei petrec în învălmășeală, nemaiștiind de liniște și pace, agonisind doar spini pentru focul chinurilor! Minciuna cu trufie glăsuiește, stăpânind peste tot, iar adevărul petrece înjosit, tăcut și cu capul plecat. Fărădelegea trâmbițează, iar dreptatea se ascunde. Doar moartea îi amuțește pe toți cei care au intrat în lumea aceasta.

Fericit cel ce a trecut prin lume și nu s-a întinat! Mult mai năvalnică este lumea decât marea înspumată și mai tulburată decât valurile ei în vremea furtunii.

Marea se liniștește uneori, când vântul se ascunde în cămările sale, dar marea vieții neîncetat e cuprinsă de viforul ispitelor și vântul înșelăciunii suflă necontenit. Dar aproape este Ziua în care el va conteni.

Fericit cel ce a trăit în lume și nu a fost prins în cursele ei! Crește fărădelegea în lume; mai puternic decât valurile se ridică și se întețesc patimile, și cei ce le slujesc lor sunt ademeniți în cursa lor. Dar pentru cei care fac binele se apropie vremea când luntrea lor va ajunge la limanul liniștii. Grăbește-te, păcătosule, să primești iertare cât mai luminează lumina zilei! Drept e Judecătorul și adevărată este judecata dreptății, fiecăruia i se va cântări și răsplăti după vrednicie. Trezit de mila Ta, Doamne, dăruiește-mi pricepere, ca să mă descătușez de cursele lumii și fără de teamă să intru în limanul vieții.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 17

(a Regelui Manase)

Doamne, Atotțiitorule, Dumnezeul părinților noștri, al lui Avraam, al lui Isaac și al lui Iacov, și al seminție celei drepte a lor, Cel care ai făcut cerul și pământul cu toată podoaba lor, Care ai legat marea cu cuvântul poruncii Tale, Care ai încuiat adâncul și l-ai pecetluit cu numele Tău cel

înfricoșător și slăvit, înaintea căruia toate se tem și tremură din pricina atotputerniciei Tale, pentru că nimeni nu poate să stea înaintea strălucirii slavei Tale și nesuferită este mânia urgiei Tale asupra celor păcătoși! Însă nemăsurată și neajunsă este și mila făgăduinței Tale, căci Tu ești Domnul cel preaînalt, bun, îndelung-răbdător și mult-milostiv, Căruia Îi pare rău de răutățile oamenilor. Tu, Doamne, după mulțimea bunătății Tale, ai făgăduit, pentru pocăință, iertare celor ce Ți-au greșit și, după mulțimea îndurărilor Tale, ai rânduit pocăință păcătoșilor spre mântuire. Așadar Tu, Doamne, Dumnezeul puterilor, n-ai pus pocăință pentru cei drepți: pentru Avraam și Isaac și Iacov, care nu ți-au greșit Ție, ci ai rânduit pocăință pentru mine păcătosul, pentru că am păcătuit mai mult decât nisipul mării. Înmulțitu-s-au fărădelegile mele, Doamne, înmulțitu-s-au fărădelegile mele și nu sunt vrednic a căuta și a privi înălțimea cerului din pricina mulțimii nedreptăților mele. Strâns sunt eu cu multe legături de fier, încât nu pot să-mi ridic capul și nu am odihnă, pentru că Te-am mâniat și am făcut rău înaintea Ta; n-am împlinit voia Ta, nici n-am păzit poruncile Tale. Dar acum îmi plec genunchii inimii mele, rugând bunătatea Ta: Am păcătuit, Doamne, am păcătuit și fărădelegile mele eu le cunosc! Însă cer, rugându-Te: Iartă-mă, Doamne, iartă-mă și nu

mă pierde cu fărădelegile mele și nici nu mă osândi la întuneric întru cele mai de jos ale pământului, căci Tu ești, Dumnezeule, Dumnezeul celor ce se pocăiesc și întru mine Îți vei arăta toată bunătatea, pentru că, nevrednic fiind, mă vei mântui după mare mila Ta, așa încât să Te preaslăvesc în toate zilele vieții mele. Căci pe Tine Te slăvesc toate puterile cerești și a Ta este slava în vecii vecilor. Amin.

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Laudă înălțăm bunătății Tale, Hristoase, Împăratul nostru, Căruia toți ne închinăm, Fiule al lui Dumnezeu! Tu ești Dumnezeul nostru, Tu ești pricina vieții și nădejdea noastră! Pe Tine Te preaslăvim într-un glas; mulțimea de sus și cea de jos cântare de mulțumire cântă Ție, Care la sfârșitul vremurilor ai luat trup omenesc și Te-ai arătat nouă. Când s-a revărsat dragostea Ta și s-a arătat bunătatea Ta, ai venit să ne răscumperi și ne-ai eliberat pe toți de sub stăpânirea morții. Tu ai vindecat bolile noastre, ne-ai curățit de păcate și, după bunătatea Ta, ai înviat pe cei din veac adormiți. Tu ai întemeiat pe pământ Biserica Ta cea sfântă după chipul Împărăției cerești; ai născut-o prin iubire, ai sădit-o prin bunătate; Te-ai logodit cu ea în Duh,

ai câştigat-o prin Patima Ta pe Cruce. Dar vrăjmaşul omenirii, prin îndrăzneala sa neruşinată, năvăleşte asupra ei sub chipul slujitorilor lui. Nu lăsa, Doamne, Biserica Ta cea sfântă fără grija Ta, ca să se adeverească făgăduinţa Ta despre statornicia ei. Nu îngădui să fie ştirbită frumuseţea ei şi să fie întunecată slava ei! Împlineşte făgăduinţa Ta dată lui Petru; pecetluieşte cuvântul Tău cu însăşi fapta! Întăreşte porţile ei, fă de netrecut zidurile ei, ridică capul ei şi-i înalţă fruntea! Binecuvântează pe fiii ei, păzeşte moştenirea ei, pacea Ta dăruieşte-o preoţilor Tăi şi goneşte-i pe cei ce se pornesc asupra ei! Sălăşluieşte în ea pacea Ta şi depărtează de la ea dezbinările cele aducătoare de moarte!

Dă-ne nouă să petrecem viaţă paşnică şi netulburată întru frica Ta! Să păstrăm credinţa noastră cu nădejde mare şi cu dragoste adevărată! Să fie bineplăcută Ţie viaţa noastră şi să aflăm mila Ta în ziua Judecăţii!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 18

(a Sfântului Sofronie de la Essex)

Dumnezeule cel veşnic şi Făcătorule a toate, Care prin bunătatea Ta cea nepătrunsă m-ai chemat în această viaţă, Care ai revărsat peste mine

harul Botezului și pecetea Duhului Sfânt, Care ai sădit în mine dorința de a Te căuta pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, ascultă rugăciunea mea!

Nu am viață, nici lumină, nici bucurie, nici înțelepciune, nici tărie, decât numai în Tine, Dumnezeule! Din pricina fărădelegilor mele nu îndrăznesc să-mi ridic ochii spre Tine. Tu însă ai spus ucenicilor Tăi: „Tot ce veți cere în rugăciune cu credință, veți primi" și „Orice veți cere în numele Meu, voi face vouă". De aceea îndrăznesc să Te chem: „Curățește-mă de orice întinăciune a trupului și a sufletului! Învață-mă să mă rog cum se cuvine! Binecuvântează această zi pe care mi-ai dat-o mie, slugii Tale nevrednice!"

Prin puterea binecuvântării Tale fă-mă în stare să lucrez în toată vremea spre slava Ta cu duh curat, cu smerenie, răbdare, dragoste, blândețe, pace, bărbăție și înțelepciune, dându-mi pururea seama de prezența Ta. În necuprinsa Ta bunătate, Doamne Dumnezeule, arată-mi calea voii Tale și dă-mi să umblu în calea Ta fără de păcat!

Tu, Doamne, Căruia Îți sunt deschise toate drumurile, știi cele de care am nevoie! Cunoști orbirea și neștiința mea, cunoști neputința și stricăciunea sufletului meu, dar nici durerea și nici întristarea mea nu-Ți sunt ascunse. De aceea, Te rog, ascultă rugăciunea mea și prin Duhul Tău cel Sfânt învață-mă calea în care voi merge! Iar atunci când voința mea cea tică-

loasă mă va duce spre alte cărări, nu mă cruța, Doamne, ci silește-mă să mă întorc la Tine!

Prin puterea dragostei Tale, fă-mă să mă țin cu tărie de ceea ce este bine! Păzește-mă de tot cuvântul sau fapta care-mi strică sufletul, de orice fel de pornire ce nu-Ți este bineplăcută și-l rănește pe aproapele meu! Învață-mă ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc! Iar dacă voia Ta este să nu răspund, insuflă-mi să tac în duh de pace prin care să nu întristez, nici să rănesc pe semenii mei.

Așază-mă în calea poruncilor Tale și până la ultima mea suflare să nu mă lași să rătăcesc departe de lumina îndreptărilor Tale, astfel ca poruncile Tale să devină singura lege a ființei mele pe acest pământ, în veci.

Te rog, Doamne, miluiește-mă! Curăță-mă de întristarea și nefericirea mea și nu ascunde calea mântuirii de la mine!

În nebunia mea, Dumnezeule, cer de la Tine lucruri multe și mari, dar îmi aduc aminte și de răutatea mea, de ticăloșia și de josnicia mea. Miluiește-mă și nu mă depărta de la fața Ta din pricina nevredniciei mele, ci mai degrabă sporește în mine conștiința acestei nevrednicii și dă-mi mie, celui mai rău dintre oameni, să Te iubesc pe Tine așa cum ai poruncit: din toată inima mea și din tot sufletul meu, și din tot cugetul meu, cu toată tăria mea și din toată ființa mea.

Doamne, prin Sfântul Tău Duh învață-mă dreapta-socoteală și cunoștință! Dă-mi să cunosc adevărul Tău înainte de a intra în mormânt! Ține-mă în viață în această lume ca să-Ți pot aduce căință cu vrednicie! Nu mă lua la jumătatea zilelor mele, nici când mintea mea e încă oarbă. Iar când Îți va plăcea să pui capăt zilelor mele, dă-mi de veste dinainte, ca să-mi pot pregăti sufletul să vină înaintea Ta. Fii cu mine, Doamne, în acel ceas înfricoșător, dăruindu-mi bucuria mântuirii Tale!

Curățește-mă de toate gândurile tăinuite, de toată răutatea ascunsă întru mine și dă-mi răspuns bun la scaunul Tău de judecată! Doamne, întru mare mila Ta și nemărginita Ta iubire de oameni, ascultă-mi rugăciunea!

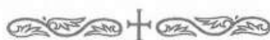
ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

În dimineți lăudați pe Dumnezeu, fii ai Bisericii! În toată dimineața să-L slăvim și să ne închinăm Lui, Celui ce a întemeiat luminătorii zilei și ai nopții. Se ridică acoperământul nopții și strălucește asupra făpturii lumina lui Dumnezeu; venirea dimineții îi deșteaptă pe cei ce dorm, iar lumina Ta, Doamne, să lumineze sufletele noastre! Tu Însuți, Doamne, învață-ne să Te slăvim și pune viață în su-

fletele noastre; și precum ne-ai scos din întunericul nopții, tot așa izbăvește-ne și de gheenă!

Hrănește, după mila Ta, pe fiii Bisericii care vin la Tine! Milostivirea Ta să ne fie apărare, Doamne, Stăpâne al nopții și al dimineții! Harul Tău, Doamne, să ne însoțească și să ne aducă la lumina Ta! Dreapta bunătății Tale să ne miluiască cu binecuvântări și prin ea să trecem marea de foc!

Cerul și pământul să slăvească numele Tău cel sfânt, al Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh!

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 19
(a Sfântului Vasile cel Mare)

Dumnezeule și Doamne al Puterilor și Ziditorule a toată făptura, Care, pentru milostivirea milei Tale celei neasemănate, pe Unul-Născut Fiul Tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos, L-ai trimis spre mântuirea neamului omenesc și, prin cinstită Crucea Lui, zapisul păcatelor noastre l-ai rupt și în El ai biruit stăpâniile și puterile întunericului; Însuți Stăpâne, Iubitorule de oameni, primește aceste rugăciuni de mulțumire și de cerere ale mele, ale păcătosului, și mă izbăvește de toată căderea în păcat cea de tot pierzătoare și întunecată și de toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți care caută să-mi facă rău! Pătrunde cu frica

Ta trupul meu și nu pleca inima mea spre cuvinte sau gânduri rele, ci rănește-mi sufletul cu dorirea cea după Tine, ca, spre Tine totdeauna căutând și cu lumina cea de la Tine călăuzit fiind, pe Tine, Lumina cea neapropiată și pururea fiitoare, văzându-Te, neîncetată laudă și mulțumire să-Ți înalț, Tatălui celui fără de început, împreună și Unuia-Născut Fiului Tău și preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

ALTĂ RUGĂCIUNE
(a Sfântului Efrem)

Dătătorule de bunătate, Izvorul vindecărilor și Comoara bunătăților, Unule Doamne, Care trimiți mila Ta celor care o cer, Te rog să trimiți și asupra mea harul Tău, ca să mi se vindece rănile cele ascunse ale sufletului, că dezmierdările și rătăcirile minții îmi aduc multă durere și suferință.

Îndelung-răbdătorule, Doamne, nu am ce să-Ți răsplătesc pentru bunătățile Tale! Nici cerul, nici pământul nu poate cântări bunătatea Ta. Cu neputință este a cumpăra aceste vindecări cerești; Tu, Mântuitorul nostru, ni le dăruiești pentru lacrimi și pentru suspinul inimii.

Stăpânul meu, dăruiește-mi deci și mie umilință inimii, ca să vărs neîncetat lacrimi și să mă luminez

cu rugăciunea, ca prin puținele lacrimi să șterg zapisul păcatelor mele celor multe, iar prin plâns și tânguire să sting focul veșnic care mă amenință. Înaintea ochilor mei, Doamne, este și răutatea mea, și mila Ta! Întrucât mă aflu sub stăpânirea vicleanului vrăjmaș care mă asuprește neîncetat, voi striga către Tine ziua și noaptea ca să mă izbăvești din robia lui. Că cine va putea răbda năvălirile lui dacă măcar pentru o clipă va fi lipsit de harul Tău?

Necontenit vrăjmașul mă chinuie prin fapte și prin cuvinte. Puterea Ta, Stăpâne, care a oprit valurile mării să-i surpe puterea, ca să nu mă mai asuprească! În toată ziua el își înnoiește cursele împotriva mea și se grăbește să-mi cucerească mintea, depărtând-o de la poruncile Tale. Nu zăbovi, Stăpâne, să trimiți puterea Ta, ca să-l alunge pe acest șarpe viclean cu toate cugetele lui necurate.

Văduva a venit la nemilostivul judecător ca să o apere, iar eu vin la milostivul meu Stăpân, îndelung-răbdător și bun, întru a Cărui stăpânire este cerul și pământul. Doamne, Care ai arătat puterea Ta celor ce și-au pus nădejdea în Tine, nu întârzia să vii și în apărarea mea!

Scoate-mă de la vrăjmașul meu și îndreaptă calea mea către Tine, ca, biruind prin harul Tău, să Te binecuvântez și să Te preaslăvesc, Cel ce dorești să mântuiești pe tot omul.

RUGĂCIUNE DUPĂ CATISMA 20
(a Sfântului Efrem)

Doamne eu Te-am întărâtat cu păcatele mele, dar Tu cu anevoie Te mânii, pentru că ești cuprins de milă și bunăvoința Ta este netulburată.

Tu ești marea bunătății, iar nedreptatea noastră, doar o picătură tulbure! Nu poate o picătură să tulbure marea necuprinsă. Tu nu Te tulburi atunci când Te mânii și nu Te mânii atunci când pedepsești; căci, altfel, lumea n-ar fi putut îndura mânia Ta. „Biciul" Tău e amestecat cu dragoste; pedeapsa Ta e cuprinsă de bunătate; întru mila Ta pedeapsa o întorci întru folos. Varga Ta este tăiată din pomul milostivirii: de orice se va atinge lovitura ei aduce totdeauna binele.

Când învățătorul își pedepsește ucenicul, nu-l bate cu ură, ci îi dorește folosul și îl pedepsește iubindu-l. Așa și lovitura Ta vine din dragoste, și nu din răutate. Tu voiești binele nostru, Doamne, și prin toate mijloacele ne arăți milostivirea Ta.

Nu-Ți este greu să înduri nedreptatea noastră, că Tu ești Făcătorul nostru. Nu poate să Te împovăreze zidirea Ta, pentru că ne-ai știut mai înainte de a ne fi zidit. Cine nu îndură cu toată grija părintească dacă nu mama care i-a dat fiului ființă? Cine îndură nedreptatea lumii dacă nu Domnul?

Ziditorului lesne îi este a purta povara făpturii Sale; dacă nu ar fi putut, nici nu ar fi zidit-o. Uita-va oare femeia să-și miluiască rodul pântecelui său? Chiar dacă ea ar uita, Dumnezeu nu uită lumea pe care a zidit-o. S-a mișcat bunătatea Lui și a dat ființă făpturii; precum apare pruncul din pântecele maicii sale, așa a apărut lumea din voința lui Dumnezeu. El ține și poartă lumea pe mâinile Sale precum mama își îngrijește și-și alăptează copilul.

Precum mama își întinde pieptul pentru a-și hrăni pruncul, așa și Tatăl cel ceresc ne-a născut și ne hărănește cu Sângele Fiului Său. După cum pruncul suge sânii mamei atât cât are nevoie și nu știe să caute în altă parte decât la pieptul maicii sale, așa și lumea, Ziditorule, numai de la Tine primește viață și nimeni nu poate să o hrănească, decât numai Tu Singur.

DOXOLOGIA MICĂ

Ție slavă se cuvine, Doamne Dumnezeul nostru, și Ție slavă Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, întru oameni bunăvoire!

Lăudămu-Te, bine Te cuvântăm, închinămu-ne Ţie, Te slăvim, mulţumim Ţie pentru slava Ta cea mare!

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte Atotţiitorule! Doamne, Fiule Unule-Născut, Iisuse Hristoase, şi Duhule Sfinte!

Doamne Dumnezeule, Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluieşte-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii!

Primeşte rugăciunea noastră, Cel ce şezi de-a dreapta Tatălui, şi ne miluieşte pe noi!

Că Tu eşti Unul Sfânt, Tu eşti Unul Domn, Iisus Hristos, spre slava lui Dumnezeu-Tatăl. Amin.

În toate zilele Te voi binecuvânta şi voi lăuda numele Tău în veac şi în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă din neam în neam! Eu am zis: „Doamne, miluieşte-mă, vindecă sufletul meu, că am greşit Ţie!"

Doamne, la Tine am scăpat, învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu.

Că la Tine este izvorul vieţii, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine!

Învredniceşte-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi!

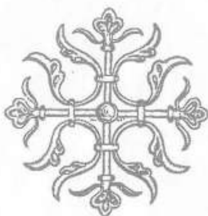
Binecuvântat eşti, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi preaslăvit este numele Tău în veci! Amin.

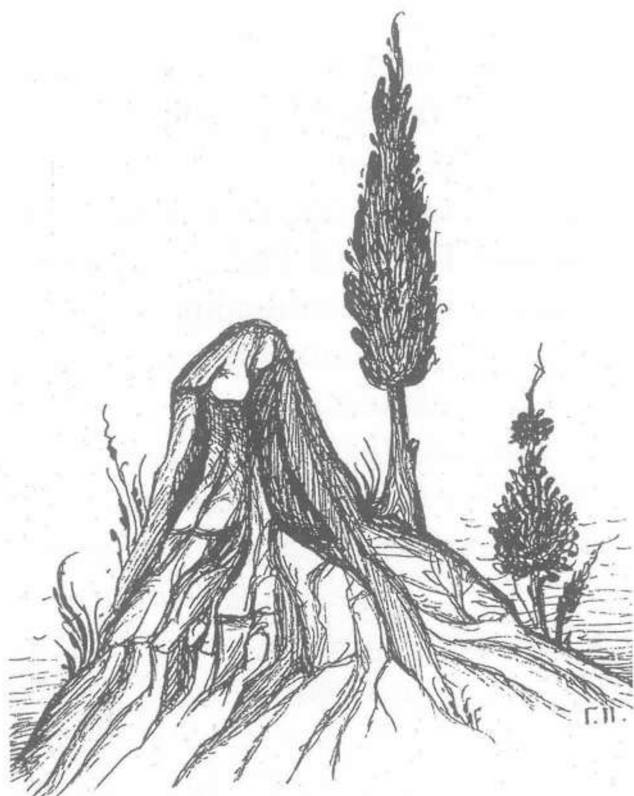
Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine!

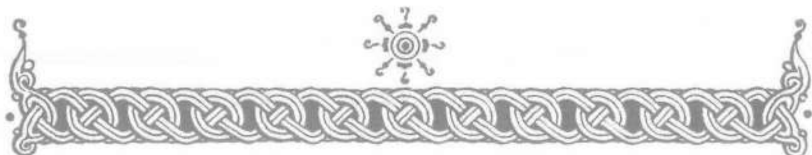
Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale! Binecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale! Binecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale!

Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea.

Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Г.П.

SCOLII LA PSALMI

Ps. 1, 1 *Fericit bărbatul* [...] *și pe scaunul pierzătorilor n-a șezut*:

TEODORET AL CIRULUI: „*Fericit*, după cum mărturisește Apostolul, este numit Dumnezeu: «Fericitul și singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor» (1 Tim. 6, 15); El transmite și oamenilor această calitate și numire. Fericirea este rodul desăvârșit al virtuții. La fel, chemându-Se credincios - «Dumnezeu este credincios și nu este nedreptate întru El» (Deut. 32, 4) -, îi numește și pe oameni credincioși[1], dacă fără șovăire primesc cuvintele Sale. [...] Prin cuvântul *bărbat* îi cuprinde și pe bărbați, și pe femei, «căci bărbatul este cap femeii» (Ef. 5, 23). [...] *Necredincioși*[2], Scriptura obișnuiește să-i numească pe atei sau pe cei care se închină la mulți dumnezei; iar *păcătoși*, pe cei care aleg să viețuiască în desfrânare și în călcare de lege" (*PG* 80, 868B-D).

SF. VASILE CEL MARE: „Prin *scaunul pierzătorilor* înțelege locul unde răul s-a cuibărit, iar *pierzători*[3] i-a numit pentru că sunt primejdioși ca și cei bolnavi de ciumă (λοιμὸν), molipsindu-i cu păcatul pe toți cei care se ating de ei" (*PG* 29b, 225B).

---

[1] În percepția ebraică, „a fi credincios" e aproape sinonim cu „a fi drept". Dumnezeu este drept pentru că este credincios (fidel) cuvintelor Sale, pe care le duce la împlinire. Omul este considerat drept în ochii lui Dumnezeu dacă Îi este credincios: crede în cuvintele Sale și le urmează fără abatere.

[2] *Necredincioși* (ἀσεβεῖς): Cuvântul ἀσεβής, cel mai des tradus în Bibliile românești (1688-1988) prin termenul de „necredincios", în *Septuaginta*, îl caracterizează pe omul lipsit de Dumnezeu, nereligios, imoral, necurat (*cf.* Fc. 18, 23; Ieș. 9, 27; Pilde 21, 30) sau pe cel fără frică de Dumnezeu, care Îl necinstește și I se împotrivește (*cf.* Ps. 9, 34; Is. 24, 8) (*cf.* LEH). Cuvântul „necredincios", chiar dacă, etimologic, nu traduce cu exactitate termenul grecesc, pare totuși să cuprindă toate sensurile de mai sus.

[3] *Pierzători* (λοιμοὶ): *litt.* „contagioși, molipsitori".

Ps. 1, 5 *De aceea nu se vor ridica necredincioșii la judecată*:

SF. ATANASIE CEL MARE: „Necredincioșii, neavând rădăcină, se aseamănă cu praful de pe pământ care este risipit de vânt, iar vânt să înțelegi glasul Domnului care zice: «Mergeți de la Mine, blestemaților, în focul veșnic!» (Mt. 25, 41). Cei care vor auzi [la Judecată] aceste cuvinte se vor prăbuși, neputând să se ridice, pentru că nu-L au pe Hristos ca întărire pentru picioarele lor. El este sprijinul și temelia credincioșilor" (*PG* 27, 62D-64A).

Ps. 2 Psalmul face parte din categoria psalmilor împărătești, împreună cu Ps. 109. După exilul babilonian s-a dezvoltat interpretarea mesianică și eshatologică a acestor psalmi. Astfel, personajul central - împăratul David, consacrat prin ungere - a fost identificat de toată tradiția creștină cu Iisus Hristos, „Fiul lui David".

Ps. 2, 3 *„Să rupem legăturile lor și să lepădăm de la noi jugul lor!"*:

Părinții au interpretat diferit acest verset. Unii au pus aceste cuvinte pe buzele lui Hristos sau ale ucenicilor Săi; „jugul" de care se vorbește este cel al împăraților pământului (v. 2), adică, potrivit tâlcuirii făcute de Apostoli (*cf.* F.A. 4, 25-27), al lui Irod, al lui Ponțiu Pilat, al mai-marilor iudeilor și chiar al tuturor puterilor întunericului, care s-au adunat împotriva lui Iisus, Unsul lui Dumnezeu. Conform tâlcuirii Sfântului Ilarie de Poitiers (*cf.* *SC* 515, pp. 227-229), aceste cuvinte sunt spuse de Apostoli: *legăturile* sunt cele ale păcatului cu care sunt legați păgânii și pe care apostolii *le rup* propovăduind în mod liber, iar *jugul* este cel al Legii lui Moise, pe care ei *îl leapădă* pentru a se supune jugului ușor și bun al Evangheliei (*cf.* Mt. 11, 29-30).

Pentru alți interpreți, cuvintele acestui verset ar aparține celor care s-au aliat împotriva lui Iisus și a Părintelui Său, vrând să se lepede de legăturile și jugul supunerii față de Ei (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 81C).

Ps. 2, 7 *Domnul a zis către mine: „Fiul Meu ești tu, Eu astăzi te-am născut!*:

O tradiție de interpretare - care corespunde folosirii acestui verset de către Apostolul Pavel în F.A. 13, 33 - vede aici o profeție a Învierii lui Hristos. Prin Înviere, firea umană a Mântuitorului este pătrunsă, în mod deplin, de slava dumnezeiască, pe care firea Sa divină o poseda mai înainte de veci. Astfel, umanitatea Sa, după Înviere, „se naște" oarecum sau intră în condiția ei definitivă de fire îndumnezeită (*cf.* Sf. Ilarie, *SC* 515, p. 261).

Alți Părinți (Origen, Sf. Grigorie de Nyssa, Teodoret, Sf. Chiril) consideră că versetul este reprezentativ pentru nașterea Mântuitorului: „Zicând: *Fiul Meu ești tu*, arată nașterea Fiului mai înainte de veci, fiindcă pururea era Fiu. Iar nașterea cea după trup a exprimat-o prin cuvintele: *Eu astăzi te-am născut*, pentru că *astăzi* arată timpul" (Chiril, *PG* 69, 721A).

Ps. 3, 1 Despre revolta lui Abesalom, vezi 2 Regi 15, 1-18, 33. Tradiția creștină a văzut în persoana lui David pe Iisus Hristos prigonit de iudei (*cf.* Sf. Ambrozie al Mediolanului, *SC* 239, p. 89).

Ps. 3, 7 *Nu mă voi teme de mulțimea poporului* (μυριάδων λαοῦ: *litt.* „zecile de mii/miriadele poporului") *care dimprejur mă împresoară*:

ORIGEN: „Acesta este glasul unui sfânt care a dobândit virtutea cea mai înaltă, cea de lipsă de frică prin încrederea în Dumnezeu. [...] Și Mântuitorul ar fi zis acestea, cunoscând cu duhul că mulțimile poporului vor cere răstignirea Sa, iar El rămânând netulburat" (*PG* 12, 1129A).

EFTIMIE ZIGABEN: „Împresurători numește [David] pe cei ce uneltesc împotriva lui, adică, istoric, pe Abesalom și complicii săi, iar anagogic, pe demoni" (*PG* 128, 89D).

Ps. 4, 1 Titlul *Pentru sfârșit* e interpretat de unii Părinți în sens eshatologic. Pentru Sfântul Grigorie al Nyssei (*cf.* SC 466), este o

imagine sportivă: ținta spre care trebuie să privească cei care suferă, spre a se încuraja; ținta spre care trebuie să tindă toți alergătorii de pe „stadionul vieții". Atunci când acestei expresii i se mai adaugă ceva, se arată felul în care trebuie să se pregătească omul pentru a dobândi biruința finală (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

Ps. 4, 2 *Întru necaz m-ai desfătat* (ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με: *litt.* „întru necaz m-ai lărgit"):

SF. ATANASIE CEL MARE: „Nu doar din necazuri m-ai scos, ci ai rânduit să ajung la loc larg și la libertate; fiindcă, atunci când David fugea de Abesalom și pribegea prin pustietăți și munți, Siba (*cf.* 2 Regi 16, 1) și Berzeli (*cf.* 2 Regi 17, 27) i-au adus hrană din belșug și rogojini. [...] Dar este și un alt fel de lărgire a noastră, atunci când înțelegem cauzele strâmtorărilor și ale ispitelor" (*PG* 27, 72C).

DIDIM DIN ALEXANDRIA: „Dumnezeu lărgește în necaz, nu făcând să înceteze ispita, nu alungându-i pe răufăcători, ci dăruindu-ne mărime de suflet, ca să trecem cu vitejie prin încercări" (*PG* 39, 1165C).

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Numai atunci când este strâmtorat de ispite sufletul se izbăvește de patimi și multe boli, și ajunge să se simtă în largul lui" (*PG* 55, 43).

Ps. 4, 5 *Mâniați-vă, dar nu greșiți; de cele ce ziceți în inimile voastre, întru așternuturile voastre, vă căiți*[4]*!*:

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Nu interzice mânia, fiindcă este folositoare împotriva nedreptăților și a nepăsării. Ci taie mânia cea nedreaptă, mânia irațională. [...] Ea nu ni s-a dat ca să păcătuim, nu ca să devină patimă sau boală, ci leac al patimilor. [...] Ce înseamnă: *De cele ce ziceți în inimile voastre, întru așternuturile voastre, vă căiți!*? După masa de seară, zice, când te pregătești

[4] Κατανύγητε (*litt.* „străpungeți-vă la inimă"), de la verbul κατανύσσω: „a provoca o rană cu un bold, a împunge, a înțepa", *fig.* „a pricinui o durere spirituală".

de somn, când este multă liniște, ridică în tine însuți tribunalul conștiinței și cere socoteală de relele pe care le-ai voit peste zi, vicleniile pe care le-ai uneltit, supărările pe care le-ai adus aproapelui, pe acestea toate aducându-le în mijloc [...] destramă-le și cere dreptate, sfâșie mintea cea păcătoasă [...]; aceasta înseamnă *căiți-vă*: străpungeți, înțepați cu boldul cele ce spuneți în inimile voastre peste zi. Dorințele rele pe care le-ați cugetat [...] pedepsiți-le, osândiți-le" (trad. rom., pp. 43-44).

Ps. 4, 7-8 *Dar însemnatu-s-a peste noi lumina feței Tale, Doamne! Dat-ai veselie în inima mea, mai mare decât veselia lor pentru rodul* [...] *de care s-au îndestulat (ἐπληθύνθησαν)*[5]:

TEODORET AL CIRULUI: „*Mulți zic: «Cine ne va arăta nouă bunătățile*[6]*?»*. Îi înțelege aici pe cei care i-a numit mai sus «grei la inimă» și care se încumetă să zică acestea, întristați fiind de strâmtorările ce vin asupra lor. *Dar însemnatu-s-a peste noi lumina feței Tale, Doamne! Dat-ai veselie în inima mea.* În timp ce aceia cugetă și spun acestea, noi - care am primit strălucirea cunoștinței Tale, luminați fiind de razele Tale și care ne aflăm în mijlocul nevoilor - ne îndestulăm cu mângâierea nădejdii în Tine" (*PG* 80, 893BC).

EVAGRIE PONTICUL: „Grâul, vinul și untdelemnul îi satură (πληθύνει) pe păcătoși, iar veselia cea de la Dumnezeu îi veselește pe cei drepți" (*AS* II, p. 454).

---

[5] „Ἐπληθύνθησαν, τουτέστιν ἐνεπλήσθησαν – „s-au înmulțit, adică s-au îndestulat" (Zigaben, *PG* 128, 97B). Verbul πληθύνω, pe lângă „a înmulți", are și sensul de „a umple, a sătura, a îndestula, a satisface" (*cf.* LEH). Biserica s-a folosit de această lectură patristică a verbului și a introdus acest verset în rugăciunea de mulțumire după masa de seară, folosind verbul ἐνεπλήσθημεν („ne-am săturat, ne-am îndestulat").

[6] Τὰ ἀγαθά (*bunătățile*, *cf.* Biblia 1688): „«Unde sunt bunătățile lui Dumnezeu?», zic unii care, îndrăgostiți de plăceri, comodități și bogăție, clevetesc pronia lui Dumnezeu. [...] «Unde este dovada stăpânirii Lui?»" (Ioan Gură de Aur, *PG* 55, 54). „Zic acestea cei care pururi se desfătează doar de roadele pământului" (Teodoret, *PG* 80, 893B).

Ps. 4, 9 *Cu pace mă voi culca și voi adormi, că Tu, Doamne, deosebi pe mine întru nădejde m-ai sălășluit:*

EFTIMIE ZIGABEN: „«Depărtând de la mine temerile care mă supără, netulburat voi adormi, și nu numai aceasta, ci și mă voi sătura de somn. [...] Pentru că Tu m-ai făcut să locuiesc deoparte (κατὰ μόνας) de cei răi, întru nădejdea mântuirii». Sau chiar își profețește sfârșitul[7], ca unul ce nu va muri năprasnic, ci firește, [...] «voi dormi timp îndelungat până la Înviere [...], fiindcă Tu, Doamne, ai rânduit să locuiesc singur (κατὰ μόνας) în mormânt, despărțit de suflet, dar nu fără nădejdea învierii de apoi, când voi primi înapoi sufletul»" (*PG* 128, 97C).

Ps. 5, 5 „*Că Tu ești un Dumnezeu Care nu voiește fărădelegea*, pentru că idolii iubesc fărădelegile. *Fărădelege* numește orice păcat" (Zigaben, PG 128, 101A).

Ps. 5, 10 *Nu este în gura lor adevăr:*

Pentru un evreu, a spune adevărul („adevăr"- gr. ἀλήθεια, ebr. *ĕmet*), pe lângă faptul de a-ți susține convingerea intimă, înseamnă a afirma o realitate pe care te poți baza. Un „om adevărat" (Neem. 7, 2) este cel care se ține de cuvânt, care își împlinește promisiunea sau obligația față de cineva. Mincinos este cel în care nu te poți încrede, pe care nu poți conta. Adevărul lui Dumnezeu înseamnă fidelitatea Lui față de promisiunile făcute (*cf.* „vérité", VTB și DEB).

Ps. 5, 13 *Cu arma bunăvoirii ne-ai încununat pe noi*:

TEODORET AL CIRULUI: „*Bunăvoire*, Scriptura numește voia cea bună a lui Dumnezeu, [...] «voia Ta cea bună, multa purtare de grijă și iubirea Ta față de noi, s-au făcut pentru noi și armă aducătoare de biruință, și cunună»" (*PG* 80, 901A).

---

[7] „Primesc moartea asemenea unui somn; dar cu pace, neavând păcat, care este dușmănie față de Dumnezeu" (Chiril, *PG* 69, 741A).

Didim din Alexandria: „Armă și cunună este Crucea; armă pentru luptători, iar cunună pentru biruitori. Și iarăși, armă pentru ostași, și cunună, pentru cei ce împărățesc" (*PG* 39, 1173C).

Ps. 6, 2 *Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți!*:

Prin „mânia lui Dumnezeu" Scriptura înțelege dreapta judecată a lui Dumnezeu, prin care Acesta, în scop educativ, pedepsește pe păcătoși, așteptând pocăința lor. La Judecata de Apoi însă, în ziua Parusiei, numită și „ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu" (Rom. 2, 5), această pedeapsă pentru modul păcătos de viață, numită „mânie și urgie" (Rom. 2, 8), va deveni chin veșnic, pocăința nemaifiind posibilă (*cf.* Ioan Gură de Aur, *ЕПЕ* 16B, p. 384 [24-34]).

Eftimie Zigaben, preluând ideea Sfântului Ioan Gură de Aur, comentează: „Prorocii obișnuiesc ca, prin lucrările omenești, să arate lucrările lui Dumnezeu, pentru că și aceștia, și cei care aud cuvintele lor sunt oameni. Prin urmare, răspunsurile prorocilor sunt omenești. De altfel, cu cei care au trup nu poți să vorbești decât trupește; de aceea și Dumnezeu, când Se adresează oamenilor, folosește forme de exprimare și patimi omenești, pentru a-i face să-L înțeleagă. Așadar, [...] «Doamne, să nu mă osândești după cum mi se cuvine, nici să mă judeci după dreptate»" (*PG* 128, 108D).

„Ceartă-mă ca un tată, și nu ca un judecător care osândește. Nu-mi da o pedeapsă pe măsura păcatului, ci judecă-mă cu iubirea Ta de oameni" (Teodoret, *PG* 80, 901D).

Ps. 6, 6 *Că nu este întru moarte cine să Te pomenească; iar în iad cine Te va lăuda* (τίς ἐξομολογήσεταί σοι)[8]?:

În Vechiul Testament se spunea că omul, după moarte, merge în iad (ebr. șeol - „lăcașul morților"), locul unde nu există nici

[8] Despre verbul ἐξομολογοῦμαι, vezi nota de la Ps. 9, 2.

cunoaştere, nici amintire, nici sentiment, nici răsplată. Abia mai târziu (*cf.* Dan. 12; cărţile Macabeilor) apare credinţa în învierea morţilor. „Sensul de bază al vieţii, aşa cum îl percepea David şi ceata cântăreţilor de la Templu, şi după cum ne mărturiseşte întreaga Psaltire, era ca, prin cântări şi psalmodii, să se aducă laudă şi mulţumire lui Dumnezeu pentru binefacerile Sale. Însă, după moarte, în iadul întunecos şi pustiu, cine şi cui vor fi adresate cântări de laudă dacă Dumnezeu lipseşte?" (Kallinicos, I, p. 38). Versetul lasă impresia unui oarecare pesimism, pe care Psalmistul încearcă să-l depăşească rugându-L pe Dumnezeu să nu întârzie prea mult izbăvirea, pentru că doar în această viaţă va putea fi lăudat de oameni. Împăratul Iezechia, în boala sa, I-a adresat lui Dumnezeu cuvinte asemănătoare: „Că nu cei din iad (locuinţa morţilor) Te vor lăuda, nici cei morţi Te vor binecuvânta, şi nici cei din iad nu vor nădăjdui în mila Ta; cei vii Te vor binecuvânta, după cum şi eu, căci de astăzi voi face copii care vor vesti dreptatea Ta, Doamne al mântuirii mele! Şi, în toate zilele vieţii mele, nu voi înceta să Te binecuvântez cu psaltirea înaintea casei lui Dumnezeu" (Is. 38, 18-29). Pasaje similare găsim la Bar. 2, 17; Iis. Sir. 17, 27-28; Iov 10, 21-22.

Ps. 6, 8 *Tulburatu-s-a de mânie ochiul meu, îmbătrânit-am între toţi vrăjmaşii mei*:

Adam, înainte să calce dumnezeiasca poruncă, avea ochiul curat, plin de vederi dumnezeieşti şi înţelesuri bune (*cf.* Chiril, *PG* 69, 748A). Iar după cădere, firea noastră a fost expusă duhului aducător de moarte al mâniei, care întunecă ochiul minţii, făcându-l incapabil de a deosebi cele folositoare şi a vedea lumina dumnezeiască [*cf.* Sf. Ioan Casian, *FR* 1 (2008), p. 109].

Sf. Ioan Gură de Aur: „*Ochi* numeşte aici pe cel al sufletului, a cărui străvedere şi raţiune obişnuiesc să se tulbure la vederea propriilor păcate. Căci având pururi înaintea ochilor greşelile sale şi cugetând la mânia lui Dumnezeu, era înfricoşat şi în mare zbucium. [...] Ce înseamnă *am* îmbătrânit? Am fost slăbit

de către vrăjmașii mei, care mai mult se întăresc atunci când cădem în păcate. De aceea, e trebuință ca întotdeauna să fugim de cleștii lor și să nu facem cu ei compromisuri" (*PG* 55, 78).

TEODORET AL CIRULUI: „*Ochi* a numit aici mintea, care «s-a tulburat, Stăpâne, din pricina mâniei (indignării) Tale! [...] Iar toate ocările cumplite aduse mie de vrăjmașii mei mă istovesc și mă topesc, și îmi aduc bătrânețea înainte de vreme»" (*PG* 80, 905B).

Ps. 7, 5 *Atunci să cad de la vrăjmașii mei deșert!*:

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Adică, să fiu lipsit de toată cinstirea și slava, și să ajung ca țărâna sub picioarele vrăjmașilor mei" (*PG* 69, 749B).

SF. VASILE CEL MARE: „Cade deșert de la vrăjmași cel care a căzut din harul plinătății lui Hristos" (*PG* 29b, 233D).

Ps. 7, 8 *Și pentru ea* (*ταύτης*), *întoarce-Te la înălțime!*:

SF. VASILE CEL MARE: „Pentru adunarea care Te înconjoară, pe care Ți-ai dobândit-o prin pogorârea cea după har și prin întruparea Ta, întoarce-Te la înălțimea slavei pe care o aveai înainte de a se zidi lumea" (*PG* 29b, 237A).

SF. ATANASIE CEL MARE: „Prin cuvântul ταύτης (aceasta, ea) Psalmistul subînțelege adunarea popoarelor, iar prin expresia *la înălțime* face aluzie fie la cinstita Cruce, pe care Hristos S-a urcat și a pironit păcatele noastre, fie la înălțarea Lui la cer, fiindcă pentru noi S-a înălțat ca să se arate înaintea feței lui Dumnezeu" (*PG* 27, 80B).

Ps. 7, 10 *Dumnezeule, Care cercetezi inimile și rărunchii cu dreptate*:

În antropologia biblică, inima omului este considerată sediul gândirii și al voinței omului, ea este sursa personalității sale conștiente, raționale și libere, locul unde își face alegerile decisive, cel al legii nescrise și al acțiunii tainice a lui Dumnezeu. Iar rărunchii exprimă, adesea, vigoarea fizică a omului (*cf.* 1 Regi 12, 10), puterea sa procreatoare; alteori, desemnează sediul și sursa patimilor, sentimentelor și gândurilor ascunse (*cf.* VTB, col. 176 și 1085).

SF. VASILE CEL MARE: „Pentru că Scriptura, în multe locuri, subînțelege prin inimă partea conducătoare (rațională) a sufletului, iar prin rărunchi, pe cea poftitoare, cele spuse aici înseamnă, la fel, că Dumnezeu mă judecă pentru dogmele credinței și pentru mișcările părții pătimitoare a sufletului. [...] Dumnezeu, cercetând inimile și rărunchii, Își arată dreptatea Sa" (*PG* 29b, 244A).

TEODORET AL CIRULUI: „*Rărunchii* stârnesc dorințele de sub pântece, și de aici pornesc gândurile poftei" (*PG* 80, 912A).

Ps. 7, 11 *Drepți la inimă* (εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ):

A se remarca diferența între „drept" (εὐθύς): „fără ocoliș, direct, fără devieri" și „drept" (δίκαιος): „cel care crede în cuvintele lui Dumnezeu și le împlinește cu fidelitate".

SF. VASILE CEL MARE: „Drept (εὐθύς) cu inima este cel al cărui gând nu înclină când spre excese, când spre insuficiențe, ci se îndreaptă spre mijlocul virtuții. Cel care se abate de la bărbăție la cele inferioare sfârșește în lașitate, iar dacă întrece măsura, se abate spre cutezanță" (*PG* 29b, 244D).

Ps. 7, 14 *Pentru cei ce ard* (τοῖς καιομένοις):

Împotriva celor care primesc în ei săgețile aprinse ale diavolului și ard de patimile trupești (*cf.* Vasile cel Mare, *PG* 29b, 248B).

Ps. 7, 15 *Iată, [păcătosul] a poftit nedreptate* [*litt.* „a simțit dureri de naștere pentru nedreptate"], *a zămislit necaz și a născut fărădelege*:

„Când e vorba de zămislirea [păcatului] care are loc în inimă, cuvintele acestea sunt foarte semnificative. Pornirile nesocotite ale desfrânaților, poftele nebunești și pline de furie au fost numite dureri de naștere pentru că se nasc în suflet cu iuțeală și durere" (Vasile cel Mare, *PSB* 17, p. 204). *A zămislit necaz* (*litt.* „durere"): Este vorba de necazul sau durerea pricinuită altora de nedreptatea păcătosului (*cf.* v. 17). Unii Sfinți Părinți au înțeles aceste versete ca referindu-se fie la Abesalom și sfetnicul său Ahitofel, care au uneltit împotriva lui David, fie la dușmănia diavolului față de

Hristos, prin iudei și Iuda Iscarioteanul. În toate cazurile s-au împlinit cuvintele: *va cădea în groapa pe care a făcut-o* (v. 16). Abesalom, Ahitofel și Iuda au avut parte de un sfârșit tragic, Ierusalimul a fost distrus de romani și iudeii s-au risipit în toată lumea, iar Învierea lui Hristos l-a lipsit pe diavol de stăpânirea sa asupra zidirii.

Ps. 8, 3 *Din gura pruncilor și a celor ce sug Ți-ai gătit laudă, din pricina vrăjmașilor Tăi, ca să surpi pe vrăjmaș și pe răzbunător*:

EFTIMIE ZIGABEN: „Ți-ai gătit această laudă desăvârșită [...] ca să fie surpată, adică să fie rușinată, gloata iudeilor, care erau în același timp și vrăjmași - ca unii care Îl războiau pe Fiul -, și răzbunători, fiindcă li se părea că Îl răzbună pe Tatăl" (*PG* 128, 132C).

ORIGEN: „În Evanghelia după Matei (21, 15-16) [...] Mântuitorul citează cuvintele acestui verset, învățându-ne și pe noi să explicăm psalmul în mod alegoric. [...] Pe vrăjmașul și pe răzbunătorul diavol, Hristos l-a surpat prin pescarii cei neînvățați și fără de răutate ca și pruncii" (*PG* 12, 1184C).

Ps. 8, 6 *Micșoratu-l-ai cu puțin față de îngeri, cu slavă și cu cinste l-ai încununat pe el*:

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Cu puțin l-a coborât în vrednicie față de îngeri, din pricina legăturii prin trup cu cele pământești. Și l-a micșorat, de vreme ce, după încălcarea poruncii, se află sub osânda stricăciunii și a morții. [...] Se mai zice și despre Hristos, Care a fost micșorat față de îngeri prin patima morții cu trupul, chiar dacă a rămas nepătimitor prin firea Sa dumnezeiască. *Cu slavă și cu cinste l-ai încununat*, pentru că, ajungând noi lipsiți de cinste prin păcatul lui Adam, ne-am preaslăvit prin ascultarea pe care a săvârșit-o Hristos pentru noi" (*PG* 69, 760D).

Ps. 9, 2 Lăuda-Te-voi *(Ἐξομολογήσομαί σοι), Doamne, cu toată inima mea, povesti-voi toate minunile Tale!*:

Verbul ἐξομολογέομαι, *litt.* „a recunoaște, a mărturisi", redă stereotip ebraicul *yādhāh* - „a aduce laudă/mulțumire lui Dumnezeu,

amintind faptele Sale minunate". Astfel, sub influența limbajului ebraic, *Septuaginta* folosește cuvântul ἐξομολογέομαι cu acest din urmă sens (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*). Expresia ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ a devenit un termen tehnic caracteristic limbajului cultic al Vechiului Testament, care ar trebui tradus „Lăudați pe Domnul!" sau, cu sens mai general, „Mărturisiți pe Domnul!". Pentru a desemna mărturisirea păcatelor înaintea lui Dumnezeu, *Septuaginta* folosește verbul ἐξαγορεύω (*cf.* Ps. 31, 5; Neem. 1, 6; 9, 2). Mult mai târziu, verbul ἐξομολογέομαι va fi întrebuințat de Apostoli (*cf.* Iac. 5, 16) și de Părinții Bisericii cu sensul de „spovedanie".

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Îndoit este chipul mărturisirii (ἐξομολογήσεως): fie recunoașterea păcatelor proprii, fie mulțumirea către Dumnezeu. Aici se arată mulțumirea" (*PG* 55, 121).

Ps. 9, 4 *Când se va întoarce vrăjmașul meu înapoi, slăbi-vor și vor pieri de la fața Ta:*

Vrăjmașul [...] *slăbi-vor*: Trecerea de la singular la plural este frecventă în ebraică, singularul fiind folosit adesea cu sens colectiv (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

Aceste versete (1-21) mărturisesc despre o oarecare biruință a regelui David împotriva unui dușman netăiat împrejur (*necredincios*). Dincolo de sensul istoric, Părinții au interpretat alegoric această primă jumătate de psalm. *Vrăjmașul*, la singular, întruchipează fie moartea, fie pe diavol, iar pluralul îi desemnează pe complicii Satanei: îngerii căzuți sau oamenii inspirați de ei.

SF. ATANASIE CEL MARE: „Arată, aici, motivul laudei lui Dumnezeu. *Vrăjmaș* al său numește moartea, care se întoarce înapoi în neființă. *Slăbi-vor și vor pieri de la fața Ta*: dacă moartea se va întoarce înapoi, atunci și toate puterile potrivnice vor fi zădărnicite" (*PG* 27, 84C).

Ps. 9, 6 *Certat-ai neamurile și a pierit necredinciosul; șters-ai numele lui în veac și în veacul veacului:*

Hristos a mustrat rătăcirea neamurilor prin adevărul propovăduit de ucenicii Săi, iar diavolul a fugit, nesuportând lumina cunoştinţei (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 924A şi Zigaben, *PG* 128, 144A).

Ps. 9, 7 *Vrăjmaşului i-au lipsit săbiile până în sfârşit, şi cetăţile i le-ai surpat; pierit-a pomenirea lui cu răsunet*:

„Diavolului i-au lipsit cu totul săbiile. Aceste săbii pot fi înţelese ca fiind oştirile potrivnice ale demonilor sau patimile noastre prin care vrăjmaşul ne ţinea în stăpânirea sa [...]. Însă ele au fost lipsite de putere pentru că am îmbrăcat armura lui Dumnezeu" (Chiril, *PG* 69, 765B). Iar *cetăţile* vrăjmaşului reprezintă modul păcătos de vieţuire al oamenilor.

Versetele 6 şi 7 constituie un paralelism sinonimic, caracteristic pentru psalmi: cel de-al doilea verset repetă ideea primului şi o rosteşte oarecum altfel.

Ps. 9, 14-15 *Cel ce mă înalţi din porţile morţii, ca să vestesc toate laudele Tale în porţile fiicei Sionului!*: „Porţile morţii" sunt păcatele de moarte (*cf.* Didim şi Origen, *PG* 39, 1196A) sau, în general, condiţia omului supus păcatului, stricăciunii şi morţii. Iar „porţile fiicei Sionului" sunt virtuţile evanghelice (*idem*) sau noul mod de viaţă în Hristos, care este o pregustare a vieţii veşnice şi o poartă de intrare în Sionul ceresc.

Ps. 9, 16 *Afundatu-s-au neamurile în stricăciunea pe care au făcut-o; în cursa aceasta pe care au ascuns-o s-a prins piciorul lor*:

Sf. Chiril al Alexandriei: „Anagogic, *neamuri* trebuie numite cetele demonilor necuraţi, cărora li se părea că prin moarte I-au pregătit Mântuitorului stricăciune (διαφθορᾷ - „nimicire"). [...] Dar, mai degrabă, s-au prins ei în cursa uneltirii lor, pentru că Hristos, prin sângele Său, a eliberat lumea din tirania diavolului. El a zis înainte de patima mântuitoare de pe cruce: «Acum se face judecata acestei lumi, acum stăpânitorul acestei lumi va fi scos afară» (In. 12, 13)" (*PG* 69, 773A).

Ps. 9, 17 *Domnul Se face cunoscut când săvârşeşte judecăţi: întru faptele mâinilor lui s-a prins păcătosul*:

„Pricina pentru care Dumnezeu Se face cunoscut că săvârşeşte judecăţi şi pedepseşte după dreptate pe cei vrednici de pedeapsă [...] este că îi face pe cei care uneltesc împotriva altora să cadă în propriile lor uneltiri, iar relele pe care le fac să se întoarcă asupra capului lor" (Nicodim, I, pp. 158-159).

Ps. 9, 20 *Scoală-Te, Doamne, să nu se întărească omul*:

Sf. Atanasie cel Mare: „Se roagă [lui Hristos] Celui Unul-Născut ca să-i lumineze pe cei de pe pământ, pentru ca semeţul diavol - pe care-l numeşte aici *om* - să nu-şi mai ridice fruntea" (*PG* 27, 88A).

Ps. 9, 23 *Se prind în sfaturile pe care le gândesc*:

Cei săraci cu duhul, care au nevoie de putere duhovnicească, se prind în sfaturile amăgitoare ale înşelătorilor ca în nişte capcane. Sau se poate înţelege că făcătorii de rele se vor prinde în propriile lor uneltiri (*cf.* Chiril, *PG* 69, 780AB).

Ps. 9, 25 *Întărâtat-a cel păcătos pe Domnul; după mulţimea mâniei lui nu-L va căuta; nu este Dumnezeu înaintea lui*:

„Vezi până unde merge răutatea? Pe Însuşi Dumnezeu Îl întărâtă, şi, din pricina nebuniei şi a mândriei lui, *nu-L va căuta*, zice, pe Dumnezeu, căci este plin de întuneric şi nu are frica de El înaintea ochilor lui" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., pp. 178-179).

Ps. 9, 26 *Peste toţi vrăjmaşii lui va stăpâni*:

„Prin îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu, păcătosului i se îngăduie de multe ori să-şi învingă vrăjmaşii în războaie" (Zigaben, *PG* 128, 157B); sau este lăsat de Dumnezeu să stăpânească asupra drepţilor - ca pe diavol, în cazul lui Iov -, pentru ca aceştia să se desăvârşească în credinţă şi în nădejde.

Ps. 9, 28 *Sub limba lui, necaz*[9] *și durere*:

Cu limba sa fără frâu păcătosul pricinuiește supărare și durere celor care îl ascultă. În chip profetic, David vorbește despre patima vorbirii fără rost și a clevetirii aproapelui (*cf.* Nicodim, I, p. 167).

Ps. 9, 30 *Să-l răpească pe sărac când îl va ademeni pe el*:

Verbul ἕλκω („a trage la sine") are și sensul de „a atrage, a ademeni, a momi".

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „[Diavolul] nu poate să-l ia în stăpânire pe cel care viețuiește în virtute - chiar dacă pentru puțin timp poate să-l atragă -, pentru că acesta veghează și se depărtează de el. Însă pe cei săraci de virtuți și nechibzuiți, după ce i-a ademenit, îi duce și îi sfâșie în peștera răutății" (*PG* 69, 784C).

EVAGRIE PONTICUL: „Atrage prin gând, răpește însă prin păcatul cu fapta" (*AS II*, p. 463).

Ps. 9, 31 *Îl va smeri pe el, se va pleca și va cădea când îi va stăpâni pe cei săraci*:

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Se înțelege în două feluri: sau că oricine va ajunge în mâinile necredinciosului, când acesta va stăpâni peste săraci, se va încovoia (κύψει) și va cădea, adică se va smeri și, oarecum, se va asemăna cu cei căzuți pe câmpul de luptă; sau că însuși necredinciosul va cădea când va stăpâni peste cei neputincioși, precum Satana care a fost smerit (rușinat) când credea că stăpânește peste săraci" (*PG* 69, 784D).

Ps. 9, 35 *Vezi, pentru că Tu și la durere și la mânie privești, ca să-l dai pe el în mâinile Tale*:

Nimic nu scapă privirii lui Dumnezeu, Care pe toate le vede în cele mai mici amănunte, atât durerea săracilor nedreptățiți, cât și

[9] „Necaz" (κόπος): în Scriptură, cuvântul κόπος, pe lângă sensul de „osteneală, trudă", înseamnă și „supărare, neplăcere, necaz, suferință" (*cf.* Mt. 26, 10; Lc. 18, 5). La fel a fost tradus și în Psalmul 54, 11.

mânia celor care îi nedreptățesc. Acestea le cercetează Dumnezeu ca să-l pedepsească pe păcătos, luându-l în mâinile Sale, potrivit Apostolului: „Înfricoșător lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu" (Evr. 10, 31) (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 161C).

Ps. 9, 37 *Domnul este Împărat în veac și în veacul veacului. Pieriți, neamuri, de pe pământul Lui!*:
Istoric, *neamurile* reprezintă popoarele idolatre care locuiau în Pământul Făgăduinței (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 92C); iar anagogic, pământul lui Dumnezeu este inima bună, din care pier cugetele rele și gândurile viclene, numite *neamuri.* Aceasta se săvârșește prin harul lui Dumnezeu (*cf.* Didim, *PG* 39, 1205C).

Ps. 10, 1 *Cum veți zice sufletului meu: „Mută-te în munți ca o pasăre!"?*:
David este plin de încredere în ajutorul lui Dumnezeu. Astfel, urmărit fiind de oamenii lui Saul, el este surprins de îndemnul unor prieteni de a se refugia în munți, ca să locuiască precum o pasăre pribeagă.

Ps. 10, 3 *Cele pe care Tu le-ai săvârșit, ei le-au surpat:*
Dușmanii lui David se luptă împotriva lucrărilor făcute de Dumnezeu, căutând să surpe legile Sale și pe împăratul pe care L-a uns. Sau, după marele Atanasie: „Diavolul l-a tras pe Adam în stricăciune, cu toate că acesta a fost zidit pentru nestricăciune" (*PG* 27, 93B).

Ps. 10, 5 *Cel ce iubește nedreptatea își urăște sufletul*:
Cel care lucrează răul cu toată pornirea este prigonitor și pierzător al propriului suflet și își gustă osânda înainte de chinurile veșnice (*cf.* Ioan Gură de Aur, *PG* 55, 142).

Ps. 11, 2 *Cuvios* (ὅσιος), în limbajul *Septuagintei*, desemnează persoana devotată lui Dumnezeu; iar *adevărurile* (αἱ ἀλήθειαι)

oamenilor reprezintă fidelitatea lor, fie în împlinirea obligațiilor sau a promisiunilor față de ceilalți, fie în raport cu împlinirea Legii lui Dumnezeu (*cf.* LEH și VTB, col. 1328).

EVAGRIE PONTICUL: „Harisma adevărului se află în primejdia de a se stinge [...]. Iar adevărurile s-au împuținat pentru că au lipsit cei cuvioși" (*AS* II, p. 466).

Ps. 11, 3 *Buze viclene în inimă și cele rele în inimă au grăit:*

Ebraism, întâlnit și în Ps. 14, 2 („cel ce grăiește adevăr în inima sa"). Buzele, ca organ, și verbul „a grăi" (λαλέω) exprimă aici activitatea discursivă a minții omului, care își are sediul în inimă (*cf.* nota de la Ps. 7, 10). A avea *buze viclene,* care în inimă grăiesc cele rele, înseamnă a vorbi frumos și amăgitor celor din preajmă, iar în inimă a cugeta cele rele împotriva lor. „Iudeii Îl numeau pe Hristos bun și învățător, dar altceva cugetau despre El" (Atanasie, *PG* 27, 93D).

Buzele și gura sunt făcute pentru a exprima adâncurile inimii[10], potrivit cuvintelor Mântuitorului (*cf.* Mt. 15, 18). La cei păcătoși, ele sunt puse în slujba unei duplicități, care e însoțită de un întreg cortegiu de minciuni, calomnii și ipocrizii (Ps. 119, 2), manifestându-se până și în dialogul cu Dumnezeu: „Poporul acesta cu buzele lor Mă cinstește, dar inima lor este departe de Mine" (Is. 29, 13). Idealul de atitudine pe care o așteaptă Dumnezeu de la om este ca buzele să-i fie sincere (Pilde 12, 19) și drepte (Pilde 10, 18. 21), pentru a-I putea aduce slava și lauda ce I se cuvin (Os. 14, 3). Dar, pentru aceasta, trebuie ca Dumnezeu Însuși să învețe buzele omului (Pilde 22, 17-18; Ps. 140, 3) și să i le

---

[10] În antropologia biblică, în care lipsește o netă distincție dualistă între trup și suflet, omul, în integritatea sa, este numit uneori *trup* (σάρξ) (*cf.* Ps. 144, 21), alteori *suflet* (*cf.* Fc. 2, 7). Astfel, organele și părțile corpului, pe lângă sensul lor propriu, au și un sens figurat, exprimând anumite aspecte ale vieții interioare a omului (a sufletului) (*cf.* Fc. 43, 30; Pilde 12, 10; 23, 16; Ps. 15, 6), după cum unele simțuri și funcții organice sunt atribuite sufletului: foamea (Deut. 12, 20), setea (Ps. 41, 3), auzul (Ier. 4, 9) etc. (*cf.* Tresmontant, pp. 104-105).

purifice de necurăția vicleniei (Is. 6, 6) (*cf.* VTB, col. 657).

Ps. 11, 6 *Le voi aduce mântuirea*[11], *o voi vesti pe ea cu îndrăznire*[12]:
Domnul, ridicându-Se, va întinde mâna Sa mântuitoare asupra celor suferinzi. Mântuirea pe care a săvârșit-o Hristos, Dumnezeu a făcut-o vădită și cunoscută tuturor, prin propovăduirea ei cu îndrăznire în tot pământul (*cf.* Chiril, *PG* 69, 797B).

EUSEBIU AL CEZAREII: „Întru Învierea Mea voi face mântuire tuturor oamenilor și despre ea voi vorbi cu îndrăznire ca despre o mare izbândă" (*PG* 23, 141B).

Ps. 11, 7 *Cercat în topitoare* (δοκίμιον τῇ γῇ): *litt.* „cercat pământului". Este vorba de tehnica de curățire a argintului prin topirea acestuia în cuptoare săpate în pământ.

ORIGEN: „Cuvintele Domnului sunt așa de curate și neamestecate cu vreo minciună precum este argintul probat și curățit prin topire; așadar, nu trebuie să avem vreo îndoială față de cele spuse de El" (*PG* 12, 1201D).

Ps. 11, 9 *După măsura înălțimii Tale ai purtat grijă de fiii oamenilor*:
Hristos S-a înălțat pe Cruce, iar mai apoi, la cer; astfel, i-a învrednicit pe oameni de multă purtare de grijă, trimițându-le pe Mângâietorul (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 176D).

Ps. 14, 1 *Doamne, cine va locui*[13] *în cortul Tău? Și cine se va sălășlui în muntele cel sfânt al Tău?*:
SF. VASILE CEL MARE: „Locuirea (παροικία) este o ședere

---

[11] *Le voi aduce mântuirea* (θήσομαι ἐν σωτηρίῳ): *litt.* „pune-Mă-voi întru [lucrarea de] mântuire". În *Septuaginta*, verbul τίθημι este folosit adesea cu sensul de „a face, a lucra" (*cf.* LEH și Didim, *PG* 39, 1213D).

[12] Παῤῥησιάσομαι: *litt.* „voi declara cu îndrăznire, voi vorbi deschis" (*cf.* LEH).

[13] Παροικήσει de la παροικέω – „a locui în preajmă", „a locui ca un străin", „a locui temporar".

vremelnică, nu o viață întemeiată; este o ședere trecătoare, cu nădejdea unei mutări într-o locuință mai bună. Un bărbat sfânt se socotește trecător în viața aceasta; se grăbește spre o altă viață. [...] Se numește locaș (cort) al lui Dumnezeu trupul [...]. Dacă trupul este vrednic de Dumnezeu, atunci ajunge cu adevărat locaș al lui Dumnezeu, așa precum Dumnezeu a locuit în sfinți. Așa este trupul celui care se socotește locuitor vremelnic în această lume. [...] Cel care locuiește ca străin în trup, acela se va sălășlui în muntele cel sfânt. Muntele acesta este țara cea mai presus de cer, țara despre care Apostolul spune: «V-ați apropiat de muntele Sion, de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc și de zecile de mii de îngeri în adunare de sărbătoare, de Biserica celor întâi-născuți, înscriși în ceruri» (Evr. 12, 22-23)" (*PSB* 17, pp. 206-207).

Ps. 14, 2 *Cel ce umblă fără prihană și lucrează dreptatea, cel ce grăiește adevăr în inima sa:*

Sensul biblic al „dreptății" este foarte apropiat de cel al „credincioșiei" (fidelității). „A lucra dreptatea" înseamnă „a împlini cu fidelitate Legea" sau „a împlini promisiunile făcute". Părinții au definit „dreptatea" ca totalitate a virtuților: „Nu o singură faptă bună îl desăvârșește pe omul vrednic, ci trebuie ca faptele de virtute să se întindă pe întreaga viață" (Vasile cel Mare, *PSB* 17, p. 209).

Noțiunea biblică de „adevăr" (ebr. ĕmet, gr. αλήθεια) diferă notabil de cea cu care ne-am obișnuit. Ea se referă mai mult la necesitatea unei cunoștințe practice despre conduita de viață. În ebraică, termenul derivă de la rădăcina *'mn* (*aman*, tradus în greaca veche: αμήν), care desemnează temeinicia, statornicia, realitatea sigură; „adevărat" este ceva în care omul se poate încrede, spre care își poate orienta viața. Deoarece noțiunea este centrală în Scriptură și foarte răspândită, ea este susceptibilă diverselor aplicații. Astfel, uneori poate coincide cu noțiunea noastră de „adevăr", care înseamnă, în primul rând, a-ți exprima convingerea intimă; însă, pentru un semit, „adevărul" mai înseamnă și că

afirmația cuiva este o realitate; pe ea te poți baza înaintea unui tribunal (Deut. 13, 15; 17, 4; 22, 20). Desfrânata Rahab a cerut de la iscoadele lui Iisus Navi „un semn adevărat (ĕmet - «de nădejde»)" (Iis. Nav. 2, 12) că îi vor lăsa în viață, în momentul cuceririi Ierihonului, pe cei din casa tatălui ei. Un „om al adevărului" (Ieș. 18, 21; Neem. 7, 2) este un om de încredere. „Calea adevărului" (Fc. 24, 48) este calea cea bună, care duce la țintă (*cf.* DEB).

SF. VASILE CEL MARE: „Cuvintele: *grăiește adevăr în inima sa* și: *n-a viclenit cu limba sa* sunt asemănătoare, [...] pentru că cele ce se grăiesc ies din prisosul inimii (*cf.* Mt. 12, 34), cuvântul curge, ca dintr-un izvor, din dispoziția sufletească lăuntrică; omul a spus mai întâi adevărul în inimă, apoi îl spune cu cuvântul, fără de viclenie, cu lucrarea limbii. [...] Cuvântul „adevăr" înseamnă [...] cunoștința sănătoasă pe care o avem despre orice lucru care privește viața de aici. Adevărul acela care ajută la mântuire este în inima omului desăvârșit; acest adevăr trebuie împărtășit aproapelui în toate împrejurările" (*op. cit.*, p. 209).

Ps. 15, 1 Psalmul e mesianic. Hristos vorbește prin gura Proorocului, ca un om asaltat de dușmanii săi (Origen). El vorbește despre Biserică, trupul Său, în numele întregului neam omenesc (Atanasie) (*cf.* Nesmy, p. 71).

Ps. 15, 3 *Pentru sfinții*[14] *cei de pe pământul Lui, Domnul a făcut minuni; toate voile Sale sunt întru ei:*

Apostolilor și celor care au crezut prin ei li s-au arătat minunile lui Dumnezeu, pentru că au împlinit toate poruncile Lui (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 960A).

[14] Noțiunea de „sfințenie", în Scriptură, comportă trei idei de bază: *separarea* de tot ce este profan, *afierosirea (consacrarea)* pentru a fi în comuniune cu Dumnezeu cel Sfânt, *angajamentul* de a sluji lui Dumnezeu și de a face voia Lui. „*Sfințenie* înseamnă să fim afierosiți lui Dumnezeu cel Sfânt, totdeauna în chip deplin și neîntrerupt, îngrijindu-ne și sârguindu-ne să facem cele bineplăcute Lui" (Sf. Vasile cel Mare, *Regulile monahale mici*, răsp. 53, *PG* 31, 1117C).

Ps. 15, 4a *Înmulțitu-s-au slăbiciunile neamurilor; dar după aceea s-au* sârguit:

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Înainte de a se descoperi adevărul Domnului nostru Iisus Hristos, s-au înmulțit păcatele și patimile neamurilor; dar mai apoi, când s-a arătat mântuirea, ei au alergat la cunoștință și s-au sârguit să se lepede de răutăți" (*PG* 69, 808CD).

Ps. 15, 4b *Nu voi aduna cu jertfe de sânge adunările lor, nici nu voi pomeni numele lor pe buzele mele*:

SF. ATANASIE CEL MARE: „Când îi voi aduna, zice (Hristos), pe cei dintre neamuri, voi face ca să se apropie de Mine nu cu jertfele rânduite de Legea Veche, ci mai degrabă cu laude și cu jertfă fără de sânge. Și nu-i voi mai pomeni cu numele de idolatri și necredincioși, ci îi voi numi chemați și aleși" (*PG* 27, 101CD).

TM: „S-au înmulțit idolii; alții li se închină lor. Eu însă nu le voi aduce jertfe de sânge, și nici nu voi pune numele lor pe buzele mele" (*cf.* Hastoupi, p. 81).

Ps. 15, 5 *Domnul este partea moștenirii mele și a paharului meu. Tu ești Cel ce-mi dai înapoi moștenirea*:

Leviților, care erau afierosiți lui Dumnezeu, nu li s-a dat nicio bucată de pământ, când poporul evreu a cucerit Canaanul, pentru că partea lor de moștenire era Însuși Domnul (*cf.* Num. 18, 20; Lev. 10, 9). Părinții, în mod profetic, au atribuit aceste cuvinte lui Hristos, Care este Sfântul prin excelență, afierosit lui Dumnezeu, iar *pahar* Îi este împlinirea voii Tatălui, Căruia I S-a făcut ascultător până la moarte (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 104B). Acest pahar al suferințelor și al morții pe Cruce este mijlocul prin care Tatăl Îi restituie (ἀποκαθιστᾶ) Fiului moștenirea: *Tu ești Cel ce-mi dai înapoi moștenirea.* Întreg neamul omenesc este moștenirea lui Hristos, asupra căreia stăpânea Satana prin moarte și păcat (*cf.* Nicodim, I, p. 221).

Ps. 15, 6 *Sorții*[15] *mi-au căzut întru cele mai bune*[16], *și moștenirea mea este cea mai bună:*

„Moștenirea s-a împărțit ca niște bunuri. Prin măsurarea cu aceste funii duhovnicești arată că [lui Hristos] i-a căzut sorțul peste cele mai bune părți ale moștenirii [Tatălui]" (Didim, *PG* 39, 1229A); iar această moștenire a neamurilor este pentru El mai bună și mai plăcută decât cea de mai înainte, a vechiului Israel (*cf.* Eusebiu, *PG* 23, 160B).

Noțiunea biblică de „moștenire" este strâns legată de aceea a „legământului". În plan divin, ea comportă o triplă relație: poporul Israel este moștenirea lui Dumnezeu (*cf.* 1 Regi 26, 19), iar formula legământului este: „Ei vor fi poporul Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul lor" (Ier. 24, 7); la fel, Pământul Făgăduinței este dat în moștenire lui Israel, potrivit legământului făcut cu Avraam (*cf.* Fc. 15); prin urmare, ținutul Canaan devine moștenire a lui Dumnezeu prin faptul că aici va locui poporul Lui și aici Domnul Își va zidi lăcaș (*cf.* Ieș. 15, 17). Însă, gândul lui Dumnezeu este ca tot pământul și toate neamurile să-I fie moștenire, prin încheierea unui legământ. În această perspectivă eshatologică, rolul de bază îl va juca Unsul Său, născut din seminția lui Iuda, Mesia, Fiul lui Dumnezeu: „Fiul Meu ești tu, Eu astăzi te-am născut! Cere de la Mine și-ți voi da neamurile moștenire ție, și în stăpânirea ta, marginile pământului" (Ps. 2, 7-8). Hristos, încă de la nașterea Sa, este „moștenitor a toate" (Evr. 1, 2). El a intrat în posesia moștenirii Sale prin jertfa de pe Cruce, iar sângele Său este sângele Noului Legământ (*cf.* Evr. 10, 16-19), prin care credincioșii, în Duhul Sfânt, devin fii

---

[15] *Litt.* „funiile". Funia (σχοινίον sau σχοινισμός) era unitate de măsură folosită de Iisus Navi pentru împărțirea Pământului Făgăduinței. Fiecărei seminții îi revenea, prin tragere la sorți, un lot de pământ numit „funie, parte de moștenire" (σχοίνισμα κληρονομίας) (*cf.* Ps. 104, 11). Expresie: ἔπεσεν ὁ σχοινισμός αὐτῶν - „a căzut funia părții lor" (*cf.* Iis. Nav. 17, 5).

[16] Întru cele mai bune (ἐν τοῖς κρατίστοις): κράτιστος este superlativul lui ἀγαθός (bun).

adoptivi ai Tatălui și împreună-moștenitori cu Hristos. Astfel, în acest psalm, se observă aspectul eshatologic și cel duhovnicesc al noțiunii de „moștenire". În Hristos, și Biserica se face părtașă condiției leviților: Dumnezeu-Tatăl este partea moștenirii ei, ea însăși fiind moștenirea Fiului, iar părțile *cele mai bune* ale Pământului Făgăduinței sunt Împărăția Cerurilor (*cf.* Mt. 25, 34) și viața veșnică (*cf.* Mt. 19, 29).

Ps. 15, 7 *Până în noapte, aceasta m-au învățat rărunchii mei*:

„Până la moarte, închipuită aici de *noapte*, dorința mea m-a învățat și m-a îndrumat - adică *rărunchii*, ca parte poftitoare a sufletului -, ca să nu iubesc nimic din cele pământești, ci să doresc numai după cele dumnezeiești" (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 201A).

Ps. 16, 4 *Ca să nu grăiască gura mea lucrurile oamenilor*:

Ca să nu vorbim fie lucruri trecătoare și omenești (*cf.* Atanasie, 108A), fie despre faptele oamenilor, lucru însoțit de primejdia de a cădea în păcatul judecării aproapelui (*cf.* Nicodim, I, p. 231).

Ps. 16, 10 *În bogăția lor s-au închis* (litt. „grăsimea lor și-au închis-o"):

TEODORET AL CIRULUI: „Prin *grăsime* unii au înțeles bunăstarea materială. Eu însă cred că e vorba de bunăvoință și milostivire. [...] Nu au lăsat să se împlinească cu fapta gândurile lor firești ale iubirii de oameni" (*PG* 80, 969A).

Ps. 16, 11 *Cei ce m-au scos afară acum m-au înconjurat*:

SF. MAXIM MĂRTURISITORUL: „Demonii, scoțându-ne de pe calea cea dreaptă (a virtuților), ne înconjoară, ca să ne războiască din toate părțile" (*apud* Nicodim, I, p. 238).

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Iudeii L-au scos pe Domnul afară din cetate și L-au înconjurat, și cugetau în ei chipul morții cel mai de necinste prin care să-L piardă și să-L așeze în pământ" (*PG* 69, 817B).

Ps. 16, 13 *Izbăvește sufletul meu de cel necredincios*[17], *sabia Ta, de vrăjmașii mâinii Tale:*

DIDIM DIN ALEXANDRIA: „Sabia lui Dumnezeu se va lua din mâinile lor [ale lui Saul și oamenilor săi]; pentru că li s-a dat lor de Dumnezeu cu binecuvântare, dar, nefolosind-o cum se cuvine, se ia de la ei. [...] De aceea îi numește «cei care nu sunt», potrivit cu: «Să nu dai sceptrul Tău celor care nu sunt» (Est. 4, 17)" (*PG* 39, 1239D-1241A).

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Numește sabie a lui Dumnezeu sufletul celui drept, care taie păcatul, iar viața lui este omorârea plăcerilor" (*PG* 69, 817D).

Ps. 16, 14 *Doamne, de cei aleși ai pământului desparte-i pe ei în viața lor, că s-a umplut pântecele lor de cele ascunse ale Tale! Săturatu-s-au de cele necurate*[18] *și au lăsat rămășițele pruncilor lor:*

„Doamne, zice, pe vrăjmașii mei, încă fiind ei în viață, desparte-i de oamenii cei buni. [...] Scriptura, de multe ori, pe cei buni îi numește *puțini*, pentru că puțini sunt cei care se mântuiesc (*cf.* Lc. 13, 23) și tot puțini sunt cei aleși (*cf.* Mt. 20, 16)" (Nicodim, I, p. 242).

Că s-a umplut pântecele lor de cele ascunse ale Tale: Unii comentatori au înțeles că e vorba despre bogățiile ascunse ale pământului (Eusebiu), alții, despre pedepsele ascunse ale lui Dumnezeu, potrivit cu Deut. 32, 34: „Oare nu sunt acestea ascunse la Mine?" (*cf.* Teodoret); iar Didim susține că: „Este vorba de cele nevrednice de privirea lui Dumnezeu, și de aceea ascunse de fața

---

[17] Edițiile mai vechi ale Bibliei românești (1688, 1795, 1914) au folosit, în acest verset, termenul „necurat" (la fel în Ps. 36, 35), făcând aluzie probabil la interpretarea metaforică a termenului ἀσεβής: „duhul necurat, diavolul".

[18] *Cele necurate* (ὑείων): *litt.* „porcării, cărnuri de porc, cele ale porcilor". Aceasta este grafia în *Codex Vaticanus*, *Sinaiticus* și în *Textus Receptus* (folosit în această ediție). *Codex Alexandrinus* are υἱῶν (de fii) (*apud* LXX Rahlfs și LXX Pol., p. 71). Porcul era, la evrei, considerat animal necurat. Prin Lege se interzicea folosirea cărnii de porc în alimentație (*cf.* Lev. 11, 7).

Lui, [...] *săturându-se de cărnuri de porc* (ὑείων), adică de cele necurate, s-au spurcat nu numai pe ei înșiși, ci *au lăsat rămășițele pruncilor lor*, vătămându-i și pe aceia" (*PG* 39, 1241B).

Ps. 17, 3 *Puterea mântuirii mele*:

Litt. „Cornul mântuirii mele". Cornul de animal, ca metaforă pentru putere, este răspândit în tot Orientul Mijlociu, precum și în Egipt. Unii zei sunt reprezentați cu diademe împodobite cu coarne. Și aici, poezia biblică îl demitizează, transformându-l într-o metaforă pentru puterea salvatoare a lui Dumnezeu și pentru tăria pe care El o dă omului (*apud* LXX Pol., nota *ad loc.*).

Ps. 17, 5 *Șuvoaiele (torentele) fărădelegii*:

Imaginea este folosită de Psalmist în legătură cu atacurile de scurtă durată ale dușmanilor văzuți (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 221C) sau ale celor nevăzuți, prin gânduri nelegiuite (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 109C).

Ps. 17, 8 *Că S-a mâniat pe ei Dumnezeu*:

Versetele 9-17 descriu manifestări cosmice care însoțesc coborârea pe pământ a lui Dumnezeu. Unii comentatori leagă pasajul de teofania de pe Sinai (*cf.* Ieș. 19), mânia Domnului fiind îndreptată împotriva popoarelor idolatre care îi dușmăneau pe israeliți; astfel, David, în chip profetic, îi amenință pe dușmanii săi că vor avea parte de aceeași mânie divină (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 976BC). Alții (Sfinții Atanasie, Chiril și Nicodim) vorbesc de arătarea în trup a Cuvântului lui Dumnezeu, însoțită de înfricoșarea și uimirea oamenilor care vedeau minunile Sale, dar și de tulburarea demonilor și a iudeilor inspirați de aceștia.

Ps. 17, 19 *Năpustitu-s-au asupra mea (προέφθασάν με) în ziua necazului meu*:

EFTIMIE ZIGABEN: „Τὸ προφθάνειν nu înseamnă întotdeauna „a-i ieși cuiva înainte" (προλαμβάνειν), ci uneori înseamnă,

simplu, „a ajunge pe cineva“ (φθάνειν) sau „a se năpusti, a năvăli asupra cuiva“ (τὸ ἐπιτίθεσθαι), precum spune aici. Vrăjmașii mei, zice, fie cei văzuți, fie cei nevăzuți, s-au năpustit asupra mea când eram năpăstuit (κακώσεως), adică atunci când eram slăbit fie din partea armelor văzute, fie a celor nevăzute. [...] Iar, urmând să cad, Domnul mi-a fost sprijin (στηριγμός), în loc de toiag“ (*PG* 128, 233CD).

Ps. 17, 22 *Nu m-am depărtat de Dumnezeul meu săvârșind nelegiuire (οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου)*:

Expresia ἀσεβέω ἀπό τινος (*cf.* 4 Regi 22, 22) înseamnă „a mă depărta de o persoană, săvârșind lucruri care o dezonorează“ (*cf.* LEH și Zigaben, *PG* 128, 236B).

Ps. 17, 35 *Cel ce înveți mâinile mele la război și ai făcut brațele mele ca un arc de aramă*:

Când îmi ridic mâinile la rugăciune, îi biruiesc pe potrivnici. Dumnezeu a făcut bărbătești puterile sufletului, asemenea unui arc de aramă. Arama exprimă tăria și invulnerabilitatea, iar arcul este simbolul aruncării săgeților (rugăciunile noastre) (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 117C).

Ps. 17, 36 *Certare* (παιδεία):

Are și sensul de „instruire, educație, pedagogie“ prin învățăturile legii mozaice sau evanghelice (*cf.* Atanasie, *ibid.*).

Ps. 17, 37 *Lărgit-ai pașii mei sub mine*:

Didim din Alexandria: „Cei care pășesc pe calea cea strâmtă (*cf.* Mt. 7, 14), prin sporirea în virtute, depășesc întâmplările care par a fi pline de necaz și durere. Calea, pentru ei, se arată tot mai largă, și ei nu mai simt durerea și sudoarea ostenelilor pentru virtute“ (*PG* 39, 1260D).

Ps. 17, 46 *Fiii străini (υἱοὶ ἀλλότριοι) m-au mințit; fiii străini au*

îmbătrânit și, șchiopătând, s-au abătut de la cărările lor:

Pentru evrei, „a minți" înseamnă „a nu te ține de cuvânt, a fi inconsecvent în împlinirea unei promisiuni". Istoric, versetul se referă, probabil, la o alianță încheiată de David cu popoarele vecine. Părinții însă au văzut în acest pasaj o aluzie la infidelitatea israeliților față de promisiunea lor de a urma condițiile legământului făcut cu Dumnezeu. Israel, fiul cel întâi-născut, s-a arătat necredincios - adică mincinos - față de Cuvântul lui Dumnezeu Care i S-a revelat, de aceea este numit „străin". Iar răutățile în care a căzut îl îmbătrânesc și îl fac să șchiopăteze și să se abată de la cărările poruncilor date lui de Domnul (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 121B; Zigaben, *PG* 128, 248B).

Ps. 17, 51 *Cel ce preamărești mântuirea împăratului*:

Dumnezeu-Tatăl face vestită și slăvită mântuirea pe care Împăratul Hristos a săvârșit-o; dar se poate înțelege și mântuirea lui David de potrivnicii săi, sau a lui Hristos (ca fiu al lui David), pe care L-a înviat din morți (*cf.* Didim, *PG* 9, 1266D-1268A; Teodoret, *PG* 80, 989AB).

Ps. 18, 2 *Lucrarea mâinilor Lui o vestește tăria*:

Acest emistih repetă ideea celui precedent și o lămurește. Slava lui Dumnezeu sunt energiile Lui (lucrările sau facerea mâinilor Lui), care pot fi percepute de simțuri. *Tăria* (στερέωμα) este bolta cerului văzut (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 252B). Se credea că cerul văzut are o consistență dură, iar deasupra lui se află „apa cea mai presus de ceruri" (Ps. 148, 4).

Ps. 18, 6 *Soarelui i-a pus lăcaș;*[19] *și acesta, ca un mire ce iese din*

---

[19] *Litt.* „În soare și-a pus lăcașul său" (Ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκήνωμα αὐτοῦ): „Înțelesul celor spuse aici este următorul: Dumnezeu i-a rânduit soarelui să aibă locuință în cer, că zice Moise despre cei doi mari luminători: «Și i-a pus pe ei întru tăria cerului ca să lumineze pământul» (Fc. 1, 17). [...] Prepoziția *în* (ἐν)

cămara sa de nuntă, se va bucura ca un uriaș săvârșindu-și calea sa:

SF. ATANASIE CEL MARE: „Soarelui (τῷ ἡλίῳ), zice, i-a făcut cort, adică sălaș. Unde altundeva dacă nu în cerul și tăria de care a pomenit mai sus? Pe acesta (cerul) l-a numit casă și cămară de nuntă. După cum buna-rânduială a zilei și a nopții Îl propovăduiește pe Creator, așa și soarele, săvârșindu-și drumul său cu armonie, arată puterea Celui care i-a dat poruncă" (*PG* 27, 124CD).

Iisus Hristos este numit de Părinți „Soare al dreptății". El iese din pântecele feciorelnic al Maicii Domnului și Se bucură să-Și împlinească lucrarea Sa de mântuire a neamului omenesc. Cerul este, aici, un chip al Născătoarei de Dumnezeu: cămara de nuntă a lui Hristos și iatacul unde firea Sa dumnezeiască s-a unit cu cea umană.

Ps. 18, 8-10 Comentatorul bizantin Eftimie Zigaben (*cf. PG* 128, 236CD) face următoarea diferențiere între termenii: *Lege, poruncă, mărturie, judecată* și *îndreptare* (rânduială). Prin *Lege* se subînțelege totalitatea poruncilor care au fost date prin Legea lui Moise; ea *întoarce (convertește) sufletele*, adică pune în bună rânduială viața oamenilor. *Mărturia* este o poruncă dată de Dumnezeu în fața unor martori [ex. cerul și pământul (*cf.* Deut. 4, 26)]; ea este însoțită de o făgăduință sau de o amenințare, în cazul neîmplinirii ei, și *este vrednică de credință* (*litt.* „credincioasă") pentru că Dumnezeu și martorii Săi sunt demni de încredere. Îndreptări se numesc rânduielile lăsate prin poruncă de Dumnezeu [ex. „De vei cumpăra rob evreu, el să-ți lucreze șase ani" (Ieș. 21, 2)]; ele *sunt drepte* (εὐθέα) pentru că nu cuprind nimic ambiguu și oferă minții omului rectitudinea necesară. *Judecățile* sunt hotărârile judecătorești ale lui Dumnezeu (ex. poporul lui Israel a fost exilat în Babilon pentru infidelitatea sa față de Dumnezeu); ele *sunt adevărate și drepte* pentru că neapărat

---

este de prisos, după cum am observat și în multe alte locuri [din Scriptură]. Așadar, și soarele, nelăsând vreodată cerul ales ca locuință pentru el, se face propovăduitor al slavei și proniei lui Dumnezeu" (Zigaben, *PG* 128, 253CD). La fel comentează și Teodoret al Cirului (*PG* 80, 993C).

sunt duse la împlinire de Dumnezeu Care le-a emis.

Nu întotdeauna însă este respectată deosebirea între acești termeni. De exemplu, în Psalmul 118, prin „judecăți, mărturii și îndreptări" se înțeleg toate poruncile lui Dumnezeu.

Ps. 18, 14 *Mă voi curăți de păcat mare*:

Unii părinți (Sf. Nichita Stithatul) spun că este vorba de păcatul cu fapta, care este rezultatul consimțirii gândurilor noastre pătimașe cu cele străine, insuflate de diavol. Alții (Fer. Augustin), susțin că este o aluzie la păcatul mândriei, care l-a făcut pe Lucifer să apostazieze.

Ps. 19, 7 *Întru izbânzi minunate*[20] *este mântuirea dreptei Lui*:

„Dumnezeu ne-a mântuit, zice, săvârșind minuni mari" (Atanasie, *PG* 27, 128B). Toate lucrările de mântuire ale dreptei Sale le va săvârși pentru oameni prin minuni, semne și lucruri mari (*cf.* Eusebiu, *PG* 23, 197A).

Ps. 20, 10 Că-i vei face pe ei ca un cuptor de foc în vremea arătării feței Tale: „Conștiința păcătoșeniei (impietății) lor va fi pentru ei ca un foc lăuntric, care îi va arde în ziua arătării slavei Tale" (Augustin, *la Ps. 20*).

Ps. 20, 13 *Că îi vei pune pe ei pe fugă, iar cu cei rămași ai Tăi vei schimba fața lor:*

Potrivit unor Părinți, Psalmul 20 este considerat mesianic. Pedepsele cu care amenință Psalmistul îi vizează pe iudeii care au crezut că Îl vor îmbrăca cu moartea pe Împăratul slavei. De aceea ei sunt alungați și risipiți printre neamuri. Iar *cu cei rămași* ai Lui, adică cu apostolii și cu puținii iudei care

---

[20] Δυναστεῖαι – „fapte mărețe" (*cf.* LEH), „rezultatul exercitării cu autoritate a puterii divine". Se poate traduce „faptele puterii (lui Dumnezeu)" (*cf.* Ps 20, 14; 150, 2).

au crezut, *va schimba* (*litt.* „va găti") *fața lor*, îi va readuce la slava de mai înainte, după cum spune Apostolul: „Împietrirea lui Israel s-a făcut în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor, și astfel întregul Israel se va mântui" (Rom. 11, 25-26) (*cf.* Chiril, *PG* 69, 837AB).

Ps. 21, 2 *Dumnezeule, Dumnezeul meu, ia aminte la mine! Pentru ce m-ai părăsit?*:

Psalmul 21 este considerat de toată tradiția creștină a fi unul mesianic. Începutul lui îl rostește Hristos pe Cruce (*cf.* Mt. 27, 46; Mc. 15, 34) în numele întregului neam omenesc. Dumnezeu-Tatăl ne-a părăsit din pricina greșelii lui Adam, iar Hristos, luând asupra Sa propriile noastre păcate, Îi cere să pună capăt blestemului și să ia aminte iarăși la noi (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 132BC).

Departe sunt de mântuirea mea cuvintele (οἱ λόγοι) greșelilor mele:

EFTIMIE ZIGABEN: „Cuvintele de răspuns (εὐθύναι - „responsabilitățile") pentru păcatele Mele [păcatele străine pe care Mi le-am asumat] departe sunt de mântuirea Mea, adică nu o împiedică, pentru că [așa o vinovăție] nici nu există; că s-a spus: «Fărădelege nu a făcut» (Is. 53, 9)" (*PG* 128, 276B).

CASSIODOR: „Din pricina mădularelor Sale, Hristos vorbește despre *cuvintele greșelilor Sale*. Cel care nu a avut păcat numește ale Sale greșelile noastre, la fel cum o va face într-un alt psalm: «Dumnezeule, Tu ai cunoscut nebunia mea și greșelile mele de la Tine nu s-au ascuns!» (Ps. 68, 6). Să auzim deci glasul mădularelor care iese de pe buzele „Capului" (Hristos) și să înțelegem că Cel care S-a dat pe Sine ca jertfă pentru mântuirea tuturor pe bună dreptate vorbește în numele nostru" (*CCSL* 97, p. 191, *apud* Arhim. Placide, nota *ad loc.*).

Ps. 21, 4 *Iar Tu în cel sfânt locuiești, lauda lui Israel!*:

Istoric, prin *cel sfânt* este desemnat același locaș/loc sfânt (Templul din Ierusalim) despre care se vorbește în pasajul de la Ps. 19, 3. Părinții au fost, mai degrabă, atrași de imaginea lui Hristos, Care a

devenit adevăratul lăcaş al lui Dumnezeu-Tatăl: „«Cel sfânt» este numit Dumnezeu-Cuvântul, Cel după fiinţă unit cu Dumnezeu-Tatăl şi al Cărui Ipostas S-a unit, prin întrupare, cu firea omenească. Căci în Evanghelie zicea: «Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl este întru Mine» (In. 14, 10). Deci, *lauda lui Israel* este Tatăl" (Nicodim, I, p. 324).

Ps. 21, 15 *Făcutu-s-a inima mea ca ceara ce se topeşte înlăuntrul meu*[21]:

SF. ATANASIE CEL MARE: „Cele spuse aici descriu întristarea lui Hristos, despre care s-a scris: «A început a Se întrista şi a Se mâhni» (Mc. 14, 33), fiindcă Se întrista pentru neamul iudeilor şi pentru trădătorul Iuda, care se îndreptau spre pierzare" (*PG* 27, 133C).

Ps. 21, 21-22 *Izbăveşte de sabie sufletul*[22] *meu, şi din mâna câinelui, viaţa*[23] *mea! Mântuieşte-mă din gura leului, şi de coarnele inorogilor, smerenia Mea!*:

Vrăjmaşii lui David, sau - interpretând tipologic - ai lui Hristos, sunt numiţi *sabie, câine, leu, inorogi*. „Câinii pe care i-a pomenit mai sus, acum îi numeşte la singular, ca să arate neamul lor. Iar *singura mea născută* (tradus în text: „viaţa mea") numeşte propriul suflet" (Evagrie, *AS II*, p. 477).

Vorbind despre viaţa sa, pusă în pericol şi înjosită de duşmani, David foloseşte cuvintele *suflet, singura mea născută şi smerenie.*

SF. VASILE CEL MARE: „Inorogul (μονόκερως - „unicornul")[24], după cum ne învaţă cartea lui Iov, este un animal înzestrat cu o

---

[21] *Litt.* „în mijlocul pântecelui meu". Despre relaţia dintre noţiunea de „inimă" şi „pântece" în antropologia biblică, vezi nota de la Ps. 30, 10.

[22] Cuvântul „suflet" (în greacă, de gen feminin), în vocabularul *Septuagintei*, are cel mai des sensul de „viaţă" (*cf.* nota de la Ps. 26, 11).

[23] *Litt.* „singura mea născută", „unica mea" (τὴν μονογενῆ μου), este o formă poetică pentru a desemna viaţa omului (*cf.* Ps. 34, 17).

[24] Probabil este vorba de rinocer.

putere de nebiruit și este nesupus oamenilor (de neîmblânzit); fiindcă zice: «Nu vei putea să-i pui căpăstru, nici nu va dormi la iesle» (Iov 39, 10). Iar acel loc al prorociei spune multe lucruri despre libertatea acestui animal și neascultarea lui față de oameni. Putem observa că Scriptura folosește acest chip al inorogului fie spre laudă, fie spre ocară. Zicând: *Izbăvește de sabie sufletul meu, și de coarnele inorogilor, smerenia mea*, Domnul Iisus îl ocărăște pe poporul răzvrătit care se pornea împotriva Lui în vremea pătimirii Sale; și invers: «Și se va înălța puterea mea (cornul meu) precum își înalță inorogul cornul» (Ps. 91, 11). Astfel, agresivitatea acestui animal este folosită ca o imagine a răului, iar cornul înălțat și libertatea lui sunt un chip al celor bune" (*PG* 29b, 296CD-297A).

Ps. 22, 5 *Gătit-ai masă înaintea mea, împotriva celor ce mă necăjesc*:

Masa pe care Dumnezeu ne-a pregătit-o constă din hrana duhovnicească a Sfintelor Scripturi, dar și din Sfântul Trup al Mântuitorului. Ea ne dă putere să ne împotrivim celor ce învață în chip rătăcit, ne face tari împotriva patimilor și a duhurilor necurate (*cf.* Chiril, *PG* 69, 841BC).

Paharul Tău mă îmbată ca un puternic:

„Băutura cuvintelor evanghelice este cea care mă îmbată; pentru că îmi produce o ieșire (ἔκστασιν ἐμποιεῖ) din felul de cugetare de mai înainte, făcându-mă puternic (biruitor) împotriva vrăjmașilor. Sau [poate însemna] și potirul jertfei fără de sânge" (Zigaben, *PG* 128, 296B).

Ps. 24, 8 *Lege va pune celor ce păcătuiesc în cale*:

Lectura preferată de comentatori este: „Lege le va pune în cale celor ce păcătuiesc". Dumnezeu, pentru bunătatea Sa, nu-i pedepsește îndată pe cei păcătoși, ci le arată calea cea dreaptă și îi învață legea pocăinței (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1040A; Origen, *PG* 12, 1272B; Eusebiu, *PG* 23, 228B).

Ps. 24, 9 *Călăuzi-va pe cei blânzi întru judecată*[25]:

„Pe cei blânzi și simpli, Dumnezeu îi învață să discearnă firea lucrurilor" (Teodoret, *ibid.*); sau: „îi va călăuzi întru pătrunderea lucrurilor" [Sf. Petru Damaschin, *FR* 5 (1948), p. 54].

Ps. 24, 10 *Toate căile Domnului sunt milă și adevăr pentru cei ce caută legământul (διαθήκην) Lui și mărturiile Lui*:

Scriptura traduce prin διαθήκη cuvântul ebraic *berith*, care înseamnă „legământ", „alianță", „învoială". Dumnezeu vrea să-l readucă pe om la adevărata viață, care constă în comuniunea cu El. Această idee, fundamentală pentru învățătura despre mântuire, o exprimă tema Legământului, care jalonează întreaga gândire religioasă a Vechiului Testament. Caracterul special al relației între cele două părți - Dumnezeu și om - care încheie legământul este că inițiativa Îi revine întotdeauna lui Dumnezeu; El este „păstorul cel bun" care-Și caută „oaia pierdută"; El stabilește conținutul legământului, dar fără să anuleze libertatea omului, care este chemat să-I accepte sau nu condițiile. Astfel, Dumnezeu făgăduiește protecție, iubire părintească și dobândirea de bunătăți trecătoare sau veșnice tuturor celor care făgăduiesc să-I fie credincioși și să-I împlinească poruncile. În lucrarea Sa de mântuire, Dumnezeu este caracterizat prin *adevăr* și *dreptate*. Acestea sunt calități care derivă din fidelitatea Sa față de promisiunile făcute, a căror împlinire depinde, totuși, de răspunsul pozitiv al voinței omului, care se angajează să fie devotat condițiilor legământului. Această relație o exprimă aici Psalmistul[26]: *pentru cei ce caută* [sunt credincioși față de] *legământul Lui*

[25] Întru judecată (ἐν κρίσει): κρίσις - „judecata, discernerea, deosebirea lucrurilor, situațiilor" etc. (*cf.* Deut. 1, 17); „decizie, hotărâre" (*cf.* 2 Mac. 14, 18); „dreptate, justiție" (*cf.* Is. 1, 17); „dispută, ceartă" (*cf.* Ieș. 24, 14).

[26] La fel în Ps. 102, 17-18: „Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul, și dreptatea Lui, spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legământul Lui și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele."

și [împlinesc] m*ărturiile* [poruncile] *Lui, toate căile Domnului sunt milă și adevăr,* adică Pronia lui Dumnezeu pentru ei este plină de milă, iar dobândirea făgăduințelor Sale este sigură. Ideea acestui verset este valabilă pentru toate legămintele pe care le-a încheiat Dumnezeu, de-a lungul istoriei, cu anumite persoane [Noe (*cf.* Fc. 9, 8); Avraam (*cf.* Fc. 15, 18)], cu poporul Său Israel (*cf.* Ieș. 19-24) sau cu omenirea întreagă, prin sângele Domnului Iisus Hristos (*cf.* Mt. 26, 28).

Termenul διαθήκη, în limbajul de drept elen, desemna un act juridic unilateral, personal, revocabil până la moartea autorului, prin care cineva își exprima ultimele dorințe; deci, s-ar traduce prin „testament". Acest sens al termenului este utilizat de Sf. Apostol Pavel (*cf.* Evr. 9, 16) pentru a accentua caracterul mai mult unilateral și gratuit al iconomiei harului prin Iisus Hristos, de la om cerându-se doar credința în biruința lui Hristos, care îi procură dreptatea (sau consecvența) spre împlinirea Legii dragostei, ca manifestare a noii vieți în Hristos și în Duhul Sfânt (*cf.* Rom. 3-4).

Ps. 24, 14 *Făgăduința*[27] (*litt.* „legământul") *Lui o va arăta lor*:

Făgăduința, ca și conținut al legământului (*cf.* nota precedentă).

Ps. 25, 10 *Întru ale căror mâini sunt fărădelegi, și dreapta lor s-a umplut de mit*ă (litt. „daruri"):

Mâinile necredincioșilor și ale ucigașilor (v. 9) săvârșesc fărădelegi, iar dreapta lor ia mită și face judecată nedreaptă (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 316C).

Ps. 26, 2 *Când s-au apropiat de mine cei ce îmi fac rău, ca să mănânce carnea mea*:

Metaforă folosită pentru a arăta furia calomniatorilor. Se întâlnește și în alte locuri din Scriptură: „De ce mă urmăriți ca Dumnezeu și nu vă mai săturați de carnea mea?" (Iov 19, 22);

[27] Traducere preferată de edițiile Bibliei de la 1688, 1914.

„Au mâncat carnea poporului Meu, și pieile lor le-au jupuit de pe ei, și oasele lor le-au frânt“ (Mih. 3, 3).

Ps. 26, 5 *Că m-a ascuns în cortul Său în ziua necazurilor mele, acoperitu-m-a în ascunzișul cortului Său:*
Cf. nota de la Ps. 30, 21.

Ps. 26, 6 *Jertfă* [...] *de bucurie:*
Litt. ἀλαλαγμοῦ - „a strigătului de bucurie“; ἀλαλαγμός - „aclamație“, „manifestare a aprobării sau a entuziasmului față de cineva sau de ceva, prin urale, trâmbițe sau prin aplauze“.

Ps. 26, 11 *Lege pune-mi, Doamne, în calea Ta* [...] *din pricina vrăjmașilor mei!:*
David Îi cere lui Dumnezeu o lege nouă care să-l conducă la El; se vede amenințat de dușmani, de aceea vrea să fie călăuzit de Dumnezeu pe cărarea cea dreaptă, de unde lipsesc pietrele de poticnire (*cf.* Didim, *PG* 39, 1305C).

Ps. 26, 12 *Nu mă lăsa în voia celor ce mă necăjesc* (Μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με):
Litt. „Nu mă preda sufletelor celor ce mă necăjesc“. Cuvântul „suflet“ (ψυχή) traduce, în LXX, ebraicul *nepeš*, care, pe lângă sensul de „viață“ (*cf.* 1 Regi 19, 11), „ființă vie, persoană, om“ (*cf.* Fc. 17, 14; Lev. 7, 20), „suflare, respirație“ (*cf.* Iov 41, 13; 3 Regi 17, 21), „gâtlej, grumaz“ (*cf.* Ps. 77, 18; Avac. 2, 5), înseamnă și „dorință fierbinte“, ca în acest pasaj (sau Ieș. 15, 9: „sufletul meu se va sătura de ei“) (*cf.* EOR).
Nedreptatea s-a mințit pe sine: Nedreptatea, aici personificată, este o mărturie mincinoasă care nu și-a atins propriul ei scop; „s-a vătămat pe sine și nu pe mine“ (Teodoret, *PG* 80, 1056A).

Ps. 27, 8 *Domnul este întărirea poporului Său și apărătorul mântuirii unsului Său:*

„Domnul nu este întărirea poporului care Îi nesocotește dreptatea și care se silește să-și impună propria lui dreptate (*cf.* Rom. 10, 3), ci vine în ajutorul acelui popor care nu se încrede în propriile sale forțe [...] când se împotrivește demonului. El este ocrotitorul celor pe care Hristosul (Unsul) Său i-a mântuit" (Augustin, *la Ps. 27*).

Ps. 28, 1 *La ieșirea din cort*:

Potrivit unor comentatori, Psalmul 28 era cântat la încheierea sărbătorii Corturilor, care prăznuia amintirea pribegiei în pustiu și locuirea în corturi a poporului ales, după ieșirea sa din Egipt. Sf. Vasile cel Mare interpretează anagogic: *ieșirea* (ἐξόδιον) este despărțirea de această viață, iar *cortul* este trupul (*cf.* 2 Cor. 5, 4), Psalmistul sfătuindu-ne să ne pregătim, aducând Domnului rodul virtuților pe care le-am lucrat (*cf. PG* 29b, 281AB).

Aduceți Domnului, fii ai lui Dumnezeu, aduceți Domnului pe fiii berbecilor!:

„Fii ai lui Dumnezeu" sunt numiți apostolii, conducătorii turmei lui Hristos, care sunt îndemnați să-i aducă la Dumnezeu pe păgânii care au crezut în cuvântul Evangheliei (*cf.* Vasile cel Mare, *ibid.*; Augustin, *la Ps. 28*).

Ps. 28, 1-2 *Aduceți Domnului slavă și cinste, aduceți Domnului slavă numelui Său*:

După cum faptele noastre bune aduc slavă lui Dumnezeu, fiindcă, strălucind înaintea oamenilor, aceștia le văd și Îl slăvesc pe Tatăl nostru cel Ceresc (*cf.* Mt. 5, 16), la fel, prin faptele cele rele numele Lui este hulit printre neamuri (*cf.* Is. 52, 5; Rom. 2, 24). Cinste și slavă aduce numelui lui Dumnezeu și cel care teologhisește corect despre dogmele credinței și are darul de a învăța pe alții, și cu cuvântul, și cu fapta (*cf.* Vasile cel Mare, *PG* 29b, 284B-285B).

Ps. 28, 4 *Glasul Domnului întru tărie, glasul Domnului întru măreție*:

Glasul Domnului a fost prezent nu doar întru tăria și măreția faptelor izbăvitoare prin care i-a scos pe israeliți din pământul robiei și i-a condus la cel al Făgăduinței, ci trebuie înțeles - potrivit Sfântului Vasile cel Mare (*PG* 29b, 292D-293A) - că se află și în cei care toate le pot face în Hristos, Care îi întărește pe ei (*cf.* Flp. 4, 13), în cei care duc la bun sfârșit lucrări mari prin puterea și vrednicia care le-a fost dăruită de Dumnezeu și care nu se lipesc de cugetul trupesc (*cf.* Rom. 8, 4).

Ps. 28, 5-6 *Va zdrobi Domnul cedrii Libanului*:

SF. VASILE CEL MARE: „Cedrul, uneori, este lăudat în Scriptură ca fiind un copac tare, cu proprietăți antiseptice, bine-mirositor, folosit la construcția acoperișurilor, iar alteori este ocărât pentru nerodirea sa și pentru lemnul său care greu se îndoaie, închipuind astfel pe omul necredincios: «Văzut-am pe cel necredincios semețindu-se și înălțându-se ca cedrii Libanului» (Ps 36, 35). Cu acest înțeles [de mândrie] este folosit aici. [...] Fiindcă muntele Libanului era loc de închinare la idoli, *cedrii Libanului* sunt numite acele suflete care se înalță împotriva cunoașterii lui Dumnezeu, fiind vrednice de zdrobire" (*PG* 29b, 293BD).

Prin pocăință îi va smeri pe cei care se mândresc cu bogățiile acestei lumi (*cf.* Augustin, *la Ps. 28)*.

Și-i va sfărâma pe ei, și va zdrobi Libanul ca pe vițel: „Precum Moise a ars și a sfărâmat vițelul de aur, făcut de evrei la muntele Horeb (*cf.* Ieș. 32, 20), la fel și Dumnezeu va nimici întreg Libanul și obișnuința închinării la idoli, care stăpânea acolo" (Vasile cel Mare, *ibid.*).

Cel iubit va fi ca puiul de inorog: Este vorba de Hristos, pentru că El este *cel iubit*, ca Cel Unul-Născut (*cf.* In. 1, 36). Așa a fost numit de către Tatăl: „Acesta este Fiul Meu cel iubit" (Mt. 3, 17). Hristos este asemănat cu puiul de inorog pentru puterea de nestăvilit cu care a surpat prin Cruce stăpânirea celui viclean (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 336B; Vasile cel Mare, *ibid.*).

Ps. 28, 7-8 *Glasul Domnului taie para focului*: *litt.* „taie în două, desparte, întrerupe".

SF. ATANASIE CEL MARE: „Se referă la făgăduința pe care Dumnezeu o adresează sfinților, zicând: «Chiar de vei trece prin foc, nu te vei arde, flacăra nu te va pârjoli» (Is. 43, 2)" (*PG* 27, 153A).

Glasul Domnului cutremură pustiul, și va cutremura Domnul pustiul Cadeșului:

După ieșirea din Egipt, poporul evreu, sub conducerea lui Moise, ajunge în pustiul Cadeș, situat la sudul Palestinei, de unde va porni să cucerească ținutul Canaanului. Ariditatea pustiului și lipsa de apă i-au făcut pe israeliți să cârtească din nou împotriva lui Moise. La porunca lui Dumnezeu, Moise lovește de două ori o stâncă, din care izvorăște apă (*cf.* Num. 20). Potrivit Sf. Vasile, cutremurul unui pustiu face să izvorască ape, care-l transformă din pământ sterp în loc bun de locuit (*cf. PG* 29b, 297C). Pustia Cadeș, care se traduce „sfântă", pentru Sf. Atanasie, este chip al Bisericii dintre neamuri (*cf. PG* 27, 153A). „Lumea întreagă, înainte de cunoașterea adevăratului Dumnezeu și cinstirea Lui, era ca un pustiu, care a fost cutremurat prin propovăduirea Evangheliei, trecând astfel de la răutate la virtute, și de la neștiință, la dumnezeiasca cunoaștere. Așadar, pustiul s-a făcut loc bun de locuit" (Eusebiu, *PG* 23, 257B).

Ps. 28, 9 *Glasul Domnului întărește cerbii și va descoperi desișurile*:

Potrivit tâlcuirii Sf. Vasile cel Mare (*PG* 29b, 300C), în Scriptură, *cerbul* este chipul omului drept, al profetului, al apostolului lui Hristos, care nu este vătămat de șerpii veninoși (*cf.* Ps. 90, 13; Lc. 10, 19), ci, dimpotrivă, îi trage la sine cu inspirația gurii sale și îi mănâncă. Astfel, glasul Mântuitorului i-a pregătit pe *cerbii* (ucenicii) Săi pentru drumul propovăduirii și al virtuții, dându-le putere să calce peste șerpi și scorpii și peste toată puterea vrăjmașului (*cf.* Lc. 10, 19).

Târâtoarele veninoase sunt imaginea duhurilor necurate și a patimilor păcătoase. Deci, *desișurile* sunt mulțimea de suflete

omenești pătate cu tot felul de patimi, în care și-au făcut sălaș tot felul de reptile veninoase; *desișurile* sunt *descoperite* - sau curățite - prin cuvântul (*glasul*) lui Dumnezeu, pe care *cerbii* (apostolii) îl propovăduiesc.

Ps. 28, 10 *Domnul va locui peste potop, și va ședea Domnul Împărat în veac:*

„Potopul este chipul lumii care a fost inundată de apele fărădelegii" (Teodoret, *PG* 80, 1069B); „peste acest potop Dumnezeu va locui prin sfinții Săi, pe care-i păzește în sânul Bisericii Sale ca într-o arcă[28], iar mai apoi, va ședea să împărățească veșnic întru aleșii Săi" (Augustin, *la Ps. 28*).

Ps. 29, 5 *Și-L lăudați pe El întru amintirea sfințeniei Lui:*

SF. ATANASIE CEL MARE: „Se cuvine să înmulțim cântările de laudă atunci când ne amintim de iubirea de oameni a lui Dumnezeu" (*PG* 27, 156A).

Ps. 29, 8 *Doamne, întru voia Ta, dat-ai frumuseții mele putere, dar Ți-ai întors fața Ta și m-am tulburat:*

SF. VASILE CEL MARE: „Eram frumos după fire, dar slab, pentru că am fost omorât prin păcat, amăgit fiind de șarpe. Deci, la frumusețea mea, pe care am primit-o de la Tine, atunci când pentru prima oară m-ai plăsmuit, Tu ai adăugat puterea [harului Tău] spre împlinirea celor ce se cuvin. [...] Atâta timp cât mă luminau razele cercetării Tale, Doamne, viețuiam într-o stare de netulburare și de bună-rânduială, dar, în vremea încercărilor, când Ți-ai întors fața Ta, s-au arătat împătimirea și lașitatea sufletului meu" (*PG* 29b, 317A, D-320A).

Ps. 29, 10 *Ce folos de sângele meu de mă cobor în stricăciune?:*

„Ce folos de vărsarea sângelui meu (*cf.* Augustin) și de coborârea

---

[28] Aluzie la salvarea lui Noe de apele potopului (*cf.* Fc. 7).

mea în stricăciune, pentru că a te lăuda pe Tine și a-Ți adresa cuvinte de recunoștință se potrivesc celor vii, și nu celor morți, care și-au pierdut trupul" (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1076A).

„Ce folos ca trupul meu să aibă parte de desfătări și de belșug de sânge atunci când peste puțin timp se va preda stricăciunii? «Dar, zice Apostolul, îmi chinuiesc trupul și îl supun robiei, ca nu cumva altora propovăduind, eu însumi să ajung nevrednic» (1 Cor. 9, 27)" (Vasile cel Mare, *PG* 29b, 320BC).

Ps. 29, 12-13 *Rupt-ai sacul meu și m-ai încins cu veselie, ca slava mea să-Ți cânte Ție și să nu mai fiu mâhnit:*

Rupându-mi sacul, care îmi era haină de pocăință, Dumnezeu mă înconjoară cu veselie, dăruindu-mi slava de mai înainte, prin care Îl laud fără să mă mustre conștiința pentru vreo faptă rea, fiindcă aceasta înseamnă și să nu mai fiu mâhnit (καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ[29]) (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 156C).

Ps. 30, 1 *Un psalm al neliniștii (ἐκστάσεως): litt.* „al extazului".

Cuvântul ἔκστασις, folosit și în versetul 23, etimologic, înseamnă „a ieși în afară, a se abate de la o stare obișnuită". Psalmul, în structura sa, trădează confuzie, spaimă și uimire, care, potrivit lui Teodoret al Cirului și Eftimie Zigaben, s-ar referi la David, după ce căzuse în dublul păcat: al adulterului și al uciderii (*cf. PG* 80, 1078A; *PG* 128, 348A).

Ps. 30, 6 *În mâinile Tale îmi voi încredința (παραθήσομαι) duhul meu:*

Versetul va fi reluat de Hristos înainte de moartea de pe Cruce (folosind prezentul verbului παρατίθημι) (*cf.* Lc. 23, 46).

Ps. 30, 7 *Urât-ai pe cei ce în zadar slujesc* (διαφυλάσσοντας) *deșertăciunilor:*

---

[29] Despre etimologia și sensul cuvântului κατανυγῶ, *cf.* nota de la Ps. 4, 5.

În *Septuaginta*, prin cuvântul „deşertăciuni" adesea se subînţeleg idolii, iar verbul însoţitor (δια)φυλάσσω (*litt.* „a păzi, a purta de grijă") are sensul de „slujire": „Pe cei ce slujesc idolilor deşerţi (φυλασσόμενοι μάταια) şi mincinoşi, mila îi părăseşte" (Iona 2, 9); „Pe Domnul au încetat să-L slujească (τοῦ φυλάξαι)" (Os. 4, 10).

Ps. 30, 10 *Tulburatu-s-a întru mânie ochiul meu, sufletul meu şi inima mea*[30] (*litt.* „pântecele meu"):

Cuvântul „pântece" (traduce pe γαστήρ şi κοιλία), în Scriptură, pe lângă sensul propriu de „uter" (*cf.* Ps. 21, 11; Lc. 1, 41) sau „stomac" (*cf.* Jud. 19, 5; Mt. 15, 17), are şi conotaţia mai subtilă de organ cavitar (sau cavitate) în care se află inima:
„Făcutu-s-a inima mea înlăuntrul (pântecelui) meu ca ceara ce se topeşte" (Ps. 21, 15);
„Legea Ta în mijlocul pântecelui meu" (*cf.* Ps. 39, 9);
„Legea Dumnezeului său este în inima lui" (Ps. 36, 31).
Pentru evrei, „inima" era organul central şi misterios al vieţii omului, sediu al afecţiunilor, al cugetării, al memoriei, al imaginaţiei; în ea Se sălăşluieşte Duhul Sfânt (*cf.* Rom. 5, 5); iar „pântecele" pare să aibă rolul de vistierie, în care se depozitează ceea ce produce inima: gânduri, cugetări, înţelesuri, cuvinte (cu sens de gânduri). Prin gură (buze) acest conţinut al pântecelui (al inimii) este exteriorizat sau este îmbogăţit:
„Din prisosul inimii grăieşte gura [...], din comoara lui cea bună scoate afară cele bune" (Mt. 12, 34-35);
„Voi grăi, că plin sunt de cuvinte, că mă imboldeşte duhul (suflarea) pântecelui meu; şi pântecele meu este ca un burduf legat la gură, plin de must ce fierbe, şi ca un foale de aramă care suflă cu putere" (Iov 32, 18-19);
„Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura (*cf.* Pilde 18, 4), râuri de apă vie vor curge din pântecele lui. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească" (In. 7, 38-39);

---

[30] „Inima mea": *cf.* Biblia de la 1914 şi ediţiile mai noi.

„Mi-am deschis gura și Acela mi-a dat să mănânc cartea aceea [...] și pântecele tău se va umple cu această carte“ (Iez. 3, 3); Apostolul Ioan are o experiență asemănătoare (*cf.* Apoc. 10, 9-10); (*cf.* DB, col. 2394-2395).

SF. ATANASIE CEL MARE: „După cum numește *ochi* mintea sufletului (*cf.* nota de la Ps. 6, 8), așa și *pântece*, memoria acestuia, în care se depozitează hrana rațională (cuvântătoare)“ (*PG* 27, 157B).

TEODORET AL CIRULUI: „«Eu Te-am mâniat prin păcatele mele și sunt nevoit să plâng întruna, iar sufletul îmi este plin de cutremur și de înfricoșare». *Pântece* numește vistieria gândurilor, căci gândurile s-au tulburat, și nu pântecele“ (*PG* 80, 1080C).

Ps. 30, 16 *În mâinile Tale sunt sorții mei*:

TEODORET AL CIRULUI: „Tu [Doamne] împarți fiecăruia precum voiești, fie mâhnire, fie veselie, și iarăși le preschimbi pe acestea precum socotești. Pentru că *sorți* sau *vremi* numește schimbarea lucrurilor: bogăția cu sărăcia, robia cu stăpânia, pacea cu războiul“ (*PG* 80, 1082D-1084A).

Ps. 30, 21 *Întru ascunzișul feței Tale îi vei ascunde pe ei de tulburarea oamenilor și în cortul Tău îi vei acoperi de grăirea împotrivă a limbilor*:

Pentru evrei, Cortul Mărturiei, iar mai târziu Templul din Ierusalim, era locul unde Dumnezeu Își manifesta prezența (Își arată fața), unde credincioșii I se adresau pentru ajutor, știind că în acest loc sunt auziți de El și se simt protejați. Ca și în Psalmul 26, 5, *ascunzișul feței Domnului* desemnează partea dinlăuntru a Cortului Său, unde prezența (*fața*) lui Dumnezeu devine ca un acoperământ ocrotitor pentru cei care nădăjduiesc în ajutorul Lui. În acest loc, conducătorii credincioși ai poporului se simțeau în siguranță atunci când poporul se răzvrătea împotriva lor (*tulburarea oamenilor*, *grăirea împotrivă a limbilor*) sau când erau urmăriți de rivalii politici.

Ps. 31, 3 *Eu am tăcut, căci au îmbătrânit oasele mele strigând eu toată ziua: Litt.* „Că am tăcut, îmbătrânit-au oasele mele...".

SF. ATANASIE CEL MARE: „Pe *că* trebuie să-l unim cu *au îmbătrânit,* încât să fie: «*că au îmbătrânit oasele mele strigând eu toată ziua*; am tăcut pentru că nu mai puteam să strig». Şi ce altceva striga, decât că cerea iertarea păcatului" (*PG* 27, 161C).

EFTIMIE ZIGABEN: „Ostenindu-mă întru plângerea mea, am tăcut. *Au îmbătrânit oasele mele strigând eu toată ziua.* Aceasta este pricina tăcerii; iar puterea trupului său a exprimat-o prin oase, [...] care *au îmbătrânit,* adică *au slăbit.*" (*PG* 128, 360D).

Ps. 31, 4 *Că ziua şi noaptea s-a îngreuiat peste mine mâna Ta; întorsu-m-am în suferinţă când ghimpele mi s-a înfipt:*

În VT, „mâna grea" a lui Dumnezeu care apasă asupra cuiva este simbolul pedepsei şi al pedagogiei divine. Cauza relelor care au venit peste David este păcatul. *Ghimpele* (*spinul*) este o imagine a păcatului (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1088D) sau a grijilor deşarte ale vieţii pământeşti, după cum a tâlcuit şi Mântuitorul (*cf.* Mt. 13, 22). (*cf.* Didim, *PG* 39, 1320C).

Ps. 32, 4 *Că drept este cuvântul Domnului, şi toate lucrările Lui, cu credincioşie:*

Toate lucrările Sale Dumnezeu le face întru credincioşia Sa faţă de făgăduinţele pe care le-a făcut. Ἐν πίστει (întru credinţă) traduce ebr. *emunah* – „fidelitate, statornicie, sinceritate, adevăr, stabilitate" (din aceeaşi rădăcină cu liturgicul „amin").

Ps. 32, 6 *Cu cuvântul Domnului cerurile s-au întărit, şi cu duhul gurii Lui, toată oştirea (δύναμις) lor:*

Termenul δύναμις (*litt.* „putere") traduce, aici, cuvântul ebraic (sābhā), care înseamnă „oştire", „oştire cerească"; iniţial, se referea la mulţimea aştrilor, iar mai târziu, la cetele de îngeri. În VT, Domnul „Sābhāōth" este Domnul puterilor (oştirilor) cereşti sau ale lui Israel.

Potrivit Părinților, acest verset este o adevărată teologie despre Sfânta Treime. *Domn* este numit Tatăl, Care prin Fiul Său, Cuvântul, pe toate le-a făcut (*cf.* In. 1, 3) și a consolidat tăria (bolta) cerului; iar *duhul gurii Lui* este Duhul Sfânt, Care a întărit, a fortificat și a statornicit întru sfințenie și virtute toate sfintele puteri îngerești (*cf.* Vasile cel Mare, *PG* 29b, 333C). „Prin *oștirea (puterea) cerurilor* unii au înțeles luminătorii de pe cer, iar alții, puterile nevăzute ale îngerilor. Mie însă mi se pare mai adevărată cea de-a doua [tâlcuire], arătându-L pe Dumnezeu Ziditor nu doar al creației văzute (cerul), ci și al celei nevăzute (îngerii)" (Teodoret, *PG* 80, 1097A).

Ps. 32, 7 *El adună ca într-un burduf apele mării și pune adâncurile în vistierii:*

Dumnezeu, prin porunca Sa, adună apele mării în depresiunile pământului ca într-un burduf, nepermițându-le să inunde uscatul: „Și a zis Dumnezeu: «Să se adune apele cele de sub cer la un loc și să se arate uscatul!» Și a fost așa; și s-au adunat apele cele de sub cer la locurile lor, și s-a arătat uscatul" (Fc. 1, 9). Al doilea emistih - *și pune adâncurile în vistierii* - repetă aceeași idee: *adâncurile* sunt apele mărilor, care *sunt puse (adunate)* în *vistieriile* (văile, sânurile) pământului. Interpretând alegoric, *vistieriile* sunt chipul apostolilor și al sfinților, care păstrează în ei *adâncurile* cunoașterii tainelor credinței sau ale judecăților lui Dumnezeu (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 373A).

Ps. 32, 10-11 Potrivit Sfântului Vasile (*cf. PG* 29b, 340A-D), *Dumnezeu risipește sfaturile* (planurile) și *gândurile* (socotelile) *popoarelor* păgâne, care urmăresc doar deșertăciunea vieții și slujirea idolilor. *Sfaturile căpeteniilor*, pe care Domnul *le zădărnicește*, ne pot duce cu gândul la uneltirile împotriva lui Hristos ale mai-marilor poporului iudeu, și chiar ale diavolului, care au crezut că, prin răstignire, Îl omoară pe Împăratul slavei. Însă, prin învierea Sa, Hristos a zădărnicit planurile dușmanilor Săi. „Așadar, când auzi pe cineva că te amenință cu diferite pedepse, pagube sau cu moartea însăși, întoarce-ți privirea către Dumnezeu, Care *risi-*

peşte planurile neamurilor şi zădărniceşte sfaturile căpeteniilor" (*idem*, 341A). Doar *sfatul* (voia) *Domnului* - adevărul Evangheliei - dăinuie în inimile oamenilor, care mai întâi au fost curăţite de gândurile înţelepciunii acestei lumi.

Ps. 34, 11 *Ridicatu-s-au împotriva mea martori nedrepţi*[31] şi *de cele ce nu ştiam m-au întrebat*:

Saul şi oamenii săi aduceau mărturii mincinoase împotriva lui David, la fel ca martorii mincinoşi care Îl vor calomnia pe Hristos în faţa sinedriului şi a lui Pilat.

Ps. 34, 12 *Răsplătit-au* [...] *sufletului meu, cu nerodire*:

Cuvântul „suflet" este folosit, aici, cu sensul de „viaţă", iar prin „nerodire" am tradus pe ἀτεκνίαν, care literal înseamnă „lipsă de copii, sterilitate".

TEODORET AL CIRULUI: „Eu - zice David - l-am omorât pe Goliat cel semeţ [...] şi, prin cântările cele duhovniceşti, l-am eliberat (pe Saul) de atacurile demonului, însă el nu încetează să mă prigonească, vrând să mă dea morţii şi uitării. Căci «lipsă de urmaşi» (ἀτεκνίαν, *nerodire*) a numit «uitarea», fiindcă pomenirea cuiva dăinuie prin naşterea de fii" (*PG* 80, 1112C).

Sf. Chiril îl vede aici pe Hristos prigonit de iudei. Aceştia Îi răsplăteau cu rele pentru minunile pe care le săvârşea şi nu-i lăsau pe oameni să se facă ucenici ai Lui (*cf. PG* 69, 904A).

Ps. 34, 13 *Şi rugăciunea mea în sânul meu se întorcea*:

TM: „Mă rugam cu capul plecat la sân." Versetul evocă profunda smerenie a lui David, compătimirea şi rugăciunea lui pentru vrăjmaşii săi. Aceeaşi atitudine va avea şi Hristos faţă de cei care L-au răstignit.

---

[31] „Martori nedrepţi" sau „martori mincinoşi". În limbajul biblic, „a fi nedrept" este sinonim cu „a fi mincinos"; sunt calităţi ale omului în care nu poţi avea încredere.

Ps. 34, 15 *Dar ei împotriva mea s-au veselit și s-au adunat; gătit-au împotriva mea bătăi, și n-am știut. Despărțitu-s-au și nu s-au căit*:

Comentatorii pun versetul 15 în legătură cu întâmplarea din Cartea 1 Regi, cap. 19, când Micol, soția lui David, l-a prevenit pe acesta despre complotul împotriva lui, pus la cale de oamenii lui Saul. *Despărțitu-s-au și nu s-au căit*: Aceștia, după ce s-au văzut „trași pe sfoară" de femeia lui David, s-au risipit, fără să aibă vreo mustrare de conștiință (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 400AB).

Pasajul poate fi raportat și la episodul din Evanghelia după Ioan 7, 44-53: „Și unii dintre ei voiau să-L prindă (pe Iisus), dar nimeni n-a pus mâinile pe El. Deci, slugile au venit la arhierei și farisei, și aceia le-au zis: «De ce nu L-ați adus?» Slugile au răspuns: «Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om.» [...] Și s-a dus fiecare la casa sa."

Ps. 34, 21 *Larg deschis-au gura lor împotriva mea, zicând: „Bine, bine, văzut-au ochii noștri!"*:

Dacă, la început, oamenii din anturajul lui Saul aveau un comportament ipocrit față de David - *că mie de pace îmi grăiau, dar întru furia lor vicleșuguri cugetau* -, mai târziu însă, își manifestau pe față bucuria pentru necazurile în care acesta a ajuns din cauza prigoanei lui Saul. Construcția *„bine, bine"* exprimă bucuria amestecată cu o doză de ironie. Parafrazând, am putea traduce: „Bravo, bine lucrat, ochii noștri văzut-au cele pe care le doream!" (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 401B).

Ps. 34, 25 *Să nu zică întru inimile lor: „Bine, bine este sufletului nostru!", nici să zică: „L-am înghițit pe el!"*:

În acest pasaj, cuvântul „suflet" este folosit cu sensul de „dorință fierbinte/poftă" (despre „suflet", vezi nota de la Ps. 26, 12). Termenul are același sens la Ieș. 15, 9, unde Faraon, urmărindu-i pe evrei pe calea spre Marea Roșie, spera să-i prindă și să-i nimicească și, astfel, să-și „sature sufletul". Aici, Psalmistul

Îl roagă pe Dumnezeu să-i facă dreptate și să împiedice satisfacerea dorinței aprinse a dușmanilor săi de a-l vedea ruinat.

Ps. 34, 27 *Să se bucure și să se veselească cei ce voiesc dreptatea mea, și cei ce voiesc pacea robului Tău să zică pururea: „Mărit să fie Domnul!“*:

Cei ce voiesc dreptatea mea: „Cei ce doresc ca Dumnezeu să-Și împlinească față de mine dreptatea Sa“. Dreptatea lui Dumnezeu constă în împlinirea făgăduinței Sale de a-l salva pe David. Deci, *dreptatea mea*, de care vorbește aici Psalmistul, înseamnă izbăvirea de dușmani și *pacea robului Tău.*

Ps. 34, 28 *Limba mea va vesti dreptatea Ta*:

„Va vesti“ (μελετήσει: *litt.* „va medita și va rosti“). Acest verb traduce cuvântul ebraic care înseamnă „a murmura“, „a declama un text“, adică a-l rosti continuu. Acțiunea implică neapărat și cugetarea/meditarea asupra celor rostite. Deci, limba Psalmistului va vesti dreptatea lui Dumnezeu - mântuirea pe care Acesta i-a dăruit-o, potrivit făgăduinței Sale.

Teodoret al Cirului, la sfârșitul comentariului său la acest psalm, face următoarea precizare, care va fi valabilă și pentru alți psalmi unde autorul lor folosește cuvinte de blestem la adresa dușmanilor săi: „Îi rog pe cei care citesc acest psalm să nu se smintească de felul de rugăciune al dreptului [David], și nici să ia prilej de aici ca să-i blesteme și ei pe vrăjmașii lor, după cum o făcea acesta. Trebuie să aibă în vedere că Profetul trăia după Legea Veche, și nu conform Evangheliei. Legea lui Moise poruncea să-ți iubești aproapele, iar pe vrăjmaș să-l urăști; Stăpânul Hristos însă ne-a descoperit virtutea cea mai desăvârșită, zicând: «Iubiți pe vrăjmașii voștri!» (Mt. 5, 44). [...] David, prin aceste cuvinte de blestem, mai degrabă profețește cele care se vor întâmpla cu prigonitorii săi“ (*PG* 80, 1117CD). În același sens a interpretat și Apostolul Petru cuvintele de blestem din Psalmul 68 (v. 26), considerând că sunt o profeție care s-a împlinit în persoana lui Iuda Iscarioteanul (*cf.* F.A. 1, 20).

Ps. 35, 12-13 *Să nu vină peste mine piciorul mândriei și mâna păcătosului să nu mă clatine. Acolo au căzut toți cei ce lucrează fărădelegea, izgoniți au fost*[32] *și nu se vor putea ridica*[33]:

EVAGRIE PONTICUL: „Cuvântul dumnezeiesc folosește aici metafore: *picior al mândriei* numește deprinderea (patima) mândriei. David se roagă, așadar, să nu devină mândru, și nici să-și agonisească *mâna* și fapta *celui păcătos*, pentru că acestea obișnuiesc să-i *clatine* [și să-i facă să *cadă*] pe cei care se află lângă Dumnezeu și să-i *scoată* în „întunericul cel mai dinafară" (*cf.* Mt. 8, 12), acolo unde, în viața viitoare, «va fi plânsul și scrâșnirea dinților» (Mt. 13, 42)" (*AS* III, p. 8). „Cei care au căzut și au fost aruncați acolo nu se mai pot ridica pentru a alerga pe calea cea dreaptă" (Teodoret, *PG* 80, 1125B).

SF. CHIRIL AL ALEXANDRIEI: „Să nu ajung acolo, zice, unde cad cei care sunt clătinați, și, căzând, sunt scoși afară, unde «va fi plânsul» (Mt. 13, 42) și de unde nu vor mai putea să se întoarcă" (*PG* 69, 921D).

Ps. 36, 37 *Că omul pașnic va avea urmași*:

EFTIMIE ZIGABEN: „*Urmași* (*litt.*: „o rămășiță") numește pomenirea, care poate fi de două feluri: fie prin urmașii pe care i-a avut, fie prin faptele bune pe care le-a săvârșit" (*PG* 128, 428C).

Ps. 37, 3-4 *Săgețile Tale* (...) *mâna Ta* (...) *fața mâniei Tale*:

Sunt sinonime care desemnează osânda pentru păcatul săvârșit, pe care Dumnezeu o aduce în scopuri pedagogice (*cf.* nota de la Ps. 6, 2).

---

[32] Ἐξώσθησαν, de la vb. ἐξωθέω, „a împinge, a îmbrânci, a arunca (pe cineva) afară", „a alunga".

[33] „Nu se vor putea ridica": *litt.* „nu vor putea să stea". Expresie des întâlnită în psalmi (*cf.* Ps 20, 12), traducerea căreia cere o ușoară parafrază, în funcție de context. În acest verset ea poate fi interpretată și astfel: nu vor putea să stea în picioare/nu vor putea rămâne (dăinui) înaintea sau la dreapta lui Dumnezeu în ziua Judecății finale.

Ps. 37, 8 *Că șalele mele s-au umplut de ocări*:

EFTIMIE ZIGABEN: „Șalele arată partea poftitoare [a sufletului], pentru că ele sunt situate în jurul rărunchilor, unde se nasc poftele pentru împreunarea trupească. Așadar, zice: «pofta mea s-a umplut de ocările demonului [de patimile de ocară]; fiindcă și-a bătut joc de ea, întărâtând-o spre mișcări necuviincioase și nelegiuite»" (*PG* 128, 432D).

Ps. 37, 12 *Prietenii mei și vecinii mei s-au apropiat și împotriva mea au stat, iar apropiații mei departe au stat*:

EFTIMIE ZIGABEN: „David lasă să se înțeleagă că este vorba despre [trădătorul] Ahitofel și despre mulți alții ca și acela. Prietenii, zice, și casnicii mei s-au apropiat și au stat împotriva mea (κατ᾽ ἐμοῦ), iar aceasta s-a făcut prin îngăduința lui Dumnezeu, din pricina păcatelor mele. *Iar apropiații mei departe au stat* [...]: o parte din prietenii lui David fugeau și stăteau departe de el, de frica lui Abesalom" (*PG* 128, 433D).

SF. ATANASIE CEL MARE: „«Când mă aflam în suferință, aceștia mi s-au împotrivit», acestea le zice despre Abesalom și Ahitofel. *Iar apropiații mei departe au stat*: îngerii, care îl ajutau (pe David) și împreună cu el slujeau lui Dumnezeu, s-au depărtat de el din pricina păcatului" (*PG* 27, 185B).

Ps. 37, 13 *Și se sileau cei ce căutau sufletul meu*:

Expresia biblică „a căuta sufletul cuiva" înseamnă „a dori să-i iei viața". „Era de așteptat ca vrăjmașii demoni să se năpustească asupra lui (David) cu mai multă înverșunare, de vreme ce îngerii l-au părăsit. **(13b)** *Și cei ce căutau să-mi facă rău grăiau deșertăciuni*: se sfătuiau între ei, zice, uneltind împotriva mea" (Atanasie, *PG* 27, 185C)

Ps. 37, 15 *M-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui mustrări*: „Aceste cuvinte limpezesc cele două versete de mai sus; *mustrări* numește replicile prin care cineva îi mustră pe cei

care îl grăiesc de rău" (Zigaben, *PG* 128, 436C).

Ps. 37, 19 *Mă voi îngriji pentru păcatul meu:*

„Mă voi îngriji pentru vindecarea (curățirea) păcatului meu" (Zigaben, *PG* 128, 437A).

Ps. 38, 1 *O cântare a lui David, pentru Iditun:*

David este autorul acestui psalm, pe care l-a transmis lui Iditun, unul dintre cei trei cântăreți – „dirijori", împreună cu Asaf și Eman. Aceștia au fost numiți de regele David responsabili de muzica cultică din lăcașul sfânt (*cf.* 1 Paral. 25, 1).

Ps. 38, 2 *Zis-am: „Păzi-voi căile mele, ca să nu păcătuiesc cu limba mea!"; pus-am gurii mele pază când a stat păcătosul împotriva mea:*

Psalmul a fost alcătuit de David atunci când era prigonit de Abesalom și ocărât de Șimei în auzul tuturor (*cf.* 2 Regi 16, 5-13). David a luat hotărârea de *a-și păzi căile*, adică să fie atent în toată viața lui – „dovadă a statorniciei inimii sale" (Atanasie, *PG* 27, 188B) – *ca să nu păcătuiască cu limba*. Când *păcătosul* Șimei *a stat împotriva lui* și-l batjocorea, David *a pus pază gurii sale* și nu i-a răspuns cu aceeași monedă.

Ps. 38, 3 *Amuțit-am și m-am smerit, și din bunătate am tăcut, și durerea mea s-a înnoit:*

„De bună voie *m-am smerit și am amuțit* [și nu am grăit către Șimei], pentru că mi-am amintit că acesta s-a ridicat asupra mea din pricina păcatelor mele. Și din bunătate am tăcut: Aș fi putut să mă răzbun pe el, însă, din bunătate și din milostivire, nu am voit. *Și durerea mea s-a înnoit*: Durerea pentru păcatele mele s-a înnoit prin aducerea aminte de ele; atunci, mi-a fost limpede că plătesc pentru cele ce am greșit" (Zigaben, *PG* 128, 440D).

Ps. 38, 4 *Înfierbântatu-s-a inima mea înăuntrul meu și în cugetul meu se va aprinde foc:*

Unii comentatori (Sf. Chiril, Teodoret), neîndepărtându-se de context, susțin că este vorba despre mânia lui David, care, la auzul cuvintelor lui Șimei, i-a înfierbântat inima. Profetul și-a stăvilit mânia și nu a lăsat-o să se exteriorizeze, îndreptând-o mai degrabă împotriva păcatului; astfel, în tăcerea sa, cugetul său și conștiința i s-au aprins de focul întristării și al pocăinței, și s-a împlinit cu el cuvântul: „Mâniați-vă, dar nu păcătuiți" (Ps. 4, 5).

La Evagrie Ponticul (*AS* III, p. 29) poate fi găsită o interpretare mai alegorizantă: „Cugetând, zice, la cuvintele dumnezeiești, ardeam ca și Cleopa și tovarășul său, care ziceau: «Oare nu ardea în noi inima noastră când ne vorbea pe cale și ne tâlcuia Scripturile?» (Lc. 24, 32)"; „Din această meditare sârguincioasă și înflăcărată se va aprinde un foc care va arde toată obișnuința cea rea, care locuia până acum în mine" (Didim, *PG* 39, 1348D).

Ps. 38, 6-7 *De o palmă ai făcut zilele mele, și ființa mea, ca nimic înaintea Ta*:

Scurte și puține la număr sunt zilele omului, și viața lui (*litt.* „existența") pe pământ, nestatornică și *ca nimic*, în comparație cu veșnicia. (7) *Iată, ca o umbră este viața omului*[34]: „Lumea văzută este un chip (o icoană, o umbră) a celei nevăzute și gândite (inteligibile), fiindcă întru cele viitoare se află adevărul" (Evagrie, *AS* III, p. 30).

Ps. 38, 10 *Că Tu așa ai rânduit*:

„Tu, Doamne, i-ai poruncit lui Șimei să mă ocărască (*cf.* 2 Regi 16, 10), iar mie, să tac: «Ai păcătuit - zice -, liniștește-te!» (Fc. 4, 7)" (Zigaben, *PG* 128, 445B).

Ps. 39, 7-9 *Jertfă și prinos n-ai voit,* [...]. *Voit-am să fac voia Ta, Dumnezeul meu, și legea Ta, înlăuntrul inimii mele!*[35]:

---

[34] *Litt.* „Într-adevăr, în imagine (chip) (pe)trece omul."

[35] *Litt.* „în mijlocul pântecelui meu". Despre semnificația „pântecelui" în

Versetele 7-9 sunt citate de Apostolul Pavel în *Epistola* sa *către evrei* (10, 5-10). „Aceste cuvinte sunt adresate lui Dumnezeu-Tatăl de către Fiul Său, după ce S-a întrupat: «De acum înainte, zice, ai lepădat jertfele și prinoasele rânduite de Lege, în schimb, Mi-ai alcătuit, prin Duhul Sfânt, un trup din sângele feciorelnic, pentru ca acesta să fie adus jertfă pentru mântuirea oamenilor»" (Zigaben, *PG* 128, 452D). **(8)** *În sulul cărții este scris despre mine*: Potrivit lui Evagrie (*cf. AS* III, p. 36), *sulul cărții* nu se referă doar la o singură carte a Vechiului Testament, ci la toată Scriptura, pentru că în tot cuprinsul ei se vorbește despre Hristos, după cum El Însuși afirmă (*cf.* In. 5, 39).

Ps. 39, 11 *Dreptatea Ta n-am ascuns-o în inima mea, adevărul Tău și mântuirea Ta am spus*:

În limbajul biblic, „dreptatea lui Dumnezeu" desemnează totalitatea intervențiilor lui Dumnezeu în viața unei persoane sau în istoria omenirii, cu scopul de a-Și împlini făgăduința mântuirii; iar „adevărul lui Dumnezeu" poate fi înțeles, în esență, ca fiind consecvența Sa în împlinirea planului de mântuire. Deci, ambele noțiuni (de adevăr și de dreptate) sunt strâns legate de credincioșia lui Dumnezeu față de promisiunile Sale din cadrul legămintelor făcute cu persoane aparte sau cu omenirea întreagă (*cf.* VTB și DEB).

„Despre Evanghelie vorbește aici David" (Zigaben, *PG* 128, 456A), după cum explica romanilor și Apostolul Pavel: „Nu mă rușinez de Evanghelia lui Hristos, pentru că ea este puterea lui Dumnezeu spre mântuire tot celui ce crede [...]. Căci în ea dreptatea lui Dumnezeu se descoperă din credință" (Rom. 1, 16-17).

Ps. 39, 13 *Și inima mea m-a părăsit*:

„Din pricina păcatelor, mi-am pierdut îndrăznirea cea bună către Tine, Doamne!" (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 457A). Psalmistul exprimă aici o anumită descurajare sau chiar frică.

---

antropologia biblică, vezi nota de la Ps. 30, 10.

Ps. 40 Conținutul acestui psalm ne face să presupunem că a fost scris într-un moment de boală al autorului. În prima parte (v. 2-4), David îi fericește pe cei care, ca și el, posedă virtutea iubirii și a purtării de grijă de săraci, lucru care le va atrage ajutorul lui Dumnezeu în vreme de boală și protecția Sa față de vrăjmași. În partea a doua (v. 5-10), Psalmistul vorbește despre boala sa, pe care o consideră consecință a păcatului, despre trădarea unuia dintre cei mai apropiați prieteni ai săi (probabil Ahitofel, *cf.* 2 Regi 16-17) și despre dușmanii din anturajul său care îi doreau moartea. Iar partea a treia (v. 11-14) constituie rugăciunea lui David, ca Dumnezeu, pentru nerăutatea lui, să-l ridice de pe patul de boală și, în chip pedagogic, să le răsplătească celor care s-au răsculat împotriva lui (*cf.* Kallinicos, p. 236).

Părinții Bisericii, interpretând alegoric acest psalm, l-au considerat a fi unul mesianic: „boala" de care suferă Hristos închipuie păcatele omenirii, pe care de bunăvoie Și le-a asumat și din pricina cărora suferă ca și cum ar fi păcătuit El Însuși; Iuda Iscarioteanul este prietenul „care a ridicat călcâiul asupra Lui", iar iudeii sunt vrăjmașii care Îi doresc moartea și se sfătuiesc să-L piardă.

Ps. 41, 5 *De acestea mi-am adus aminte, și s-a topit în mine*[36] *sufletul meu:*

„[Acestea s-au zis] în loc de: «Mă topeam de mâhnire, când, după această tânjire după Dumnezeu, auzeam ocările celor care pretind că nu este Dumnezeu Care să-mi vină în ajutor (v. 2-4). Iar la acestea s-a adăugat și amintirea sărbătorilor care se săvârșesc în acele locuri unde se aduce închinare lui Dumnezeu (v. 5)»" (Didim, *PG* 39, 1360A).

Ps. 41, 7 *În mine sufletul meu s-a tulburat; pentru aceasta îmi voi aduce aminte de Tine din pământul Iordanului și al Ermonului, din Muntele cel Mic:*

---

[36] *Litt.* „și s-a revărsat peste mine sufletul meu".

Se pare că Psalmistul - unul dintre fiii lui Core, care îl însoțea pe David când acesta fugea de Abesalom - se află în afara pământului sfânt, dincolo de Iordan, mai la nord de Manaim, în ținutul Galaad, umbrit de lanțurile muntoase ale Ermonului, și își amintește de Dumnezeu din muntele cu numele propriu de „cel Mic" (ebr. *Mițār*). Acesta încearcă, în repetate rânduri, să-și alunge mâhnirea și tulburarea din suflet, amintindu-și de Dumnezeu și nădăjduind că va veni ziua când se va întoarce din nou la Ierusalim, pentru a I se închina și a-I sluji (*cf.* Kallinicos, p. 247).

Ps. 41, 8 *Adânc pe adânc cheamă la glasul căderii apelor Tale. Toate furtunile și valurile Tale peste mine au trecut*:

„Potrivit sensului literal, aceste expresii evocă intensitatea încercărilor prin care a trecut Psalmistul; însă, o relectură creștină a acestui verset i-a făcut pe unii comentatori, precum Cassiodor (*cf. CCSL* 97, pp. 384-385), să vadă aici o aluzie la Sfânta Scriptură. Cele două adâncuri insondabile (*litt.* „abisuri"), care se cheamă reciproc, sunt Vechiul și Noul Testament, primul fiind o prevestire și o prefigurare a plinătății celui de-al doilea. *Glasul căderii apelor Tale* simbolizează glasul profeților și al apostolilor. *Furtunile și valurile Tale* sunt cele ale cuvântului lui Dumnezeu, care-l inundă pe cel care cercetează Cărțile Sfinte. Conform altor interpreți, unul dintre adâncuri este inima omului plină de mizeria păcatului, iar celălalt este adâncul milei lui Dumnezeu" (Arhim. Placide, nota *ad loc.*).

Ps. 41, 11 *Se frângeau oasele mele când mă ocărau vrăjmașii mei, zicându-mi în fiecare zi: „Unde este Dumnezeul tău?"*:

„Noi obișnuim să zicem: «Această insultă îmi străpunge inima ca un cuțit.» Evreii însă vor spune: «Această insultă îmi frânge oasele», fiindcă, pentru aceștia, oasele sunt responsabile de simțul durerii. Care este deci insulta care zdrobește oasele Psalmistului? Ocara batjocoritoare a celor de alt neam: *Unde este Dumnezeul tău?*" (Kallinicos, p. 248).

Ps. 43, 5 *Tu Același ești, Împăratul meu și Dumnezeul meu, Cel ce poruncești izbăvirile lui Iacov!*:

TEODORET AL CIRULUI: „Stăpâne, zice, Tu și acum ești Același ca și mai înainte, având aceeași putere, pentru că firea Ta nu se schimbă. Îți este de ajuns să spui un cuvânt sau să faci un semn [cu mâna], pentru ca poporul Tău să fie izbăvit" (*PG* 80, 1180B).

Ps. 43, 6 *Cu Tine pe vrăjmașii noștri îi vom străpunge*[37]:

„Animalele cu coarne au primit de la Dumnezeu cornul ca pe o armă; iar noi avem numele Tău ca pe un corn al mântuirii și ca pe o armă purtătoare de biruință, și cu ajutorul lui îi vom birui pe cei care ne războiesc" (Teodoret, *PG* 80, 1180C).

Ps. 43, 13 *Vândut-ai pe poporul Tău fără de preț și nu era mulțime la sărbătorile*[38] *noastre*:

Aceste pasaje pot fi atribuite diferitelor perioade din istoria poporului sfânt, când, din cauza infidelității lor față de Legea lui Moise, Dumnezeu îngăduia să fie *vânduți* în robie; iar puținii israeliți - cei din păturile sociale de jos - care rămâneau în țară erau permanent expuși incursiunilor populațiilor idolatre din vecinătate. *Nu era mulțime* desemnează această „rămășiță" săracă din Israel, care nu mai era capabilă să organizeze sărbătorile anuale, conform rânduielilor stabilite de Lege.

„Când creștinii fugeau de prigoanele idolatrilor - dușmanii lor -, puteau ei oare să se adune pentru a-L lăuda pe Dumnezeu? Oare puteau ei să cânte imne de laudă în bisericile lui Dumnezeu, așa cum se obișnuiește a-I cânta pe timp de pace, când strigările melodioase ale fraților ajung până la urechile lui Dumnezeu?" (Augustin, *la Ps. 43, 13*).

---

37 „Îi vom străpunge": κερατιοῦμεν de la κερατίζω – „a împunge/a străpunge cu coarnele".

38 Ἀλαλάγμασιν, *litt.* „aclamațiile, strigătele de bucurie" din timpul sărbătorilor anuale de la Templul din Ierusalim.

Ps. 43, 26 *Că s-a smerit în țărână sufletul nostru, lipitu-s-a de pământ inima noastră*[39]:

„Țărâna", „pământul" sunt cuvinte folosite de Scriptură pentru a exprima tânguirea, umilința (smerenia), înjosirea. *Sufletul* are, aici, sensul biblic de „viață". Părinții au văzut, în acest verset, o imagine a atașamentului pătimaș față de lucrurile acestei lumi.

Ps. 44, 2 *Cuvânt bun revărsat-a inima mea; spus-am lucrările mele împăratului*:

Litt. „Inima mea a eructat (ἐξηρεύξατο) cuvânt bun". Părinții au văzut aici o definiție a darului profeției și al adevăratei teologii, care izvorăște din plinătatea inimii Psalmistului, iluminate de Sfântul Duh. Hristos este numit aici Împărat (*cf.* Vasile cel Mare, *PSB* 17, p. 286). O altă tradiție creștină pune acest verset pe buzele lui Dumnezeu-Tatăl, Care Îl naște pe Cuvântul-Hristos din adâncurile ființei Sale (din inima Sa). El *spune Împăratului* (Fiului Său) lucrările pe care vrea să le împlinească prin Acesta și pe care repede le va realiza datorită acestei *limbi*, care, la fel, este Cuvântul Său (*cf.* Origen, *AS* III, p. 40; Atanasie, *PG* 27, 208BC).

Ps. 44, 6 *Săgețile tale ascuțite sunt în inima vrăjmașilor împăratului*:

Potrivit Marelui Vasile, *săgețile împăratului* sunt numite cuvintele Evangheliei, care curăță păcatul din inimile oamenilor. Până la jertfa de pe cruce a lui Hristos, oamenii erau dușmani față de El din cauza păcatului.

Ps. 44, 8 *Pentru aceasta, Dumnezeule, Te-a uns pe Tine Dumnezeul Tău cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe părtașii Tăi.*:

[39] „Inima noastră": *litt.* „pântecele nostru". În antropologia biblică, „pântecele" este partea corpului uman în care se conține inima - organul central al ființei umane (*cf.* nota de la Ps. 30, 10).

Aici, ca și la versetul 7, vocativul „Dumnezeule“[40] pare șocant pentru faptul că este atribuit împăratului. Există totuși locuri în Biblie unde termenul „dumnezei“ se aplică unor personaje foarte importante: conducători, judecători (*cf.* Ps. 81, 6; In. 10, 34). În Noul Testament (*cf.* Evr. 1, 8) acest vocativ a fost aplicat în mod firesc lui Hristos, iar Tradiția Bisericii a preluat această interpretarea hristologică a pasajului și a Psalmului în întregime.

SF. VASILE CEL MARE: „Trupul Domnului a fost uns cu adevărata ungere, prin locuirea în trupul Lui a Sfântului Duh, Care a fost numit «untdelemn de bucurie». A fost uns *mai mult decât părtașii Lui*, adică mai mult decât toți oamenii care au avut părtășie cu Hristos. Pentru că acelora li s-a dat o parte din împărtășirea Duhului, pe când peste Fiul lui Dumnezeu S-a pogorât Duhul cel Sfânt și «a rămas peste El» (In. 1, 32)“ (*PSB* 17, p. 294).

Ps. 44, 9 *Smirna, aloea și casia îmbălsămează veșmintele tale.*

Veșmintele simbolizează firea umană a lui Hristos, iar miresmele enumerate - virtuțile Sale sau miresmele cu care ucenicii au uns sfântul Său trup, pregătindu-l pentru îngropare (Sf. Vasile, Sf. Ioan Gură de Aur); *și palatele de fildeș* - bisericile întemeiate de Hristos (Origen), *din care te-au înveselit fiice de împărați* - sufletele oamenilor care au crezut și s-au născut în Biserică prin apa botezului (*cf.* Nesmy, p. 194).

Ps. 44, 10 *A stat împărăteasa de-a dreapta ta, în haină aurită îmbrăcată și împodobită:*

„Împărăteasa“ și „fiica“ de care se vorbește în continuare sunt, pentru majoritatea comentatorilor patristici, un chip al Bisericii lui Hristos: împodobită cu harul Duhului Sfânt prin credință și botez, cu dogmele dreptei credințe și cu diferite podoabe ale virtuților mădularelor ei (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 498D); sau o imagine

---

[40] „Dumnezeule” (ὁ Θεός): nominativul ὁ Θεός, dese ori în *Septuaginta*, are valoare de vocativ (*cf.* versetul 7).

a sufletului (în greceşte, de gen feminin) care s-a logodit cu Mirele Hristos (*cf.* Sf. Vasile, *PSB* 17, p. 295).

Pentru tradiţia imnografică şi unii interpreţi bizantini, „împărăteasa" şi „fiica Împăratului" sunt o preînchipuire a Maicii Domnului. Potrivit Sf. Grigorie Palama, cuvintele: *Ascultă, fiică, şi vezi, şi pleacă urechea ta, şi uită pe poporul tău şi casa părintelui tău, şi va dori împăratul frumuseţea ta* (44, 11) au fost adresate Sfintei Fecioare de către arhiereul Zaharia, când aceasta, la vârsta de trei ani, intră în Templul din Ierusalim[41].

Ps. 44, 14 *Toată slava fiicei împăratului e pe dinăuntru*:

„Harul lui Dumnezeu se sălăşluieşte în însuşi adâncul sufletului, adică în minte. Pentru că *toată slava fiicei împăratului*, zice, e pe dinăuntru, nearătată dracilor. De aceea din adâncul inimii însuşi simţim, oarecum, izvorând dragostea dumnezeiască, atunci când ne gândim fierbinte la Dumnezeu" [Sf. Diadoh al Foticeii, *FR* 1 (1947), 79, p. 370].

Ps. 44, 18 *Pomeni-voi numele tău întru tot neamul şi neamul; pentru aceasta popoarele te vor lăuda în veac şi în veacul veacului*:

Sunt cuvintele Bisericii adresate lui Hristos (*cf.* Sf. Vasile, *PSB* 17, p. 298) sau Maicii Domnului: „Vezi întreaga făptură lăudând-o pe această Fecioară Mamă, şi nu în ani mărginiţi, ci în veac şi în veacul veacului? De aici se poate vedea că nici Aceea nu va înceta în tot veacul să facă bine la întreaga făptură" (Sf. Grigorie Palama, *Omilia 53*, 36, ed. cit.).

În cultul ortodox, acest verset este folosit ca prochimen pentru pericopa evanghelică a slujbei Paraclisului Maicii Domnului; el constituie, pentru Tradiţie, o profeţie a cuvintelor pe care Maica Domnului le va spune în momentul întâlnirii cu ruda sa, Elisabeta:

---

[41] *Cf. Omilia* 53, *La intrarea în Templu a Maicii Domnului*, 25, în: *Fecioara Maria şi Petru Athonitul - prototipuri ale vieţii isihaste şi celelalte scrieri duhovniceşti*, trad. şi studiu introd. de diac. Ioan I. Ică Jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2005.

„Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic, şi sfânt este numele Lui!" (Lc. 1, 48-49).

Ps. 45, 11 *Opriţi-vă şi cunoaşteţi că Eu sunt Dumnezeu:*

SF. VASILE CEL MARE: „Eliberaţi-vă de duşmanii care vă hărţuiesc din toate părţile - sârguinţa de a aduna averi, pofta de slava lumii acesteia, plăcerile pe care ni le aduce desfătarea, invidia şi orice gând rău asupra semenului nostru -, ca să puteţi contempla în linişte (isihie) cuvintele adevărului" (*PSB* 17, p. 307).

SF. MAXIM MĂRTURISITORUL: „Sunt şase opriri, pe care însuşindu-ni-le putem cunoaşte pe Dumnezeu. Prima e de la săvârşirea păcatului; a doua, de la hrana care ne aprinde; a treia, de la amestecul cu cei ce vieţuiesc fără trezvie; a patra, de la îndeletnicirea care ne depărtează de la viaţa cea după Dumnezeu; a cincea, de la avuţia cea vrednică de osândă, care trage mintea spre multe; a şasea înseamnă a nu mai avea peste tot o voie proprie. Aceasta este lepădarea şi ascultarea cea adevărată şi după Dumnezeu" (*FR* II, *Întrebări, nedumeriri şi răspunsuri*, 45).

Ps. 46 Psalmul, fiind o profeţie a Înălţării Domnului Hristos, a fost inclus în slujba ortodoxă a sărbătorii cu acelaşi nume.

Ps. 46, 5 *Alesu-ne-a pe noi moştenirea Sa, frumuseţea lui Iacov, pe care a iubit-o:*

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Profetul numeşte *moştenirea Sa* neamul ales, nu ca să excludă pe celelalte neamuri din pronia Lui, ci ca să arate intensitatea dragostei pentru acest popor, faptul că Şi l-a însuşit, şi grija pe care o are faţă de el. Şi ca să afli exactitatea profeţiei, vezi cum se foloseşte de o expresie [*frumuseţea (καλλονὴν) lui Iacov*] pe care mulţi o folosesc în târguieli [...]; acelea pe care le cumpără le numesc frumoase, fiindcă sunt de calitate superioară faţă de altele. [...] Credincioşii sunt numiţi în chip potrivit *frumuseţea* poporului" (trad. rom., p. 301).

Ps. 46, 6 *Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare* (ἐν ἀλαλαγμῷ, *litt.* „aclamație"):

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Strigarea (aclamația) arată biruința, trofeul; așadar, [...] S-a suit (S-a înălțat) Dumnezeu întru biruință, biruind moartea, nimicind păcatul, pe demoni alungându-i, depărtând înșelarea, aducând firea noastră la patria cerească. Nici un obstacol nu i-a stat împotrivă: nici tirania păcatului, nici puterea morții, nici puterea blestemului, nici stricăciunea [...], pe toate acestea rupându-le ca pe o pânză de păianjen, [...] S-a suit la cer, după ce a făcut toate câte a voit. *Domnul, în glas de trâmbiță:* Iarăși arată același lucru, adică «întru strălucită biruință și cu răsunet». [...] Înălțarea Domnului, care s-a petrecut în taină, a fost cunoscută de aproape toți locuitorii lumii prin această trâmbiță - gurile apostolilor - care răsună pentru toate generațiile" (trad. rom., pp. 302-303).

Ps. 46, 10 *Mai-marii popoarelor s-au adunat cu Dumnezeul lui Avraam, că ai lui Dumnezeu sunt puternicii pământului și s-au înălțat foarte:*

„Aici se arată puterea propovăduirii evanghelice, care s-a atins de inimile atât ale oamenilor simpli, cât și de cele ale împăraților și domnitorilor, făcându-i pe aceștia să se unească cu Hristos și să fie de partea Lui" (Zigaben, *PG* 128, 517B).

„S-au împlinit făgăduințele făcute de Dumnezeu lui Avraam, că întru seminția lui se vor binecuvânta toate neamurile. Astfel, și aceste popoare, și mai-marii lor au părăsit zeii părinților lor și *s-au adunat cu Dumnezeul lui Avraam.* Slujitori însă ai chemării acestora au fost dumnezeieștii apostoli, prin minunile pe care le săvârșeau" (Teodoret, *PG* 80, 1209C). „Pe apostoli îi numește aici *puternici ai pământului*, fiindcă, întăriți de puterea Sfântului Duh, s-au ridicat mai presus de toate cele pământești: fie plăceri, fie dureri sau întristări" (Zigaben, *idem*).

Ps. 47, 8 *Cu puterea vântului vei sfărâma corăbiile Tarsisului:*

„Într-un cuvânt: «vei zdrobi orgoliul neamurilor»" (Augustin,

la Ps. 47). Interpreții identifică Tarsisul cu cetatea-port Cartagina („Karhedon", în grecește), de pe coasta de nord a Africii (Tunisia de astăzi), întemeiată de negustorii-corăbieri fenicieni. Despre corăbiile Cartaginei pomenește profetul Isaia (23, 1). În textul masoretic, Cartagina este numită Tarsis. Ea era renumită, în tot bazinul mediteranean, pentru comerțul maritim, de aceea, pentru Augustin, Tarsisul este un chip al orgoliului neamurilor care își pun nădejdea în lucrurile materiale și inconstante.

Ps. 48, 3 *Pământenii* (*litt.* „odraslele, fiii pământului"):

„Sunt cei care gândesc cele pământești și fac voile trupului" (Vasile cel Mare, *PSB* 17, p. 310).

Ps. 48, 5a *Pleca-voi spre pildă urechea mea*: „Vorbindu-vă, voi pleca și eu urechea sufletului meu la pilda pe care mi-o va insufla Duhul Sfânt. Iar *pildă* numește aici enigmele (proverbele), fiindcă cuvintele prorocești sunt enigmatice din pricina neclarității lor și a înțelesurilor ascunse" (Zigaben, *PG* 128, 528B). **(5b)** *Deschide-voi taina*[42] *mea în cântare de psaltire*: „Acelea pe care le-am învățat de la Duhul, pe acelea vi le vestesc; nimic nu spun de la mine. Dar pentru că am ajuns să ascult gândurile greu de înțeles ale Duhului, Care mi-a predat în chip tainic înțelepciunea lui Dumnezeu, vă descopăr și vouă și vă fac cunoscută taina (enigma, problema), nu altfel decât în (cântare de) psaltire" (Vasile cel Mare, *op. cit.*, p. 311).

Ps. 48, 6 *Pentru ce să mă tem în ziua cea rea? Fărădelegea călcâiului meu mă va înconjura*:

„Ziua Judecății o numește ziua cea rea. [...] Mă tem că atunci mă va înconjura fărădelegea păcatului meu, sau, parafrazând, păcatul meu" (Zigaben, *PG* 128, 528D). „Sfânta Scriptură are

---

[42] Πρόβλημα: „taină, enigmă" (*litt.* „problemă de dezlegat, ceea ce este propus pentru înțelegere"); *cf.* Ps. 77, 2. Potrivit Sf. Ioan Gură de Aur, este cuvântul umbrit și obscur (trad. rom., p. 321).

obiceiul de a numi înşelarea «călcâi». «Cel ce mănâncă pâinea mea şi-a ridicat asupra mea călcâiul» (Ps. 40, 10). Şi iarăşi, Esau zice despre Iacov: «Este a doua oară când m-a apucat de călcâi (m-a înşelat)» (Fc. 27, 36). De acest păcat, care mă înşală şi mă înconjoară, mă tem" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 323).

Ps. 48, 7-9 *Cei ce se încred în puterea lor* [...] *Nu va da lui Dumnezeu ispăşire*[43] *pentru sine, şi nici preţ de răscumpărare pentru sufletul său:*

SF. VASILE CEL MARE: „«Voi, care vă încredeţi în puterea voastră!». Aceştia sunt pământenii, cei care-şi pun nădejdea în puterea trupului, [... şi] «voi, care vă încredeţi într-o bogăţie nestatornică, ascultaţi! Aveţi nevoie de preţ de răscumpărare, ca să dobândiţi libertatea care vi s-a luat, pentru că aţi fost biruiţi [de păcat] prin silnicia diavolului. [...] Nu căuta, aşadar, un frate ca să te mântuiască (răscumpere), ci pe Cel care este mai presus de firea ta! Nici pe un simplu om, ci pe Omul-Dumnezeu, Iisus Hristos, singurul Care poate oferi ispăşire lui Dumnezeu pentru noi toţi, pentru că «pe El Dumnezeu L-a rânduit să fie aducător de ispăşire prin credinţa în sângele Lui» (Rom. 3, 25). Moise era frate cu fiecare om din poporul lui Israel şi totuşi n-a putut mântui poporul. Cum oare un om obişnuit o va face? [...] S-a găsit însă ceva egal în valoare cu toţi oamenii, care a fost dat preţ de răscumpărare pentru sufletul nostru: sfântul şi preacinstitul Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos, care s-a vărsat pentru noi toţi. [...] El nu avea nevoie de ispăşire pentru Sine, căci El Însuşi este aducătorul de ispăşire pentru noi" (*PG* 29b, 437B-441B).

Ps. 48, 10 *Ostenitu-s-a în veac şi viu va fi până în sfârşit, că nu va vedea stricăciunea când va vedea pe cei înţelepţi murind*: Versetul poate fi atribuit oamenilor drepţi - ca Iov, săracul Lazăr etc. - sau lui

---

[43] Ἐξίλασμα: *litt.* „ispăşire (împăcare, iertare) realizată printr-o jertfă, un preţ sau un dar oferit lui Dumnezeu" (*cf.* Lev. 16, ritualul sărbătorii ispăşirii).

Hristos, Care S-a ostenit în veacul acesta, ca om, dar este veşnic viu, şi nu a văzut stricăciunea morţii (*cf.* Vasile cel Mare, *PSB* 17, p. 315).

Ps. 48, 12a *Mormântul le este casă în veac, şi lăcaş, din neam în neam*:

„Cel care a ajuns mort prin păcatele lui nu mai locuieşte în casă, ci în mormânt, fiindcă sufletul lui e mort" (Vasile cel Mare, *PSB* 17, p. 318). „Ce este mai rău decât această nebunie, de a considera mormintele casă pentru veşnicie şi de a aspira la acestea? Căci mulţi adeseori şi-au făcut mormintele mai strălucitoare decât casele. [...] **(12b)** *Numit-au cu numele lor pământurile lor*: Iată şi un alt chip al nebuniei: a-şi pune numele lor pe case, pe ţarini, băi, socotind că de aici le vine multă mângâiere, iarăşi urmărind umbra în locul adevărului. Dacă doreşti memorie veşnică, nu pune, omule, numele tău pe case, ci ridică-ţi trofeu din faptele bune, cele care şi în viaţa prezentă îţi vor păstra numele, şi în viaţa viitoare îţi gătesc ţie odihnă veşnică. [...] Nimic nu face numele mai nemuritor decât firea virtuţii. Şi aceasta o arată mucenicii, o arată moaştele apostolilor, o arată memoria celor care au trăit în virtute" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 330).

Ps. 48, 14 *Această cale le este poticnire, şi cu gura lor o vor încuviinţa*:

„Sunt atât de nebuni, atât de rătăciţi, încât şi după împlinirea poftei, ei se laudă, se înalţă şi se complac în fapta lor" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 336).

Ps. 48, 15a *Sălăşluitu-s-au în iad şi moartea îi va paşte pe ei ca pe nişte oi; dimineaţa cei drepţi îi vor stăpâni*:

Cei împătimiţi de lucrurile lumeşti, prin viaţa lor păcătoasă, s-au sălăşluit pe ei înşişi în iad, unde moartea le va fi păstorul. *Dimineaţa*, în Scriptură, este simbolul începutului vieţii veacului viitor; deci, drepţii, la învierea cea de apoi, se vor arăta superiori şi stăpâni faţă de necredincioşi, potrivit cuvintelor Mântuitorului: „Voi, cei ce Mi-aţi urmat Mie, la înnoirea lumii, când Fiul Omului va şedea pe

tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel" (Mt. 19, 28). **(15b)** *Și ajutorul lor se va zădărnici în iad: din slava lor au fost scoși*: În iad va pieri, va fi neputincios ajutorul care, în viața aceasta, le venea celor păcătoși din bogăție și din poziția socială pe care o aveau. Vor merge acolo goi de orice slavă lumească (*cf.* Ananiadis, II, p. 462).

Ps. 48, 16 *Dar Dumnezeu va izbăvi sufletul meu din mâna iadului, când mă va lua*:

SF. VASILE CEL MARE: „Clar profețește aici Psalmistul despre coborârea la iad a Domnului, de unde va elibera, împreună cu alții, și sufletul profetului, ca să nu rămână acolo" (*PG* 29b, 453C).

Ps. 49, 5 *Adunați înaintea Lui pe cuvioșii Lui, pe cei ce au întărit (au împlinit) legământul Lui prin jertfe*:

Cuvioși sunt numiți iudeii, cu sensul de afierosiți ai lui Dumnezeu, care, prin jertfele pe care le aduceau, se mândreau, crezând că respectă cu exactitate Legea lui Moise care le-a fost dată prin Legământ. Poporul este chemat deci să se adune pentru auzirea lecturilor din Lege și Proroci și pentru a fi mustrat pentru neglijarea părții morale a Legământului (*cf.* Nicodim, I, pp. 706-707).

Ps. 49, 14 *Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă*: Jertfă de mulțumire, de cântări sfinte, de preaslăvire a numelui Său prin fapte (*cf.* Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 357). „Prin El (prin Hristos) să-I aducem pururea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc numele Lui. Iar facerea de bine și întrajutorarea să nu le dați uitării, căci astfel de jertfe Îi sunt bineplăcute lui Dumnezeu" (Evr. 13, 15-16).

Ps. 50, 2 *Cf.* 2 Regi 12, 1-14.

Ps. 50, 6 *Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și vei birui când vei judeca Tu.*

Păcatul este o faptă jignitoare la adresa lui Dumnezeu, este o răzvrătire și o desconsiderare a poruncii lui Dumnezeu, care este o manifestare a iubirii Sale. Dreptatea, în limbajul biblic, are, mai degrabă, sensul de fidelitate față de promisiunile făcute. După cum se exprima și Apostolul Pavel (*cf.* Rom. 3, 3-5), păcatul omului este o manifestare a nedreptății, a infidelității (necredinței) sale față de făgăduința, făcută prin Legământ, de a păzi poruncile lui Dumnezeu. Această infidelitate a păcătosului pune în evidență dreptatea (fidelitatea), prin fire, a lui Dumnezeu, Care Se ține de cuvânt și face tot posibilul pentru mântuirea promisă omului. Dumnezeu, la sfârșitul timpurilor, cheamă omenirea ca să Se judece cu ea (*cf.* Rom. 3, 6). El, fiind drept (credincios) întru cuvintele Sale, va birui la această judecată - „De voi intra la judecată cu Tine, Doamne, dreptatea va fi de partea Ta" (Ier. 12, 1) -, pentru că a dus la împlinire cuvintele Sale și a oferit lumii posibilitatea mântuirii prin credința și ascultarea de Iisus Hristos.

EFTIMIE ZIGABEN: „Atunci când mă vei judeca, Tu (Doamne), Te vei arăta drept, pentru că îmi vei pune în față binefacerile pe care le-ai săvârșit pentru mine [...] iar eu, nenorocitul, voi fi osândit ca un nemulțumitor, care Te-am mâniat lepădând legile Tale" (*PG* 128, 553A).

Ps. 50, 7 *Că, iată, întru fărădelegi m-am zămislit și întru păcate m-a născut maica mea!*:

Psalmistul mărturisește că, de la naștere, aparține naturii păcătoase a oamenilor. Adam a transmis descendenților săi - din cauza păcatului său personal - o fire umană muritoare, părăsită de harul Duhului Sfânt, supusă stăpânirii diavolului și care, din această pricină, ușor înclină spre păcat: „Pentru că, din tinerețile lui, cugetul omului se pleacă cu dinadinsul spre cele rele" (Fc. 8, 21) (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1244BC).

Ps. 50, 16a *Izbăvește-mă [de vărsarea] de sânge* (*litt.* „sângiuri"), *Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele!*:

David Îl roagă pe Dumnezeu să-l izbăvească de osânda pentru sângele lui Urie, vărsat pe nedrept. Sau, mai degrabă, să fie izbăvit de vărsarea de sânge care a început prin revolta lui Abesalom, fiul său, rebeliune îngăduită de Dumnezeu ca pedeapsă pentru păcatul săvârșit cu Bersabeea: „Și acum, sabia nu se va îndepărta niciodată din casa ta, de vreme ce tu M-ai nesocotit pe Mine" (2 Regi 12, 10). **(16b)** *Bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta*: Domnul i-a iertat păcatul lui David și i-a făcut dreptate punând capăt revoltei lui Abesalom, care a fost omorât de Ioab (*cf.* 2 Regi 18, 31), fiindcă David era regele legitim, iar fiul său, un rebel. Astfel, limba Prorocului va tresălta de bucurie și va preamări această dreptate și eliberare de osânda păcatului.

Ps. 51, 2 *Cf.* 2 Regi 22, 7-13.

Ps. 51, 11 *Și voi aștepta numele Tău*:
Și Te voi aștepta ca răzbunător. În loc de «Dumnezeu» a zis «numele lui Dumnezeu» (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 553A).

Ps. 52, 1 *Pentru sfârșit; pe maeleth*:
Comentatorii nu au reușit să determine cu exactitate sensul cuvântului ebraic *maeleth*, pe care *Septuaginta* nu l-a tradus. Probabil este vorba despre un termen tehnic muzical. Însă, potrivit altor versiuni grecești, ale lui Achila, Symmachus și Teodotion, termenul ar însemna „dans în cor". Părinții au interpretat titlul „pentru sfârșit" în sens eshatologic: „La sfârșitul veacurilor, când se va arăta oamenilor mântuirea finală a lui Dumnezeu, adunarea tuturor neamurilor va forma un singur cor, pentru a-L lăuda și a-L slăvi pe Dumnezeu (*cf.* versetul 7)" (Eusebiu, *PG* 23, 453B).

Ps. 53, 1-2 Un alt episod al persecuției lui Saul împotriva lui David (*cf.* 1 Regi 23, 19-28). Psalmul exprimă rugăciunea plină de încredere a dreptului David - chip al lui Hristos, aflat în fața sfintelor Sale Patimi.

Ps. 53, 7 *Întru adevărul Tău, pierde-i pe ei!*

Termenul „adevăr" traduce cuvântul ebraic *ĕmet*. Când termenul *ĕmet* este pus în legătură cu persoana lui Dumnezeu sau a unui om, atunci, adesea, el trebuie tradus: „fidelitate, credincioşie". Astfel, „adevărul lui Dumnezeu" este legat de intervenţia Lui mântuitoare în favoarea poporului Israel, sau - referindu-ne la acest psalm - în favoarea lui David, şi este înţeles ca o manifestare a fidelităţii Sale faţă de făgăduinţa izbăvirii de vrăjmaşi: „Domnul Dumnezeul tău este Dumnezeu, Dumnezeu credincios (fidel, *ĕmăn*), Care păzeşte legământul şi mila Sa până la al miilea neam (generaţie), faţă de cei ce-L iubesc şi păzesc poruncile Lui" (Deut. 7, 9).

Ps. 53, 9b *Şi înfrângerea vrăjmaşilor a văzut ochiul meu:*

Litt. „Întru vrăjmaşii mei a privit ochiul meu".

EFTIMIE ZIGABEN: „Ca proroc, mai înainte a văzut cu ochiul sufletului dezastrul care va veni asupra lui Saul şi asupra zifeilor. [...] Acest psalm noi îl putem spune şi împotriva demonilor, care sunt străini de Dumnezeu, de vreme ce sunt revoltaţi şi potrivnici şi tari întru răutate (*cf.* versetul 5)" (*PG* 128, 573A).

Expresii ebraice asemănătoare, exprimând biruinţa asupra duşmanilor, se întâlnesc şi în alţi psalmi: *Litt.* „Dumnezeul meu îmi va arăta mie întru vrăjmaşii mei" (Ps. 58, 11); „Întărită este inima lui şi nu se va teme, până ce îi va privi de sus pe vrăjmaşi săi" (Ps. 111, 8); „Domnul este ajutorul meu şi eu voi privi de sus pe vrăjmaşii mei (Ps. 117, 7).

Ps. 54, 14-15 *Dar tu, omule?, cel de-un-suflet cu mine,* [...] *am umblat în acelaşi gând?*:

Sfinţii Părinţi, în aceste versete, au văzut descrisă persoana lui Iuda Iscarioteanul (*cf.* Mt. 26, 23; In. 13, 2).

Ps. 54, 18 *Seara şi dimineaţa şi la amiezi spune-voi şi voi vesti, şi El va auzi glasul meu*:

Comentatorii au pus acest pasaj în legătură cu cele trei peri-

oade potrivite pentru rugăciune: de seară (vecernia), de dimineață (utrenia) și de la amiază (de la ceasul al șaselea). „Spune-voi, zice, minunile lui Dumnezeu și le voi vesti tuturor celor care sunt cu mine“ (Nicodim, II, p. 38).

Ps. 54, 19 *Că mulți erau împotriva mea*:

Așa au explicat acest pasaj Teodoret (1277C) și Zigaben (585D), care, literal, s-ar traduce: „în multe erau cu mine“.

Ps. 54, 22 „*S-au apropiat inimile lor*, adică, demonii s-au apropiat de noi cu sfaturile (amăgirile) lor. *Înmuiatu-s-au cuvintele lor mai mult decât untdelemnul, dar ele sunt săgeți*:

„La început, când ne sugerează gândurile păcatului, demonii sunt lingușitori și ne amăgesc cu dulceața păcatului sau cu cele de-a dreapta ale faptelor bune, dar sfârșitul acestora este amărăciunea și vădirea păcatului“ (Nicodim, II, p. 45).

Ps. 55, 1 *Cf.* 1 Regi 21, 10-16; 27, 1-4.

Ps. 55, 3 *Mulți sunt cei ce se luptă cu mine din înălțime*:

„Înălțime“ este numită, aici, „puterea, stăpânirea“ dușmanilor sau poziția favorabilă care le permite să-i ia la țintă și să-i lovească pe cei mai slabi (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 589B).

Ps. 55, 5 *În Dumnezeu voi lăuda cuvintele mele*:

Pasajul a fost comentat în legătură cu In. 7, 16 („A răspuns Iisus și a zis: Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis“). „Eu *voi lăuda în Dumnezeu cuvintele mele*, pentru că ele îmi vin de la El; sunt ale mele, pentru că mi-a dat acest har de a le spune. Inspirându-mi-le, Dumnezeu a binevoit ca aceste cuvinte să devină ale mele. Dacă nu ar fi fost așa, cum am fi putut noi să spunem: «Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi» (Mt. 6, 11)?“ (Augustin, *la Ps. 55*).

Nu mă voi teme de ce-mi va face mie trupul:

Prin cuvântul „trup" (ebr. *basar*, gr. σάρξ) evreul înțelegea mai puțin corpul uman, care ar conține un suflet, cât omul în întregime, perceput în starea lui de creatură neputincioasă și fragilă. Astfel, expresiile: „tot trupul" (Ps. 144, 2; Mt. 24, 22) și „tot sufletul" (F.A. 2, 43; Rom. 2, 9) sunt echivalente și înseamnă „tot omul viu". Părinții au înțeles prin cuvântul „trup" pe omul neputincios, muritor și pătimaș (*cf.* Nicodim, II, p. 50), care este trupesc la cuget și prin modul lui de viață (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1285A). Alții au văzut aici un chip al patimilor trupești și al plăcerilor păcătoase.

Ps. 55, 7 *Aceștia călcâiul meu vor pândi, așteptând să-mi ia și sufletul:*

„A pândi (a păzi) călcâiul cuiva" reprezintă acțiunea tipică a diavolului, care urmărește faptele noastre zilnice cu scopul de a găsi chiar și cele mai mici greșeli (comparate cu „călcâiul"), ca să poată să ne pună piedici pe calea virtuților (*cf.* Atanasie, *PG* 128, 256D) și să ne clevetească în ziua Judecății. Pasajul a fost pus în legătură cu Fc. 3, 15: sământa Evei va zdrobi capul șarpelui, iar acesta îi va înțepa călcâiul.

Ps. 56, 1 *Pentru sfârșit; să nu strici; un psalm al lui David, spre scriere pe stâlp, când a fugit de la fața lui Saul în peșteră:*

„Să nu strici" (μὴ διαφθείρῃς) se presupune a fi începutul unei cântări cunoscute, pe a cărei melodie se putea cânta psalmul (*apud* LXX Pol.). Se referă la episodul din 1 Regi 22, 1-2 și 24.

Ps. 57, 5-6 *Mânia lor s-a asemănat cu cea a șarpelui, cu cea a unei vipere surde, care-și astupă urechile ei, ca să nu audă glasul descântătorilor*[44]*, al farmecelor vrăjitorului iscusit:*

---

[44] Aluzie la obiceiul răspândit în Orient, ca șerpii veninoși să fie îmblânziți prin descântece și sunetul unor instrumente muzicale. Părinții au văzut în „fermecători" un chip al sfinților care vorbesc din Scripturi, cărora li se opu-

„Se spune că șarpele, atunci când se mânie pe vreun om, nu se lasă până nu-i va face vreun rău" (Zigaben, *PG* 128, 600B). „Astfel, zice David, nu doar cu șarpele se aseamănă, dar și cu vipera (aspida), care își are veninul în dinți și care nu vrea să asculte cântecele (vrăjitorilor) pentru a-și curma mânia. Acestea le-a spus pentru că se asemănau cu iudeii din timpul lui Isaia, care-și astupau urechile ca să nu audă cuvintele Domnului (*cf.* Is. 6, 9)" (Atanasie, *PG* 27, 261D).

Ps. 57, 8 *Întinde-va arcul Său până ce vor slăbi*:

„Arcul este hotărârea luată de judecata lui Dumnezeu" (Atanasie, *PG* 27, 264A) sau puterea Sa pedepsitoare pe care o îndreaptă spre acei judecători nedrepți (*cf.* Zigaben, *PG* 128, 601C).

Ps. 57, 10 *Înainte ca spinii lor să ajungă mărăcini, întru mânia Sa de vii îi va înghiți pe ei*:

Focul mâniei lui Dumnezeu va cădea peste ei mai înainte ca păcatele lor să se mărească, să devină deprindere și patimă (*cf.* Nicodim, II, p. 72).

Ps. 58, 4-5 *Năpustitu-s-au asupra mea cei tari. Doamne, nici fărădelege, nici păcat nu am săvârșit;*[45] *fără nelegiuire am alergat și am îndreptat pașii mei!*:

EFTIMIE ZIGABEN: „Nici nu am săvârșit vreo fărădelege, nici nu am păcătuit față de ei, ca să aibă vreo pricină pentru nebunia (furiei) lor. [...] Fără greș m-am purtat cu ei [...]. Aceste cuvinte se potrivesc mai degrabă lui Hristos, Care pe nedrept era dușmănit de către iudei" (*PG* 128, 605BC).

---

ne „neascultarea încăpățânată și obraznică a șarpelui străvechi" (Sf. Ilarie, *apud* LXX Pol., nota *ad loc.*).

[45] *Litt.* „Nici fărădelegea mea, nici păcatul meu, Doamne!".

Ps. 58, 7 *Întoarce-se-vor spre seară și vor flămânzi ca niște câini, și vor înconjura cetatea*:

Potrivit Sfântului Grigorie de Nyssa (*cf.* Nicodim, II, p. 80), cuvintele: *întoarce-se-vor spre seară* desemnează izgonirea în întunericul cel mai dinafară, pentru că *seara* este începutul și maica întunericului. *Și vor flămânzi ca niște câini* se referă la cei care sunt lipsiți de fapte bune, necesare pentru mântuire. Aceștia, inevitabil, vor suferi de foame în iad, după cum bogatul din Evanghelie era chinuit de foame și de văpaia focului infernal (*cf.* Lc. 16, 19-31), pentru că era lipsit de dumnezeiasca rouă, care i-ar fi venit din lucrarea virtuții. *Și vor înconjura cetatea*: Orice lucru nefolositor pentru cei vii este aruncat în afara cetății, fie cadavru sau ceva stricat, fie gunoaie rău mirositoare; iar câinii, din pricina foamei, sunt nevoiți să petreacă în afara cetății printre aceste necurății. Astfel, pentru Sfântul Grigorie, cuvântul prezintă două chipuri ale viețuirii: în interiorul cetății, unde locuiesc oamenii care petrec în virtute și bună rânduială, și în afara ei, unde lucrătorii fărădelegii, prefigurați de câini, se alimentează din patimile și coruptibilitatea trupului.

Pentru Teodoret al Cirului, câinii înfometați sunt iudeii, care, după răstignirea Mântuitorului, au pierdut darul prorociei, purtarea de grijă arhierească și orice ajutor divin. Astfel, sufletele lor până astăzi suferă de foame, lipsiți fiind de Pâinea vieții, Hristos (*cf. PG* 80, 1308AB).

Ps. 58, 8 *Iată, aceia vor răspunde cu gura lor, și sabie este pe buzele lor, și au zis: „Cine a auzit?"*:

Expresia: *cine a auzit?* este o întrebare-blasfemie a oamenilor păcătoși, care pretind că Dumnezeu nu vede și nu aude. „Împotriva lui Hristos, iudeii vor pronunța cu gurile lor hotărârea: «Să fie răstignit!» (Mt. 27, 22) [...] și această hotărâre a fost (pentru trupul lui Hristos) sabie aducătoare de moarte. Iar strigând și cerând acea osândă, socoteau ei, nechibzuiții, că nimeni dintre cei care L-ar fi putut răzbuna pe Hristos nu i-a auzit, nici chiar

Dumnezeu [...], fiindcă Îl considerau pe Iisus a fi un om simplu și neajutorat" (Nicodim, II, p. 81).

Ps. 58, 11 *Dumnezeul meu îmi va arăta înfrângerea vrăjmașilor mei:*
Litt. „Dumnezeul meu îmi va arăta mie întru vrăjmașii mei." Pasajul pare a fi un ebraism care exprimă certitudinea că dușmanul va fi biruit. În comentariul său, Eftimie Zigaben face trimitere la tâlcuirea versetului 9 al Psalmului 53, unde Psalmistul se bucură deja de împlinirea dorinței sale de a-i vedea pe dușmani înfrânți: „Întru vrăjmașii mei a privit ochiul meu" (*cf.* nota de la Ps. 53, 9; 117, 7; 111, 8).

Ps. 58, 13 *Pentru blestemul și minciuna lor, li se va vesti sfârșitul:*
SF. ATANASIE CEL MARE: „În toată lumea se va auzi despre sfârșitul lor (al iudeilor), din pricina blestemelor cu care Te-au blestemat și a minciunilor născocite împotriva slavei Tale (Hristoase). *Sfârșit* numește nu pieirea desăvârșită a neamului lor, ci pierderea slavei lor. Iar slava lor erau slujbele rânduite de Lege, templul lui Dumnezeu, prorocii, arhiereii, învățătorii Legii, arătarea îngerilor; toate acestea au dispărut după omorârea Domnului" (*PG* 27, 265D).

Ps. 58, 15-16 *Întoarce-se-vor [...] și vor înconjura cetatea. Risipi-se-vor ca să mănânce, iar de nu se vor sătura, vor murmura:*
EVAGRIE PONTICUL: „Prin repetarea acelorași cuvinte [din versetul 7] Duhul ne vestește altceva. Fiii iudeilor se vor întoarce să-L caute pe Dumnezeu nu întru lumina zilei, ci întru întunericul serii. De aceea, negăsind hrana cea adevărată, vor flămânzi și vor înconjura Ierusalimul aflat în ruine, plângând și tânguindu-se pentru dărâmarea lui. Astfel, ei au fost risipiți în toată lumea, unde sunt nevoiți, din pricina foamei, să lucreze și să se folosească de cele mai umile meșteșuguri. Dar, lacomi fiind, nu se satură și murmură împotriva lui Dumnezeu; adică, nu-I aduc mulțumire. Iar această nerecunoștință este o însușire a lor [care s-a vădit încă din vremea ieșirii lor din robia Egiptului]" (*AS* II, pp. 66-67).

Ps. 59, 8-11 *Dumnezeu a grăit întru cel sfânt al Său:*

Pasajul, la origine, se referă la un răspuns dat de Dumnezeu în sanctuarul Său. Pentru unii Părinți, expresia *întru cel sfânt al Său* înseamnă că Dumnezeu a vorbit prin Fiul Său (Eusebiu, Atanasie, Ilarie); Teodoret însă o atribuie persoanei Duhului Sfânt, Care se folosește de Proroc ca de un instrument. Pentru Eusebiu, versetele 8-11 se referă la convertirea neamurilor (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

Ps. 62, 1 *Cf.* 1 Regi 22-24.

Ps. 62, 3 *Așa în locul cel sfânt m-am arătat Ție, ca să văd puterea Ta și slava Ta:*

Litt. „cel sfânt" se referă la „locul cel sfânt", care, în Scriptură, desemnează locul arătării slavei lui Dumnezeu. Acest loc era identificat de evrei cu locul unde se afla Chivotul Legământului. Mai târziu, tradiția patristică, urmând învățăturii Mântuitorului (*cf.* In. 4, 20-24), a atribuit inimii omului numele de „loc sfânt, loc al lui Dumnezeu", unde acesta I se poate închina în Duh și în Adevăr.

„*Așa*, zice Psalmistul, cu această poftă nestăvilită, cu această dorire am venit și *m-am arătat Ție*, am fost văzut de Tine, am venit să Te văd! Am venit *să văd slava Ta* în *locul cel sfânt*, cel separat de toți, cel dedicat pentru totdeauna lui Dumnezeu, care este inima mea! Doar când sunt în pustiu, când sunt separat cu inima de toate, numai atunci pot să am legătură cu Tine, intrând în negura dumnezeiască a prezenței Tale!" (*cf.* Arhim. Emilianos, pp. 43-44).

Ps. 62, 6 *Ca de seu și de grăsime, așa să se sature sufletul meu:*

„După cum, zice, se satură trupul de seu și de mâncăruri grase, așa se va sătura și sufletul meu de mila Ta" (Nicodim, II, p. 122).

Ps. 63, 7 *Apropia-se-va omul cu inima adâncă și va fi înălțat Dumnezeu:*

„Dacă cei fărădelege, zice, niciodată nu au încetat să uneltească împotriva Domnului, atunci omul lui Dumnezeu, care cugetă

cu înțelepciune - pentru că aceasta înseamnă *cu inima adâncă* -, fiindcă a înțeles cu exactitate taina, Îl va preaînălța pe Dumnezeu prin imnuri după cuviință" (Atanasie, *PG* 27, 281C).

Ps. 64, 12-13 *Câmpiile Tale se vor umple de grăsime. Îngrășa-se-vor munții pustiei*:

„Grăsimea", „îngrășarea" exprimă bogăția, belșugul, abundența.

Ps. 65, 7 *Ochii Lui spre neamuri privesc; cei răzvrătiți să nu se înalțe întru sine*:

„Cei răzvrătiți", οἱ παραπικραίνοντες, de la verbul παραπικραίνω – „a amărî, a provoca (pe cineva), a te răzvrăti (împotriva cuiva), a arăta nesupunere" (*cf.* LEH). Scriptura înțelege prin *cei răzvrătiți* pe poporul evreu, casa lui Israel (*cf.* Iez. 2, 3-8).

Ps. 67, 5 *Cale faceți Celui ce S-a suit peste apusuri!*:

Apostolii sunt cei care, prin propovăduire, Îi pregătesc lui Hristos calea spre sufletele oamenilor, numite aici *apusuri*. Peste aceste apusuri, întunecate de rătăcirea păcatului, S-a așezat, prin credință, Hristos, „Soarele dreptății" (Mal. 3, 20) și „Lumina lumii" (In. 9, 5) (*cf.* Nicodim, II, p. 168).

Ps. 67, 7 *Dumnezeu îi sălășluiește în casă pe cei singuratici*:

Litt. μονοτρόπους - „cei care au același/ un singur mod [de viață]".

Pentru Sfântul Atanasie, μονότροποι (singuratici) sunt cei care și-au afierosit viața lor doar lui Dumnezeu și sunt străini de orice viețuire lumească, împărțită în multele griji. Astfel, termenul μονοτρόπος a fost folosit în mediile monahale pentru a desemna modul de viețuire a călugărului creștin. „Μονοτρόπους David îi numește aici pe cei drepți, fiindcă au un singur chip (de a fi) și un singur scop: cel de a-I sluji și de a-I plăcea lui Dumnezeu. Pe acești drepți, simpli și μονότροποι, Dumnezeu îi sălășluiește în casa Lui, adică în cer" (*cf.* Nicodim, II, p. 171).

Ps. 67, 10 *Ploaie de bunăvoie vei da, Dumnezeule, moștenirii Tale!*:

Istoric, moștenirea lui Dumnezeu este pământul Palestinei, pe care Acesta l-a dat prin făgăduință fiilor lui Israel. Pentru o relectură creștină a pasajului, moștenire a lui Dumnezeu sunt neamurile, iar ploaia de bunăvoie este cuvântul Evangheliei.

Ps. 67, 13 *Împăratul oștirilor* (*litt.* „puterilor"), *al celui iubit, pentru înfrumusețarea casei va împărți prăzile*:

Potrivit interpretării istorice, *Împăratul oștirilor* este Domnul oștirilor poporului Său cel iubit, Care, intrând în ținutul Canaan, poruncește să se binevestească cu putere multă biruințele asupra popoarelor băștinașe și împărțirea prăzilor de război, care vor folosi pentru înfrumusețarea caselor fiilor lui Israel (*cf.* Kallinicos, I, p. 388). Pentru tradiția creștină, *oștirile* (puterile) Împăratului sunt apostolii, iar *cel iubit* este Iisus Hristos. Prin Fiul Său și prin apostoli, Tatăl i-a scos pe oameni, ca pe niște prăzi de război, de sub stăpânirea diavolului, și i-a împărțit, dându-le diferite daruri și slujiri pentru a-Și înfrumuseța Casa, adică Biserica (*cf.* Augustin, *la Ps. 67*).

Ps. 67, 14 *De vă veți odihni în mijlocul moștenirilor voastre, aripile porumbiței se vor acoperi cu argint, și spatele ei, cu strălucire de aur*:

Porumbița este o imagine a poporului Israel. Pentru Părinți, ea este noul Israel, trupul lui Hristos. „Cuvântul se adresează apostolilor. Dacă vă vor primi, zice Psalmistul, credincioșii, cei din rândurile ambelor popoare (iudei și elini), numite aici *moșteniri*, deci, dacă vă veți putea odihni printre ei, atunci *aripile porumbiței se vor acoperi cu argint și spatele ei, cu strălucire de aur*, adică, aceștia se vor învrednici de primirea Duhului Sfânt" (Atanasie, *PG* 27, 296D).

Ps. 67, 15 *Când va osebi Cel ceresc împărați peste moștenirea Sa, ca zăpada se vor albi în Selmon*:

Când Tatăl cel ceresc va împărți pe apostoli ca să împărățească

peste *moștenirea Sa* (*litt.* „peste ea" - *porumbița*, care prefigurează Biserica, moștenirea lui Dumnezeu), atunci ei se vor albi cu strălucirea harului Duhului Sfânt în Selmon, adică în Ierusalim (*cf.* Nicodim, II, p. 179).

Ps. 67, 16-17 *Muntele lui Dumnezeu e munte gras, munte închegat, munte gras*:

Psalmistul se referă la muntele Sion, pe care este construit Ierusalimul. El este un chip al Bisericii adevărate: *grasă* și *închegată*, adică bogată și întărită prin dogmele credinței (*cf.* Nicodim, II, p. 180). Ea devine obiectul invidiei și dușmăniei din partea altor biserici eretice, care se consideră a fi și ele *munți închegați* (*cf.* Chiril, *PG* 69, 1152B).

Ps. 67, 18 *Carul lui Dumnezeu făcut din zeci de mii, mii de fericiți: Domnul este în mijlocul lor; Domnul pe Sinai era, în muntele cel sfânt*:

Miile de fericiți sunt, potrivit Sf. Grigorie de Nyssa, cetele puterilor netrupești, ale îngerilor. Dumnezeu este purtat de ele ca într-un car, Cel care și pe Sinai, muntele cel sfânt, S-a arătat și a dat Legea. Versetul este asemănător cu cele spuse de prorocul Daniel: „Mii de mii Îi slujeau și miriade de miriade stăteau în preajma Lui" (Dan. 7, 10). Aceștia sunt cu adevărat fericiți, pentru că sunt liberi față de păcat (*cf.* Nicodim, II, p. 181, nota *ad loc.*).

Ps. 67, 19 *Suitu-Te-ai la înălțime, robit-ai robia, luat-ai daruri pentru oameni, chiar necredincioși fiind, ca să locuiești cu ei*:

Hristos, prin înălțarea Sa pe Cruce sau cea către cer, l-a legat și l-a deposedat pe diavol de robia în care îi ținea pe oameni. Sau, expresia *robit-ai robia* poate însemna că Hristos i-a făcut robi ai Săi pe cei care mai înainte erau robi păcatului. În Epistola către Efeseni (4, 8) se citează acest verset cu o modificare: „a dat oamenilor daruri". Fericitul Ieronim comentează: „Pe drept cuvânt zice Apostolul că Hristos a dat oamenilor darurile pe care

Profetul spune că le-a luat de la Tatăl pentru oameni" (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*). „Nu Ți-ai întors însă privirea de la ei, care mai înainte erau neînduplecați, ci chiar, văzându-i împotrivindu-se în cuvânt, ai stăruit făcându-le bine, până când i-ai făcut pe ei locuință a Ta" (Teodoret, *PG* 80, 1388D).

Ps. 67, 23-24 *Zis-a Domnul: „Din Vasan îi voi întoarce, îi voi scoate din adâncurile mării!" Ca să se afunde piciorul tău în sânge, limba câinilor tăi, în sângele vrăjmașilor Lui*:

„O, Israele, dacă vrăjmașii tăi vor fugi să se ascundă în dumbrăvile dese ale Vasanului, Eu îi voi scoate de acolo! Iar dacă se vor cufunda în adâncurile mării, Eu și de acolo îi voi trage, pentru ca picioarele tale să se stropească cu sângele lor, iar limba câinilor tăi să se înroșească lingând trupurile lor! Pasajul trebuie pus în legătură cu cel din profeția lui Amos și a lui Isaia: «Dacă se vor strecura în iad (locuința morților), de acolo mâna Mea îi va apuca, și de se vor sui în cer, îi voi da jos de acolo. Dacă se vor ascunde pe vârful Carmelului, și acolo îi voi prinde și îi voi apuca. De se vor ascunde de ochii Mei la fundul mării, voi da poruncă balaurului, și îi va mușca!» (Am. 9, 2-3); «I-am călcat întru mânia Mea, i-am strivit întru urgia Mea, încât sângele lor a țâșnit pe veșmântul Meu, și Mi-am pătat toate hainele Mele» (Is. 63, 3)" (Kallinicos, I, p. 392).

Vasanul înseamnă „rușine"; deci, Dumnezeu îi va întoarce la El pe oamenii care zăceau în rușinea și adâncul păcatului. Iar sângele, în care se cufundă piciorul lui Hristos și limba câinilor săi (apostolii), este sângele demonilor și al celor care se împotrivesc lui Dumnezeu (*cf.* Nicodim, II, pp. 186-187).

Ps. 67, 31 *Ceartă fiarele din trestii și adunarea taurilor dintre junincile popoarelor, ca să nu fie opriți cei care au fost cercați ca argintul!*:

Pentru încadrarea istorică a acestui verset, unii comentatori propun următoarea erminie: *fiarele din trestii* sunt crocodilii și hipopotamii care viețuiesc în locurile cu trestie de pe malurile râului Nil;

sunt o aluzie la poporul egiptean. *Adunarea taurilor dintre junincile popoarelor* sunt popoarele idolatre și conducătorii lor. Astfel, Dumnezeu este rugat ca să certe aceste popoare și pe egipteni, pentru ca poporul evreu - *cel care*, timp de patruzeci de ani în pustie, *a fost cercat ca argintul - să nu fie oprit* în efortul lui de a lua în stăpânire Palestina, Pământul Făgăduinței (*cf.* Kallinicos, I, p. 393).

Interpretând alegoric, Sf. Atanasie, prin *fiarele din trestii*, îi subînțelege pe demonii care își găsesc sălaș în trestii: oamenii ușuratici și neroditori în cele ale virtuții. Iar adunarea taurilor sunt căpeteniile iudeilor care locuiesc printre neamurile păgâne. Dumnezeu este chemat să-i certe, pentru ca propovăduitorii Evangheliei, care, prin focul ispitelor și al necazurilor, *sunt cercați ca argintul*, să nu fie împiedicați (*cf. PG* 27, 303AB).

Ps. 68, 28 *Adaugă fărădelege la fărădelegea lor și să nu intre întru dreptatea Ta!*:

În limbajul biblic dreptatea lui Dumnezeu desemnează fidelitatea Sa în ce privește împlinirea făgăduințelor din cadrul Legământului făcut cu oamenii. „A intra întru dreptatea lui Dumnezeu" înseamnă a te împărtăși de mântuirea pe care El a făgăduit-o. *Fărădelegea* este încălcarea de către om a condițiilor Legământului și, prin urmare, constituie principalul obstacol pentru „intrarea întru dreptatea lui Dumnezeu".

Ps. 70, 15-16 *Gura mea va vesti dreptatea Ta, toată ziua, mântuirea Ta; căci n-am cunoscut știința cărților. Intra-voi întru puterea Domnului*: „Pentru că David a făgăduit mai sus să vestească tuturor dreptatea lui Dumnezeu și mântuirea cea de la El, socotind că nu este în măsură să facă aceasta, cugetă smerit și zice: «Eu nu am învățat cele din cărți, adică meșteșugirile și sofismele cărturarilor și ale ritorilor, ca prin acestea să pot vesti, cum se cuvine și după vrednicie, dreptatea lui Dumnezeu; însă, *voi intra*, adică voi împlini până la sfârșit făgăduința de mai sus cu puterea și cu ajutorul lui Dumnezeu, care îmi vor da curaj spre aceasta" (Nicodim, II, p. 242).

Ps. 71, 1 Psalmul este o rugăciune pentru împărat, în care tradiția iudaică a văzut deja portretul împăratului mesianic, așa cum apare la proroci (*cf.* Is. 9, 5; 11, 1-5; Zah. 9, 9 ș.u.). Creștinii îl citesc în cheie hristologică. Părinții atrag atenția asupra etimologiei numelui lui Solomon: de la ebraicul șālōm - „pace", pentru a arăta că Solomon Îl prefigurează în acest sens pe Hristos (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

Ps. 71, 6 *Pogorî-se-va ca ploaia pe lână și ca o picătură ce cade pe pământ*:

TEODORET AL CIRULUI: „Precum lâna nu primește vreo lovitură atunci când ploaia cade peste ea, iar picăturile de ploaie, căzând pe pământ, nu sunt simțite de auz, așa, fără zgomot și fără tulburare, a venit Cuvântul lui Dumnezeu în pântecele Fecioarei și în ascuns s-a făcut zămislirea Lui" (*PG* 80, 1433A).

Ps. 72, 4 *Că fără zbucium este moartea lor*[46] *și nu dăinuie suferința lor*:

EUSEBIU AL CEZAREII: „Cei nelegiuiți trăiau în așa o bunăstare și până la sfârșitul vieții de atâta desfătare se îndulceau, [...] încât îi făceau pe alții să râvnească nu doar viețuirea lor, ci chiar moartea lor, de care nici nu poți să scapi, dar nici să o socotești nefericită. [...] Iar de s-ar întâmpla vreodată să aibă vreun necaz sau vreo pagubă, sau să fie cercați de vreo boală, atunci acestea nu se întăresc asupra lor, ci sunt de scurtă durată și trec repede" (*PG* 23, 837D).

Ps. 72, 7 *Ieșit-a nedreptatea din prisosul lor* (litt. „grăsimea lor"): În Scriptură, „grăsimea, seul" sunt simbolul bogăției, al bunăstării materiale, care, de obicei, dezvoltă în oameni patima iubirii de bani - „rădăcina tuturor relelor" (1 Tim. 6, 10). „Din multa lor

---

[46] Οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις: *litt.* „nu este repulsie/respingere". Verbul ἀνανεύω înseamnă „îmi ridic capul, fac semn cu capul ca să-mi manifest refuzul". Deci, sensul versetului este că Psalmistul a observat că cei nelegiuiți au o moarte ușoară, fără agonie și fără zbucium sufletesc (*cf.* Ananiadis, III, p. 251).

desfătare a ieșit nedreptatea lor" (Zigaben, *PG* 128, 737D).

Ps. 72, 8 *Nedreptate către înălțime au grăit*:

Pentru Atanasie, Eusebiu și Teodoret, nelegiuiții nu se mulțumesc să facă nedreptăți împotriva oamenilor, gândurile și cuvintele lor hulitoare se îndreaptă și împotriva lui Dumnezeu: *către înălțime* (*cf.* Nesmy, p. 385).

Ps. 72, 10 *Iată, poporul meu către aceștia a privit și zile îmbelșugate la ei a găsit*:

„Pentru că cei răi își petrec viața fără întristări, pentru că nu suferă precum ceilalți oameni, pentru că par a fi stăpâni ai pământului și ai cerului, de aceea ei devin focare molipsitoare pentru alții. Iar *poporul meu* - peste care am fost rânduit să fiu proroc și care trebuie să urmeze propovăduirii mele - *privește* (*litt.* „se întoarce") nu spre Dumnezeu și spre Legea Lui, ci *către aceștia*, spre cei nelegiuiți, îndemnați fiind de pilda lor; și astfel, *zile îmbelșugate*, pline de aplauze, succese și slavă omenească *la ei au găsit*" (Kallinicos, II, p. 10).

Ps. 72, 13-14 *Oare în deșert mi-am păzit dreaptă inima mea și mi-am spălat între cei nevinovați mâinile mele, și am îndurat biciuiri în toată ziua, și mustrare, în fiecare dimineață?*:

Litt. „Și am ajuns biciuit toată ziua, și mustrarea mea, în dimineți".

Sf. Atanasie cel Mare: „Și eu, zice, acestea văzând, eram tulburat de gânduri, căci cugetam în mine însumi: Oare durerea (biciuirea) pentru virtute îmi va fi zadarnică? Căci nevoința pentru dreptate însemna durere și curățire de faptele nedrepte, și a te lovi pe sine cu biciul mărturisirii pentru păcatele săvârșite mai înainte" (*PG* 27, 329C).

Ps. 72, 15 *De-aș fi zis: „Povesti-voi acestea", iată, aș fi călcat făgăduința neamului fiilor Tăi*:

Psalmistul nu și-a descoperit îndoielile sale celor de un neam

cu el, de teamă să nu-i smintească. Dacă ar fi făcut-o, ar fi încălcat angajamentele asumate de fiii lui Dumnezeu (de bărbații cei drepți). Iar făgăduințele sfinților erau ca să nu devină pricini de sminteală unii pentru alții (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 329D).

Ps. 72, 21 *Că s-a aprins inima mea și rărunchii mei s-au schimbat*:

Legătura cauzală cu versetul precedent este limpede. Inima profetului a fost luminată ca să înțeleagă pronia lui Dumnezeu și s-a aprins de râvna după El, iar rărunchii (organul poftei) i s-au schimbat, dorind numai după cele dumnezeiești (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 332B).

Ps. 72, 22 *Iar eu defăimat eram, și nu am cunoscut; ca un dobitoc eram înaintea Ta*:

Profetul era defăimat de cei din preajmă pentru credinciosia sa față de poruncile lui Dumnezeu. El nu reușea să-I înțeleagă pronia, de aceea a preferat ca, în fața lui Dumnezeu, să renunțe la logica omenească și să-I rămână totuși fidel.

Ps. 72, 27 *Nimicit-ai pe tot cel ce, curvind, se leapădă de Tine*:

„Curvia de la Dumnezeu (πορνείαν ἀπὸ Θεοῦ) este numită, potrivit lui Teodoret, apostazia, idolatria și slujirea demonului, precum zice Dumnezeu prin prorocul Ieremia (3, 6. 9): «Ai văzut ce Mi-a făcut casa lui Israel? S-au dus pe toți munții cei înalți și sub tot copacul pădurii, și au curvit acolo [...], și au preacurvit [închinându-se] lemnului și pietrei», adică au slujit idolilor" (Nicodim, II, pp. 285-286).

Ps. 73, 5 *Pus-au semnele lor drept semne deasupra, la ieșire, și n-au priceput*:

Potrivit analizei critice a comentatorului C. Kallinicos, acest psalm trebuie pus în legătură cu incendierea templului lui Solomon de către oștirile haldeilor conduse de Nabucodonosor

(586 î.Hr.). Totuşi, nimic nu ne împiedică să considerăm acest psalm o profeţie despre viitoarea distrugere a Ierusalimului de către romani (70 d.Hr.) (*cf.* Nicodim, II, p. 288 ş.u.). *Semnele puse drept semne* sunt, probabil, steagurile armatei babilonienilor, pe care le-au înălţat deasupra uşilor templului. Acestea erau simboluri ale religiei lor politeiste, prin care pângăreau adevărata credinţă a iudeilor. Iar aceasta o făceau fără să înţeleagă că înlocuiesc adevărul cu minciuna şi că Dumnezeu este Acela care le-a îngăduit să cucerească cetatea (*cf.* Kallinicos, II, pp. 14, 18).

Ps. 73, 11 *Pentru ce Ţi-ai întors mâna Ta, şi dreapta Ta n-o scoţi din sânul Tău, până în sfârşit?*:

Orientalii, în zilele nelucrătoare, au obiceiul de a-şi ţine mâna în sânul hainei. Dumnezeu, aici, pare să facă la fel: dreapta Sa nevrând să o pună în lucrare, Şi-o ascunde în sân, care mai este numit şi „vistierie a bunătăţilor" (*cf.* Kallinicos, II, p. 20; Teodoret, *PG* 80, 1460A).

Ps. 73, 13-14 *Tu ai întărit marea cu puterea Ta*:

Este o aluzie la trecerea Mării Roşii, când apele ei, prin puterea lui Dumnezeu, s-au despărţit şi s-au făcut ca nişte pereţi duri (*cf.* Ieş. 14, 22). *Tu ai zdrobit capetele balaurilor în apă. Tu ai sfărâmat capul balaurului*: „balaurii", la plural, sunt, pentru Părinţi, o prefigurare a conducătorilor oştirii egiptenilor, iar „balaurul", la singular (TM: „Leviathanul", şarpe monstruos acvatic), este un chip al lui Faraon. *L-ai dat pe el spre mâncare popoarelor Etiopiei*: potrivit unor comentatori (Teodor al Mopsuestiei, Teodoret), etiopienii, văzând dezastrul pe care l-a suferit armata egipteană, au invadat Egiptul şi cu ascuţişul sabiei „l-au mâncat" pe poporul condus de Faraon (*cf.* Nicodim, II, pp. 296-297).

Ps. 73, 15 *Tu ai uscat râuri nesecate* (*litt.* „râurile Itham"): Traducătorul *Septuagintei* interpretează ca toponim cuvântul ebraic *eythān* - „pururea curgător" (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

Ps. 74, 5 *Zis-am* [...] *celor ce păcătuiesc: „Nu vă înălțați fruntea!“*:
Litt. „Nu vă înălțați cornul“. „Cornul“ este o metaforă biblică pentru putere sau fală. „Patima cea mai înfricoșătoare este când nu numai că săvârșești păcatul, dar te și lauzi cu el“ (Teodoret, *PG* 80, 1469A).

Ps. 74, 9 *Că un pahar este în mâna Domnului, plin cu vin curat, amestecat cu mirodenii, și îl trece de la unul la altul, dar drojdia lui nu s-a vărsat: din ea vor bea toți păcătoșii pământului*:
În Sfânta Scriptură, „paharul cu vin“ este simbolul mâniei lui Dumnezeu. El îi pedepsește pe cei păcătoși făcându-i să bea din acest pahar (*cf.* Is. 51, 17; Ier. 25, 15; Iez. 23, 31), care este amestecat cu apa și mirodeniile iubirii de oameni. Însă drojdia „vinului mâniei“ nu se varsă; ea este păstrată pentru Judecata finală (*cf.* Nicodim, II, pp. 310-311).

Ps. 75, 1 *Cântare împotriva asirianului*:
Psalmul face parte din cântările Sionului. Tradiția îl pune în legătură cu izbăvirea miraculoasă a Ierusalimului (701 î.Hr.) asediat de armatele asiriene conduse de Senaherib (*cf.* 4 Regi 19, 35).

Ps. 75, 3 *Pacea este locul Lui, și lăcașul Lui, în Sion*:
Cuvântul „pace“ traduce literal ebraicul *Șālēm*, care este numele prescurtat al Ierusalimului.

EVAGRIE PONTICUL: „Psalmistul, în loc să zică «Salim» - care, pentru un iudeu, înseamnă «Ierusalim» -, a spus «pace», pentru a înfățișa înțelesul adânc al cuvântului. [...] Pacea, ca loc al lui Dumnezeu, este cu precădere Ierusalimul de Sus, de unde «a fugit durerea și întristarea și suspinul» (Is. 35, 10), dar și noi trebuie să devenim loc al lui Dumnezeu, alungând prin orice mijloc tulburarea patimilor și agonisind «pacea care covârșește orice minte» (Flp. 4, 7)“ (*AS* II, p. 106).

Ps. 76, 4 *În mine am cugetat și a slăbit duhul meu*:

„Cugetam în sinea mea şi îmi făceam griji, întrebându-mă oare în ce chip mă voi elibera de necazuri. Şi, fiindcă nu găseam ieşire din ele, mi s-a întristat şi mi s-a împuţinat sufletul" (Nicodim, II, p. 328).

Ps. 76, 17-21 Se face aluzie la trecerea Mării Roşii (*cf.* Ieş. 14-15).

Ps. 77, 1 *Ia aminte, poporul meu, la învăţătura mea!*:
Pentru Eusebiu, Atanasie şi alţi Părinţi, prin acest psalm-parabolă Hristos Se adresează Bisericii. „Învăţătura" (gr. νόμος - „lege") are aici, ca şi în multe alte locuri din Biblie, sensul mai larg al ebraicului *tōrāh* - „învăţătură dată de Dumnezeu omului ca să ştie cum să-şi orânduiască viaţa", „înţelepciune de viaţă" (LXX Pol., nota *ad loc.*).

Ps. 77, 58 *Şi L-au mâniat pe El pe dealurile lor, şi cu idolii lor L-au întărâtat*:
Evreii au împrumutat ritualurile păgâne ale locuitorilor Canaanului, care îşi făceau altarele idoleşti pe înălţimile dealurilor (*cf.* 1 Regi 3, 2). *L-au întărâtat* (*litt.* „I-au stârnit gelozia"): căderea în idolatrie a israeliţilor era socotită de Dumnezeu un adulter spiritual, de natură să-I stârnească gelozia (*cf.* Num. 25, 11-13; Deut. 29, 20).

Ps. 79, 6 *Şi ne vei adăpa cu lacrimi pe măsură?*:
„Pe măsura păcatelor noastre" (Teodoret, *PG* 80, 1512D). După măsura faptelor noastre (Origen) sau a puterilor noastre (Augustin) (*cf.* Nesmy, p. 438).

Ps. 79, 11 *Umbra ei acoperit-a munţii, şi ramurile ei, cedrii lui Dumnezeu*:
Limbajul este figurativ. *Viţa* îl desemnează pe poporul Israel; *munţii*, popoarele vecine, iar *cedrii lui Dumnezeu* sunt căpeteniile acestor neamuri, care au fost şi ei rânduiţi de Dumnezeu să conducă. *Umbra şi ramurile* viţei simbolizează stăpânirea poporului

sfânt asupra neamurilor, dar și răspândirea cultului adevăratului Dumnezeu, care a acoperit munții și cedrii Libanului - locuri unde se practica idolatria (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1513C).

Ps. 79, 12 *Întins-a mlădițele ei până la mare, și până la râu, vlăstarele*[47] *ei.*

E vorba de Marea Mediterană și de râul Eufrat.

Ps. 79, 15-16 *Caută din cer și vezi, și cercetează via aceasta,* [...] *și caută spre fiul omului pe care Ți l-ai întărit Ție!*:

În sens literal, acest „fiu al omului“[48] se presupune a fi Zorobabel (*cf.* Ag. 1, 1; 2, 20-23; Ezdra 3, 2), iar „via“, poporul evreu întors din exil. Tradiția creștină însă L-a văzut aici pe Hristos și „via Sa“, Biserica. Aceste două versete sunt rostite de arhiereu în timpul cântării „Sfinte Dumnezeule“ din cadrul Liturghiei ortodoxe.

Ps. 80, 1 *Despre teascuri*:

Se presupune că psalmii 8, 80 și 83, care conțin acest titlu, inițial ar fi fost cântați în timpul tescuirii strugurilor, obicei de care pomenește și Isaia (16, 10). „Sau poate era rostit în ziua praznicului înfigerii corturilor. În ziua a cincisprezecea din luna a șaptea a anului bisericesc [...] când (evreii) culegeau viile și aduceau lui Dumnezeu pârga roadelor (*cf.* Lev. 23, 33-43)“ (Arhim. Emilianos, p. 123). Potrivit Sfântului Grigorie al Nyssei, „teascul“ reprezintă conștiința omului; prin ea, din strugurii muncii noastre se pregătește vinul pentru viața viitoare (*cf.* LXX Pol., nota de la Ps. 8, 1).

---

[47] Παραφυάς – „vlăstar care crește lângă rădăcină”.

[48] Expresia apare la prorocul Iezechiel (*cf.* cap. 2-3) în sensul obișnuit de „om”, cu o accentuare stilistică. Începând cu Cartea lui Daniel (7, 13-15), textele apocaliptice îi conferă un sens eshatologic. În Evanghelia după Ioan, Iisus Hristos Se va numi pe Sine „Fiul Omului” (*cf.* In. 1, 51).

Ps. 80, 4 *Sunați din trâmbiță la lună nouă, în ziua cea bine-însemnată a sărbătorii voastre!*:

„Luna a șaptea (la evrei) este luna care cuprinde trei mari sărbători: luna nouă, ziua cea dintâi a lunii, care este Sărbătoarea trâmbițelor, ziua a zecea, care este Sărbătoarea împăcării (ispășirii), și ziua a cincisprezecea, care este Ziua înfigerii corturilor, ziua cea bine-însemnată în Vechiul Legământ (*cf.* Lev. 23, 24-34). Probabil că stihul se referă la aceste două sărbători, adică la luna nouă și la înfigerea corturilor" (Arhim. Emilianos, p. 126).

Ps. 80, 6 *Mărturie pe care a pus-o în Iosif când a ieșit din pământul Egiptului și a auzit o limbă pe care n-o știa*:

„În mod evident, vorbește despre urmașii lui Iosif, despre israeliți. Legea, porunca, rânduiala pe care le-a dat sunt o mărturie. Cuvântul mărturie înseamnă, mai întâi, prezența Celui care a dat rânduiala, în al doilea rând dreptul Lui și, în al treilea rând, că Cel ce a dat rânduiala pretinde ceea ce Îi aparține. Dumnezeu a dat Legea atunci când i-a scos pe evrei din Egipt (Ieș. 19, 1). Atunci le-a spus că veți avea acea sărbătoare și veți trâmbița, ca să vă amintiți că Eu mergeam înaintea voastră (Num. 10, 9). [...] *A auzit o limbă pe care n-o știa.* Este vorba de limba lui Dumnezeu pe care a vorbit-o în Egipt și pe muntele Sinai. [...] De câte ori vorbise Dumnezeu din nori și de deasupra norilor (Ieș. 24, 15; 34, 5; Deut. 31, 15-16)! Iar poporul îl ruga pe Moise: „Grăiește tu nouă, și să nu grăiască Dumnezeu către noi, ca să nu murim" (Ieș. 20, 19). Și s-a suit singur Moise, a intrat în nor și a vorbit „față către față" (Ieș. 33, 11) cu Dumnezeu. L-a înțeles. L-a priceput. Dumnezeu i-a explicat și israeliții au învățat limba lui Dumnezeu" (Arhim. Emilianos, pp. 127-128).

Ps. 80, 8 *Te-am cercat la apa grăirii-împotrivă*:

(*Cf.* Num. 20, 1-13). „Te-am cercat, zice, popor al lui Israel, când te-am lăsat să însetezi puțin, și îndată te-am aflat nemulțumitor și neaducându-ți aminte de lucrările Mele; și,

chiar dacă de mai înainte te știam, atunci însă și mai mult te-am cunoscut" (Nicodim, II, p. 420).

Ps. 80, 16-17 *Vrăjmașii Domnului L-au mințit pe El, dar va veni vremea lor în veac, iar El i-a hrănit din grâul cel ales* (litt. „grăsimea grâului") *și cu miere din stâncă i-a săturat pe ei*:

Evreii, de care vorbește mai sus, sunt numiți aici „vrăjmașii Domnului" pentru infidelitatea lor față de Legea lui Dumnezeu (*L-au mințit pe El*). Va veni și timpul osândirii lor pentru nerecunoștința față de binefacerile Lui, ale Celui care cu apă din stâncă, dulce ca mierea, i-a adăpat pe ei și i-a săturat în pustiu cu mană, iar în Pământul Făgăduinței, cu *grăsimea grâului* (Nicodim, II, pp. 424-425).

Ps. 81, 1 *Dumnezeu a stat în adunarea dumnezeilor, și în mijlocul ei pe dumnezei va judeca*:

Termenul „dumnezei" le desemnează aici pe căpeteniile poporului, care dețineau puterea de a împărți dreptatea. Sunt și alte locuri în Scriptură unde acest titlu este acordat oamenilor-judecători: „Iată, Eu te-am făcut pe tine (Moise) dumnezeu pentru Faraon" (Ieș. 7, 1); „Să nu-i vorbești de rău pe dumnezei, și pe căpeteniile poporului tău să nu le hulești" (Ieș. 22, 28). Pentru tradiția patristică (Eusebiu, Teodoret, Cassiodor, *cf.* Nesmy, pp. 446-447), Hristos-Dumnezeu a stat în adunarea oamenilor (dumnezei-judecători) și în mijlocul lor va face deosebire (διακρινεῖ) între cei drepți și cei nedrepți, celor din urmă adresându-le cuvintele din versetele următoare.

Ps. 81, 6-7 *Eu am zis: „Dumnezei sunteți, și toți, fii ai Celui Preaînalt! Dar voi ca niște oameni muriți și ca una dintre căpetenii cădeți"*:

Ați fost cinstiți cu numele de „dumnezei" prin har, și de „fii" prin adopție (Chiril); voi însă nu ați recunoscut această onoare și, din pricina aceasta, ați căzut ca și diavolul, căruia i-am încredințat o stăpânire, dar el, nevrând să se folosească cu dreptate de bunurile pe care i le-am dat, a căzut din rangul său (Teodoret). TM: „Voi muriți

ca Adam". Adam, atâta timp cât păzea porunca, era ca un dumnezeu și nu era supus morții. Dar voi muriți ca strămoșul vostru Adam, care nu a ascultat de poruncă și a murit; și cădeți ca diavolul, care a fost cinstit cu rangul de căpetenie (Ieronim) (*cf.* Nesmy, p. 449).

Ps. 83, 6-7 *Suișuri în inima sa a pus, în valea plângerii, spre locul pe care l-ai ales:*

Psalmul este unul de pelerinaj. El exprimă dragostea pentru Templu, ca loc al prezenței lui Dumnezeu. Suișurile din inimă și restul pasajului se referă la drumul pe care pelerinul îl are de urcat spre Ierusalim; același urcuș este evocat și în psalmii „treptelor" (*cf.* Ps. 119). „*Vale a plângerii.* Poate că vrea să arate toate locurile care, din pricina greutăților, vor deveni văi ale plângerii" (Arhim. Emilianos, p. 176). Potrivit Sfântului Atanasie, *valea plângerii* este pribegia omului în această viață, calea lui spre Ierusalimul ceresc fiind însoțită de multe lacrimi, fie de pocăință, fie de nerăbdarea vederii feței lui Dumnezeu. *Spre locul pe care l-ai ales* (*litt.* „l-ai pus, l-ai hotărât"): se referă la Templul din Ierusalim, al cărui loc a fost ales de Dumnezeu (*cf.* Deut. 12, 5-7. 11-14).

Ps. 84, 12-13 *Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer a privit; că Domnul va da bunătatea, iar pământul nostru își va da rodul său:*

„Prin *adevăr* să-L înțelegi pe Hristos, precum Însuși a zis: «Eu sunt Adevărul» (In. 14, 6). Iar după ce a răsărit Hristos din pământ (adică din Preacurata Fecioară, Născătoarea de Dumnezeu, potrivit lui Teodoret), atunci s-a stins minciuna rătăcirii, iar Tatăl, Care este dreptatea, a privit din cer pe pământ, pentru că mai înainte El Își întorsese fața de la pământ din pricina minciunii și a păcatului care acopereau pământul, și așa s-au împăcat cele cerești cu cele pământești. [...] David prorocește că Tatăl Îl va da oamenilor pe Fiul Său, Care este «bunătate» (*cf.* Mt. 19, 17), iar pământul își va da rodul său, adică pe apostoli și pe ceilalți credincioși" (Nicodim, II, pp. 467-468).

Ps. 85, 8 *Nu este asemenea Ție între dumnezei, Doamne, și nici faptele lor ca faptele Tale!*:

SF. ATANASIE CEL MARE: „Dumnezei îi numește pe sfinții proroci «către care s-a făcut (a fost) cuvântul lui Dumnezeu» (In. 10, 35). Fiindcă zice că nimeni dintre proroci n-a putut să scoată pe oameni din păcat, decât singur Domnul, potrivit cu cele scrise: «Nu sol, nici înger, ci Însuși Domnul ne-a mântuit pe noi» (Is. 63, 9)" (*PG* 27, 376A).

DIDIM DIN ALEXANDRIA: „Aici, iarăși (ca și în Psalmul 81, 6), pe sfinți îi numește *dumnezei*, și nu pe demoni sau pe idoli; fiindcă numai Domnul (Hristos) este Dumnezeu la fel ca Tatăl. Iar fiecare sfânt este dumnezeu prin participare, prin primirea lui Dumnezeu-Cuvântul" (*PG* 39, 1481C).

Ps. 86, 2 *Temeliile lui sunt în munții cei sfinți*:

„*Temeliile lui.* Despre cine este vorba? O zice în cel de-al doilea stih: *iubește Domnul porțile Sionului.* Psalmistul însă nu a simțit nevoia să spună chiar de la început despre cine este vorba, pentru că tot poporul care cânta psalmul, precum și cel care îl scrisese Îl aveau în fața lor pe Domnul, Care iubește munții Sionului. [...] Dumnezeu, Cel despre care vorbește, este prezent (în templul Său din Ierusalim). Nu oamenii i-au zidit temeliile, ci Însuși Dumnezeu le-a temeluit pe munți. Acest Ierusalim, acest templu își au începuturile în Dumnezeu. [...] În gândirea Psalmistului, temeliile Îl reprezintă pe Însuși Dumnezeu înrădăcinat în credința iudeilor, [...] sunt picioarele lui Dumnezeu, Care a coborât din ceruri și Și-a pus cu putere picioarele pe munții cei sfinți, ca să nu se clatine în veacul veacului" (Arhim. Emilianos, pp. 342-343).

Ps. 86, 4 *Aduce-Mi-voi aminte de Rahav și de Babilon, de cei ce Mă cunosc pe Mine; că, iată, și cei de alt neam, Tirul și poporul etiopienilor, și aceștia s-au născut acolo*:

Rahav este un monstru marin, simbol al Faraonului; era folosit cu referire la trecerea Mării Roșii (*cf.* Is. 51, 9) și ajunge să

desemneze Egiptul (*cf.* Is. 30, 7). *Cei de alt neam* sunt filistenii. „Dumnezeu nu este uituc. De vreme ce subiectul verbului este Dumnezeu, înseamnă că nu uit, ci propovăduiesc că locuitorii cetății Sionului nu sunt numai israeliții care au trăit acolo, ci și toți care au trăit în alte părți. De asemenea, arată toate neamurile care L-au recunoscut pe Dumnezeu și au crezut în El. Este o prorocie despre Biserica răspândită peste toată fața pământului. [...] Diaspora evreilor (din Egipt, Babilon, Etiopia etc.) a fost și ea o preînchipuire a răspândirii credincioșilor în tot locul. Toate diasporele sunt o singură diasporă, o cetate, un popor, o Biserică. [...] *Și aceștia s-au născut acolo*. Arată nașterea lor din nou, întoarcerea lor la credința lui Israel și, în continuare, la credința Bisericii. Este nașterea din nou, cea întru Hristos" (Arhim. Emilianos, pp. 352-256).

Ps. 86, 6-7 *Domnul va scrie în carte popoarele și căpeteniile acestora, care s-au născut în ea*:

Domnul îi va scrie (*litt.* „va povesti") în ceruri (în cartea vieții) pe cei care s-au născut în Biserică (în Sion), potrivit cu spusele Mântuitorului: „Bucurați-vă, că numele voastre au fost scrise în ceruri" (Lc. 10, 20) (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 377CD). *Plini de bucurie sunt toți cei ce sălășluiesc în tine!*: „Prin cuvintele *în tine* înțelege cetatea Ierusalimului pe care o au înaintea ochilor. Este Biserica pământească și cerească. Oamenii care (cu adevărat) se bucură și se veselesc sunt doar cei *scriși în cartea popoarelor*, cei care sunt cuprinși în Biserică" (Arhim. Emilianos, pp. 363-364).

Ps. 87, 5 *Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă,* [...] *între cei morți, slobod*:

Psalmul este mesianic și vorbește despre taina morții lui Hristos.

SF. ATANASIE CEL MARE: „Iisus este unicul care, cu toate că a murit pentru păcatele poporului, potrivit cu glasul lui Isaia (53, 8), a rămas totuși slobod față de ea (de moarte), pentru că nu avea păcate care să-L facă rob morții. De aceea și zice: «Putere am ca să-Mi pun sufletul și putere am iarăși ca să-L iau» (In. 10, 18)" (*PG* 27, 380BC).

Ps. 87, 9 *Dat am fost [în mâna lor] și n-am ieșit*:

Hristos a fost predat iudeilor de către Iuda Iscarioteanul și, chiar dacă putea ieși din mâinile lor, nu a făcut-o, ci a răbdat de bunăvoie toate relele pe care I le-au făcut" (*cf.* Nicodim, II, p. 494).

Ps. 87, 19 *Depărtat-ai de la mine pe prieten și pe vecin, și pe cunoscuții mei, de la necaz*:

„Necaz" numește vremea sfintelor patimi ale Mântuitorului, când prietenii și cunoscuții Săi, adică ucenicii, L-au părăsit. De aceea a spus că Tatăl i-a depărtat de la El pe prieteni, pentru ca niciunul dintre ei să nu piară, „ca să se împlinească cuvântul pe care El L-a spus: «Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe niciunul» (In. 18, 9)" (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 384A).

Ps. 88, 39-46 Psalmul este o aducere-aminte de făgăduințele lui Dumnezeu făcute lui David și care par a fi năruite într-un moment greu al istoriei poporului israelit. Aceste versete se referă la un oarecare rege, urmașul lui David, identitatea căruia greu poate fi determinată[49], însă creștinii au văzut în el o profeție despre Regele-Mesia.

„*Sfințenia lui* (88, 40) desemnează diadema împărătească cu care regele, unsul Domnului, era încoronat și prin care se arăta pe sine sfințit (afierosit) pentru slujirea lui Dumnezeu" (Kallinicos, II, p. 115).

Ps. 88, 52 *Au ocărât răscumpărarea unsului Tău*: τὸ ἀντάλλαγμα - *litt.* „prețul dat în schimb".

Sf. Atanasie cel Mare: „Această plată dată în schimb a fost moartea (lui Hristos) și sângele Său, prețul de răscumpărare (το ἀντίλυτρον) dat pentru mântuirea lumii, pe care l-au ocărât

---

[49] Unii comentatori (C. Kallinicos) plasează scrierea acestui psalm în perioada domniei lui Roboam, fiul lui Solomon (*cf.* 2 Paral. 12, 2-11), iar vrăjmașul de care pomenește ar fi fost Susachim (Șișac), regele Egiptului.

(vrăjmașii Lui), crezând că moartea Îl va putea ține în stăpânire" (*PG* 27, 394D-396A).

Ps. 89, 3 *Nu-l întoarce pe om întru cele de jos* (*litt.*: „smerenie"[50]), *Tu, Care ai zis: „Vă veți întoarce [în pământ], fii ai oamenilor!"*:

TEODORET AL CIRULUI: „Te rog deci pe Tine, Cel ce ești nemuritor și veșnic, Cel ce pururea Te-ai făcut nouă scăpare, să nu ne treci cu vederea cu totul, pe noi, cei ce suntem înconjurați de atâtea rele! Pentru că Tu i-ai hotărât lui Adam să trăiască în sudoarea frunții și în dureri, zicându-i: «În sudoarea feței vei mânca pâinea ta, până când te vei întoarce în pământul din care ai fost luat. Pentru că pământ ești și în pământ te vei întoarce» (Fc. 3, 19)." (*PG* 80, 1600CD).

Ps. 89, 5 *Deșertăciuni vor fi anii lor, degrab* (*litt.*: „dimineața") *ca iarba vor trece*:

„Cuvântul *dimineața* se înțelege aici în loc de *degrab*, după cum și în alte rânduri am explicat" (Nicodim, II, p. 541).

Ps. 89, 10 *Că smerenia a venit peste noi și ne va învăța*: gr. πρᾳότης - „blândețe, smerenie".

Este vorba de înjosirea care vine din încercările și necazurile îngăduite pedagogic de Dumnezeu, și din care poporul ia învățătură. „Noi cunoaștem puțin puterea mâniei Tale, pentru că de cele mai multe ori Tu ne cruți, și încercările pe care ni le trimiți mai degrabă sunt dovada bunătății Tale, vrând să ne scutești de pedeapsa veșnică" (Augustin, *cf.* Nesmy, p. 497).

Ps. 89, 17 *Lucrurile mâinilor noastre le îndreptează pentru noi, și lucrul mâinilor noastre îndreptează-l!*:

---

[50] Eftimie Zigaben (*PG* 128, 929A) enumeră câteva sensuri folosite în Scriptură pentru cuvântul „smerenie": „cugetare modestă" (*cf.* Mt. 11, 29), „înțelepțire care vine din ispită" (*cf.* Ps. 118, 71), „înjosire, pedeapsă" (*cf.* Ps. 88, 11).

„Frumoasă este adăugirea *pentru noi* (*litt.* „peste noi"), pentru că al nostru este câștigul dreptății. Dumnezeu conlucrează cu cei care iubesc virtutea și îi ajută să o dobândească, rodul ei însă îl seceră cei care au semănat; căci Dumnezeu nu are trebuință de nimic, Se bucură însă de fericirea oamenilor" (Teodoret, *PG* 80, 1608B).

„*Lucrurile mâinilor noastre* înseamnă preocuparea în detaliu de fiecare faptă. *Lucrul*, la singular, este cunoașterea pe care o dobândim (Origen). Când faptele noastre sunt dirijate de Sus, ele devin lucrarea lui Dumnezeu, iar «lucrarea lui Dumnezeu este ca să credem în Acela pe Care El L-a trimis» (In. 6, 29) (Augustin)" (Nesmy, p. 498).

Ps. 91, 8 *Când răsar păcătoșii ca iarba, se ivesc toți cei ce lucrează fărădelegea, ca să fie nimiciți în veacul veacului:*

SF. DOROTEI DIN GAZA: „Păcătoșii ce răsar ca iarba sunt gândurile pătimașe. Pentru că iarba este neputincioasă și nu are tărie. Când răsar deci gândurile pătimașe în suflet, atunci se ivesc, adică se arată toți cei ce lucrează fărădelegea, care sunt patimile, ca să fie nimicite în veacul veacului. Fiindcă atunci când se arată patimile în cei care luptă, atunci sunt nimicite de către ei" (*FR* 9 (1980), p. 615).

Ps. 91, 11 *Și se va înălța puterea mea precum își înalță inorogul cornul, și bătrânețea mea întru belșug de untdelemn va fi:*

„Cornul" este o metaforă biblică pentru putere (*cf.* nota de la Ps. 17, 3). „Belșug de untdelemn" - *litt.* „untdelemn gras". În Scriptură, „grăsimea, seul" sunt simbolul bogăției, al abundenței, iar „untdelemnul" este bunul material aducător de odihnă, de mângâiere și de bucurie: „Ca să-și veselească fața cu untdelemn" (Ps. 103, 15); „undelemnul bucuriei" (Ps. 44, 8). Deci, „bătrânețile mele vor avea parte de multă alinare, vor fi fără întristare și cu multă bucurie, mângâindu-mă cu nădejdea vieții viitoare" (Nicodim, II, p. 570).

Ps. 91, 12 *Și i-a văzut ochiul meu pe vrăjmașii mei, și pe cei vicleni care se scoală asupra mea îi va auzi urechea mea:*

Expresie ebraică exprimând triumful asupra duşmanilor. *Vrăjmaşi* îi numeşte pe demoni şi pe cei necredincioşi. La Judecata de apoi, Psalmistul va vedea răsplătirea lor şi va auzi hotărârea împotriva lor a Stăpânului Dumnezeu (*cf.* Nicodim, II, pp. 570-571).

SF. MAXIM MĂRTURISITORUL: „Negrija totală de cele pământeşti şi ocuparea neîntreruptă cu Sfânta Scriptură aduc sufletul la frica lui Dumnezeu. Iar frica lui Dumnezeu aduce trezvia atenţiei. Atunci sufletul începe să vadă pe dracii care îl războiesc prin gânduri şi începe să se apere. [...] De ne vom îndeletnici cu Dumnezeu vreme îndelungată şi vom avea grijă de partea pătimitoare (pasională) a sufletului, nu vom mai fi atraşi de momelile gândurilor, ci, înţelegând mai exact pricinile lor şi tăindu-le de la noi, vom deveni mai străvăzători, şi aşa se va împlini cu noi cuvântul: *Şi i-a văzut ochiul meu pe vrăjmaşii mei, şi pe cei vicleni care se scoală asupra mea îi va auzi urechea mea*" (*FR* 2 (2004), p. 31 şi pp. 89-90).

Ps. 92, 3-4 *Ridicat-au râurile glasurile lor;* [...] *De glasul apelor celor multe, minunate s-au făcut valurile mării*:

SF. ATANASIE CEL MARE: „*Râuri* îi numeşte aici pe Apostoli şi pe Evanghelişti, care desfată Biserica lui Dumnezeu cu apele lor duhovniceşti; căci s-a zis despre ei: «Râuri de apă vie vor curge din pântecele lor» (In. 7, 58). Iar multele înţelesuri şi iniţieri întru cele tainice oferite de învăţătura Apostolilor şi de *apele* Evangheliştilor au făcut minunate valurile mării. *Mare* numeşte mulţimea neamurilor care au crezut, ale căror *valuri*, adică înălţări ale cugetării, s-au făcut minunate; căci ele nu mai cugetă lucruri mici şi smerite despre Dumnezeu, ci mari şi minunate" (*PG* 27, 408C).

Ps. 93, 15 *Până ce dreptatea se va întoarce la judecată, şi toţi cei drepţi la inimă o vor urma pe ea*:

EFTIMIE ZIGABEN: „Până ce Însuşi Hristos, Cel ce este *dreptatea*, lăsând îndelunga-răbdare, va veni ca să judece lumea. Iar cum că Hristos se numeşte *dreptate*, mărturiseşte Apostolul Pavel: «[Hristos] S-a făcut pentru noi înţelepciune de la Dumnezeu

și dreptate și sfințire și răscumpărare» (1 Cor. 1, 30). *Și toți cei drepți la inimă o vor urma pe ea.* Așadar, când va veni Hristos, atunci toți drepții vor sta alături de El" (*PG* 128, 961A).

Ps. 93, 20 *Nu va sta alături de Tine tronul fărădelegii, cel ce asuprește prin poruncă*:

Litt. „cel ce zidește necazul pe poruncă". Sensul istoric al versetului ar fi că „tronul fărădelegii" - simbol al judecătorului nedrept - emite legi și porunci care îi asupresc pe oameni. Pentru tradiția creștină, „tronul fărădelegii" este diavolul, care face ca poruncile lui Dumnezeu să pară grele, așa încât oamenii să le încalce. Dar pe cei care se silesc să împlinească poruncile, chiar dacă ele sunt unite cu anumite osteneli și necazuri, Dumnezeu nu-i va lipsi de răsplata Sa (*cf.* Evagrie, *AS* II, p. 179).

Ps. 94, 8 *Ca în vremea răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie*:

Aluzie la evenimentele petrecute în pustiul Rafidin, unde fiii lui Israel au cârtit împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu (*cf.* Ieș. 17, 1-7). Versetele 8-11 sunt citate și comentate de Apostolul Pavel în Evr. 3-4. Pentru el, acestea sunt cuvintele Duhului Sfânt, Care vorbește prin gura Prorocului.

Ps. 97, 1 *Mântuire a săvârșit pentru El dreapta Lui, și brațul cel sfânt al Lui*:

Pentru Părinți (Chiril, Eusebiu, Augustin), *dreapta* sau *brațul cel sfânt* al lui Dumnezeu-Tatăl este Iisus Hristos. El a mântuit lumea întreagă, scoțând-o de sub stăpânirea diavolului și readucând-o în posesia Tatălui (*cf.* Nesmy, p. 535).

Ps. 97, 2 *Cunoscută a făcut Domnul mântuirea Sa, înaintea neamurilor a descoperit dreptatea Sa*:

„*Mântuire* și *dreptate* numește pe Hristos, pentru că Dumnezeu-Tatăl ne-a mântuit prin El și în El, și ne-a făcut drepți prin credință" (Chiril, *PG* 69, 1253D). Descoperirea dreptății Domnului, în

limbaj biblic, înseamnă aducerea la împlinire a făgăduinței Sale de a mântui casa lui Israel (*cf.* versetul următor).

Ps. 98, 5 *Și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sfânt este!*:
Părinții au văzut în acest „așternut“ un simbol al trupului Mântuitorului sau al crucii Sale. Aplicarea acestei imagini crucii lui Hristos a fost reținută de slujba ortodoxă (*cf.* stihul introductiv al Luminândei Învierii).

Ps. 100, 1 *Milă și judecată voi cânta Ție, Doamne*:
„David va cânta aceste două calități, care și ele izvorăsc din Dumnezeu, spre a se umple de înțelepciunea necesară conducătorilor poporului. Este nevoie deci, în același timp, și de dreptatea nepărtinitoare, și de iubirea de oameni corespunzătoare, pentru ca nici judecata să nu se transforme în tiranie, nici milostivirea, în neputință“ (Kallinicos, II, p. 166).

SF. MAXIM MĂRTURISITORUL: „Începătorul în viața de evlavie nu trebuie să fie dus la împlinirea poruncilor numai prin bunătate, ci trebuie să fie și biciuit adeseori cu asprime, ca să-și amintească dreptele judecăți ale lui Dumnezeu; pentru ca nu numai să iubească cu dor cele dumnezeiești, ci să se și rețină cu frică de la păcat. El trebuie să-I cânte lui Dumnezeu cu dragoste, desfătându-se, dar să deschidă gura spre cântare cu frică“ (*FR* 2 (2004), p. 187).

Ps. 100, 2 *Cânta-voi în cale fără prihană și voi înțelege; când vei veni la mine?*
Versetul a fost citit și interpretat de Părinți în diferite moduri:

SF. ATANASIE CEL MARE: „Nu voi înceta să-Ți cânt și să-mi păzesc calea vieții neprihănită, pentru că aștept, Stăpâne, venirea Ta! [...] *Când vei veni la mine?* Fiindcă Ți-am înfrumusețat cămările palatului (sufletului meu), poftesc venirea Ta, aștept arătarea Ta, dăruiește-mi dar cele dorite!“ (*PG* 27, 426D-427A).

EFTIMIE ZIGABEN: „*Cale fără prihană* a numit viața practică, iar *cântare și înțelegere*, pe cea contemplativă [...] Pe acestea le fac,

pentru că doresc cu înflăcărare venirea Ta. Căci Hristos a zis: «De Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni și lăcaș la el Ne vom face» (In. 14, 23)" (*PG* 128, 996AB).

SF. MAXIM MĂRTURISITORUL: „Cel ce păzește calea virtuților nevătămată, cu evlavie și dreaptă cunoștință, fără aplecarea într-o parte sau într-alta, își va da seama de venirea la el a lui Dumnezeu, prin nepătimire. *Cânta-voi în cale fără prihană și voi înțelege când vei veni la mine.* Cântarea arată făptuirea virtuoasă; iar *înțelegerea*, cunoștința care se adaugă la virtute, prin care simte venirea lui Dumnezeu cel ce așteaptă pe Domnul priveghind prin virtuți" (*FR* 2 (2004), p. 187).

Ps. 100, 8 *În dimineți i-am ucis pe toți păcătoșii pământului, ca să nimicesc din cetatea Domnului pe toți cei ce lucrează fărădelegea:*

„*Pământ* este trupul și cele ale trupului, ca unele ce sunt pământești, iar păcătoșii acestui pământ sunt gândurile păcatului. Zice dar că, atunci când a răsărit soarele Sfântului Duh în sufletul meu, aceasta fiind *dimineața* cea gândită, atunci am ucis toate gândurile pătimașe care răsar din trupul cel pământesc. *Cetate a Domnului* se înțelege sufletul, care este casă a Duhului Sfânt" (Zigaben, *PG* 128, 997C).

„Trebuie să fim nu numai omorâtorii patimilor trupești, ci și pierzătorii gândurilor nelegiuite din suflet" (Sf. Maxim, *FR* 2 (2004), p. 188).

Ps. 101, 24-25 *Răspuns-a omul în calea tăriei lui: „Doamne, vestește-mi puținătatea zilelor mele! Nu mă lua la jumătatea zilelor mele! Din neam în neam sunt anii Tăi."*:

Săracul, de care s-a pomenit în versetele de mai sus, copleșit de întristare a grăit către Dumnezeu *în calea tăriei lui*, adică până ce a mai avut putere și n-a slăbit desăvârșit din pricina mâhnirii. *Nu mă lua la jumătatea zilelor mele,* cu alte cuvinte, nu mă lua la vremea nerodirii vieții mele, ci mai adaugă-mi zile, ca să aduc roadele faptelor bune, Tu, Care ești veșnic, și

anii Tăi sunt fără sfârşit (*cf.* Didim, *PG* 39, 1517BC; Zigaben, *PG* 128, 1008AB).

Ps. 102, 14 *Că El a cunoscut zidirea* (τὸ πλάσμα) *noastră, adu-su-Şi-a aminte că ţărână suntem*:

Substantivul „zidire" traduce grecescul πλάσμα, care arată rezultatul unei acţiuni a verbului πλάσσω, „a modela, a da o formă la o materie preexistentă". Πλάσμα traduce ebraicul *yitsrenu*, „natura noastră", din *yetser*, care înseamnă forma pe care a primit-o natura umană la crearea lumii. Alte sinonime: „frământătură, fire, plăsmuire, alcătuire, plămădire". Ideea din prima parte a versetului este limpezită şi dezvoltată de cea de a doua.

Ps. 103, 2 *Cel ce întinzi cerul ca un cort şi acoperi cu ape cele de deasupra lui*:

Potrivit cosmologiei Vechiului Testament, bolta cerului este solidă şi se numeşte „tărie", iar în cămările de deasupra ei se află „apele cele mai presus de ceruri" (Ps. 148, 4), care se revarsă pe pământ sub formă de precipitaţii. Pentru unii comentatori, aceste ape simbolizează puterile îngereşti.

Ps. 103, 6-9 *Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea lui, peste munţi vor sta ape*:

Este vorba de adâncul apelor, care, la începutul zidirii, acoperea uscatul: „Şi pământul era netocmit şi gol. Întuneric era deasupra adâncului şi Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor" (Fc. 1, 2) (*cf.* Teodoret, *PG* 128, 1697A). Versetele 7-9 descriu retragerea apelor şi arătarea uscatului: „Şi a zis Dumnezeu: «Să se adune apele cele de sub cer la un loc şi să se arate uscatul!» Şi a fost aşa. Şi s-au adunat apele cele de sub cer la locurile lor, şi s-a arătat uscatul" (Fc. 1, 9).

Ps. 103, 13 *Din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul*:

Rod al lucrurilor lui Dumnezeu numeşte ploaia, lumina, vântu-

rile, anotimpurile (*cf.* Ioan Gură de Aur, *apud* Nicodim, III, p. 45).

Ps. 104, 8 *Adusu-Şi-a aminte în veac de legământul Lui, de cuvântul pe care l-a făgăduit pentru o mie de neamuri*: „l-a făgăduit“, *litt.* „l-a poruncit“.

Cuvânt numeşte promisiunea pe care a făcut-o Dumnezeu cu privire la Pământul Făgăduinţei. Acest cuvânt pe care l-a făgăduit (l-a poruncit) va ajunge la multe generaţii (neamuri) (*cf.* Nicodim, III, p. 67).

Ps. 104, 16 *Toată întărirea pâinii a zdrobit*:

Expresia desemnează epuizarea proviziilor de grâu (*cf.* LEH), dar şi mânia lui Dumnezeu, care se manifestă pe timp de foamete prin aceea că oamenii nu prind puteri atunci când mănâncă (*cf.* Atanasie, *PG* 27, 444C).

Ps. 104, 18-19 *Prin lanţuri de fier a trecut sufletul său*:

„*Sufletul său*, adică însuşi Iosif, a purtat lanţ de fier la picioare“. [...] A răbdat toate acestea *până ce s-a împlinit cuvântul lui* şi dumnezeiasca lui înţelepciune, prin care a dezlegat visele tovarăşilor săi de închisoare“ (Nicodim, III, p. 72; *cf.* Atanasie, *PG* 27, 444D). *Cuvântul Domnului l-a aprins pe el*: „Prorocul a adăugat aceste cuvinte fiindu-i frică să nu se atribuie unui om o aşa de mare putere“ (Augustin, *la Ps. 104, 19*).

Ps. 108, 6-19 Potrivit Sfântului Ioan Gură de Aur, aceste versete sunt o profeţie în chip de blestem privind pedeapsa pentru păcate. La fel a profeţit şi patriarhul Iacov înainte de moartea sa: cele rele le spunea sub formă de blestem (*cf.* Fc. 49, 1-4), iar cele bune, sub formă de rugăciune (*cf.* Fc. 27, 28). O parte a psalmului este pusă în legătură cu trădarea lui Iuda (*cf.* F.A. 1, 20) (*cf.* Ioan Gură de Aur, trad. rom., pp. 377-378).

Ps. 108, 24 *Trupul meu s-a istovit din lipsa untdelemnului*:

Din pricina postului fără ulei, trupul i s-a uscat. Majoritatea tâlcuitorilor însă au înțeles că trupul (*litt.* „carnea") profetului și-a pierdut din frumusețe din lipsa ungerii lui cu untdelemn (*cf.* Ananiadis, IV, p. 385).

Ps. 109, 1 *Zis-a Domnul către Domnul meu: „Șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale!"*:

După cum atesta Însuși Hristos (*cf.* Mt. 22, 43-44; Lc. 20, 41-42), prorocul David, autorul psalmului, recunoaște dumnezeirea lui Mesia, pentru că Îl numește aici *Domnul meu.* Pentru Apostolul Petru și toată Tradiția, versetul este o profeție despre înălțarea la cer a lui Iisus, pe Care Dumnezeu-Tatăl L-a făcut Domn și Hristos (*cf.* F.A. 2, 34-36). Locuțiunea conjuncțională ἕως ἂν - „până ce" semnifică un prezent continuu, deoarece este firesc ca Fiul să stea de-a dreapta Tatălui și după biruința Sa asupra tuturor vrăjmașilor Săi. Aceeași semnificație a termenului ἕως (până) o întâlnim și în alte locuri din Scriptură (*cf.* Mt. 1, 25).

Ps. 109, 2 *Toiagul puterii*:

Toiagul este organ de pedeapsă, dar, în același timp, și însemn al regalității. El este un chip al crucii lui Hristos (Ioan Gură de Aur) sau al cuvântului evanghelic (Atanasie) (*cf.* Nesmy. p. 607).

Ps. 109, 3 *Cu Tine este stăpânirea în ziua puterii Tale, întru strălucirile sfinților Tăi. „Din pântece, mai înainte de luceafăr, Te-am născut"*:

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Pentru că a spus mai sus: *până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale,* ca să nu socotești că Fiul este slab și că are nevoie de lucrarea altcuiva, precum unul din apostoli, zice *cu Tine este stăpânirea,* adică întru Tine este stăpânirea Ta, nu survenită mai apoi, ci fiind întru Tine dintotdeauna, după cum zicea și Isaia: «A Cărui stăpânire e pe umărul Lui» (Is. 9, 5), adică în El Însuși, în firea Lui, ceea ce nu există la niciun împărat. [...] *În ziua puterii Tale.* Ziua puterii ar putea

spune cineva fie că a fost, fie că are să vină. Căci în ambele cazuri este dovada celei mai mari puteri. [Oare nu este așa când] moartea cu moarte se nimicește, când porțile de aramă se zdrobesc, când blestemul se dezleagă, când păcatul se nimicește? Iar dacă vrei să vezi ziua puterii Sale care va să vină, gândește-te la «chipul acestei lumi care trece» (1 Cor. 7, 31) și la firea întreagă care va învia din stricăciune și la clipa când, la semnul lui Dumnezeu, toți se vor înfățișa [la judecată]: diavolul, ca să fie rușinat, iar fiecare om, ca să dea socoteală pentru păcate sau să primească cununi pentru faptele cele bune. [...] *Întru strălucirile sfinților Tăi.* Iarăși vorbește despre ziua prezentă și cea viitoare. Cine este mai strălucitor decât Pavel? Cine este mai vestit decât Petru? Cei care au cutreierat lumea întreagă strălucind mai mult decât soarele, aruncând semințele credinței. Dacă și veșmintele lor erau pline de har și umbra trupurilor lor arăta multă putere, atunci gândește-te la ziua aceea «când [Domnul] va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea trupului slavei Sale» (Flp. 3, 21), când aceștia vor primi trupuri nestricăcioase, nemuritoare, înveșmântate fiind într-o slavă negrăită. [...] *„Din pântece, mai înainte de luceafăr, Te-am născut“.* Nu înseamnă mai înainte de răsăritul luceafărului, ci mai înainte ca luceafărul să fi luat ființă, mai înainte de creația luceafărului. Dumnezeu [Tatăl] este Cel ce vorbește aici, iar celelalte cuvinte sunt ale profetului [adresate Fiului]“ (*cf.* trad. rom., pp. 396-403).

Ps. 109, 4 *Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec*:

Preoția lui Mesia nu va fi trecătoare, cum a fost cea a lui Aaron, ci una veșnică. În același timp, aceasta va fi unită cu demnitatea de împărat (*cf.* Zah. 6, 12-13; Evr. 5, 1-11; 7, 1-22), așa cum a fost preoția lui Melchisedec (*cf.* Fc. 14, 18-20).

Ps. 109, 7 *Din pârâu pe cale va bea, pentru aceasta Își va înălța capul*:

„Ce este pârâul? Este ceva schimbător, ceva care are început și

sfârşit. [...] Pârâul este chipul şi imaginea firii zidite şi muritoare, dar şi al celei umane, care are început şi sfârşit. În pârâul care se schimbă şi piere vine Dumnezeu, Se pleacă, Dumnezeirea cea veşnică Se uneşte cu firea umană. Este clipa în care se întâlneşte ceea ce este muritor cu ceea ce este nemuritor, Ziditorul cu zidirea, Dumnezeu şi omul. Este clipa întrupării Cuvântului. Hristos Se pleacă în pârâu ca să bea apă. Se pleacă Dumnezeu asupra omului ca să ia asupră-Şi firea omenească. Nu ca s-o nimicească, nu ca s-o înghită, ci ca s-o unească cu Sine Însuşi şi ca s-o îndumnezeiască. Asta înseamnă *din pârâu pe cale va bea*! Este măreţia lui Hristos! *Pentru aceasta Îşi va înălţa capul*, adică va fi slăvit. Pentru aceasta Tatăl Îl va slăvi pe Fiul Său şi-L va cinsti. Avem exprimată atât deşertarea Cuvântului, cât şi înălţarea Lui. Naşterea, Patima, Învierea şi Înălţarea" (Arhim. Emilianos, p. 87).

Ps. 110, 4 *Pomenire minunilor Sale a rânduit*: este vorba de memorial (amintirea liturgică a minunilor lui Dumnezeu).

„Sărbătorile, în Israel, au fost instituite nu doar pentru o simplă reamintire a intervenţiilor minunate ale lui Dumnezeu în istoria sa, ci mai degrabă pentru a le reactualiza şi, oarecum, a-l face pe poporul sfânt contemporan cu ele, în acel „astăzi" al actului liturgic. Sfântul Grigorie Teologul, în cuvântările sale, sublinia în mod deosebit această semnificaţie a sărbătorilor creştine, care „fac prezente" principalele taine ale iconomiei lui Hristos" (Arhim. Placide, p. 340).

Ps. 115, 1 *Crezut-am, de aceea am grăit şi m-am smerit foarte*:

În versiunea ebraică a Vechiului Testament psalmii 114 şi 115 alcătuiesc unul singur, aşa încât începutul acestuia se cere legat, ca sens, de sfârşitul celui precedent. Psalmistul a crezut că *va fi bineplăcut înaintea Domnului*, că *va locui în pământul celor vii* (Împărăţia cerurilor). Cu toate acestea, nu s-a semeţit cu gândul (*şi m-am smerit foarte*), ci şi-a păstrat conştiinţa imensei distanţe dintre iubirea lui Dumnezeu care îl înalţă şi condiţia

sa de făptură mărginită, incapabilă de a face vreun bine fără ajutorul lui Dumnezeu (v. 2: *Tot omul este mincinos!*). Primul emistih al acestui verset va fi citat de Apostolul Pavel (2 Cor. 4, 13) în sprijinul credinței ca suport al mărturisirii și curajului (*cf.* BA, p. 750, nota *ad loc.*).

Ps. 117, 7 *Și eu voi vedea înfrângerea vrăjmașilor mei*:
Expresia ἐπόψομαι (ἐπὶ) τοὺς ἐχθρούς μου - *litt.* „voi privi de sus pe vrăjmașii mei", întâlnită și în alți psalmi (*cf.* Ps. 111, 8), desemnează înfrângerea dușmanilor și privirea triumfătoare a Psalmistului. „Ce înseamnă «voi privi de sus pe vrăjmașii mei»? Pe cei care mă lovesc, o să-i văd prăbușindu-se pe jos morți. Amintiți-vă de frumosul psalm 44, care înfățișează nunta lui Hristos, Care, urmând să Se însoțească cu Biserica, suindu-Se în carul Său, Își trântește dușmanii morți la pământ având sabia înălțată (Ps. 44, 4-6). Așadar, o să-i văd prăbușiți, căzuți pe jos, însângerați. Sunt sigur că, unit cu Dumnezeu, în cele din urmă eu voi rămâne biruitor" (Arhim. Emilianos, pp. 297-298).

Ps. 117, 27 *Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă! Tocmiți alai de sărbătoare, cu ramuri umbroase, până la coarnele altarului!*:
„În Vechiul Testament, Psalmul 117 era cântat în timpul procesiunii praznicale din ziua a șaptea a Sărbătorii Corturilor. Credincioșii înconjurau altarul fluturând *lulab*-ul, un buchet alcătuit din ramuri de salcie, palmier și mirt. Versetul face aluzie la această procesiune" (J. Daniélou, *Bible et Liturgie*, p. 453, *apud* Arhim. Placide, p. 341).

Ps. 118, 1 Psalmul este o adevărată litanie a Legii lui Dumnezeu. Cuvântul ebraic *tōrāh*, tradus de obicei cu „lege", desemnează mai degrabă o „învățătură de viață": Dumnezeu îl învață pe om cum să-și orânduiască viața, purtarea, pentru a fi cu adevărat fericit. Psalmistul, inspirat de profeți și de *Deuteronom*, Îi vorbește

liber lui Dumnezeu, exprimându-și diferitele stări sufletești legate de păzirea poruncilor Legii. Se remarcă bogăția sinonimică a termenilor legați de Lege: porunci, îndreptări (dreptăți), hotărâri, judecăți, mărturii, cuvinte (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

SF. ILARIE DE POITIERS: „«Noi știm că Legea este duhovnicească» (Rom. 7, 14). Psalmul este un elogiu adus Legii, «care este o umbră a lucrurilor viitoare». De aceea Psalmistul cere de mai multe ori ca vălul de pe ea să fie ridicat. El vrea să contemple „minunile din Lege“ (*cf.* v. 18): nu sabatul trupesc, ci odihna veșnică; nu mielul (pascal al) evreilor, ci Mielul descoperit de Sfântul Ioan (Botezătorul); nu jertfa lui Aaron, ci jertfa lui Hristos. Ca pe niște copii, el vrea să ne învețe alfabetul[51] învățăturii de viață, pentru a putea ajunge la cunoașterea lui Dumnezeu“ (Nesmy, p. 654).

Ps. 118, 15 *Poruncile Tale voi cerceta* (ἀδολεσχήσω) *și voi înțelege căile Tale*:

ORIGEN: „Prin aceste cuvinte suntem învățați că nu este cu putință să înțelegem căile lui Dumnezeu altfel, decât cercetând în amănunt și examinând cu atenție poruncile lui Dumnezeu. Astfel, așa-zisa cercetare (ἀδολεσχίαν[52]) este o metaforă pentru a desemna examinarea poruncilor“ (*La Chaîne Palestinienne*, *SC* 189, p. 212).

Ps. 118, 20 *Însetat-a sufletul meu să iubească judecățile Tale în toată vremea*:

Potrivit Sfântului Ambrozie al Mediolanului, Psalmistul pare a spune că dorul după Dumnezeu nu este în puterea noastră, ci este rodul harului (*cf.* LXX Pol., nota *ad loc.*).

---

[51] În ebraică, psalmul e alcătuit din 22 de strofe (a câte 8 stihuri), câte una pentru fiecare literă a alfabetului.

[52] Termenul are mai multe sensuri: „bavardaj, vorbire în deșert (*cf.* Ps. 118, 85), bârfire, conversație, lectură cu stăruință, cercetare cu atenție, meditare, cugetare".

Ps. 118, 26 *Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale!*:

ORIGEN: „Dacă cineva umblă potrivit poftei trupului și gândurilor sale, atunci el umblă pe căile sale; și dimpotrivă, când se desprinde de păcat și se afierosește pe sine lui Dumnezeu, [...] atunci el se mută pe căile lui Dumnezeu și merge pe ele. Cuvintele *vestit-am căile mele* sunt la fel cu spusa: *Împotriva mea mărturisi-voi fărădelegea mea Domnului* (Ps. 31, 5). Făcându-mă deci pârâșul sinelui meu înaintea Ta, Ți-am mărturisit cele săvârșite pe căile mele, și de aceea Tu m-ai auzit și mi-ai primit pocăința" (*La Chaîne Palestinienne*, *SC* 189, p. 232).

Ps. 118, 28 *Ațipit-a sufletul meu de întristare* (ἀκηδίας)*; întărește-mă întru cuvintele Tale!*:

„Când sufletul este cuprins de întristare, tulburare și mâhnire (akedie), își pierde trezvia și cade în dormitare (Origen) [...], iar somnul (sufletului) înseamnă păcatul (Eusebiu)" (*SC* 189, p. 236). Comentatorii de după Evagrie Ponticul au urmat interpretării acestuia, potrivit căreia akedia este o stare de lenevire însoțită de somn, adusă de „demonul de la amiază". „Cuvântul (psalmului) învață că pe duhul lenevirii nu-l poți alunga altfel, decât prin citirea cuvintelor dumnezeiești" (Teodor de Mopsuestia, *apud* Nicodim, III, p. 241).

Ps. 118, 75 *Cunoscut-am, Doamne, că dreptate sunt judecățile Tale și întru adevărul Tău m-ai smerit!*:

Am cunoscut, Doamne, că judecățile Tale - intervențiile Tale în viața mea și a poporului Tău - sunt conforme făgăduințelor Tale, pe care oricum le duci la împlinire, și întru această credincioșie a Ta (adevărul Tău) ai îngăduit să fiu pedepsit pentru păcate.

ORIGEN: „Adică (*m-ai smerit*) potrivit adevărului și judecății Tale. Deseori am observat că în mai multe locuri din Scriptură, și mai ales în Psalmi, „m-ai smerit" înseamnă „m-ai înconjurat cu încercări" (*SC* 189, p. 310).

Ps. 118, 83 *Că m-am făcut ca un burduf în ger, dar îndreptările Tale nu le-am uitat*:

„Cei drepți, din pricina necazurilor, sunt mai degrabă morți, decât vii, asemănându-se cu niște „burdufuri" înghețate de gerul [strâmtorărilor]. Ei și-au pierdut căldura, care este izvor al făptuirii. Totuși, zice, chiar dacă mă aflu în această stare, eu nu m-am îndepărtat de dreptatea pe care am învățat-o de la Dumnezeu, păzind dreapta cumpătare la fel ca Iosif" (Apolinarie, *SC* 189, p. 322).

Ps. 118, 96 *La tot lucrul desăvârșit am văzut sfârșitul, dar porunca Ta este fără de sfârșit* (*litt*.: „Am văzut limitele oricărei perfecțiuni (omenești), dar porunca Ta e largă foarte"):

„Toate cele omenești: și bogăția, și moștenirea, și stăpânirea, și domniile, și demnitățile militare, și tiraniile, și împărățiile au sfârșit grabnic. Porunca Ta însă este largă și nepieritoare, iar celor care o păzesc pe ea le este pricină de viață fără hotar și veșnică" (Teodoret, *PG* 80, 1852B).

Ps. 118, 131 *Gura mea am deschis și am tras duh, că după poruncile Tale am tânjit*:

Precum aerul este necesar pentru viața trupului, așa sunt poruncile lui Dumnezeu pentru suflet. Dorința Psalmistului după poruncile Domnului era atât de aprinsă, încât și-a exprimat-o deschizându-și gura și răsuflând adânc (*cf.* Kallinicos, II, p. 295).

TEODORET AL CIRULUI: „*Gură* este numită aici bunăvoința cugetării, pentru că aceasta atrage harul Duhului. Altundeva zice: «Larg deschide gura ta și o voi umple pe ea!» (Ps. 80, 11), iar dumnezeiescul Apostol se ruga să i se dăruiască cuvânt când va deschide gura sa (*cf.* Ef. 6, 19); și chiar prorocul David zice în alt Psalm: «Domnul va da cuvânt celor ce binevestesc cu putere multă» (Ps. 67, 12)" (*PG* 80, 1861B).

Ps. 118, 138 *Poruncit-ai mărturiile Tale întru dreptate și întru tot adevărul*:

Ai dat poruncile Tale oamenilor, fiind plin de adevăr și dreptate (fidelitate) când le-ai făgăduit că „întru păzirea lor este răsplătire multă" (Ps. 18, 12).

EUSEBIU AL CEZAREII: „Dumnezeu *a poruncit* ca noi să păzim *mărturiile Sale* și să le avem pururea înaintea ochilor; iar în schimbul acestora, El ne adeverește făgăduințele Sale prin fapte, fiindcă aceasta înseamnă *întru tot adevărul*" (*SC* 189, p. 410).

Ps. 119, 1 *Cântare a treptelor*:

Cântările treptelor (Ps. 119-133) sunt cincisprezece psalmi de pelerinaj, pe care evreii îi cântau în timp ce urcau spre Ierusalim. Ei constituiau memorialul liturgic al întoarcerii din exilul babilonian. În sens spiritual, acest urcuș a fost săvârșit de Hristos prin Pătimirile și Învierea Sa, care L-au introdus în Sfânta Sfintelor a Ierusalimului ceresc (*cf.* Evr. 9, 1-4). Hristos «retrăiește» acest urcuș în fiecare creștin, a cărui cale a vieții trebuie să fie asemenea unor trepte ale virtuților care să-l înalțe, puțin câte puțin, până ce îl va sălășlui în cer (*cf.* Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 505).

Ps. 119, 3-4 *Ce se va da ție și ce vei primi împotriva limbii viclene? Săgeți ascuțite ale Celui Puternic împreună cu cărbuni pustiitori*:

SF. NICHITA STITHATUL: „Zice Dumnezeu către cel ce voiește a se izbăvi de limba vicleană: «Ce ți se va da ție mai mult decât puterea și ajutorul Meu? Și, pe lângă acestea, ce vei primi spre ajutor împotriva unei asemenea limbi viclene?» Folosindu-te de acestea, taie buzele cele viclene și limba lui Satana care rostește în tine cuvinte de hulă. [...] Prin *săgeți ascuțite ale Celui Puternic* se înțeleg cele patru virtuți generale: chibzuința, dreptatea, bărbăția și cumpătarea; iar prin *cărbunii aprinși*, Trupul și Sângele Domnului cu care ne împărtășim. Prin urmare, putem spune că și focul lacrimilor, rugăciunea cu străpungere a inimii și suspinele ei înfocate, toate acestea îl zdrobesc și îl ard pe diavol, pustiesc orice tărie a dracilor și taie buzele gândurilor viclene" (*apud* Nicodim, III, pp. 319-320).

Ps. 119, 5 *M-am sălăşluit între corturile lui Chedar*[53]:

Chedarul era un ţinut vecin Babilonului, în care locuiau oameni decăzuţi moral şi dezgustători. Babilonienii i-au aşezat pe evreii captivi să locuiască împreună cu aceştia. Potrivit lui Origen, *Chedar* înseamnă «întunecare», iar locuirea printre «corturile întunecării» este un simbol al petrecerii în patimile care întunecă mintea (*cf.* Nicodim, III, p. 320).

Ps. 120, 5 *Domnul este acoperământ peste dreapta ta*:

„Domnul este Cel care te acoperă pe tine atunci când săvârşeşti fapte bune, fiindcă *mâna dreaptă* închipuie lucrarea faptelor bune şi a virtuţilor" (Nicodim, III, p. 326).

Ps. 121, 3 *Ierusalimul, cel ce se zideşte ca o cetate, ale cărei părţi sunt strâns unite*:

„Cetatea pământească prefigurează Ierusalimul ceresc. Verbul (οἰκοδομουμένη) este la prezent: Cetatea se construieşte «până ce va intra tot numărul neamurilor» (Rom. 11, 25). Ea nu este o simplă gloată de oameni adunaţi la întâmplare, ci o adunare unită prin credinţă, iubire şi armonie a voinţelor. Este imposibil de a avea părtăşie întreolaltă atunci când este dezbinare (Ilarie). [...] *Părţile strâns unite* reprezintă unitatea trupului Bisericii, prin împărtăşirea cu Hristos (Ieronim). Comuniunea acestei cetăţi este cea cu Mântuitorul nostru, precum El Însuşi a zis: «Voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat» (In. 17, 24). Fără nicio îndoială, în Cetatea Sfântă va fi Domnul şi sfinţii Săi, care se vor împărtăşi de El (Cassiodor)" (Nesmy, p. 686).

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Este limpede că aici se arată unirea clădirilor ei (a Cetăţii), siguranţa lor, numărul lor mare şi că nu a rămas în mijlocul ei niciun loc gol, ci pretutindeni era aglomerată, desăvârşită, adunată" (trad. rom., p. 521).

[53] Chedar (toponim şi etnonim) era un trib arab, urmaşi ai lui Ismael (*cf.* Fc. 25, 13), care s-a stabilit în apropiere de Babilon.

Ps. 121, 4 *După legea lui Israel*: *litt.* „mărturia lui Israel".

„Mărturie este numită Legea lui Dumnezeu, care limpede poruncește ca întreg Israelul să se adune [pentru închinare și slujire] în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeu" (Teodoret, *PG* 80, 1881A).

Ps. 121, 8 *Pentru binele fraților și al apropiaților mei, ți-am dorit ție pace*:

„O, Ierusalime, eu m-am rugat pentru pacea ta, pentru Iudei, rudele mele, și pentru semințiile lui Israel, ca în pace să viețuiască ei în mijlocul tău, să-I slujească și să-I mulțumească lui Dumnezeu" (Nicodim, III, p. 334).

Ps. 123, 4-5 *Prin șuvoi de ape a trecut sufletul nostru; așa a trecut sufletul nostru prin apa cea nestăvilită*:

„Șuvoi și apă (nestăvilită, ἀνυπόστατον) numește aici nespusa mânie a dușmanilor. Căci apa șuvoaielor (ploilor torențiale) este năvalnică și se dezlănțuie cu multă putere, târând după ea tot ce întâlnește în cale. Nu spune aici numai puterea de nestăvilit a relelor, ci și trecerea lor rapidă. Așadar, să nu ne descurajăm când vin asupra noastră necazurile. Orice ar fi, este ca un șuvoi care trece repede" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 531).

SF. GRIGORIE DE NYSSA „Chiar dacă apa amenințărilor diavolești este nestăvilită (ἀνυπόστατον) și de netrecut pentru mințile noastre și ne inundă prin patimi, totuși în Hristos vom izbuti să trecem de năvălirile ei pline de tulburare" (*apud* Nicodim, III, p. 340).

Ps. 125, 4 *Întoarce-ne, Doamne, din robia noastră, ca pâraiele de la miazăzi!*:

„Miazăzi" (ebr. *Negebh*) este ținutul deșertic din sudul Iudeii; acest toponim se folosește și pentru a desemna sudul ca punct cardinal. În această zonă, venirea anotimpului ploios transformă brusc văile secate în torenți.

Ps. 126, 3 *Când Domnul va da odihnă iubiților Săi, iată, fiii lor vor fi moștenirea Lui, răsplata rodului pântecelui lor!*:

Pasajul este dificil, dar a fost interpretat de Ioan Gură de Aur astfel: „Când Domnul le va da somn, când îi va odihni pe ei și când îi va respinge pe dușmanii care atacă, nu numai că atunci vor zidi cetatea, nu numai că o va păzi, ci vor primi cu mult mai multe bunătăți: vor fi părinții multor copii, le va da lor naștere de fii" (trad. rom., p. 546).

Ps. 126, 4 *Ca săgețile în mâna celui viteaz, așa sunt fiii celor duși în robie*:

Fiii celor duși în robie (*litt.* „scuturați"), adică ai iudeilor exilați în Babilon, care în dorința lor de a se întoarce în Sion, nu-și puneau nădejdea în arme și săgeți, după cum făceau vitejii babilonieni, ci în fiii lor care deveneau tot mai înfricoșători pentru dușmani, datorită puterii nebiruite a lui Dumnezeu Care îi însoțea (*cf.* Nicodim, III, p. 357).

Ps. 126, 5 *Fericit cel ce își va împlini dorința sa prin ei; nu se va rușina când va grăi cu vrăjmașii săi în porți*:

Pentru evrei, belșugul de prunci era considerat o dovadă a bunăvoinței lui Dumnezeu. Fiii, prin care numele părintesc dăinuia, erau pentru familie, pe drept cuvânt, un dar al Cerului; deci mulțimea fiilor îl va face pe părinte să-și împlinească dorința de întoarcere în patrie, dându-i curaj să apere porțile cetății sfinte (*cf.* Kallinicos, II, pp. 317-318).

„Fericit este cel care dorința sa de adevăr și-o va îndestula cu învățătura apostolilor și pe care [învățătură] o va împlini cu fapta, pentru că atunci când va ieși din viața aceasta nu se va rușina să grăiască către puterile potrivnice la porțile Cerului, acolo unde, pe dinafară, tot sufletul va fi tras la socoteală de către demoni" (Chiril și Eusebiu, *apud* Nicodim, III, p. 358).

Ps. 129, 5 *Pentru numele Tău Te-am așteptat, Doamne, așteptat-a*

sufletul meu spre cuvântul Tău:

„Doamne, Te-am așteptat să mă ajuți, de dragul sfântului Tău nume, pentru ca vrăjmașii mei să nu-Ți necinstească numele zicând că Tu nu ai putere să-l mântuiești pe poporul Tău. Căci zice și prin Iezechiel: «Nu pentru voi, casă a lui Israel, fac Eu aceasta (eliberarea din robie), ci pentru numele Meu cel sfânt» (Iez. 36, 22) [...] *Așteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău*: Sufletul meu, Doamne, a nădăjduit întru făgăduința pe care ai făcut-o patriarhilor și strămoșilor noștri, că vom moșteni Pământul Făgăduinței, iar de Te vom asculta, vom mânca bunătățile pământului (*cf.* Is. 1, 19)" (Nicodim, III, pp. 373-374).

Ps. 131, 6 *Iată, am auzit de chivotul Lui în Efrata, l-am găsit pe el în câmpiile dumbrăvii!*:

Textul original folosește de două ori pronumele „el" pentru a desemna chivotul Legii (în greacă, substantiv feminin exprimat abia în v. 8). Majoritatea comentatorilor pun acest verset în legătură cu episodul de la 1 Regi 7, 1-2, unde se spune că, după ce chivotul a fost recuperat de la filisteni, a fost așezat în „câmpiile dumbrăvii" (traducere în greacă a toponimului Chiriat-Iearim, localitate la 15 km vest de Ierusalim). Deci, David și oamenii săi, aflați în Efrata (nume vechi al Betleemului), au auzit că „el" - chivotul lui Dumnezeu -, care a fost răpit de filisteni, se găsea în Chiriat-Iearim.

Pentru unii tâlcuitori (Teodoret, *PG* 80, 1905A), acest verset este o altă prorocie despre nașterea lui Hristos în Efrata. „Solomon înfățișează chivotul în Betleem, ca să arate că Hristos era acolo și că Dumnezeu Însuși Se vădește în chivot. Așa se dezleagă problema. Cuvintele: *Iată, am auzit de el în Efrata* sunt un ecou al prorocilor care puteau să vadă dinainte locul în care Se va naște Hristos (*cf.* Mih. 5, 1). De aceea, când au venit cei trei magi și Irod i-a întrebat pe farisei și cărturari, i s-a spus că Acela va să Se nască în Betleem (*cf.* Mt. 2, 4-5). E clar că au luat în socoteală această prorocie, acest text" (Arhim. Emilianos, p. 379).

Ps. 131, 7 *Intra-vom în lăcașurile Lui, închina-ne-vom spre locul unde au stat picioarele Lui*:

„Cuvinte care prorocesc că Templul (din Ierusalim) se va zidi, iar credincioșii se vor închina și vor sluji lui Dumnezeu" (Zigaben, *PG* 128, 1218D). *Intra-vom în lăcașurile Lui*. „Folosește pluralul, *lăcașurile*, pentru că înțelege, pe de o parte, diferitele locuri ale templului, iar pe de alta, spațiile auxiliare slujbei (3 Regi 6, 5-10). *Închina-ne-vom spre locul*, vom cădea, o să ne plecăm capul, ne vom întoarce privirile *spre locul unde au stat picioarele Lui*, acolo unde pășește Dumnezeu. Înțelege prin aceasta Sfânta Sfintelor, unde se afla chivotul. Dar nimeni nu intra în Sfânta Sfintelor afară de arhiereu o dată pe an (Lev. 16, 34). Aici face aluzie la chivot și mai ales la capacul de aur, la jertfelnicul făcut tot din aur, deasupra cărora erau heruvimii, unde Se înfățișa Dumnezeu. [...] Cuvântul *închina-ne-vom* înseamnă: Sunt nevrednic să Te văd, Dumnezeul meu, prefer să mă vezi Tu! De aceea și David, și ceilalți proroci spun: „Arătamă-voi feței lui Dumnezeu" (Ps. 41, 3). Dumnezeu să mă vadă pe mine, și nu eu pe Dumnezeu!" (Arhim. Emilianos, p. 380).

Ps. 131, 8 *Scoală-Te, Doamne, spre odihna Ta, Tu și chivotul sfințirii Tale!*:

„*Scoală-Te* amintește și înfățișează ca pe un ecran cum se puneau în mișcare evreii atunci când se ridica norul luminos sau stâlpul de foc (Ieș. 40, 30-32). Preoții și leviții ridicau chivotul și asta însemna că Dumnezeu Se ridicase. [...] Scoală, Doamne, să mergi până unde ne vei spune că trebuie să ne oprim iarăși! Într-adevăr, atunci când iudeii trebuiau să se oprească, se cobora norul, dacă era zi, sau stâlpul, dacă era noapte, și atunci leviții pregăteau de îndată trâmbițele și toate celelalte ca să coboare Dumnezeu (Num. 10, 1-10). Dar odihna era vremelnică pe vremea lui Moise. Abia în timpul lui David, după ce a făcut cortul, iar apoi sub Solomon, odihna a ajuns definitivă. Nu se mai punea problema ca Dumnezeu să mai plece din Sion până când jertfelnicul, chivotul și simbolurile lui nu vor fi fost înlocuite de cea

din urmă odihnă, care urma să fie trupul omenesc, la Întrupare. Dumnezeu nu putea să Se odihnească nicăieri. Și-a așezat însă Duhul Său în trup, care a devenit sălașul Său statornic, odihna Lui permanentă. [...] Dar *scoală-Te, Doamne* trimite în mod clar și la înălțarea lui Hristos [... care Și-a ridicat] la cer locul Său de odihnă, adică trupul Său, propria noastră carne, către odihna definitivă, de-a dreapta Tatălui, pe tronul Dumnezeirii. Tatăl Îl cinstește pe Fiul așezându-L de-a dreapta Sa, și întru Fiul este cinstită odihna, chivotul de carne. *Tu și chivotul sfințirii Tale.* Expresia se referă la chivotul de lemn și apoi la chivotul sfințirii. De ce zice chivotul sfințirii și nu zice al sfințeniei sau chivotul cel sfânt? Chivotul este sfânt, dar Psalmistul nu vrea să spună numai atât. Îl confruntă pe *Tu* cu *chivotul sfințirii Tale.* Adică există Dumnezeu, există și lăcașul. Dumnezeu nu Se vede, dar este făcut cunoscut în locaș. De aceea spune că nu e numai chivotul, ci Tu și chivotul sfințirii Tale. Tu ești prezent în această catapeteasmă a trupului. De asemenea, zice *al sfințirii* ca să arate prin terminația -μα a substantivului ἁγίασμα rezultatul unei acțiuni. Tu, Dumnezeule cel întrupat, împărtășești sfințenia și, de aceea, avem un rezultat sfânt! Chivotul sfințirii Tale este [...] propria noastră îndumnezeire" (Arhim. Emilianos, pp. 381-383).

Ps. 136, 7 *Adu-Ți aminte, Doamne, de fiii lui Edom, care în ziua dărâmării Ierusalimului ziceau: „Surpați-l, surpați-l, până la temeliile lui!"*:

Fiii lui Edom[54], popor înrudit cu evreii, s-au alăturat babilonienilor când aceștia cucereau Ierusalimul (*cf.* Plâng. Ier. 4, 22; Iez. 35, 5. 12; 25, 12). Evreii aflați în captivitate Îl roagă pe Dumnezeu să-Și amintească de fapta edomiților și să-i pedepsească (*cf.* Nicodim, III, p. 429).

[54] Un alt nume al lui Esau, fiul întâi-născut al lui Isaac, din care s-a format poporul Idumeu.

Ps. 136, 8-9 *Fiica Babilonului, ticăloasa! Fericit este cel ce-ți va răsplăti ție fapta cu care ne-ai răsplătit nouă! Fericit cel ce va apuca și va izbi pruncii tăi de piatră!*:

După cum obișnuiesc evreii să numească „fiu al omului" pe omul însuși, la fel și aici, cetatea Babilonului este numită „fiică a Babilonului". Cuvintele acestea sunt o prorocie despre distrugerea Babilonului de către regele persan Cirus (Teodoret). Omorârea pruncilor apare adesea în relatările antice despre distrugerea unei cetăți (*cf.* Is. 13, 16; Os. 14, 1; Naum 3, 10) ca o imagine a nimicirii totale, fără vreo speranță de renaștere. Sfinții Părinți au interpretat anagogic aceste versete: Babilonul este simbolul păcatului și al păgânismului care au produs mult necaz și au stăpânit asupra virtuții și a bunei-credințe. Fericit este deci cel care va dărâma această cetate a păcatului și a închinării la idoli. Pruncii ei sunt gândurile pătimașe nou-născute. Fericit este deci cel care aceste gânduri viclene, până când sunt prunci neputincioși, le va zdrobi de piatra credinței, care este Hristos (*cf.* Sf. Dorotei din Gaza, *FR* 9 (1980), p. 589; Nicodim, III, p. 431). *Piatra* de care sunt zdrobite gândurile rele este, pentru tradiția isihastă, numele lui Hristos cuprins în „rugăciunea lui Iisus".

Ps. 138, 16 *În cartea Ta toți vor fi scriși și ziua când vor fi plăsmuiți: niciunul din ei [nu va lipsi]*.

Pasajul este obscur. Părinții au încercat să-i dea un sens suplinind *niciunul din ei* [*nu va lipsi*] (în legătură cu: *în cartea Ta toți vor fi scriși*). Pentru Ioan Gură de Aur, cartea de care vorbește Psalmistul înseamnă cunoașterea desăvârșită a lui Dumnezeu. Deci, în cartea simplei cunoașteri a lui Dumnezeu sunt înscriși toți, și drepții, și păcătoșii. Iar *ziua când vor fi plăsmuiți* este, pentru Sfântul Grigorie Teologul, ziua plăsmuirii în Duhul Sfânt, a nașterii din nou, cea prin apa Botezului (*cf.* Nicodim, III, p. 450).

Ps. 138, 18 *M-am trezit și tot cu Tine sunt*:

„Seara mă culc având-mi mintea absorbită de aceste minunate

gânduri, iar când mă trezesc dimineaţa, iarăşi sunt cu Tine, cugetând la adâncul judecăţilor Tale (*cf.* Rom. 11, 33)" (Kallinicos, II, p. 360).

Ps. 138, 19 *O, de i-ai omorî pe păcătoşi, Dumnezeule!*:

„Mai presus de toate, să nu credem că Hristos cere moartea păcătoşilor: El a venit ca să-i mântuiască (*cf.* Mt. 9, 13). *A-i omorî pe păcătoşi* înseamnă a-i face să moară pentru păcat şi să trăiască pentru Dumnezeu" (Cassiodor, *apud* Nesmy, p. 755).

Ps. 139, 9 *Să nu mă laşi, Doamne, în pofta celui păcătos!*:

Litt. „Să nu mă dai, Doamne, de la pofta mea, [pe mâna] păcătosului!"

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Ceea ce spune înseamnă aceasta: nu mă da poftei celei împotriva mea, adică să nu mă dai la cele pe care le pofteşte vrăjmaşul meu împotriva mea, pe acestea să nu-l laşi să le împlinească. [...] Aşa sunt cei răi, lucrează uneltirea cu multă poftă împotriva aproapelui, precum diavolul despre care spune: «Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită» (1 Ptr. 5, 8)" (trad. rom., pp. 644-645).

Ps. 139, 14 *Drepţii* [...] *vor locui împreună cu faţa Ta*:

„Drepţii sunt apostolii, iar faţă a lui Dumnezeu este Hristos, fiind «întipărire a fiinţei Sale» (Evr. 1, 3)" (Zigaben, *PG* 128, 1268B).

Ps. 140, 4 *Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să găsesc îndreptăţiri pentru păcate*:

Litt. „ca să pretextez pretexte pentru păcate" (semitism). Expresia a fost înţeleasă de Părinţi în două feluri: „a găsi pretexte pentru a păcătui" (*cf.* Teodoret, *PG* 80, 1949A) sau „a găsi îndreptăţiri pentru păcatele săvârşite" (*cf.* Ieronim, Cassiodor, *apud* Nesmy, p. 764).

Ps. 140, 6 *Prăbuşitu-s-au lângă piatră judecătorii lor; auzi-se-vor graiurile mele, că s-au îndulcit*:

Unii tâlcuitori au asociat *piatra* din acest verset cu Hristos, „piatra din capul unghiului“ (Ps. 117, 22), potrivit cu Mt. 21, 44: „Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma“.

„Ajungând alături de piatră (stâncă), zice, se vor prăbuşi în mare, ceea ce înseamnă că Însuşi Hristos îi va afunda [pe judecătorii nelegiuiţi] în adâncul mării“ (Atanasie, *PG* 27, 537C).

Piatra este Hristos. Alături de învăţătura Evangheliei Sale, înţelepciunea acestei lumi este înecată şi îşi pierde valoarea (*cf.* Augustin, *la Ps. 140*).

„*Auzi-se-vor graiurile mele, că s-au îndulcit.* Ce poate fi mai plăcut auzului decât vestea că vor dispărea sfătuitorii cei răi, care-l povăţuiesc pe un rege care şi-a pierdut minţile (Saul)? Ce este mai dulce decât ştirea că Doec Sirianul s-a prăbuşit şi a pierit, el, care într-o singură zi a omorât trei sute cinci preoţi ai lui Dumnezeu care purtau efodul, iar cetatea lor, Nomba, a trecut-o prin ascuţişul sabiei (*cf.* 1 Regi 22, 18)?“ (Kallinicos, II, p. 369).

Ps. 140, 7 *Precum brazda se despică pe pământ, aşa s-au risipit oasele lor lângă iad:*

O imagine metaforică, împrumutată din viaţa agricolă, pentru a reda moartea năprasnică a ucigaşilor, când oasele lor vor rămâne neîngropate. „Precum brazda de pământ tăiată de plug se despică şi se risipeşte pe suprafaţa câmpului, aşa şi oasele oamenilor nelegiuiţi, de care vorbea mai sus, se vor risipi în mormânt“ (Teodoret, *PG* 80, 1949D).

Ps. 141, 5 *Pierit-a scăparea de la mine, şi nu este cine să izbăvească sufletul meu:*

Pierit-a scăparea (fuga) *de la mine* este un ebraism întâlnit şi în alte locuri din Vechiul Testament (*cf.* Ier. 32, 35; Amos 2, 14), care ar putea fi tradus: „nu este scăpare pentru mine“. Se pare că David era în interiorul unei peşteri, la intrarea căreia se afla Saul cu oamenii săi (probabil episodul de la 1 Regi 22, 1 sau 24, 1). „Astfel, nici singura cale de scăpare care i-a mai rămas, aceea de

a-și dobândi izbăvirea prin fugă, nu mai era ușoară și cu lesnire. [... iar cuvintele:] *și nu este cine să izbăvească sufletul meu* (*litt.* „nu este cel ce caută sufletul meu") înseamnă că nu este cine să-i sară în ajutor, cine să-i ofere sprijin" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., pp. 653-654).

Ps. 141, 8 *Pe mine mă vor aștepta drepții până ce-mi vei răsplăti mie*:

„Există în Israel un număr de oameni drepți, ascunși de frica lui Saul, care însă liniștit se roagă pentru mine (David), așteptând eliberarea mea. Și se vor ruga astfel, Doamne, până când îmi vei da libertatea ca răsplată a nădejdii mele" (Kallinicos, II, p. 373).

Ps. 142, 2 *Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta*:

Dobândirea dreptății, sau - așa cum înțelegea Apostolul Pavel această noțiune - fidelitatea față de angajamentul de a împlini toate poruncile lui Dumnezeu, a devenit posibilă numai după Jertfa lui Hristos. Prin credința în biruința Mântuitorului, prin harul Duhului Sfânt primit la Botez și prin Euharistie, omul poate fi capabil de a împlini, în mod liber și cu statornicie, voia lui Dumnezeu, care îi este făcută cunoscută din interior, din inimă, unde S-a sălășluit Duhul Sfânt. „Fiindcă toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu, însă dobândesc dreptatea în dar, prin harul Lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus" (Rom. 3, 23-24).

Ps. 142, 10 *Duhul Tău cel bun mă va călăuzi la pământul cel drept*: ἐν γῇ εὐθείᾳ, *litt.* „în pământul cel drept".

Pentru Părinți, *pământul cel drept* este calea cea netedă a virtuții care îi conduce pe oameni spre mântuire. Ea este lipsită de gropi, de locuri prăpăstioase sau de pietrele de poticnire care sunt patimile (*cf.* Nicodim, III, p. 491).

SF. IOAN GURĂ DE AUR: „Vezi cum învățăm și suntem învățați să săvârșim calea prin Duhul Sfânt? De aceea și Sfântul Pavel zicea: «Nouă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Sfânt» (1

Cor. 2, 10). *La pământul cel drept*. Potrivit sensului literal, vorbește despre patria lui [David]. Dar potrivit sensului anagogic, despre calea care duce la virtute. Altă versiune: «prin pământ nivelat». Căci nimic nu este mai neted decât virtutea" (trad. rom., p. 673).

Ps. 144, 13 *Stăpânirea Ta, întru tot neamul și neamul* sau: „stăpânirea Ta se întinde peste toate generațiile".

Ps. 148, 1-7 *Lăudați pe Domnul [cei] din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte!* [...] (7) *Lăudați pe Domnul cei de pe pământ*:

„Este un obicei la cei sfinți, pentru multa lor recunoștință, ca, ori de câte ori vor să mulțumească lui Dumnezeu, să îi cheme pe mulți să fie părtași laudei și să îi roage să se unească cu ei la această frumoasă slujire. Aceasta au făcut și cei trei tineri chemând întreaga făptură, când erau în cuptor, spre a lăuda binefacerea lui Dumnezeu. Aceasta face și David aici, chemând pe fiecare dintre lumi, pe cea de sus și pe cea de jos, pe cea simțită și pe cea inteligibilă" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 720).

Ps. 148, 14 *Cântare se cuvine tuturor cuvioșilor Lui, fiilor lui Israel, poporului ce se apropie de El*:

Cântarea și doxologia adusă lui Dumnezeu se cuvine mai ales oamenilor cuvioși, adică celor afierosiți lui Dumnezeu. Din această categorie făceau parte toții fiii lui Israel, care erau sfințiți pentru a putea să se apropie de Domnul (*cf.* Nicodim, III, p. 553). „[Sau] ceea ce spune este: dacă veți fi cuvioși, dacă vă veți apropia de El, vă veți bucura de multă slavă. Trebuie doar să aducem și ostenelile noastre și ne vom bucura și noi de slava și strălucirea lui Dumnezeu" (Ioan Gură de Aur, trad. rom., p. 732). Astfel înțeles, versetul poate fi apropiat de cel din Psalmul 32: „celor drepți li se cuvine laudă" (Ps. 32, 1).

Ps. 149, 9 *Ca să facă între ei judecată scrisă. Slava aceasta este a tuturor cuvioșilor Lui*:

Acționând după cum e descris în versetele precedente, iudeii vor deveni executorii judecății dumnezeiești, ale cărei hotărâri vor fi scrise în cărți și vor servi de-a lungul istoriei drept mărturie și învățătură despre dreptatea lui Dumnezeu. Iar această lucrare, de a împlini planurile iconomiei dumnezeiești, îi va face slăviți printre celelalte neamuri (*cf.* Kallinicos, II, p. 402).

Ps. 150, 1 *Lăudați pe Dumnezeu întru sfinții Lui; lăudați-L pe El pentru tăria puterii Lui!*:

„*Întru sfinții Lui*, adică prin/pentru (διά) sfinții Lui. Mulțumiți-I deci că ne-a condus la o astfel de viață, că i-a făcut pe oameni îngeri" (Ioan Gură de Aur, *PG* 55, 496). *Lăudați-L pe El pentru tăria puterii Lui.* Cuvântul στερέωμα desemnează tăria (bolta) cerului. „Lăudați-L, zice, pe Dumnezeu pentru tăria cerului, care astfel a fost făcută de puterea Lui. Vezi rânduiala pe care a pus-o David: i-a socotit pe sfinți mai vrednici de admirație decât acest cer văzut" (Zigaben, *PG* 128, 1324C).

BIBLIOGRAFIE
SIGLE ȘI ABREVIERI

BIBLII

BS	*Biblia sau Sfânta Scriptură*, tipărită cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
BA	*Biblia sau Sfânta Scriptură. Ediție jubiliară a Sfântului Sinod*, versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Bartolomeu Valeriu Anania, Arhiepiscopul Clujului, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
Biblia 1914	*Biblia adică Dumnezeiasca Scriptură a Legii Vechi și a celei Nouă*, Ediția Sfântului Sinod, București, 1914.
Biblia 1688	*Biblia adică Dumnezeiasca Scriptură*, Ediția Mitropoliei Bucureștilor, 1688 (a lui Șerban Cantacuzino).
VT	**VECHIUL TESTAMENT**
LXX	Pentru textul Septuagintei
LXX Rahlfs	*Septuaginta*, ediție critică a prof. dr. Alfred Rahlfs, Stuttgart, 1979.
LXX Pol.	*Septuaginta*, traducere românească, vol. 4/I, coordonat de Cristian Bădiliță, Francisca Băltăceanu, Monica Broșteanu, Ed. Polirom, Iași, 2006.
TM	Pentru textul Masoretic
Hastoupi	Ἡ Ἁγία Γραφή. Παλαιά Διαθήκη. Τόμος Γ΄, Ἀθανασίου. Π. Χαστούπη, 1960.

SURSE PATRISTICE

PG	PATROLOGIAE CURSUS COMPLETUS. SERIES GRAECA, J.P. MIGNE.
CCSL	CORPUS CHRISTIANORUM. SERIES LATINA.
SC	SOURCES CHRÉTIENNES
ΕΠΕ	ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (Πατερικαί ἐκδόσεις «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς», Θεσσαλονίκη, 1974)
PSB	PĂRINȚI ȘI SCRIITORI BISERICEȘTI (Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București)
FR	FILOCALIA ROMÂNEASCĂ (vol. 1-12, trad. rom. de pr. dr. Dumitru Staniloae)

COMENTARII PATRISTICE

Origen	ORIGEN (†253), *Exegetica in Psalmos*, PG 12, col. 1053-1685, Paris, 1862.
Eusebiu	EUSEBIU AL CEZAREII (†340), *Commentaria in Psalmos*, PG 23, col. 65-1395, Paris, 1857.
Atanasie	Sfântul ATANASIE CEL MARE (†373), *Expositiones in Psalmos*, PG 27, col. 59-547, Paris, 1857.
Didim	DIDIM DIN ALEXANDRIA (†395), *Expositio in Psalmos*, PG 9, col. 1155-1622, Paris, 1863.
Vasile cel Mare	Sfântul VASILE CEL MARE (†379), *Homiliae in Psalmos*, PG 29b, col. 209-495, Paris, 1857; trad. rom. Pr. Dumitru Fecioru, PSB 17, București, 1986.
Ioan Gură de Aur	Sfântul IOAN GURĂ DE AUR (†407), *Expositiones in Psalmos*, PG 55, col. 39-528, Paris, 1862; ΕΠΕ 16B; trad. rom. de Laura Enache, Omilii la Psalmi, Ed. Doxologia, Iași, 2011.

Teodoret	TEODORET AL CIRULUI (†466), *Interpretatio in Psalmos*, PG 80, col. 857-1998, Paris, 1864.
Chiril	Sfântul CHIRIL AL ALEXANDRIEI (†444), *Expositio in Psalmos*, PG 69, col. 717-1273, Paris, 1864.
Zigaben	EFTIMIE ZIGABEN (†1122), *Commentarius in Psalterium*, PG 128, col. 41-1326, Paris, 1864.
Evagrie	EVAGRIE PONTICUL (†399), *Σχόλια εἰς τοὺς Ψαλμοὺς*.
AS II (III)	J. B. PITRA, *Analecta Sacra II*, Tusculum 1884, pp. 444-483; III, Venetiis 1883, pp. 1-364.
Nicodim	Sfântul NICODIM AGHIORITUL și EFTIMIE ZIGABEN, *Ἑρμηνεία εἰς τούς ψαλμούς* (*Tâlcuire la psalmi*), τόμοι I-III, Θεσσαλονίκη, 1971.
Augustin	Fericitul AUGUSTIN AL HIPPONEI (†430), *Discours sur les psaumes*, traducere în limba franceză de M. Raulx, Bar-le-Duc, 1869 (ediție îngrijită de Louis Guérin, 2001).

TRADUCERI, STUDII ȘI COMENTARII

Arhim. Placide	Placide DESEILLE, Archimandrite Placide, *Les Psaumes. Le Psautier des Septante*, Monastère Saint-Antoine-le-Grand, 2015.
Arhim. Emilianos	EMILIANOS Simonopetritul, Arhimandrit, *Tâlcuiri la Psalmi*, trad. rom. de ierom. Agapie (Corbu), Ed. Sf. Nectarie, Arad, 2011.
Nesmy	JEAN-NESMY, Dom Claude, *La tradition médite le Psautier chrétien*, Éditions Téqui, Paris, 1974.
Tresmontant	TRESMONTANT, Claude, *Essai sur la pensée hébraïque*, Ed. Cerf[3], Paris, 1962.
Kallinicos	ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ Κωνσταντίνου Ν., *Ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἱερὸν Ψαλτήρα*, (Β΄ τόμοι), Αλεξάνδρεια, 1929.

Ananiadis — ANANIAΔH, Στυλιανού Κ. *Οἱ ψαλμοί*, (Ε΄ τόμοι), Βόλος, 2010.

*** — ТИМРОТ Амвросий, иеромонах, *Псалтырь*, в русском переводе, Москва, 1999.

DICȚIONARE ȘI ENCICLOPEDII

LS — LIDDELL Henry George, SCOTT Robert, *A Greek-English Lexicon*, Clarendon Press, Oxford, 1996.

Bailly — BAILLY Anatole, *Dictionnaire Grec-Français*, Librairie Hachette, Paris, 1950.

LEH — LUST J., EYNIKEL E., HAUSPIE K., *Greek-English Lexicon of the Septuagint*, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1992.

VTB — LÉON-DUFOUR Xavier et al., *Vocabulaire de la Théologie Biblique*, Ed. Cerf, Paris, 1981.

DB — VIGOUROUX F., Dictionnaire de la Bible, Éditeurs Letouzey et Ané, Paris, 1912.

DEB — BOGAERT Pierre-Maurice et al., *Dictionnaire Encyclopédique de la Bible*, Centre informatique et bible, Abbaye Maredsous, Turnhout, 20023.

EOR — Православная Энциклопедия (Enciclopedia Ortodoxă Rusă), Moscova, 2000.

NORME DE CITARE A TRIMITERILOR BIBLICE

Citatul din Sf. Scriptură va fi făcut după modelul:

Fc. 1, 26-28 (Facere, capitolul 1, versetele 26 până la 28)
Fc. 1, 26. 28 (Facere, capitolul 1, versetele 26 și 28)
Fc. 1, 26; 3, 4 (Facere, capitolul 1, versetul 26; capitolul 3, versetul 4)

VECHIUL TESTAMENT

Facere (Fc.)
Ieșire (Ieș.)
Levitic (Lev.)
Numeri (Num.)
Deuteronom (Deut.)
Iosua (Iisus Navi) (Iis. Nav.)
Judecători (Jud.)
Rut (Rut)
1, 2, 3, 4 Regi (1, 2, 3, 4 Regi)
1, 2 Paralipomena (1 Paral.)
Ezdra (Ezdra)
Neemia (Neem.)
Estera (Est.)
Iov (Iov)
Psalmii (Ps.)
Pilde (Pilde)
Ecclesiastul (Eccl.)
Cântarea Cântărilor (Cânt.)
Isaia (Is.)
Ieremia (Ier.)
Plângerile lui Ieremia (Plâng. Ier.)
Iezechiel (Iez.)
Daniel (Dan.)
Osea (Os.)
Amos (Am.)
Miheia (Mih.)
Ioil (Ioil)
Avdie (Avd.)
Iona (Iona)
Naum (Naum)
Avacum (Avac.)
Sofonie (Sofn.)
Agheu (Ag.)
Zaharia (Zah.)
Maleahi (Mal.)
Tobit (Tob.)
Iudita (Iud.)
Baruh (Bar.)
Epistola lui Ieremia (Epist. Ierem.)
Cântarea celor trei tineri (Cânt. 3 tineri)
3 Ezdra (3 Ezdra)
Înțelepciunea lui Solomon (Înț. Sol.)
Înțelepciunea lui Iisus Sirah (Iis. Sir.)
Istoria Susanei (Ist. Sus.)
Bel și balaurul (Bel)
1, 2, 3 Macabei (1, 2, 3 Mac.)
Manase (Man.)

NOUL TESTAMENT

Matei (Mt.)
Marcu (Mc.)
Luca (Lc.)
Ioan (In.)
Faptele Apostolilor (F.A.)
Romani (Rom.)
1, 2 Corinteni (1, 2 Cor.)
Galateni (Gal.)
Efeseni (Ef.)
Filipeni (Flp.)
Coloseni (Col.)
1, 2 Tesaloniceni (1, 2 Tes.)
1, 2 Timotei (1, 2 Tim.)
Tit (Tit)
Filimon (Flm.)
Evrei (Evr.)
Iacov (Iac.)
1, 2 Petru (1, 2 Ptr.)
1, 2, 3 Ioan (1, 2, 3 In.)
Iuda (Iuda)
Apocalipsa (Apoc.)

Cuprins

